

Aşk, Bir Kere

Maeve Binchy

Çeviren: Gülten Şen

Maeve Binchy - Aşk, Bir Kere

Çeviren: Gülden Şen

DOĞAN KİTAP

Shancarrig okulu

2

Peder Gunn ev işlerine bakan Bayan Kennedy'nin bunu kendisinden çok daha iyi yapacağını biliyordu. Aslında Bayan Kennedy her şeyi kusursuz yapardı; günah çıkartanları dinler, günahları affeder, benedicite duasında Tantum Ergo'yu söyler, defin işlerini yapardı. Bayan Kennedy o role yakışırdı da; Peder Gunn gibi ufak tefek ve toparlak değil, Piskopos gibi ince, uzun boyluydu o. Bayan Kennedy'nin gözleri de çok anlamlıydı ve sanki dünyanın melalini anlıyormuş gibi bakıyordu.

Shancarrig'de genellikle pek mutluydu. Ülkenin iç bölgesinde, huzurlu bir yerdi burası. Çoğu kişi burayı yalnızca Barna Ormanı'nın tepesinde yükselen dev bir kaya nedeniyle bilirdi. Bir zamanlar bu kaya hakkında pek çok varsayım ileri sürülmüştü. Daha büyük bir bütünün parçası mıydı ? Jeolojik açıdan ilginç bir yanı var mıydı? Ancak uzmanlar gelmiş ve belki bir zamanlar çevresinde bir yerleşme bulunmakla birlikte, yüzyıllar boyu yağmur ve fırtınaların tüm izleri silip süpürmüş olabileceğini söylemişlerdi. Hiçbir tarih kitabında böyle bir şeyden söz edilmemişti. Ortada yalnızca kocaman bir kaya vardı. Carrig de İrlanda dilinde kaya demek olduğundan, köye de bu isim verilmişti: Shancarrig, yani

Eski Kaya.

Shancarrig'deki Kutsal Kurtarıcı Kilisesi'nde yaşam güzeldi. Rahip Monsenyör O'Toole titiz, ama sağlıklı bir adamdı ve bu yüzden yardımcısının işleri dilediği gibi yürütmesine izin veriyordu. Peder Gunn köydeki insanlar istasyona gidip İngiltere ya da Amerika'ya göç eden evlatlarının ardından el sallamak zorunda kalmasınlar diye, onlar için daha çok şey yapabilmeyi aramıyordu. Keşke veremin kolayca kök salıp mezarlığın ölümün yakışmayacağı kadar genç insanlarla dolmasına yol açan rutubetli evlerin sayısı

3

daha az olsaydı. Keşke zaten yorgun olan kadınlar bir de doyuramayacakları kadar çok çocuk yapmak zorunda olmasalardı.

Ama kendisiyle birlikte ilahiyat öğrenimi gören tüm gençlerin de benzer kasabalarda aynı şeyleri dilemekte olduklarını biliyordu.

Kendisinin dünyayı değiştirebilecek biri olduğunu düşünmüyordu.

Öncelikle, öyle birine de benzemiyordu. Peder Gunn'ın gözleri tıpkı bir çöreğin üstündeki iki üzüm tanesine benziyordu.

Uzun zaman önce, Peder Gunn gelmeden çok önce bir Bay

Kennedy vardı, ama zatürreeden ölmüştü. Her yıl ölüm

yıldönümünde ruhuna bir ayin yapılır ve Bayan Kennedy'nin üzgün

yüzü, ondan fazlası olanaksız gibi görünse de, her yıl daha da

kederli bir ifadeye bürünürdü. Ancak daha kocasının ölüm

yıldönümü yaklaşmamış olmasına rağmen şimdiden çok kederliydi

ve bunun nedeni de Shancarrig okuluydu.

Bayan Kennedy, Piskopos'un ziyareti söz konusu olduğuna ve kendisi de rahiplerin evini çekip çevirdiğine göre, hazırlıkların sorumluluğunun kendisine verilmesi gerektiğine inanıyordu. Kendini zorla kabul ettirmek değildi amacı, bunu her zaman söylüyordu, ama Peder Gunn gerçekten iyice anlamış mıydı ? O öğretmenlerin; okuldaki, din işleriyle ilgisi olmayan o öğretmenlerin ve öğrencilerinin törenin sorumluluğunu üstlenmeleri mi bekleniyordu gerçekten?

Bayan Kennedy kendisinin sabah, öğlen ve akşam yüksek makamdan kişilerle beraber olduğunu ima ederek, "Onlar piskoposlara alışık değillerdir" dedi.

Ancak Peder Gunn ısrarlıydı. Konu okulun açılmasıydı, Piskopos takdis edecek ve Kutsal Yıl çerçevesindeki bir sürü törene ek bir tören daha düzenlenecekti, ama söz konusu olan öğretmenler ve öğrencilerdi. Kilisenin yöneteceği bir durum değildi.

Bayan Kennedy, "Ama okulun yöneticisi Monsenyör OToole" diye itiraz etti. Yaşlı ve hasta rahip cemaat işlerinde pek az rol oynuyor ve her şey enerjik yardımcısı Peder Gunn tarafından yürütülüyordu.

Tabiî pek çok bakımdan işleri Bayan Kennedy'ye bırakmak, onun sistemi kurup kilisenin düzenlediği her türlü etkinlikte ihtiyaç duyulan eski kek kalıplarım, ağır hamurlar, kocaman çaydanlıkları hazırlamasını sağlamak çok daha kolay olurdu. Ancak Peder Gunn ağır basmıştı. Bu okulun töreniydi ve okul yönetecekti.

Bayan Kennedy'nin şapkasını ve eldivenlerini giyerek, orada durup kederli bakışlarla seyredeceğini biliyordu. Tanrı'dan her

4

şeyin yolunda gitmesini, öğretmenler genç Jim ve Nora Kelly'ye töreni doğru dürüst düzenlemeleri için yardımcı olmasını diledi. Ders verdikleri o genç yabancılar güruhunu da bir şekilde kontrol altında tutmaları gerekecekti.

Ne de olsa, Tanrı'nın da bu işle ilgisi vardı ve Kutsal Yıl'ın köyde anlamlı geçmesi önemliydi. Bu işin başarıyla sonuçlanması yalnızca Piskopos'u etkilemek için değil, çocukların okullarını ve Orada edindikleri değerleri anımsaması açısından da Tanrı'yı ilgilendiriyor olmalıydı. Rahip o dev kızıl kayın ağacının yanı başındaki küçük bir taş bina olan okulu çok seviyordu. Orayı ziyarete gitmeye ve kitaplarının üstüne eğilmiş küçük kafaları seyretmeye bayılıyordu.

"Oyalanmak zaman çalan bir hırsızdır" diye yazıyorlardı.

Bir seferinde "Sizce bu ne demek?" diye sormuştu.

Çocuklardan biri iyi niyetle, "Ne demek bilmiyoruz peder.

Yalnızca yazmamız gerekiyor" diye açıklamıştı.

Shancarrigli çocuklar pek de kötü değillerdi aslında; düzenli olarak onların günah çıkartmalarını dinliyordu. En büyük günah, ağır bir ceza vermeyi unutmaması gereken tek günah, bir kamyonu takılmaktı. Peder Gunn'ın anlayabildiği kadarıyla bu, hareket halindeki bir ağır vasıtaya asılıp şoförden habersiz

gitmek demekti. Doğal olarak hem anne babaların, hem de oradan gelip geçenlerin büyük tepkisini çekiyordu, o yüzden rahip de bu işin cezasını tam on yıl tespih çekme cezası vererek uyguluyordu. Bu, çocuklara yönelik cezalar arasında görülmemiş bir örnekti. Ama kamyonlara takılmalarını bir yana bırakırsak onlar iyi çocuklardı, değil mi? Piskopos geldiğinde hem okulu hem de Shancarrig'i onurlandıracaklardı, değil mi? Çocuklar dönem boyunca hep bunu konuştular. Öğretmenler onlara tekrar tekrar bunun ne büyük bir onur olduğunu anlattılar. Piskopos normalde böyle küçük okullara gitmezdi. Onu ancak ergenlik çağına geldiklerinde büyük şehirdeki ayinde görebilen çocukların aksine, kendi okullarında ağırlayacaklardı. Günlerce temizlik yaptılar. Kapı ve pencereler boyandı. Bisikletlerin durduğu sundurma tanınmayacak ölçüde derlenip toparlandı. Sınıflar pırıl pırıl cilalandı. Piskopos hazretleri belki okulu gezerdi. Kesin değildi, ama her olasılığı düşünmek lazımdı.

Bahçenin ortasındaki kıvılcık kayın ağacının altına uzun masalar konulacaktı; üstlerine tertemiz, bembeyaz çarşaf serilecekti. Çarşaf oldukları belli olmasın diye kasabanın terzisi Bayan Barton kenarlarına çok güzel fistolar yapmıştı. Masalara vazolar do

Ormanı'nda yetişen o güzelim mor orkideler konacaktı.

Özel bir masaya da bembeyaz, iyi bir örtü serilip üstüne de Piskopos hazretlerinin okulu takdis ederken gümüş kaşıkla alıp serpmesi için Kutsal Su konacaktı. Çocuklar ilahiler söyleyeceklerdi. Bunları her gün prova ede ede artık kusursuz bir şekilde söylemeye başlamışlardı.

Çocukların şölene katılıp katılmayacakları henüz belli değildi. Cesur olanlarından bazıları sormuş, ama tatmin edici bir cevap alamamışlardı.

Hayan Kelly, "Bakalım" demişti.

Bay Kelly, "Her zaman midenizi düşünmeyin" demişti.

Pek umut yok gibiydi.

Bütün bunlar okulda yaşanacak olmasına rağmen, aslında çocuklarla pek ilgisi yoktu; her şey kasaba içindi.

Tabiî bir şeyler olacaktı, bunu biliyorlardı. Ancak, yetişkinlerin servisi tamamlandıktan sonra Bir parça ekmek ve tereyağı, üstüne de birazcık sandviç malzemesi alabilirlerdi belki; ya da şekerli ve çikolatalı bisküviler bitince sadelerinden birkaç tane artabilirdi.

Şölen Shancarrig'de ortaklaşa bir çabayla gerçekleşecekti, o yüzden hepsi işin bu yönünü biliyordu. Katkıda bulunmayacak tek bir ev bile yoktu.

Nessa Ryan, "Kâselerle reçel ve krema, üstünde de çilekler olacak" diyebiliyordu.

"O büyükler için!" Eddie Barton bunun haksızlık olduğunu

düşünüyordu.

"Reçelleri annem yapıyor, kremayı da o veriyor. Bayan

Kelly kremanın okulda çırpılacağını ve süslemede

kullanıldıktan sonra akmasın diye son anda konacağını söyledi."

Leo Murphy de, "Çikolatalı pasta da var. Hem de iki tane"

dedi.

Bütün bunların yalnızca Piskopos, rahipler ve diğer büyükler

için olması haksızlıktı. Çocuklara da herkesin önünde terbiyeli

davranmaları tembih edilmiş, hatta emredilmişti.

Maura Brennan, "Bize de biraz vermek zorundalar" dedi.

"Yoksa haksızlık olur."

Peder Gunn bu sözleri duyunca çocukların masumiyetine

hayret etti. Eline geçen her peniyi içkiye yatıran Paudie'nin kızı

Maura gibi bir çocuğun hâlâ adalete inanması çok

dokunaklıydı.

"Sana ve arkadaşlarına mutlaka bir şeyler kalır Maura" dedi

ona Teselli ettiğini zannediyordu, ama kızın yüzü kızardı.

Kutsal bir günde yiyecek istediğini rahibin duymuş olması son

derece

6

kötüydü. Kız arkasına yaslandı ve saçlarını yüzüne düşürdü.

Ancak, Peder Gunn'ın başka sıkıntıları vardı.

Piskopos zayıf, sessiz bir adamdı. Bir yerlere yürümekten

çok, kayıyor gibi giderdi. Uzun cüppesinin ya da gösterişli

giysilerinin altında ayak değil, tekerlekleri var gibiydi.

İstasyondan okula arabayla değil, yürüyerek gelmek istediğini

bildirmişti bile. Bu kayar gibi yürüyen biri için, serin bir günde

pek hoştu. Ancak sıcak bir günde o kadar hoş olmazdı, çünkü

Piskopos Shancarrig'in pek de iç açıcı olmayan yanlarını

görürdü.

örneğin, Johnny Finn'in barında Johnny, saygı gereği

kapılarım kapatacağını, ama müşterilerini rahatsız etmeyeceğini

söylemişti

Peder Gunn "Şarkı söylerler. Saygısızlık ederler" diye

neredeyse yalvarmıştı.

Johnny ise ısrar etmiş, "Ya bir de sokaklarda olsalar neler

yaparlar, bir düşünün peder" demişti.

O gün hakkında öyle çok şey konuşulmuş ve katılacakların

sayısı öyle büyütülmüştü ki, çocuklar gitgide

huzursuzlanıyorlardı.

Niall Hayes, "Bize hiç reçel ve krema kalacağının garantisi

yok" dedi.

"Ben özel kaselerden, tabak ya da çatallardan söz edildiğini

duymadım."

"Hem Nellie Dunne gibilerini başıboş bırakırlarsa, onlar

herkesten önce her şeyi yiyip bitirirler." Nessa Ryan endişeyle

dudaklarını kemirdi.

Foxy Dunne, "Biz kendi işimizi kendimiz hallederiz" dedi.

Gözlerini iri iri açıp ona baktılar. Her şey sayılacaktı, onları öldürürlerdi, delirmiş olmalıydı.

Foxy, "O gün bir çaresine bakarım" dedi.

Peder Garındı tören günü yaklaştıkça uyku tutmaz olmuştu.

Neyse ki, Foxy'nin planları kulağına gelmemiştir.

Bayan Kennedy her ihtimale karşı mutfakta birtakım acil durum hazırlıkları yapacağını söyledi. Her ihtimale karşı. Bunu birkaç kez tekrarladı.

Peder Gunn ona hangi ihtimale karşı diye sorma zevkim tattırmadı. Pekâlâ biliyordu. Bayan Kennedy, onun muazzam bir dinî törenin yönetimini küçük bir okuldaki din adandığımla ilgisi olmayan kişilere bırakmasındaki aptalca güvenden söz ediyordu. Başım iki yana salladı ve özel gün onuruna baştan ayağa siyahlar giyindi.

Gönüllüler istasyonu güzelleştirmek için üç gün çalışmışlardı. Demiryolu şirketi badana için para ayırmamıştı.

İstasyon şefi

7

Jack Kerr de işi bir grup amatör badanacıya bırakacak gibi değildi. Görevleri arasında şirket mülküne canının istediğini yapmak, orayı gökkuşağının renklerine boyamak yoktu.

Peder Gunn "Griye boyamam" diye yalvar yakar olmuştu.

Ama hayır. Jack Kerr bunu duymak bile istemedi ve yabanî

otların yolunup karahindibaların ayıklanmasını da büyük

hakaret kabul etti.

Peder Gunn üzgün üzgün, "Piskopos çiçekleri sever" dedi.

Postacı Mattie "O halde cüppesine takmak üzere yanında bir demet getiriversin" dedi. Shancarrig'de Gana'ya inanmadığım ve

bu nedenle ne ayinlere ne de dinî törenlere katılma

ikiyüzlülüğünü göstermeyeceğim açıkça söylemeye cüret eden tek adamdı.

Peder Gunn, "Mattie, şimdi dinî bir tartışmaya girmenin sırası değil" diye kibarca ikaz etti.

"Ne zaman istersen, o zaman tartışırız peder." Mattie her zaman kibardı ama, Peder Gunn'a göre biraz fazla kibirliydi.

Ama iyi kalpliydi. Barna Ormanı'ndan demet demet çiçek kökleyip istasyondaki tarhlara dikti. "Jack'e bunların toprağı belleyince bittiklerini söyleyin" dedi. istasyon şefinin doğa hakkında hiçbir şey bilmediğini ve bahçecilikle de hiç ilgisi olmadığını doğru tahmin etmişti.

Hep birlikte durup Piskopos'un geleceğı treni beklerlerken Jack Kerr'in "Bence burası fevkalade güzel bir yer" diye homurdandığı duyuldu. Bambaşka hale gelmiş istasyonuna bakıyor ve eskisinden hiçbir fark göremiyordu.

Piskopos zarafetle trenden indi. Peder Gunn üzüntüyle onun S şeklinde kamburlaştığını düşündü. Çok alçakgönüllüydü, herkesle konuşurken bir eğiliyor bir doğruluyordu. Olağanüstü

nazikti. Hiç telaş etmiyor, ona refakat eden iki kibirli din adamının isimlerini hemen unutuveren Peder Gunn'ın aksine, herkesin adamı hatırlıyordu. Sunak çocuklarının beyaz cüppeleri içindeki küçük çocuklardan bazıları kasabanın içinden geçecek tören alayının önüne düşmek üzere bekliyorlardı.

Güneş yakarcasına parlıyordu. Peder Gunn son zamanlarda sıkça gördükleri o yağmurlu yaz günlerinden biri olsun diye çok dua etmiş, ama bunu sağlayamamıştı. Yağmur yağması bu yakıcı sıcaktan çok daha iyi olurdu.

Piskopos hazretleri gördüğü her şeyle ilgileniyor gibiydi.

İstasyondan çıkıp daracık yoldan yürüdüler ve Shancarrig daha büyük olsaydı kasabanın merkezi kabul edilebilecek yere geldiler. Piskopos hazretleri sunağın önünde sessizce bir dua okusun diye

8

Kutsal Kurtarıcı Kilisesi'ne uğradılar. Sonra otobüs durağının, kısacık dükkânlar dizisinin, Ayanım otelinin önünden ve doktorun, uvukatın, eşraftan diğer kişilerin işyerlerinin bulunduğu sokaktan geçtiler.

Piskopos hazretleri güzel görünen yerler karşısında memnuniyetini gösterir gibi başını sallıyor, yoksul evlerin önünde hafifçe kaşlarını çatıyordu. Ancak, belki de Peder Gunn'ın tüm düşünebildiği buydu. Belki de Piskopos hazretleri çevrenin farkında bile değildi ve yalnızca dualarını okuyordu.

Yürüyüp giderlerken Peder Gunn alçak ve çamurlu Grane Nehri'nden gelen kokunun farkındaydı. Köprüden geçerlerken göz ucuyla En iyi içkileri Sunan Johnny Flinn'in camında birkaç yüz gördü. Pencereyi açmak zorunda kalmamaları için dua etti. Postacı Mattie suratım asmış, bir fiçinin üstünde oturuyordu. Shancarrig ahalisinin hemen hemen tamamı okulda beklediğinden, orada bulunan az sayıdaki seyirciden biriydi. Piskopos sanki yüzüğünü öptürmek ister gibi yavaşça elini uzattı. Mattie başını hafifçe eğip şapkasına dokundu. Rahatsız edici bir hareket değildi, ama pek saygılı da sayılmazdı. Piskopos anladıysa bile hiçbir şey söylemedi. Sağa sola gülümsedi; solgunlaşmış aristokrat yüzü sıcaktan etkilenmemiş gibiydi. Peder Gunn'ın suratıysa kıpkırmızı, yusuvarlak bir ter birikintisi halindeydi. Okulun yerini belirleyen, oyun bahçesini gölgeleyen o upuzun, kocamış kızıl kayın ağacıydı. Ağacın ardında yüzyılın başında yapılmış olan okul görünüyordu. Kutsanma töreni vaazı önceden dikkatle kaleme alınmış ve Piskopos'un çevresini kuşatan kilise adamları tarafından incelenmişti. Peder Gunn büyük bir sapkınlık ya da dine saygısızlık yapmış olmasın diye, her sözcüğü kontrol etmişlerdi. Bütün amaç bu Kutsal Yıl'da okulu ve burada eğitim görecektüm gençlerin geleceğini Gana'ya adamaktı. Peder Gunn bunun neden doktrin açısından

bir mayın tarlası gibi görüldüğünü anlayamıyordu. Bütün yapmak istediği, cemaatin yeterli düzeyde katılımını, çocuklarının kendi umutlan ve geleceklerinin olduğunu anlamalarını sağlamaktı

Neredeyse üç aydır bu olay ayinlerde sunaktan duyurulmuştu. Bütün köyün kutsanma töreni sonrasındaki dualarda hazır bulunması umudu da dile getirilmişti. Dualar, ilahiler ve kısa vaaz en fazla kırk beş dakika sürecekti, sonraki bir saatte de çay içilecekti.

Tepeye doğanı ağır ağır tırmanırken Peder Gunn her şeyin yolunda gitmiş olduğunu gördü

9

Erkeklerden bazıları okulun duvarlarına yaslanmış bekliyor, kadınlar aralarında sohbet ediyorlardı.

Okul bahçesinde yaklaşık iki yüz kişilik bir kalabalık vardı.

En şık giysilerini giymişlerdi. Kalabalık ikiye ayrılıp gruba yol verecekti, sonra da Piskopos hazretleri Shancarrigli çocukları görecekti.

Herkes derli toplu ve pırıl pırıldı; daha bu sabah bir teftiş turuna çıkmıştı. Kimsenin saçları başları dağınık, ağız burnu kirli, ayağı çıplak değildi. Brennan'lar ile Dunne'lar bile saygın bir görünüme bürünmüşlerdi. Kırk sekizi birden okulun Önünde duruyorlardı. Sekizerlik altı sıra oluşturmuşlardı. Arkadakiler de görülebilmek için sıralara çıkmışlardı. Peder Gunn onların

küçük birer meleğe benzediklerini düşündü. Birazcık temizliğin ve cılanın ne büyük bir fark yaratabileceği insanı hep şaşırtıyordu.

Peder Gunn biraz rahatladı, az kalmıştı. Birkaç dakika sonra tören başlayacaktı. Her şey yolunda gidecekti.

Okul harika görünüyordu. Peder Gunn, Bayan Kennedy'nin bile bu görüntüden şikâyet edemeyeceğini düşündü. Masalar da kızıl kayının geniş gölgesinin altına kurulmuştu.

Başöğretmenler çocukları çok güzel dizmişlerdi. Derli toplu görünmeye büyük özen gösterilmişti. Peder Gunn birazcık rahatlamaya başladı. Bu, Piskopos hazretlerinin başka herhangi bir yerde karşılaşılabileceği topluluklardan daha az güzel değildi.

Tören saat gibi işledi. Yaşlı rahip Monsenyör O'Toole'un iskemlesi dikkat çekmeden yerleştirildi. İlahiler biraz detone olsa da, en azından doğru akortlardaydı. Çok büyük bir hata duyulmadı.

Çay saati neredeyse gelmişti. Bu, Shancarrig'de sunulan en muhteşem çay olacaktı. Bütün yiyecekler okul binasının içinde, sıcaktan ve sineklerden uzakta tutulmuştu. Son ilahinin son notaları susarken, Bay ve Bayan Kelly içeri çekildiler.

Bayan Kennedy'nin yüz ifadesindeki bir şey Peder Gunn'ın gidip onlara yardım etmeye karar vermesine neden oldu. Bir tepsi sandvicin yere dökülmesine ya da tartın üstündeki kremanın kaymasına dayanamazdı. Sessizce içeri girdi ve tam

bir kargaşayla karşılaştı. Bay ve Bayan Kelly ile tabaklan masalara taşımaya yardım etmeyi teklif eden Bayan Barton bir tablo gibi donakalmışlardı; yüzleri değişik boyutlarda dehşet ifade ediyordu.

Peder güçlükle "Ne oldu?" diye sorabildi.

"Pasta! Ne olmuş bu pastaya?.." Bayan Kelly  stten bakıldığında beyaz kremalı, gayet düzgün bir tartı gösterdi. Altına bakıldığındaaysa, diş izlerinden i inin yenmiş olduğu anlaşılıyordu.

10

Bembeyaz kesilen Una Barton " ikolatalı pasta da!" diye yutkundu. Büyük pasta  nden kusursuz görünüyordu, ama arka tarafı bir dal parçasıyla tutturulmuş, üçte biri yenmişti.

"Elmalı tartlar da  yle!" Bayan Kelly'nin gözyaşları artık yanaklarından aşağı s z l yordu. " ocuklardan bazıları herhalde."

"O Foxy Dunne ile  etesi! Tahmin etmeliydim! Bunu tahmin etmeliydim." Jim Kelly'nin yüzünde korkunç bir öfke okunuyordu.

" eriye nasıl girdi?"

"Pi  kurusu iskemlelerin taşınmasına yardım edeceğim söyleyerek koca bir  eteyle geldi. Ona 'Bütün pastalar dikkatle sayıldı' dedim.  ıktıklarında da o lanet pastaları saydım."

Nora Kelly, "Pederin önünde pi  deme ve lanet okuma" dedi.

"Bence haklı." Peder Gunn çok ciddi idi.

"Keşke bozmadan alıp yeselerdi. Pastaları oymuşlar. Her şeyi mahvetmişler."

"Belki onları saydığımı söylememeliydim." Jim Kelly pişmanlık içindeydi.

Bayan Barton, "Her şey mahvolmuş" dedi. "Mahvolmuş."

Sesi çıldırmanın eşiğinde gibi tizleşmişti ve Peder Gunn onu kendine getirmek zorundaydı.

"Hayır. Hiçbir şey mahvolmadı. Bayan Barton, demlikleri çıkarın ve Bayan Kennedy'yi yardıma çağırın. O çay ikramında pek ustadır ve davetlere katılmaya da can atar. Otelden Conor Ryan limonata servisine başlasın ve bana hemen Dr. Jims'i gönderin."

Öyle kesin konuşmuştu ki, Bayan Barton yıldırım gibi çıkıp gitti. Peder küçük pencereden çay servisinin başladığını ve Conor Ryan'ın da iyi bildiği bir işi, limonata servisini yapmaktan pek memnun olduğunu gördü.

Doktor geldi. Birinin hastalandığı endişesi içindeydi.

"Cerrahî becerinize ihtiyacımız var doktor. Siz bir bıçak alın, ben de bir tane alayım ve bu pastaları kesip küçük birer dilim ikram edelim."

Doktor, "Tanrı aşkına Peder Gunn, bunu niye yapalım ki ?" diye sordu.

Peder Gunn, "Çünkü masum birer çocuk kılığında gezen o

küçük şeytanlar pastaları paramparça etmişler" dedi.

Pasta dilimleriyle dolu tabaklar ellerinde, gururla çıktılar.

Peder Gunn tabakları uzatırken, "Daha çok var!" diye gülümsüyordu. insanlar bu kadar bolluk içinde seçim yapmak zor olduğu için önlerine ne gelirse ondan memnun oluyorlardı.

11

Peder Gunn yarım ağızla başöğretmen Bay Kelly'ye şüphelilerin isimlerini soruyordu. Tıpkı atalarına ihanet etmiş kabile reislerinin adlarını tekrarlar gibi, o isimleri de içinden tekrar tekrar söyledi. Bir yandan gülümseyerek insanlara servis yapıp oradan oraya koşuştururken, bir yandan da tekrarlıyordu:

"Leo Murphy, Eddie Barton, Niall Hayes, Maura Brennan, Nessa Ryan ve Foxy Lanet Dunne."

Postacı Mattie'nin de toplantıya katılmaya tenezzül edip

Piskopos'a tehlikeli bir biçimde yakın durduğunu gördü.

Dudak ucuyla, "İnsanlığın Afyonu'nun ikramım yemeye hazırsın bakıyorum" diye tıslar gibi konuştu.

Mattie bir tabak pastayı yarılammıştı. "Bunlar sizden duyulmaması gereken çok ağır sözler peder" dedi.

Peder Gunn, "Piskoposla herhangi bir konuda konuşursan, bu kasabada bir daha tek bir mektup bile taşıyamazsın" diye uyardı.

Toplantı bitmek üzereydi. İstasyona dönme vakti yaklaşıyordu.

Bu kez arabayla gidilecekti. Dr. Jims ile Avukat Bay Hayes Piskopos hazretleri ile isimleri asla doğru telaffuz edilemeyen iki refakatçisini götüreceklerdi.

Peder Gunn suçluları okulda topladı. Korkunç bir ses tonuyla, "Eğer hayatta tanımak bahtsızlığına uğradığım en Kötü insanlardan herhangi birini yanlış belirlediysem, beni düzeltin" dedi.

Çocukların yüzleri, elde ettiği bilgilerin doğru olduğunu gösteriyordu.

"Haydi!" diye gürledi.

Leo Murphy, "Niall yoktu" dedi. On yaşında, kızıl saçlı, ufak tefek bir kızdı. Tepede büyük bir ev olan Glen'den geliyordu.

Haftanın yedi günü çayda pasta yiyebilirdi.

Niall Hayes, "Birazcık yedim ama" dedi.

"Bay Kelly'nin elleri kocamandır. Teker teker boynunuzu koparmak niyetinde olduğunu belirtti. Ona Vatikan'a bir soracağımı, ama bunu onaylayacaklarından emin olduğumu söyledim. Belki ona bir madalya bile takarlar." Peder Gunn bu son sözü kükreyerek söyledi. Hep birlikte korkuyla geriye sıçradılar. "Öte yandan, Bay Kelly'ye Aziz Peder'in zamanını buna benzer sorunlarla ziyan etmemesini, benim her şeyi halledeceğimi söyledim. Ona hepinizin tabak, çanak, fincan bulaşıklarını yıkamaya gönül lü olduğunuzu bildirdim Bunun sizin katkınız olacağım, okulda sağa sola saçılmış çöpleri de

toplayacağınızı ve hepsi bitince de gelip Bay ve Bayan Keleye

rapor vereceğinizi ekledim "

12

Üzüntü içinde bakıştılar. Bu büyük bir işti. Aslında kasabalı hanımların yapması beklenirdi.

Foxy söze girdi: "Ya Bayan Kennedy ve diğerleri ? Bunu onlar yapmak istemez miydi?.."

"Hayır, istemezlerdi, Bayan Kennedy ile diğerleri sizin bunu yapmaya gönüllü olduğunuzu öğrenince bayıldılar. Çünkü onlar sizin kapkara ruhlarınızı görmüş değiller."

Sessizlik oldu.

"Bugün hiç unutulmayacak. Bunu bilmenizi istiyorum.

Yapılan başka yaramazlıklar hatırlanamasa bile, bu hep akılda kalacak. 1950 yılının bu haziran günü sonsuza dek hafızalara kazınacak." Eddie Barton ile Maura Brennan'ın yüzlerinin buruşmaya başladığını gördü; onları ödlerini koparacak kadar korkutmamalıydı. "Şimdi... Piskopos hazretlerine veda etmek üzere onur kıtasına katılacaksınız. Yüzleriniz kızarmadan, ziyaretini mahvetmek için elinizden geleni yapmış bulunduğunuz o hazrete el sallayacaksınız. Dışarı." Onlara dik dik baktı. "Hemen çıkan."

Dışarıda Piskopos maiyetiyle gitmeye hazırlanıyordu.

Piskopos hazretleri zarif bir biçimde insanların yanma gidip teşekkür ediyor, iltifatta bulunuyor, İrlanda'nın yaşadıkları bu

güzel yöresine olan hayranlığını belirtiyor, her zaman büyük şehirdeki piskoposluk sarayında oturmaktansa, ara sıra çıkıp Tannan yarattığı bu muhteşem doğayı görmenin insana huzur verdiğini söylüyordu.

"Bu ne güzel bir ağaç ve bugün bize ne güzel gölge yaptı."

Sanki Sahra Çölü'nde saatlerce durup iklimin rahatsız edici bir yanını görmeden, başını kaldırıp, teşekkür edercesine közü kayın ağacına baktı. Bu gölgeli serinliğe asıl teşekkür borçlu olansa, öfkeden köpüren Peder Gunn'dı.

"Peki gövdedeki bu yazılar nedir?" Piskopos yüzünde beliren bir merak ifadesiyle yavaşça ağaca yaklaşıp baktı. Peder Gunn Kelly'lerin nefeslerini tuttuğunu fark etti. Çocuklar isimlerini, kimin kimi sevdiğini, kalpler içinde hep bu ağaca kazırlardı. Bir piskoposa göre fazlaca dünyevî, fazlaca hayat dolu, fazlaca cinsellik yüklü bir durumdu bu. Hatta bir ölçüde barbarlık bile içeriyordu.

Ama hayır.

Piskopos bir mucize eseri beğenmiş gibiydi.

Çevrede toplanmış, son sözlerini duymak için kulak kesilen kalabalığa, "Çocukların buraya geliş ve gidişlerini kaydettiklerini görmek pek hoş" dedi. "Bu ağaç onlarca hatta belki de yüzlerce yıl burada durdukça, Shancarrig'de de çocuklarının zihinlerini

açıp onların dünyaya uyum sağlamalarına yarayacak bir okul hep olacaktır."

Piskopos, otomobil tepeden aşağı, istasyona doğru giderken dönüp küçük, taştan okul binasına ve kocaman ağaca uzun uzun baktı.

Peder Gunn onu istasyondan uğurlamak için ikinci otomobile binerken dönüp bir kez daha suçluları gözleriyle taradı. Kocaman bir yüreği olduğundan ve gün de mahvolmağımdan, onlara hafifçe gülümsedi. Gözlerine inanamadılar.

Maddy

15

Madeleine Ross vaftiz edilmek üzere Shancarrig'deki kiliseye getirildiğinde babaannesinin eski bir vaftiz elbisesini giyyordu. Kutsal Kurtarıcı Kilisesi'nde böyle bir dantel pek görülmüş şey değildi; on altı kilometre ötedeki, sarmaşıklarla kaplı Protestan 8t. Matthew's Kilisesi'nde daha yerinde olabilirdi. Ancak, yıl 1932; İrlanda'da Komünyon Kongresi'nin toplandığı tarihti. Katolik heyecanı dorukta ve herkes vaftiz edilen bir bebeğin en güzel danteller içinde olmasının beklentisi içindeydi.

Yaşlı rahip yanındakilere bu kız bebeğin içine doğduğu hayat düşünülecek olursa, hiçbir şeyinin eksik olmayacağını söyledi.

Ancak rahipler her şeyi bilemezlerdi.

Madeleine sekiz yaşındayken babasını kaybetti. Savaşta öldü babası. Tek ağabeyi Munster büyüdüğünde bir çiftliği olan amcasının yanına, Rodezya'ya gitti.

Maddy Ross 1950'de on sekizine geldiğinde, hayatında pek çok eksik vardı: Ne yapacağı konusunda bir plan ve de bu planları uygulama özgürlüğü gibi.

Ağabeyi de gittiğine göre, annesinin evde birine ihtiyacı olduğundan, evde kalan Maddie olacaktı.

Maddy bir erkek arkadaşı olması gerektiğine de inanıyordu, ama Shancarrig onu bulabileceği bir yer değildi.

Küçük bir havuzda balık olmak bile değildi sorun. Ross ailesi varsıl toprak sahipleri, soylu ve tanınmış insanlar değillerdi. Öyle olsalardı, Maddy'nin katılıp koca arayabileceği bir topluluk olabilirdi belki.

Bu kadar ince bir işti.

Maddy ile annesi hem kasaba yaşamına uyamayacak kadar ha

16

li vakti yerinde, hem de yeterince varsıl değillerdi. Neyse ki

Maddy yalnızlığı seven bir kızdı, çünkü arkadaşlık edebileceği pek kimsesi yoktu.

Ya da belki de koşullar yüzünden bu hale gelmişti.

Ancak, küçüklüğünden beri insanlar onu tek başına Barna

Ormanı'ndan kucak dolusu menekşe toplarken ya da Shancarrig

kayasının çevresinden tuhaf şekilli taşlar bulup eve getirirken hatırlıyorlardı.

Ross'ların Grane Nehri kıyısında küçük bir evleri vardı.

Viran kulübelere değil de, Eski Kaya'ya çıkan Barna Ormanı'na yalandı. İster yan yoldan yukarı, okula; ister evlerin arkasından köprüye ve oradan kasabanın içindeki, sıra evlerin, Ryan Oteli'nin ve dizi dizi dükkânların oraya olsun, Maddy Ross'un evinden yürüyerek gidilebilecek hemen her yer ilginçti. Ancak onun en sevdiği yol, her mevsim değişip bambaşka bir çehreye bürünen ormanın içine doğru gidendi. Orayı en çok sonbaharda, her şey altın rengine bürünüp yerler yapraklardan bir halıyla kaplandığında seviyordu.

O zaman ağaçların dallarıyla sizi kucaklamaya hazır iriyarı birer insan olduğunu ya da köklerin arasında, insan gözüyle görülemeyen minicik adamların yaşadığını hayal edebiliyordunuz.

Maddy yan kendi kendine, yan da birilerinin dinlemesi arzusuyla hikâyeler anlatıyordu. Sonbaharda kızıl altın dallan nerelerde bulduğunu, ağaçların arasından onu izleyen ihtiyar kadının gözlerini ya da çıplak ayaklı çocukların kasabanın tepesindeki büyük kayanın orada oyun oynayıp biri yaklaştığında nasıl kaçıştıklarını anlatan hikâyelerdi bunlar.

Zararsız, bütün çocukların uydurduğu türden Hayalî Arkadaş hikâyeleriydi. Özellikle de on bir yaşında yatılı okula gittiğinde

sona erdiği için, kimse bunlara aldırtış etmezdi. Shancarrig okulu Madeleine Ross için uygun bir yer değildi. O, iki kasaba ötede bir manastır okuluna gönderildi.

Sonra onun büyüdüğünü gördüler. Uzun, sarı saçları örgüler halinde sırtına iniyordu ve on yedisine geldiğinde örgüleri başının çevresine dolamaya başlamıştı.

Annesi gibi ince uzun bir kızdı, ama garip, açık renk gözleri, dikkat çekecek kadar donuk bakışları vardı. Maddy'nin gözleri ne renk olursa olsun, eğer bakışları biraz parlak olsaydı, güzel bir kız sayılabilirdi. Bu bakışlar ona sanki gerçek bir kişi değilmiş gibi bir cansızlık, hayaletimsi bir görünüm veriyordu. Ve Shancarrig'de birisi çıkıp onun düşünceli, kendine güveni olmayan, zayıf bir kız olduğu sonucuna varabilirdi

17

Daha azimli bir genç kadın kendine iş ya da arkadaş bulma konusunda bir karar verebilirdi. Shancarrig'in sosyal yapısı her ne olursa olsun, Maddy Ross'un birkaç arkadaşı olabilirdi. Kuzenleri vardı tabii, ziyaret edilecek dayılar ve teyzeler de vardı. Maddy ile annesi dört ayrı yerdeki yakınlarıyla görüşüyorlardı. Hepsi de annesinin akrabalarıydılar. Babasının ailesi İngiltere'de yaşıyordu.

Ancak evde gerçekten hayatın dışındaydı. Okulun kutsandığı, Piskopos'un geldiği o gün olduğu gibi.

Maddy Ross beyaz tenini güneşten korumak için giydiği

hasır şapkasıyla kenarda duruyordu. Peder Gunn'ın yokuş yukarı, okula doğru gelişini seyretti. Yaşlı Monsenyör O'Toole'u tekerlekli sandalyesinde gördü. Ama o, kafilenin gelmesini bekleyen Shancarriglilerden biraz ötede duruyordu. Kelly'ler ve küçük yeğenleri Maria pek iddialı giyinmişlerdi. Nora Kelly'nin de aslında ırlanda kasabasında giyilmesi uygun olmayan, o döküntü şal yerine Mary'ninki gibi bir şapka giymesi gerekirdi.

Yine de, Kelly'ler gibi bir yere ait olmak iyi olurdu. O okula gelip benimsemişlerdi. Artık toplumun merkeziydiler; ömür boyunca orada yaşamış olan Maddy ise hâlâ dışarıdaydı. Önüne konulan tabaktaki, insanların seçimine bırakmak yerine her nedense dilimler halinde ikram edilen pastaya razı oldu.

Bayan Kelly düşünceli düşünceli ona baktı.

"Sanırım bir JAM1 bulma zamanı geldi" dedi.

Maddy anlamamıştı. Tabağına bakarak, "Bence fazlasına gerek yok" dedi.

Bayan Kelly beş yaşında bir çocuğa anlatır gibi, "Yardımcı öğretmen demek istedim" diye açıkladı.

"Oh, özür dilerim."

"Sence annenle konuşalım mı?"

Maddy herkesin sıcaktan etkilenip etkilenmediğini merak etti.

Nazikçe ve tane tane, "Bence... o kurduğu düzenin dışına çıkamaz, ona alışkın... öğretmenlik yapamayabilir" dedi.

"Ben sizi kastettim Bayan Ross."

Bu, hayatı için ne kadar az plan yapmış olduğunu gösteriyordu. Yalan dönem için hiçbir planı yoktu.

O yıl Roma'ya gitme konusu gündeme gelmişti. Kutsal

Yıl'dı. özel günler yaşanacaktı. Peggy Teyze gitmişti; bir sürü resim var

I. JAM "Yardımcı öğretmen" anlamına gelen "Junior Assistant Mistress" kısaltması olan sözcük, aynı zamanda "marmelat" anlamına gelir (yay.n)

18

dı; hikâyeler bitip tükenmiyor, demli ve lezzetli bir çayın eksikli ği uzun uzun anlatılıyordu.

Ama annesi çayla birlikte böğürtlen reçeli mi, yoksa çilek reçeli mi yenecek gibi küçük konulara hiçbir zaman karar veremeyen biriyken, Roma'ya gitmek gibi büyük bir konuya nasıl karar verecekti? Sonbahar geldi, akşamlar serinledi ve herkes ciddi bir üşütme tehlikesiyle karşı karşıya kalındığı konusunda hemfikir oldu.

Pasaport alma, bilet ayırtma gibi zahmetlere girmemeleri iyi de olmuştu. Annesinin sık sık dediğı gibi, Tanrı'yı Shancarrig'de de italya'da bir şehirde olabileceğı kadar çok sevebilirdiniz.

Maddy Ross önceleri, uzun uzun tartışılan planların arkası

gelmediğinde hayal kırıklığına uğruyordu. Ancak sonra artık bunları dert etmemeye başladı. Hayal kırıklıklarım unutup gidiyordu; on sekizine geldiğinde bunlardan epeycesini yaşamıştı.

Okuldaki en iyi arkadaşı Kathleen White rahibe olup manastıra girmeye karar verdiğinden Maddy'ye hiç bahsetmemişti. Okuldaki herkes ondan önce öğrenmişti. Maddy Kathleen'e sorduğunda sinirden titriyordu.

Kathleen yalnızca, "Sen her şeyi çok büyüttüğün için sana söylemedim" demişti. "Ya benimle birlikte gelmeyi isterdin ya da çok büyütürdün. Ben bunu düşündüm. Hepsi bu."

Maddy bir süre sonra Kathleen'i affetmeye karar verdi. Ne de olsa, rahibe olmak çok büyük bir adımdı. Tabii ki Kathleen'in kafasında arkadaşının duyarlılığına aldıramayacak kadar çok düşünce vardı. Maddy onu affeden ve ruhbanlığa yönelmesiyle ilgili uzun mektuplar gönderdi. Kathleen tek bir kısa not yazmıştı, iki ay içinde rahibe adayı olacaktı. O zaman ne mektup gönderecek ne de kabul edebilecekti. Belki de şu anda çok duygusal bir yazışmaya başlamamak, o döneme hazırlanmak açısından daha uygun olurdu.

O yaz başka hayal kırıklıkları da yaşanmıştı. Maddy tenis kulübündeki dansa güzel görüldüğünü ve genç bir adamın onu beğendiğini düşünmüştü. Adam herkesten çok onunla dans etmişti. Alkollü meyve kokteylini tazelemeye büyük özen

göstermişti. Salıncaklarda oturup birçok konuda uzun uzun

sohbet etmişlerdi. Ama arkasından hiçbir şey gelmemişti.

Maddy ona nerede oturduğunu laf arasına sıkıştırarak söylemiş,

hatta iki kez bahane bulup onun evine de uğramıştı. Ancak

adam, sohbet ettiği o değilmiş gibi, hiç ilgi göstermemişti.

Maddy Ross bazen yalnız başına yürüyüşe çıkıp ağaçlarla

kap

19

lı tepede kasabayı koruyan Eski Kaya'ya çıktığında, hiçbir

şeyi beceremediğini düşünürdü. Her şey resimlerdeki kızların

yaşadıklarından öyle farklıydı ki.

Maddy kendisini üniversiteye gönderecek paralan olmadığını

bâştan beri biliyordu; o yüzden profesör, doktor ya da avukat

olmak için yanıp tutuşmaması iyi olmuştu. Ama onun içini

yakan başka bir şey de yoktu. Başka kızlar hemşire olmaya

gitmiş, banları sekreterlik kurslarına katılmış ve büyük

bankalara ya da sigorta şirketlerine girmişlerdi. Bazıları da

röntgen teknisyeni ya da fizik tedavici olmaya gitmişlerdi.

Maddie, uzun, sarı saçlı ve gülümsemesi tüm yüzüne yayılan

o kız, karşısına er geç iyi bir şeyin çıkacağını düşünüyordu.

Herhalde tatilin sonunda.

Bayan Kelly o sıcak günde pek ciddiydi ve eylülün ilk

haftasında Bay ve Bayan Kelly annesiyle konuşmaya geldiler.

Shancarrig'in küçük okulu kasabanın biraz dışındaydı.

Bunun nedeninin çiftçi çocuklarının işini kolaylaştırmak olduğu söyleniyordu. Bay ve Bayan Kelly yeni evliyken, Peder Gunn'ın çağrısı üzerine okula gelmişlerdi. Önceki öğretmenlerin gidişi biraz tatiliz olmuştu. Maddy içki içildiği için kovuldukları gibi bir söylenti duymuştu, ama her zamanki gibi, annesi olan biteni iyice elekten geçirip anlatmıştı ona Annesi hiçbir olayı iyice anlayamazdı.

Bay ve Bayan Kelly garip bir çiftti. Bay Kelly bir çiftçi çocuğu gibi iriyarı ve saf görünüşlüydü. Bayan Kelly ise ufak tefek ve gergin biriydi. Dudakları genelde memnuniyetsizliğini belirten ince bir çizgi halinde olurdu.

Maddy Ross bazen ona bakar, yanındaki iriyarı, saf, iyi huylu adama Bayan Kelly'nin neyinin çekici geldiğini merak ederdi. Maddy'den ancak on yaş kadar büyüktüler.

Maddy, Bayan Kelly'nin çevresinde uygun biri olmadığı için mi bir öğretmene razı olduğunu merak ederdi. Bir şeylerden hoşnut değilmiş gibi görünüyordu hep. Çat kapı annesini görmeye geldiklerinde bile, sanki bir şikâyetleri varmış gibi görünüyorlardı.

Maddy kendisine değil de, annesine sormalarında hiçbir gariplik görmedi. Ne de olsa, bu konuda Bayan Ross'un bir görüşü olacaktı. Belki de kızı Madeleine'in Shancarrig okulunda çalışmaktan daha iyi bir amacı olduğunu düşünebilirdi. Hemen karar vermeden önce bir ön araştırma yapmak daha iyiydi.

Ama annesi bunun harika bir fikir olduğunu düşündü. Ertesi gün yemeğe gelen kuzenlerine de olayı "kucağımıza düştüler" şeklinde anlattı.

20

Kuzenler "Peki Madeleine'in öğretmenlik yapmak için eğitim alması gerekmiyor mu?" diye sordular.

"Saçma" dedi annesi, "insanın küçük Brennan'lar ya da küçük Dunne'lar gibi zavallılara biraz terbiye vermesi için nasıl bir eğitime ihtiyacı olabilir?"

Kabul ettiler. Kuzenlerinin çocuklarınıninki gibi gerçek bir kariyer değildi bu: Biri bankada çalışıyordu, diğeriye yönetici sekreterliği kursuna gidiyor ve ticarî Fransızca da öğreniyordu. Bu da onu dünyada her yere götürebilirdi.

Maddy'nin de bu fikre bayıldığını görünce şaşırdı.

O ne Bay Kelly'nin kükremesine ne de karısının kendinden emin, sert sesine sahipti. Kibar, neredeyse çekinerek konuşuyordu ama çocuklar ona tepki veriyorlardı. Ayyaş ve aylak Paudie Brennan'ın cüretkâr çocuklarıyla bile uğraşmakta zorlanmıyor gibiydi. Yüzleri gözleri reçel içinde gelen Dunne'lar da ders başlamadan ağızlarının silinmesine ses çıkarmıyorlardı.

Küçük okulda üç sınıf vardı. Birisi Bayan Kelly'nin, birisi Bay Kelly'nin, en büyüğü de Maddy Ross'un sınıfıydı. Buraya Karma Küçükler Sınıfı deniyordu ve Shancarrig'in genç

beyinleri sınırlı eğitim yolculuklarına burada başlıyorlardı. Tabii
içlerinde kendisinden çok daha yüksek eğitim alacak başkaları
olacaktı. Avukat Hayes'in kızları ve otelden gelen küçük Nuala
Ryan meslek sahibi olabilirlerdi. Ancak Dunne'lar ile
Brennan'ların bu okuldan sonra her türlü eğitim umuduna veda
edecekleri belliydi. Ya bir gemiye binip gidecekler ya da şehirde
on dört yaşındaki oğlanlar için ne iş varsa, onu yapacaklardı.

Beş yaşındayken hepsi de birbirlerine benziyorlardı. Daha
ileri gidecek paraya sahip olanlar ile olmayanlar arasında giyim
kusamlarından başka hiçbir fark yoktu.

Maddy Ross okula gitmeden önce kendi kasabasının
çocuklarını pek fark etmemişti. Artık onlar hakkında her şeyi
biliyordu. Burun çekenler, üzgün görünenler, her istediğini
yapabileceğini sananlar, öğle yemeğinde dev sandviçler
yiyenler, hiçbir yiyecek getiremeyenler. Ona yapışan, kendileri
ve aileleri hakkında her şeyi anlatan çocuklar da vardı, susup
geri duranlar da.

Bir çocuğun basit bir cümlenin harflerini tanıyarak yüksek
sesle okumasını ya da kurşunkalemni kemiren bir kızın uzun
toplama işlemlerinin nasıl yapıldığını birdenbire
anlayıvermesini görmenin böylesine büyük bir keyif verdiğini
hiç bilmezdi. Her gün uzun bir sopayla İrlanda haritasını
gösterip şehirlerin adları nı saymalarını dinlemek büyük bir
zevkti.

"Cavan bölgesindeki başlıca şehirler hangileri? Pekâlâ. Hep beraber. Cavan, Cotehill, Virginia..." Bir ağızdan, şarkı söyler gibi tekrarlıyorlardı.

Biri kızlar, diğeri oğlanlar için iki giyinme odası vardı.

Buralar akşamları çocuklar gittikten sonra başöğretmenin bolca döktüğü dezenfektan kokuyordu.

Okulu gölgeleyen ve sanki kollarını açmış, onu koruyan bir dev gibi duran kızıl kayın ağacı da olmasa, kıraç bir yerdi.

Maddy çocukken Barna Ormanı'nda olduğu gibi, bu ağacın yanında da kendini güvende hissediyordu. Ağaç, rengi ve yapraklarıyla mevsimlerin geçişini gösteriyordu.

Birbirine benzeyen günler hızla geçti. Madeleine Ross çocuklara oyalamak için kocaman, karton panolar hazırladı.

Üstüne Barna Ormanı'ndan topladığı çiçeklerin resimlerini yapıştırdı, bazı çiçekleri kurutup koydu ve altına da isimlerini yazdı. Shancarrig okulundaki çocuklar her gün küçük tahta sıralarında oturup eğreltiotlarının, yüksükotlarının, çuhaçiçeklerinin ve sarmaşıkların adlarını tekrarladılar. Sonra Aziz Patrick'in, Azize Brigida'nın ve Aziz Colomba'nın resimlerine bakıp onların isimlerini de tekrarladılar.

Maddy çiçeklerin isimleri kadar, aziz ve azizelerin isimlerini de öğrenmelerini sağladı.

Peder Gunn'ın öncelikliler listesinde azizler daha

yukarıdaydı. Peder Gunn çok iyi bir rahipti. Limonata şişesinin dibinden bakar gibi, küçük, kalın camlı gözlükleri vardı. Okulun yöneticisi olarak sık sık uğruyordu; Shancarrig'in gelecekteki cemaatinin inancını ve ahlakını korumak zorundaydı. Ancak Peder Gunn da ağaçları ve çiçekleri seviyordu ve yardımcı öğretmene her zaman nazik davranıyor, destek veriyordu.

Maddy onun kaç yaşında olduğunu merak ediyordu.

Rahibelerde olduğu gibi, rahiplerde de bunu anlamak çok zordu. Bir gün hiç beklenmedik bir şekilde, Maddy'ye kaç yaşında olduğunu söyledi. 1921'de Antlaşma'nın imzalandığı gün doğmuştu.

Gururla, "Devletle aynı yaştayım" dedi. "Umarım ikimiz de sonsuza dek yaşarız."

Maddy pencerenin önünde çiçekleri yerleştiriyordu. "Sizden bunu duymak çok güzel peder" dedi. "Bu sizin hayattan zevk aldığınızı gösteriyor. Annemse hep kanatlarına kavuşmak için sabırsızlandığını söyler."

"Kanatlar mı" Rahip şaşırmıştı.

22

"Tanrı'nın cennetinde olmak istediğini söylemesinin bir yolu. Oldukça sık söz eder."

Peder Gunn söyleyecek söz bulamadı. "Bu dünyayı yalnızca Tanrımızın bizim için hazırladığı cennetin bir gölgesi olarak

görmek çok güzel tabî, ama..."

"Ama annem ellisine daha yeni bastı. Bunu düşünmeye başlaması için biraz erken değil mi?" Maddy ona yardımcı oldu. Rahip minnetle başın salladı. "Tabî, ben de yaşılanıyorum. Belki ben de öyle düşünmeye başlarım." Şakacı bir sesle konuşuyordu. "Ama yapacak öyle çok işim var ki, kendimi yaşlı hissetmiyorum."

Maddy, "Birinin size yardım etmesi gerek" dedi.

Shancarrig'deki herkes de böyle söylüyordu. Yaşlı rahip artık elden ayaktan düşmüştü. Her şeyi Peder Gunn yapıyordu.

Kesinlikle yeni bir rahibe ihtiyaç vardı.

Rahiplerin ev işlerine bakan Bayan Kennedy de pek yardımcı olmuyordu. Uzun bir su bardağına benzeyen bir yüzü vardı. Çoğunlukla siyah giyer, uzun zaman önce ölmüş, Shancarrig'de artık kimsenin hatırlamadığı kocasının yasını tutardı. Rahipler için iyi bir yardımcının herhalde nazık ve destek verici olması; hem anne, hem bakıcı, hem de iyi dost rollerini üstlenmesi gerekirdi.

Bayan Kennedy'nin bu rollerden hiçbirini üstlenmediğini söylemek gerekirdi. Sanki cemaatin sorumluluğu kendisine verilmediğinden için için kızıyor gibiydi. Birisi cemaat işlerinde yardımcı olmayı teklif ettiğinde sinirle burnunu çekerti. Peder O'Toole'un hemen hemen hiç etkisi olmazdı ve Bayan Kennedy her işe karışırken yine de sorunlar karşısında yardımcı olmaya

alışan bu kadar insanın çıkması Peder Gunn'ın kendi iyiliğini

gösteriyordu.

Yeni bir rahibin Shancarrig'e doğru yola çıktığı haberi

gelmişti. Birisinin Dublin'deki bir tanıdığı öğrenmişti. Çok iyi

bir genç adamdı.

Altı ay kadar sonra, 1952'nin ilkbaharında yeni rahip geldi.

Peder Barry isminde, solgun bir gençti. Uzun, narin beyaz

elleri, açık sarı saçları ve masmavi gözleri vardı. Shancarrig'de

cüppesini sağa sola savurarak zarif bir biçimde dolaşıyordu.

Onda cüppesinin içinde hep rahatsız duran Peder Gunn'ın

heyecanından eser yoktu.

Peder Barry ayini yönetirken sanki bir ışık vurup solgun

yüzünü aydınlatıyor, o vakit her zamankinden çok daha fazla

bir azize benziyordu Shancarrigliler Peder Barry'yi pek sevdiler

ve Maddy ROSS Geri planda kalan Peder Gunn'a için için

üzölmeye başladı

23

'tıknaaz biri olması onun hatası değildi ki. O da yaşlılara ve

hastalara ilgi gösteriyor, itiraf edilen günahları anlayışla dinliyor

ve okulla uğraşıyordu. Yine de, Maddie, Peder Barry'nin etrafa

öteki rahiple olmayan yepyeni bir heyecan saçtığını kabul etmek

zorundaydı.

Peder Barry sınıfa geldiğinde misyonlardan, misyon

merkezleri için yaldızlı kâğıt ve pul biriktirme zorunluluğundan

değil, innanların Efendimizin sesini duyma özlemiyle

kavruldukları Peru'nun dağ köylerinden söz ediyordu.

Oralardaki tek küçük ırmak kurak mevsimde kuruyor, köylüler yaşlılara ve bebeklere su getirmek için kupkuru, çorak arazide kilometrelerce yürümek sorunda kalıyorlardı.

Maddy ile Karma Küçükler Shancarrig'deki rutubetli küçük okulda otururlarken kilometrelerce öteye, bambaşka bir kıtaya gidiyorlardı. Brennan'ların ayakkabıları patlak, giysileri yırtık pırtıktı; hatta ayyaş babalarının tokadının izlerini de taşıyorlardı; ama binlerce kilometre ötede, Vieja Piedra'daki insanlara oranla, kendilerini kralların bile düşlerinde göremeyeceği kadar zengin hissediyorlardı.

Bu köyün ismi bile kendi kasabalarınıninkiyle aynıydı. Eski Kaya anlamına geliyordu. Bu köydeki insanlar dünyanın bir ucundan yardım istiyorlardı.

Peder Barry çocukları o okulda daha önce hiç görülmemiş bir heyecanla dolduruyordu. Yalnızca Maddy Ross'un sınıfında da değil üstelik. Bayan Kelly'nin daha sert bakışları altında bile bağışlar arttı. Aslında ondan yabancılara yardıma koşmadan önce kendi halkımıza bakalım, demesi beklenirdi. Bay Kelly'nin sınıfındaysa sert öğretmen genç rahibin sözlerini kendi tarzında tekrarladı.

"Bırak şimdi Jeremiah O'Connor. Eğer çıkıp Vieja Piedra'nın zavallı halkı için birkaç şilin toplayamazsan, seni kışını

tekmeleye tekmeleye Barna'ya kadar götürür sonra da geri getiririm."

Peder Barry pazar günü vaaz verdiğiğinde çoğu zaman insanın içine işleyen mavi gözlerini kapatır, cemaatin Shancarrig çevresindeki bereketli topraklarda yaşadıktan için ne kadar şanslı olduğunu söylerdi. Kilise aksıran, öksüren insanlarla dolu olabilirdi, tarlaların içinden on kilometre yürüyüp geldikleri için paltoları ıslanmış da olabilirdi; ancak Peder Barry burayı Peru'daki adaşına oranla bir cennet gibi gösteriyordu. Bazıları sevgi dolu Tanrı'nın dünyanın o kesimindeki ispanyolca konuşan halklara karşı neden bu kadar adaletsiz davrandığını merak etmeye başladılar. Onlar da bir kiliseye ve bir rahibe sahip olmak için her şeyi yaparlardı.

24

Konu ne zaman açılrsa, Peder Barry'nin buna verecek bir cevabı oluyordu. Tanrı'nın bunu insanların birbirlerine karşı sevgisini ve iyiliğini test etmek için yaptığını söylüyordu. Peder Barry herkese, Tanrı'yı sevmenin kolay olduğunu söylüyordu. Kimsenin Kutsal Efendimizi sevmekle ilgili bir sorunu yoktu. Sorun, kilometrelerce ötedeki küçük, ıssız bir köyde yaşayan insanları da sevip onlara kardeş gibi davranmaktı. Maddy ile annesi sık sık Peder Barry'nin ne kadar iyi biri olduğundan söz ediyorlardı. Bu konuda ikisi de aynı fikirdeydi. Görüş ayrılığına düştükleri öyle çok konu vardı ki.

Maddy Joseph'in düğünü için Rodezya'ya gitme fırsatlarının olup olmayacağını merak ediyordu. Kardeşi Bulawayo'da bir İskoç ailenin kızıyla evleniyordu. Düğünde Ross'ların tarafından hiç kimse olmayacaktı. Yol parasını göndermişti ve düğün tatile denk geliyordu, ama Bayan Ross yolculuğu göze alamıyordu.

Dr. Jims, Maddy'nin annesinin sapasağlam olduğunu ve yolculuk yapabileceğini söylemişti. Aslında deniz yolculuğunun sağlığına büyük yaran da olabilirdi.

Peder Gunn böyle bir zamanda aile dayanışmasının harika olacağını ve bu zahmete girmesi gerektiğini söylemişti. O güzel demir parmaklıkları, harika limonluklarla bilinen Glen konağında oturan Binbaşı Murphy ile Bayan Murphy bunun hayatta bir kez ele geçecek bir fırsat olduğunu söylüyorlardı.

Avukat Bay Hayes de kendisine kalsa gideceğini söylemişti.

' Ancak, annesi inat ediyordu. Kendisi gibi bir ihtiyarın seyahatine bu kadar para harcamanın gereksiz olduğunu söylüyordu. Zaten çok geçmeden kanatlarına kavuşacaktı. O zaman yeterince görecekti ve yeterince bilecekti.

Maddy annesinin bu tavrı karşısında gittikçe sabrını yitiriyordu. Kanatlar teorisi her şeye uygulanmaya başlamıştı.

Maddy yeni bir manto istese ya da Dublin'e gitmeyi düşünse veya dümdüz san saçlarına perma yaptırmak istese annesi iç çekiyor ve kendisi gittikten sonra bunları yapmaya hem zamanı hem de yeterince parası olacağını söylüyordu.

Annesi ellili yaşlarında ve Shancarrig'deki herkes kadar güçlü bir kadındı, ama manevî açıdan kendini zayıf hissediyordu. Ev işlerini de Maddy yapıyordu, çünkü annesi kanatlarına kavuşana kadar hizmetçi tutmak gibi lükslere ayıracak para yoktu. Maddy'nin okuldan aldığı maaş yok denecek kadar azdı. Yirmi üç yaşındaydı ve çok huzursuzdu.

25

Shancarrig'de onu anlayan tek kişi Peder Barry'ydi. O da otuz üçündeydi ve aynı derecede huzursuzdu. Vieja Piedra hakkında çok fazla vaaz verildiği için bizzat Piskopos tarafından dikkati çekilmişti. Bunun haksızlığıyla yanıyordu. Monsenyör O'Toole iyice elden ayaktan düşmüştü ve vaazlarda neler söylendiğinden bile haberi yoktu. Peder Gunn onu şikâyet etmiş olmalıydı. Peder Gunn da yalnızca bir yardımcı rahipti, onun üstünde yetkisi yoktu.

Peder Brian Barry Barna Ormanı'nda dolaşıyor, önüne çıkan çalılara öfkeyle tekme savuruyordu. İnsanların, hem de kıskanç ve dar görüşlü insanların Tanrı'nın ölmekte olan halklar ve yardım isteyen kardeşler için harcadığı çabayı durdurmaya ne hakları vardı?

Brian Barry'nin sağlığı daha iyi olsaydı, misyoner olurdu.

Papaz okulundan arkadaşı Cormac Flynn gibi Vieja Piedralılara giderdi. Ona mektup yazıp yapılması gerekenleri ilk ağızdan anlatan Cormac'ta.

Kutsal Kurtarıcı Kilisesi'nde Hayes ailesinin ebediyete göç eden üyelerine adanmış bir pencere vardı. O aileden pek çok rahip çıkmıştı. Pencerede Hasat Bol Ama İşçiler Az yazıyordu. İşte orada, kendi kiliselerinde, vitrayda yazıyordu ve bunak rahip ile bencil Peder Gunn öyle kördülerdi ki, bunu göremiyorlardı.

Peder Barry o öfkeli yürüyüşlerinden birinde devrik bir ağaç gövdesine oturmuş, mektup okuyan Bayan Ross'a rastladı. Konuşmadan önce biraz sakinleşmeye çalıştı. Nazik bir kızdı ve peder insanların ruhları için verdiği mücadelede karşısına çıkan engellere ne kadar öfkelenip içerlediğini görmesini istemiyordu. Bayan Ross onu görünce şaşırıp başını kaldırdı, ama oturması için kütüğün üstünde yer açtı.

"Burası çok güzel değil mi? Bence insanların sorunlarına çözüm bulması için iyi bir yer."

Peder elini cüppesinin içine soktu ve cebinden sigarasını çıkarıp hiçbir şey söylemeden oturdu.

Her nasılsa, kız onun sessiz kalmak istediğini anlamış gibiydi. Yaz güneşi Barna Ormanı'nı oluşturan üvez ağaçları ile kayınların arasından süzülüp inerken, kollarını dizlerine dolamış, önüne bakıyordu. Bir sincap gelip merakla bir ona, bir ötekine baktı, sonra hoplayarak uzaklaştı.

Güldüler. Gerilimli ortam ve sessizlik dağılmıştı artık, birbirleriyle rahatlıkla konuşabiliyorlardı.

Peder Barry "Ben küçükken hiç sincap görmemiştim" dedi.

26

"Ancak resimli kitaplarda. Aynı sayfada bir de zürafa vardı, o yüz den hep aynı boyda olduklarını sandım. Bir sincapla karşılaşmaktan korkuyordum."

"Ne zaman gördünüz?"

"Papaz okuluna girdikten sonra... Birisi orada bir sincap olduğunu söyledi ve ben de herkesin kaçmasını istedim... Delirdiğimi sandılar."

"Bu da bir şey mi" dedi Maddy, "ben gerilla savaşının insanlar yerine gerillaları savaşa göndermek olduğunu sanırdım."

Peder Barry takıldı: "Beni teselli etmek için söylüyorsun."

"Hiç de değil. Hepsi güldüler mi, hiçbiri anlayış göstermedi mi?"

"Bir arkadaşım vardı, Cormac. O anladı beni. O her şeyi anlardı."

"Peru'daki Peder Cormac mı?"

"Evet. O her şeyi anlardı. Ama şimdi olan biteni ona nasıl anlatırım ki?"

Gölgeler uzayana kadar Barna Ormanı'ndaki sohbete devam ettiler Brian Barry yapılması gereken işler konusundaki üzüntüsünü, hissettiğİ suçluluk duygusunu anlattı, ama ya büyüklerine itaat ne olacaktı ? Maddy Ross da ona ağabeyi

Joseph'in para gönderip annesini ve kardeşini hayatının en mutlu gününde yanında görmek istemesinden söz etti.

Maddy "Ona nasıl anlatabilirim ki ?" diye sordu.

"Ya ben Cormac'a Shancarrig'den artık destek gelmeyeceğini nasıl söylerim?" diye sordu Peder Barry.

Birbirlerine bağımlılıkları, baskıları, acıyı ve kararsızlığı ancak diğerinin anladığı inancı işte o gün başladı. Başka birinin anlıyor olduğu düşüncesi bile onlara cesaret verdi.

Maddy Ross kendinde ağabeyine mektup yazıp düğününe gelmeyi çok istediğini, ama annesinin kendini yolculuk için yeterince güçlü hissetmediğini söyleyecek gücü buldu. Evde uzun süre sessizlik yaşandı, bolca surat asıldı, ama Maddy hepsine göğüs gerdi. Birkaç giysisini toplayıp biletini ayırttı.

Sonunda annesi de pes etti ve yolculuk için biraz heveslenme ye başladı. Bu hevesini kızıyla beraber gitme noktasına vardırmaı, ama en azından soğuk sessizlikler bitti ve evdeki hava düzeldi.

Peder Barry de cesur davrandı. Doğrudan Peder Gunn'la konuştu ve piskoposluğun genelde misyonların ve bir misyon bölgesinin özellikle vurgulanmaması konusundaki kararını kabul ettiğini bildirdi. Ülkede hoşgörü, hayırseverlik ve Tanrı'ya bağlılık gi bi değerlerin de öne çıkarılması gerekiyordu

yapabileceğini söyledi. Buna itiraz edilmeyeceğini sanıyordu.

Peder Gunn bunun üzerinde derin bir iç çekip hiçbir itiraz olmayacağını söyledi.

1955 yazında Maddy Ross ile Brian Barry birbirlerine iyi dileklerde bulundular. Maddy Afrika yolculuğuna çıktı, Brian da Cormac Flynn'i yüzüstü bırakmamak için bağış toplamaya çabaladı. Sonbaharda yeniden karşılaştıklarında birbirlerine her şeyi anlatacaklardı.

Peder Barry, "Dev sincapların olduğu ormanda buluşuruz" dedi.

Daha vedalaşırken ikisi de bir daha görüşecekleri gün için sabırsızlanmaya başlamışlardı.

Bir dahaki karşılaşmalarında ikisi de çok değişmişti. Bunu sabah on ayininden sonra kilisenin kapısındaki kısacık görüşmelerinde fark ettiler. Peder Barry satış için raflara konmuş, ama her geçişinde karışmış bulduğu Katolik Gerçek Birliği'nin yayımladığı broşürlerini düzenliyordu. Sorun şu ki, "Dans Eden Şeytan" ve "Yoldaşlık" broşürlerini herkes okumak istiyor, ama kimse para verip almaya yanaşmıyordu. Bu kitapçıklar her zaman iyice karıştırılıp öylesine geri bırakılıveriyorlardı.

Madeleine'in annesiyle çıktığını gördü. Bayan Ross kutsal suyun önünde uzunca bir süre oyalandı, sanki Roma'daki Papalık balkonundan şehri ve dünyayı kutsuyormuş gibi, uzun

uzun kendini kutsadı.

"Hoş geldin yabancı. Güzel miydi?" Peder Barry ona gülümsedi.

"Hayır. Planlanandan daha farklı olamazdı."

ikisi de ötekinin konuşmasının hararetinden şaşkın, birbirlerine baktılar.

Peder Barry koyu renk gözlerini fal taşı gibi açarak "Barna Ormanı" dedi.

"Saat dörtte" dedi Maddy.

Okuldaki beden eğitimi dersinde duvarlardaki çıtalara asılınca kan beynine hücum edip de başının dönüp içinin geçtiği günlerden beri kendini böyle hissetmemiştir.

Hangi bluzu giyeceğini düşündüğünü fark edince birden kendine geldi. O bir rahip, dedi. Ama yine de çok solgun görünmesini engelleyip yüzüne biraz renk getiren çizgili bluzunu giydi.

Annesi nereye gittiğini sorunca Barna Ormanı'ndan kayın dalları toplamak istediğini söyledi. Daha sonra onları gliserine bastırıp kışın evi süslemek üzere saklayabilirlerdi.

28

"Rengi iyice dönmüş olardan arayacağım" dedi. "Biraz uzun sürebilir."

Onu başı ellerinin arasında, bir kütükte oturur halde buldu.

Vi eja Piedra için her yaptığıının engellendiğinden dert yandı.

Peder Gunn görev icabı kermese de, bezik turnuvasına da, genel kültür yarışmasına da gelmişti, ama fazla ilgi yoktu. Artık kilisede o zavallıların durumu hakkında vaaz da veremediğinden, cemaatin ilgisi dağılmıştı. Yüzü endişeliydi. Maddy onun anlatmadığı bir şeyler daha olduğunu hissetti. Hiç zorlamadı. Elbet anlatacaktı. Şimdi de o Maddy'ye sordu: Ağabeyi Joseph onu gördüğüne sevinmiş miydi?

"Hem evet, hem hayır." Ağabeyinin nişanlısı İskoç Kilisesi'ne bağlıydı ve yalnızca Joseph'i memnun etmek için Katolik Kilisesi'nde evlenmeyi kabul etmişti. Joseph de annesi düğüne gelmediğine göre Catriona'nın bunu yapmasına gerek olmadığını düşünmüştü, ikisi de Hıristiyan oldukları sürece, Tanrı katında törenler arasında fark olmasa gerekti.

Böylece Maddy ta Afrika'ya ağabeyinin ölümcül bir günah işlediğini görmeye gitmiş oldu. Bitmez tükenmez tartışmalar, münakaşalar yaşanmış, karşılıklı gözyaşları dökülmüştü. Joseph birbirlerini pek tanımadıklarından, aralarında gerçek bir kardeşlik bağırın olmadığını söylemişti. Maddy de ona o halde neden bu yolculuğun parasını gönderdiğini sormuştu.

"insanlara dünyada yalnız olmadığımı göstermek için" demişti ağabeyi.

Oh evet, törene katılmış, yüzündeki tebessümle, konuklara çok kibar davranmıştı. Annesine bunlardan hiç söz etmemişti.

Aslında rahibe, Bay McPherson değil de, Peder McPherson

demeyi unutmamaya çakşırken yorgun düşmüştü. Genç çifti evlendiren Presbiteryen rahibin adı buydu. Düğün bulutsuz bir göğün altındaki boğucu sıcaklığı olan bir kilisede yapılmıştı. Kilisenin sır sandığı yoktu; dolayısıyla içinde uygun Tanrı da yoktu.

Aradığı türde dallan bulmak için birlikte yürüdüler. Maddie ormana gitmek için annesine bir bahane bulması gerektiğini söyledi. Sonra da bunu dediğine pişman oldu; pederin bir arkadaşıyla buluşmak kadar masum bir şey için bile bahane bulmak zorunda olduğunu sanmasını istemezdi.

Ancak gariptir, bu pederde de bir çağrışım yaptı.

"Ben de bir bahane buldum. Peder Gunn ile Bayan Kennedy'ye söyledim tabî. Ona Dunne'lar ile Brennan'lara uğramak istediğimi söyledim. iki ailenin de evde olmadığından ya da en azından gitsem bile beni evlerine davet etmeyeceklerinden eminim."

29

Birbirlerine kaçamak birer bakış atıp, hemen başlarını çevirdiler. Çok şey itiraf etmişlerdi.

Maddy hızlı hızlı ona çiçeklerin ve yaprakların nasıl korunduğunu, işin püf noktasının onları dar ağızlı bir vazoya az sayıda yerleştirmek olduğunu anlattı.

Peder Barry işlemi anladığım belirtmek için yine başını salladı ve cemaat ziyaretlerinin hem rahip, hem de ahaliye

emrivaki olduğunu, kimsenin gönüllü katılmadığım ve hayatımızı insanların bizim için serecek temiz bir örtüleri ya da ikram edecek bir dilim pastaları olup olmadığı hakkında üzölmek yerine, size gerçekten ihtiyaç duydukları bir yerde geçirmenin çok daha iyi olacağını söyledi. Konuşurken yüzünde hem acılı, hem de hüzünlü bir ifade vardı ve Maddy içinden ona büyük yakınlık hissetti. Hafifçe koluna dokundu.

"Burada da büyük iyilikler yapıyorsunuz. Hepimizin hayatını ne kadar etkilediğinizi bilseniz."

Pederin gözlerinin olduğunu görünce şaşırđı.

"Oh Madeleine" diye bağırdı peder. "Tanrım, öyle yalnızım ki. Konuşacak hiç kimsem, hiç dostum yok. Kimse beni dinlemiyor."

"Şşşt, şşt." Maddy sanki bir çocukla konuşur gibiydi. "Ben senin arkadaşınıım. Ben dinlerim."

Peder kollarım ona doladı ve başım omzuna yasladı. Maddy beline dolanan kollan ve hıçkırıklarla sarsılan bedeninin yakınlığını hissetti.

Ağlayarak "Özür dilerim. Öyle aptalım ki" dedi.

"Hayır hayır, değilsin. Sen iyisin. Önem veriyorsun. Bu kadar ilgili olman seni sen yapan bir özellik." Maddy onu sakinleştirdi. Başım ve ensesini okşadı. Özür dilemek için başını kaldırırken, yüzünde pederin gözyaşlarının ıslaklığını hissediyordu.

Yine "Şşşt, şşt" dedi. Hıçkırıkları dinene kadar ona satıldı.

Sonra köşesinde küçük mavi bir çiçek deseni bulunan beyaz mendilini çıkarıp ona uzattı.

Hiç konuşmadan ağaç kütüğüne doğru yürüdüler. Peder şiddetle burnunu çekti.

"Kendimi öyle aptal hissediyorum ki. Senin için güçlü ve cesur olmalıyım Madeleine; bebek gibi ağlamak yerine sana kardeşinin durumuyla ilgili teselli edici sözler söylemeliyim."

"Hayır Peder Barry, siz benim kendimi gerçekten cesur ve güçlü hissetmemi sağlıyorsunuz."

Peder sertçe sözünü kesti. "Şimdi, dinle beni. Eğer senin kollarında ağlayırsam, en azından bana Brian diyebilirsin."

30

Maddy hemen kabul etti. "Evet ama Brian, bana yardımcı oldu ğuna inanmalısın. Kimseye bir faydam olmadığını, annemi düş kırıklığına uğrattığımı, ağabeyime destek olamadığımı sanıyordum."

"Arkadaşların olmalı. Senin gibi cömert ve içten biri. Sen benim gibi katı kurallar ve uygulamalarla kısıtlanıp kalmıyorsun."

Madeleine Ross sadece, "Benim hiç arkadaşım yok" dedi.

O gün öğleden sonra birbirlerine hâlâ anlatacakları milyonlarca şeyleri olduğunu fark etmişlerdi. Brian Peru'daki yakın arkadaşı Cormac Flynn'den bir mektup almış, Peder Flynn

ona Vieja Piedra'ya bu kadar takılmamasını, buranın yalnızca dünya yüzünde herhangi bir yer olduğunu ve Peder Brian Barry'nin binlerce kilometre ötede, tek başına burayı kurtarmak üzere dünyaya gelmiş olmadığını söylüyordu.

Peder Brian Barry bu mektuba haddinden fazla alınmıştı.

Ancak Maddy'ye anlattığında ve o da Kathleen White'la kendi deneyimini ve arkadaşının ona nasıl bu kadar duygu yüklü mektuplar yazmamasını rica ettiğini anlatınca, bunu aralarında yeni bir bağ olarak kabul ettiler.

Maddy onun çocukluğunu öğrendi; annesi hep oğlunun rahip olmasını istemiş, ama o rahipliğe atanıp kutsanmadan bir ay önce annesi vefat etmişti.

Brian da gitgide mantığını yitiren bir anneyle yaşamının hayal âleminde geçirilen bir ömrün kuzenlerin çok zengin ve soylu insanlar olmalarının, her türlü kibarlığın, eldiven giymenin, eski günlerde at ve araba sahibi olmanın, kartvizitlerle ziyarete gelmenin önemli olduğu bir dünyada yaşamının ne demek olduğunu öğrendi. Maddy bunların hiçbirinin gerçeğe dayanmadığını biliyordu, ama Dr. Jims zararsız olduğunu söylemişti. Orta yaşlı pek çok kadında ihtişam yanılsamaları oluyordu ve Bayan Ross'unkiler başkalarınınkinden daha beter değildi; hatta pek çoğundan daha iyiydi.

Buluşmaları gitgide daha gizli olmaya başlamıştı. Maddy geç

saatlere kadar okulda kalıp camlan süslüyordu. Peder Barry Kelly'lere bir şey söylemeye geliyor ve açık bırakılmış olan kapıdan girince sınıfta tesadüfen onu görüyordu. Peder öğretmen masasına oturup bacaklarını aşağıya doğru sarkıtıyordu. Bayan Kelly içeri baktığında ki başını merakla her yere uzatıyor gibiydi uygunsuz hiçbir şey görmüyordu. Ancak kasabadaki gözlerden uzakta, Barna Ormanı'nda yürürlerken birbirlerine sokuluyorlardı. Bazen tesadüfen aynı anda du

31

ruyorlardı, bir ağacın kabuğunu soyarlarken ya da dalların arasına gizlenmiş bir kuş yuvasını seyrederlerken Maddy başını dostça onun omzuna yaslıyordu.

Maddy geceler boyunca daracık yatağında yalnız başına yatıp, onun ormanda kendisine sarıldığı günü hayal ediyordu. Rahibin bedeninin nasıl titrediğini ve kalbinin atışlarını nasıl hissettiğini hatırlıyordu. Onun yumuşak şeker, Gold Flake tütününü ve Knight's Castile sabunu karışımı kokusunu, saçlarının nasıl ensesini gıdıkladığını, gözyaşlarının nasıl kendi yanaklarım ıslattığını aklına getiriyordu. Sanki bir film sahnesini tekrar tekrar seyreder gibiydi.

Acaba o hiç düşünüyor muydu; ama bu herhalde pek aptalcasına romantik olurdu. Hatta Peder Barry için... Brian için... Belki günah bile sayılabilirdi.

Maddy Ross hayatını ona odakladığı için eskisine göre çok daha fazla iş yapmaya başladı. Zamanın çok zor geçtiği ve sanki kendisini çevresinde asılı kalmış gibi hissettiği günleri hatırlayamıyordu bile. Artık bir haftada yapılması gereken her şeye yetecek zaman yoktu. Çoktandır küçük evlerden birinde yaşayan Maura Brennan'ı yanında çalıştırmaya başlamıştı. Eşyaları okşamayı seven, ütü yapan yoksul ve ciddi bir çocuktuk, pek işe yarıyordu. Başka bir gün de küçük Eddie Barton gelip bahçesine bakıyordu. Eddie on dört yaşlarında, bitkilere ve doğaya ilgi duyan komik bir çocuktuk. Maddy'yle sık sık bahçesinde yetişen çeşitli şeyler hakkında konuşmak istiyordu. Maddy bir gün ona "Paranı neye harcıyorsun?" diye sordu. Çocuğun yüzü kızarınca ekledi: "Önemli değil. İstedığın gibi harcayabilirsin." "Pullar" dedi çocuk sonunda. "Çok güzel. Koleksiyonun büyük mü ?" "Hayır. Mektuplara yapıştırmak için. Peder Barry denizaşırı bir yerde birer mektup arkadaşımız olması gerektiğini söyledi." Peder Barry'nin ne çok iyilik yaptığı düşünmek harikaydı. Eddie gibi dimdik saçlı, normalde bir ayağında top sektirmesi ya da duvarlara bir şeyler yazması düşünülecek bir çocuğun şimdi yurtdışında Katolik bir mektup arkadaşı vardı. O gün ona fazladan harçlık verdi.

"Arkadaşına Shancarrig'i ve ne kadar güzel bir yer olduğunu anlat."

"Anlatıyorum" dedi Eddie "Her şeyi yazıyorum."

32

Eddie grip olduğu için annesi göndermeyince, Foxy Dunne çalışmaya gönüllü oldu.

Neşeyle, "Çok iyi para veriyorsunuz Bayan Ross" dedi.

"Sana Eddie kadar vermem. Sen hangilerinin çiçek, hangilerinin yabanî ot olduğunu bilmezsin." Maddy de neşeliydi.

"Ah, ama siz öğretmensiniz Bayan Ross. Bana bir dakikada öğretiverirsiniz."

Maddy kabul etti: "Ancak Eddie dönene dek."

Eddie iyileşip dönmüştü ve Foxy'nin bahçede yaptıklarına söylenip duruyordu. Bu arada Foxy kendine ufak tefek başka işler bulmuştu. Kapıları onarıyor, bahçe kulübesinin kilidini tamir ediyordu. Maddy'nin annesi Dunne'lardan birinin ortalıkta olmasından hoşlanmıyordu. Kendine ya da kardeşlerinden birine iş bulmak için çevreyi kolaçan ediyor olabilirdi.

Maddy, "Ama anne!" dedi. "Hepsim aynı kefeye koyamazsın."

"Sen de Peder Barry kadar safsın" dedi annesi.

Shancarrig'de bir zamanlar bir tiyatro topluluğu kurulmuş, ama sonra dağılmıştı. Her şeyin olduğu gibi, bunun arkasında

da pek net olmayan bir hikâye vardı. Anlaşılan önceki öğretmen

bir oyun sırasında sarhoş olmuş ve bir tatsızlık yaşanmıştı.

Nellie Dunne hep bu kasabada kimlerin hangi rollerde oynadığı

hakkında anlatabileceği pek çok şey olduğunu söylerdi. Her

anlamda rol yapmak, derdi. Ancak, bu tehditlere rağmen, hiçbir

zaman kimseye olan bitenden söz etmemişti ve her şey Peder

Gunn Shancarrig'e gelmeden çok önce olup bitmişti.

Monsenyör O'Toole'un hatırlaması da pek olası değildi.

Maddy olanlar her ne ise, artık unutulduğunu, tiyatro işine

yeniden girişilebileceğini düşünüyordu. Gördüğü heyecan

karşısında hem şaşırdı hem de çok sevindi. Eddie Barton'un

annesini kostümlere yardımcı olabileceğini söyledi; olayın bir

okul müsamesine benzemesine engel olmak için bir

profesyonele ihtiyaç vardı. Glen'deki hizmetçi kız Biddy, step

dansı yapılması gerekirse yardımcı olabileceğini söyledi.

Konumu gereği bu hünerini sergilemeye fazla fırsat

bulamıyordu ve fazla paslanmak da istemiyordu. Nalbur

dükkanından hem Brian, hem de Liam Dunne

katılabileceklerini söylediler, Dr. Jims'in küçük oğluna bakan

Carrie de çok uzun olmayan, birkaç satırlık bir rolü denemek

istediğini söyledi. Çavuş Keane ile eşi minnetle Maddy'nin elini

sıkarken hep bunu beklediklerini söylediler.

Böylece Maddy Shancarrig Tiyatro Topluluğu'nu kurdu.

Peder

Barry'nin oyunlara gösterdiği ilgiye her zaman teşekkür borçlu oldular. Üzgün yüzlü genç rahibin cemaatin yararına olan bir şeye böylesine dört elle sarılması kimsenin garibine gitmedi. Tabiî gelirin tamamı Güney Amerika'daki fakirlere yardım evine bağışlanıyordu. Herkes biraz da Peder Gunn'ın arkasından gülerек, iyi ki Peder Barry'nin geldiğini, çünkü Peder Gunn'ın başka pek çok meziyetine rağmen sahnenin sağıra solunu bilmediğini; halbuki Peder Barry'nin her türlü işe yatkın olduğunu söylüyordu. Peder Barry dekorasyon yapabiliyor, ışıklandırmayı ayarlayabiliyor ve en iyisi de, piyesleri yönetebiliyordu. Shancarrig halkını Pygmaion'dan Drama at İnish'e, her şeyi oynamaya teşvik etti. Noel konserleriye bir efsane oldu.

Yalnızca Maddy onun gönlünün bu işlerde olmadığı biliyordu.

Yalnızca o, mutsuzluğu saklayan gerçek adamı tanıyordu.

Çok geçmeden hep onu düşündüğünü ve yaptığı en küçük, en önemsiz şeylere karşı bile tepkisini hayal ettiğini fark etti.

Karma Küçükler Sınıfı'na Mısır'a Kaçış'ın hikâyesini anlatırken, bir yandan da onun kapıya yaslanmış, takdirle gülümsediğini hayal ediyordu. Bazen de sanki o gerçekten oradaymış gibi gülümsüyordu. Çocuklar biri mi geldi diye dönüp bakıyorlardı.

Sonra evde, annesinin yemeğini hazırlarken tabağı incecik

dilimlenmiş domates ile özenle kesilmiş katı yumurta ve maydanozla süslüyordu. Annesi fark etmiyordu bile, fakat o Brian Barry'nin nasıl tepki vereceğini görebiliyordu. Beğeni sözcüklerini onun ağzından kendi kendine söyleyebiliyordu. Zamanını çevredeki herkesten daha tatmin edici bulduğu bu ilişkiye ayırmaya başladı. Bay ve Bayan Kelly gördüğü en sıradan evliliğe hapsolup kalmışlardı. Yoksul mahalleden gelen zavallı Maura Brennan gösterişli bir barmenle evlenmiş ve Down sendromlu çocuğunu tek başına büyütmek zorunda kalmıştı. Glen'deki Binbaşı Murphy'nin anlatılamaz bir evliliği vardı. Asla kendi dört duvarlarının dışına çıkmazlardı. Başka nerede olsa onlara münzevi denirdi; ama burada, Glen büyük bir konak olduğu için, başkalarından uzak durmaları hayranlık uyandırıyor.

Madeleine Ross'un özendiği kimse yoktu. Tanıdığı hiç kimsenin kendisinininki kadar değerli ve saf bir aşkı; tümüyle bağlı ve o olmasa mesleğini bile yitirecek bir erkeği yoktu. Sonra bir gece birdenbire, hiç ummadığı bir anda garip bir düşünceye kapıldı. Ayın son derece parlak olduğu ve perdelerin arkasından bile görüldüğü, o yüzden perdeleri açık bırakmanın daha kolay geldiği o uykusuz gecelerden biriydi.

34

Maddy bir gölgenin ormana doğru gittiğini gördü. Önce Brian olduğunu sandı ve giyinip peşinden gitmeye davrandı.

Ancak son anda Binbaşı Murphy olduğunu fark etti. Kim bilir ne tür bir iş peşindeydi, ikisini karıştırmak çok kolaydı; ikisi de koyu renk giyinen, uzun boylu adamlardı. Ancak Brian kilisenin lojmanında uyuyor olmalıydı. Ya da belki de uyumuyor, aynı aya bakıp aynı huzursuzluğu hissediyordu. İşte o zaman Maddy Ross, Peder Barry'nin Shancarrig'den gitmesi gerektiğim fark etti.

O artık tabaklarda sandviç ikram ederek, eski perdeleri onararak, detone bir koroya alkış tutarak, başka piskoposları ve kilise temsilcilerini ağırlayarak ziyan olmamalıydı. Yaşanacak tek bir hayat vardı. Elinden gelen en iyi şekilde yaşamalı, Vieja Piedra'ya gidip halkına hizmet etmeliydi. Yaşanacak tek bir hayat olduğu kavramı bütün gece beyninde çınlayıp durdu. Artık ona uyku yoktu. Bir fincan çay alıp oturdu, kardeşi Joseph'in ona, düğünü için Rodezya'ya gittiği o günlerde aynı şeyleri söylediğini hatırladı: insanın hayatım yaşaması için tek bir şansı vardı.

Kendisiyle aynı eğitimi almış, aynı anne babanın çocuğu Joseph, istediği hayatı yaşayabiliyordu. Afrika'da Joseph ile Caitriona Ross'un çocukları olmuştu. Bazen sütunları olan büyük beyaz evlerinin önünde çekilmiş resimlerini gönderiyorlardı. Maddy annesine bu küçük çocukların Katolik olmadığını, hatta belki doğru dürüst vaftiz bile edilmediklerini hiç söylememişti. O ve Brian zaten karışık olan bir zihni böyle

bilgilerle daha da kanştırmamanm daha iyi olacağına karar vermişlerdi.

Eğer Joseph Ross'un yaşayacak tek bir hayatı varsa, Maddy Ross ve Brian Barry için de durum aynıydı. Peder Brian neden işini terk edip Güney Amerika'ya gidemesindi? Bir süre sonra, Maddy de onun yanına gidebilirdi.

Gecenin ilerleyen vakitlerinde evin içinde dolaşarak aralarında hiçbir şeyin değişmesinin gerekmediğini kendi kendine söyledi. Burada olduğu gibi, denizlerin ve karaların ötesinden onları çağırdığını hissettikleri işi yapan gerçek birer dost olabilirlerdi. Brian da rahip olarak kalabilirdi, insan bir kez rahip oldu mu, hep öyle kalırdı, işinden ayrılması gerekmezdi, yalnızca yapısını ve görev alanım değiştirirdi.

Sonra Barna Ormanı'nın tepesinden gün doğarken, Maddy Ross, Brian Barry'nin sevgilisi, onun kocası olmasını istediğini kendi kendine itiraf etti. Onun rahipliği bırakmasını istiyordu.

Eğer Roma onu yemininden azat ederse daha da iyi olurdu. Bu

35

mümkün olmasa bile, Maddy onu yine de istiyordu. Her ne koşulla olursa olsun, kabulüydü.

Bunu fark etmesi ona garip bir özgürlük hissi verdi.

Başı dönmeye başlamıştı ve bu yüzden oyun oynamayı

bıraktı. Annesinin kahvaltısını tepsiyle götürürken Brian

yanlarında olurda ne diyeceğini düşünmekten vazgeçti. Sanki

gölgelerin içinden gerçek dünyaya çıkıyor gibiydi.

Brian'ı görmek için sabırsızlanıyordu. Daha önce hiçbir gün
bu kadar uzamamış, Bayan Kelly hiçbir zaman daha uyanık ve
Maddy'nin her yaptığıyla bu kadar ilgili olmamıştı.

Neden tahtaya farklı dillerde merhaba yazıyordu ?

İspanyolca Ve de Fransızca. Bu çocukların kalın kafalarını
hayatları boyunca kullanma ihtiyacı duymayacakları dillerde
"iyi günler" ve "hoşça kalınlarla doldurmak yerine, onlara
müfredatta belirtildiği gibi İngilizce'yi ve İrlanda dilini
öğretmek en doğrusu değil miydi?

Maddy hiç gözlerini kaçırmadı. Normalde Brian'ın
karatahtanın önünde durup onu sabrı ve ağırbaşlılığı için
kutladığım gözlerinin Önüne getirir, sonra ikisi birlikte Barna
Ormanı'na gidip "Buenos dias Vieja Piedra, sana yardıma
geliyoruz" diye bağıırırlardı.

Ancak bugün öyle bir hayal görmedi. Karşısında yalnızca
ufak tefek, titreyen Bayan Kelly vardı. O da kahverengi ve sarı
çizgili bir elbise giymiş, tam bir eşekarısına benziyordu.

Maddy Ross bugün bambaşka biriydi.

"Tahtaya yabancı dillerde bazı terimler yazıyorum Bayan
Kelly, çünkü siz ve Millî Eğitim böyle düşündüğünüz halde ben
bu sandığınızın aksine, bu çocukların pekâlâ bunları
kullanacakları ülkelere gidebileceklerini düşünüyorum. Ve
onların âciz bir ihtiyar olup Shancarrig'de kalarak ellerini

şapkalarına götürüp İngilizce ve İrlanda dilinde günaydın

demekle yetinmeleri yerine, kendilerine bu konuda

güvenmelerini sağlayana kadar bunları tahtaya yazacağım."

Bayan Kelly'nin yüzü önce hızla kızardı, sonra da bembeyaz

kesildi.

"Öyle bir şey yapmayacaksınız Bayan Ross. Size verilen

programda olmaz."

Maddy sahte bir sevimlilikle gülümsedi. "Ders saatinde

yapmaya hiç niyetim yoktu Bayan Kelly" dedi. "Çocukların

ilgisini zil çaldığında olduğu kadar, ders saatlerinden sonra da

çekine şansına sahibim. Okuldan önce ya da sonra öğrenirler.

Bunu çok iyi biliyorum

Kendini altı metre boyunda hissediyordu. sanki küçük

taştan

36

okulun ve kasabanın tepesinde yükseliyor gibiydi. Brian'a

gidip güçlenen cesaretinden, hayatta tek bir kez yaşama şansları

olduğundan ve bunu iyi değerlendirebileceklerine inandığından

bahsetmek için sabırsızlanıyor, saatin tiktaklarına güçlkle

katlanıyordu.

Onunla meraklı kasabalıların bakışları altında, provada

karşılaştı.

Brian, "Anneniz nasıl bugünlerde Bayan Ross?" diye sordu.

Aralarındaki şifreydi bu. Hiç prova yapmamışlardı; öyle

kendiliğinden gelişmişti, artık başka pek çok şeyde olduğu gibi.

"iyidir peder, hep sizi soruyor tabiî."

"Eğer siz de hoşuna gideceğini düşünüyorsanız bu akşam uğrayıp onu görebilirim."

"Çok sevinir peder. Ona söylerim. Ben çıkıyorum, ama o sizi gördüğüne pek sevinecek. Herkes gibi."

Bunları söylerken gözleri muzip muzip parlıyordu. Brian

Barry'nin yüzüne bir gölge düşer gibi oldu, ama geçti.

Bayan Ross provadan çıktı ve insanların onun çok sorumlu bir evlat olduğunu, rahibe de çok iyi davrandığını, eve gidip annesinin ona ikram etmesi için küçük bir tepsi hazırlayacağını düşündüklerini hayal etti. Yanakları al al eve dönerken bütün hayatında, burada geçen otuz yıl boyunca çok iyi bir evlat olduğunu düşündü. Üstelik düşünüyordu da, rahibe de iyi davranmıştı. Hem iyi davranmış, hem de iyi bir arkadaş olmuştı.

Hayatını yaşamak için bir şans istiyor diye kimse onu suçlayamazdı.

Ormanda, kütüğün üstünde oturup bekledi. Peder gölgeli patikalardan yavaşça çıkıp geldi. Yüzünde yorgun bir gülümseme vardı. Gün içinde bir şeyler olmuştı; Maddy onu öyle iyi tanıyordu ki, yüzündeki her küçük değişikliğin, her bir gölgenin ne anlama geldiğini biliyordu.

"Geciktim, annene uğramak zorunda kaldım" dedi.

"Neden ki? Ciddi olmadığımı biliyordun..."

"Biliyorum, ama Peder Gunn bana daha bu sabah seninle bu kadar çok görüşmem gerektiğini söyledi."

"Ne!"

Brian Barry asabî ve huzursuzdu. "Oh, çok kibarca söyledi tabîî, suçlayarak değil, insan kızamaz..."

Maddy, "Hayır, kızarım" diye sinirlendi. "Ne hakla aramızda uygunsuz bir durum olduğunu ima edebilir. Ne cüretle.!"

"Öyle bîr şey ima etmedi. Öyle demek istemediğini özellikle belirtti." Konuşurken bir yandan da sinirli sinirli dolanıyordu

37

Mesajın kibarlığını, hiçbir suçlama içermediğini ve gerisindeki amacı bir an önce iletme endişesi içindeydi. Peder Gunn yalnızca ikisini de fesat düşüncelilerden ve boşboğazların dilinden korumak istemişti. Böyle küçük bir yerde insanlar, üzerinde fikir yürütecek esaslı dedikodular bulamadıkları zaman, kendileri üretirlerdi. Peder Barry'nin Bayan Ross'la aynı ilgi alanlarını paylaştığının bu kadar gözler önüne serilmemesi ve ikisinin de kendilerine başka arkadaşlar bulması daha iyi olacaktı.

"Peki sen ne dedin Brian ?" Bu akşam soluk renkli gözlerinin içinde ışık parıltıları oynaşıyordu.

"İçten ve dürüst bir arkadaşlığın arkasında böyle gizli amaçlar arayacaklarını düşünüyorsa, insanlara pek değer

vermediğini düşündüğümü söyledim."

Ancak Brian Barry'nin kendi cevabını yeterli görmediği de açıktı. Şaşkın ve ne yapacağını bilmez bir haldeydi. Maddy onu hiç bu kadar sevmemişti. "Özür dilerim Maddy, aklıma başka bir şey gelmedi." Ona daha önce hiç Maddy dememişti; hep annesi gibi, Madeleine derdi.

Maddy ona sokuldu ve kollarını boynuna doladı. Hâlâ sigara kokuyordu, ama artık Imperial Leather marka sabun kullanıyordu ve o yumuşak şekerlerden yememişti. Maddy annesinin ona ikram ettiği kakaolu kekin kokusunu aldı.

"Harikaydı" diye fısıldadı.

Brian şaşırdı ve geri çekilmek ister gibi kıpırdadı.

Gözlerini iri iri açıp telaşla, "Ne harikaydı?" diye sordu.

"Dediğin dürüst bir arkadaşlık ve dürüst bir sevgi..."

"Evet... pekâlâ..." Kollarını kaldırıp ona sarılmamıştı.

Maddy ona daha da sokuldu ve üzerine abandı. "Brian, sarıl bana. Lütfen sarıl bana."

"Yapamam Maddy. Yapamam. Ben bir rahibim."

"Yıllar önce, hiç arkadaşın yokken ben sana sarılmıştım.

Şimdi sen sarıl bana; benim hiç arkadaşım yok ve seni de benden uzaklaştırmaya çalışıyorlar." Gözleri dolu doluydu.

"Olmaz, olmaz." Bir zamanlar Maddy'nin ona yaptığı gibi, şimdi de o kızı yatıştırdı. Başını omzuna yaslayıp teselli etti.

"Hayır, uzaklaştırılmak söz konusu değil... yalnızca..."

biliyorsun işte."

Maddy ona daha da sokuldu. Yine o ilk seferden hatırladığı gibi, kalbinin atışlarını duydu. Tam onu bırakacakken, Maddy yine hıçkırıklarla sarsılmaya başladı. Brian katı görünmekle birlikte, kolay etkilenen, duyarlıklı biriydi. Maddy onun hayatının erkeği ve hayalın kimlişine sunduğu tek şans okluğunu biliyordu

38

"Seni öyle çok seviyorum ki Brian" diye fısıldadı.

Yanıt gelmedi. Maddy hafifçe yön değiştirdi.

"Beni anlayan, bu dünyada ne yapmak istediğimi bilen tek kişi sensin ve sanırım senin için en iyisinin ne olduğunu bilen tek kişi de benim." Fırtınanın geçtiği, teselli ihtiyacının bittiğini sanmasın diye konuşurken yutkunuyordu. Bu ormanda birbirlerine ilk sarıldıklarından beri geçen yedi yıl içinde çok şey değişmişti. Artık Maddy'ye uzattığı mendil kâğıttandı ve bir sigara içmek için onun yanına, kütüğe oturduğunda elindeki eski Gold Flake değil, filtreli bir sigaraydı.

"Sen bana dünyada herkesten daha iyi davrandın. Çok ciddiylim." Sesi içtendi. Gerçekten de inanarak söylüyordu.

Maddy onun kendisine iyi davranan herkesi; annesini, belki rahip okulundaki iyi kalpli bir büyüğünü aklından geçirdiğini görebiliyordu. Maddy bu acınası listenin en başındaydı. Hepsi bu. Neden onun hayalının aşkı değildi? Çok dikkatli adım

atması gerekiyordu.

"Seni tanıdığım günden beri senin için hep en iyisini istedim" dedi.

"Ben de senin için. Gerçekten."

Herhalde doğru, diye düşündü Maddy. Tıpkı Vieja Piedra halkı için de en iyisini istediği, kalbinden geçirdiği, ama elle tutulur bir şey yapamadığı gibi.

"Oraya gitmelisin" dedi.

"Nereye?"

"Peru'ya. Peder Cormac'ın yarana."

Brian ona sanki aya gitmesini önermiş gibi baktı. "Nasıl gidebilirim Maddy? İzin vermezler ki."

"Onlara sorma. Git yalnızca. Sen sık sık Tanrı'nın makam ve mevkilere önem vermediğini söylemez miydin? Efendimiz insanları iyileştirmek istediğinde izin istememiş."

Hâlâ kuşkulu görünüyordu. Maddy kalkıp yanında bir yukarı, bir aşağı yürümeye başladı. Tüm ikna gücünü kullanarak ona neden gitmesi gerektiğini anlatmaya çalıştı.

Onun insanların kendilerine yardım edecek birilerinin gelmesini beklerken öldükleri, her gün, kendini Tanrı'ya adanmış bir adamın yalnızca ziyarete değil, kutsamak amacıyla geleceği umuduyla dağ geçitlerini gözledikleri, o küçük köy hakkında söylediği her şeyi hatırlattı. Brian'ın gözlerinin parlamaya başladığını görebiliyordu; sihir işe yarıyordu.

"Yol parasını nereden bulurum ?" diye sordu Brian.

"Toplanan bağışlardan alabilirsin." Ona göre çok basitti.

"Yapamam. Onlar Vieja Piedra için."

39

"Ama sen de işte oraya gitmiyor musun? Bu parayı onlara yardım edecek birisi olsun diye toplamıyor muyuz ?"

"Hayır, bunun doğru olmadığı düşünüyorum. Ben hiçbir zaman amacın araca gerekçe olduğunu düşünmedim...

Hatırlarsan bunu sık sık tartışmışsızdır." Burada, bu ormanda, sınıfta otururken, piyeslerin provalarından sonra hep tartışmışlardı.

Maddy ona baktı. Yeni bir ahlakî ikilem karşısında yüzü pespembe ve heyecanlıydı; ancak ona sarılmış kalp atışlarını duyuyor olmaktan, saçlarını yüzünde, kirpiklerini yanağında hissetmekten hiç etkilenmemişti. O normal bir erkek miydi, yoksa o yanını artık tepki veremeyecek kadar bastırmış mıydı?

Maddy'nin bunu bilmesi gerekiyordu.

"Gittiğin zaman da bana mektup yazıp anlatırsın... Ben de oraya gelene kadar..."

Kopkoyu gözleri hayretten iri iri açılmıştı. "Sen gelene kadar mı Maddy? Olmaz. Oralara kadar gelemezsin, benimle olamazsın. Ben bir rahibim."

Maddy sakin, cevap verdi: "Yaşayacak tek bir hayatımız var."

"Ve ben de benimkini rahip olarak yaşamayı seçtim. Bunu değiştiremeyeceğimi biliyorsun. Bunu hiçbir şey değiştiremez."

"İstersen değiştirebilirsin. Tıpkı yaşadığın yeri değiştirebileceğin gibi." Dosdoğru, apaçık konuşmasında Brian'ı telaşlandıran bir şey vardı. Bu, onun tanıdığı heyecanlı Maddy Ross değil, bir amaç peşinde koşan ciddi bir genç kadındı.

"Otur Maddy." O da sakindi. Maddy'nin önünde çömeldi, her iki elini de avuçlarının içine aldı. "Eğer şu ana kadar sana rahiplikten ayrılabilceğim izlenimini verdiysem, ömrümün geri kalanım böylesine korkunç bir yanlış anlamayı telafi etmeye çalışmakla geçirmem gerekir..." Onun gözlerinde bir yanıt ararken kendi yüzü de endişeliydi. "Maddy, ben sonsuza kadar rahibim. Bu benim için anlam taşıyan tek şey. Bencillik ettim, sabırsızlık ettim, çevremdekileri eleştirdim ve Peder Gunn kadar anlayışlı ya da cömert değilim, ama yine de Tanrı'nın beni seçip çağırdığına inanıyorum."

"Sen Vieja Piedrahların da seni çağırdıklarına inanıyorsun."

"Evet, inanıyorum. Oraya gitmenin bir yolu olsaydı giderdim. Sen bana o cesareti verdin. Shancarriglilerin topladığı parayı almayacağım. Bunu rahipleri alıp kaşsın diye toplamadılar."

Onlar konuşurken ay yükselmişti. Yalanda bir porsuk gördüler, ama ikisi için de sözünü etmeye degecek kadar

önemli değildi. Brian Barry, Madeleine Ross'a rahipliği asla bırakmayacağını söy ledi. Hayata emin olduğu birkaç şey vardı. Bu da onlardan biriy

40

di. Maddy ona rahiplerin evlenmemesi kuralının İsa

Peygamber zamanından çok sonra koyulduğunu, bir anayasa emri olmaktan çok bürokratik bir karar sayılması gerektiğini anlatmaya çalıştı ama boşuna. İlk havarilerin eşleri ve çocukları vardı.

"Çocuklar." Bu sözcüğü söylerken onun elini okşadı.

Brian ellerini çekip kalktı. Bu, asla düşünmeyeceği bir şeydi.

Tanrı için yaptığı bir fedakârlık, Tanrı'nın rahiplerinden istediği tek şeydi bu: Bir eş ve ailenin vereceği sevgi ve mutluluktan feragat etmek. Bu duyguyu hiç tatmadığı için vazgeçmesi de pek zor olmamıştı, kırkına da merdiven dayadığına göre, rahip olmasaydı bile düşüneceği bir şey değildi artık.

Maddy "Çoğu erkek kırk yaş civarında evleniyor" dedi.

"Rahipler değil."

"Her şeyi yapabilirsin. Her şeyi."

"Bunu yapmam."

"Ama beni sevdin Brian. Peder Gunn'dan aptalca bir uyan

aldın diye, Bayan Kennedy burnunu sokuyor diye ömrünün geri kalanını sinerek geçirecek değilsin... Çocukken bir söz verdiğin için... aşkın ne olduğunu... ya da aşk hakkında hiçbir şey

bilmezken."

"Aslında hâlâ bilmiyorum."

"Biliyorsun."

Brian başım salladı ve Maddy artık dayanamadı. Ona uzanıp dudaklarından öpüverdi. Kollarına yerleşip dudaklarını onunkine uzattı. Onun kollarının da sıkıca sarıldığını hissetti...

Brian önce onun sırtını okşadı, sonra Maddy biraz geri çekilince hafifçe göğüslerini okşadı. Maddy gözlerini aralayıp bakınca onun da gözlerini kapatmış olduğunu gördü.

Bir süre böyle sarmaş dolaş durdular. Sonunda Brian geri çelaldi.

Kısa bir an bakıştıktan sonra, "Sen bana her şeyi verdin Maddy Ross" dedi.

"Sana daha bir şey vermeye başlamadım bile."

"Hayır verdin, inan bana. Bana çok büyük cesaret ve inanç verdin. Sen olmasan ben bir hiçtim. Bana gitme cesareti verdin.

Şimdi bana son bir şey daha vermelisin... özgürlük."

Maddy inanamıyordu. "Bana öylesine sarılıp sonra da bir daha asla kollarına almamayı mı düşünüyorsun?"

"Bunun için sana yalvarıyorum. Yalvarıyorum Maddy. Bu benim tek odak noktamdı. Bildiğim tek şey... Tanrı'nın rahibi olmak... Bunu benden alma, yoksa bana verdiğin diğer her şey iskambil kâğıdından yapılma bir şato gibi yıkılıp gider"

Bu adanı onun en iyi dostu, can yoldaşı olmuştu. Şimdi ondan hayatından tümüyle çıkıp gitmek içi izin ve cesaret istiyordu. Onun hayatından ve Shancarrig'den çıkıp bunca yıl düşledikleri, dua ettikleri, gitmek için para biriktirdikleri köye gidecekti.

Böylesine muazzam bir bencillik Tanrı'nın tasavvurunun bir parçası olamazdı. Hayatta ele geçen fırsatı kullanma düşünün de bir parçası olamazdı. Maddy şaşkın bir halde ona baktı. Bir şeyler yolundan iyice çıkmıştı.

Brian onun şaşkınlığını gördü ve kaçınmadan, nazıkçe konuştu:

"Shancarrig'e geldiğimden beri, hatta daha da önce, kadınların erkeklerden daha güçlü olduklarını hep bilmişimdir. Bu kasabadakileri de sayabiliriz. Senden daha iyi biliyorum, çünkü günah çıkartmalarım dinliyorum. Ölüm döşeklerinde kendi acıları için değil, kocaları ne yapacak diye ya da oğulları yoldan çıkar mı diye üzülrlerken yanı başlarındayım.

Bebekleri doğumda öldüğünde, yalnızca kocaları değil, geçim kapıları da olan bir erkeği gömerken de oradayım. Kadınlar çok güçlüler. Sen de güçlü olup beni dualarınla gönderir misin?"

Maddy ona boş gözlerle baktı. İçinde biriken sözcük seli bir türlü boşalamıyordu. Ona bu köhnemiş kurallarla, başka bir zamanda, başka bir kişinin ettiği o boş yeminlerle bağlanamayacağını anlatabilmesi gerekiyordu. Brian Barry artık

başka biriydi, olgunluğun zirvesine gelmişti, sevebilecek ve verebilecek bir erkekti. Ancak Maddy bunların hiçbirim söylemedi. İyi de oldu, çünkü Brian'ın koyu mavi gözlerinde bakışları sertti.

"Senin dualarınla gitmek istiyorum, anlıyor musun, çünkü nasılsa gideceğim."

Bir daha Shancarrig'de baş başa görüşmediler.

Artık ormanda yürüyüşler, sınıfa yapılan ziyaretler bitmişti.

Shancarrig Tiyatro Topluluğu'nun provalarının artık Peder

Barry'nin nazik yardımları olmadan yapılacağı söylendi.

Kendisini fazla yormaması istenmişti. Maddy'nin onu en çok

özlediği yer burasıydı, bu yüzden en zoru da buydu. Bu

oyunları beraber başlatmışlardı, artık devam etme gücünü bulup

bulamayacağım bilemiyordu. Aslında, o olmadan tüm

organizasyonun çökeceğinden korkuyordu.

Shancarrig Tiyatro Topluluğu Peder Barry'nin yokluğunda

da varlığını sürdürdü. Onun gitmesi pek çok bakımdan

topluluğun ufkunu genişletti. Daha çok komedi yapmaya

başladılar. Peder Barry oradayken hiçbir zaman bu tür eserleri

önerememişlerdi; o öyle

42

duyarlı ve iyiydi ki, bu tip öneriler onun yanında hafif

kalıyordu.

Maddy'ye bitmez tükenmez gibi gelen haftalarda topluluk

tek perdelik komedi oyunlarında irlanda çapında yarışmaya

katılmaya karar verdi.

Dans eden bir çamaşırcı kadın rolünü oynayacak olan Biddy,

"Zavallı Peder Barry. Buna bayılırdı" dedi.

"Bırak şimdi" dedi avuş Keane'in karısı. "Peder Barry

olsaydı şimdi trajedi oynuyor olurduk. Adamın kötülüğünü

istemem geri, umarım derdi her neyse iyileşir."

Ciğerinde bir leke olduğu söylentisi yayılmıştı. Başlar

sallandı. Evet, rengi öyleydi; verem belirtisi de olabilecek çok

solgun bir tene sahipti. Neyse ki sanatoryum harika bir yerdi,

zaten kesin teşhis konmamıştı daha.

Maddy onun gözlerini kaçırmadığını fark etti. Kendiyle

tümüyle barışık bir şekilde o gece Barna Ormanı'nda ağzından

ıkacak sözcüklere güvenemediği için başını sallamakla yetinen

Maddy'ye de minnettardı.

Tek ıkış yolunun kendi yolu olduğunu gördüğünü sanıyordu

Maddy'nin.

Maddy onun gidiş haberini almayı beklerken günler bitmek

bilmedi. Beklediği haberi alması üç ay sürdü. Her zamanki gibi

okulu ziyarete gelen Peder Gunn ondan tatlı tatlı akşam eve

uğramasını rica etti. Yüzünde neler konuşulacağı hakkında en

ufak bir ipucu yoktu.

Gittiğinde koltuklardan birinde Brian'in oturduğunu görünce

şaşırdı. Peder Gunn başıyla onu diğer koltuğa oturmaya davet

etti.

"Maddy, Peder Barry'nin Peru'ya gideceğini biliyor musun ?"

"Gitmek istediğini biliyorum." Dikkatle konuşuyordu, ama

Brian an'a gülümsedi. Brian heyecanlı ve mutlu gözüküyordu.

"Yani halloldu mu? Resmen gidebiliyor musunuz?"

Brian, "Herkesin dualarıyla gidiyorum" dedi. Yüzü sevgi ve minnet doluydu.

"Piskopos çok anlayışlı ve böylesine bir görev aşkını görünce buna teşvik etmemenin güç olduğunu söyledi" dedi Peder Gunn.

O gözlüklerin ardından Peder Gunn'ın gözlerini görmek hep zor olmuştu, ama sanki her zamankinden donuk bakıyor gibiydi ler. Maddy Peder Gunn'ın Piskopos'a Kilise adına yalnız başına

Vieja Piedra'ya gitmeyi başka bir seçeneğe oranla bin kez yeğlediğini söyleyip söylemediğini merak etti

"Umarım her şey sizin için hep dilediğim kadar yolunda gider dedi. Sesi hafif boğuk çıkıyordu

43

"Sana yardımın ve teşvikin için teşekkür etmek istedim

Maddy. Peder Gunn her konuda son derece yönlendirici ve anlayışlı davrandı. Ona ilk sana haber vermek istediğimi söylediğimde seni buraya davet edip her şeyin onaylandığını söylememiz konusunda ısrar etti."

Maddy Peder Gunn'a baktı. Bu eve neden davet edildiğini çok İyi biliyordu. Barna Ormanı'nda ya da başka yerde gözü

yaşlı vedalaşmalar, yalvarıp yakarmalar olmasın diye.

Ufak tefek, tıknaz rahibe buz gibi bir sesle "Çok nazıksınız peder" dedi.

"Yok yok, bazı belgeler almam gerek. Sizi birkaç dakika yalnız bırakacağım." Telaşla odadan çıktı.

Brian oturduğu yerden kıpırdamadı. "Her şeyi sana borçluyum Maddy" dedi.

Maddy donuk bir sesle, "Yazacak mısın?" diye sordu.

"Herkes, benim için topladığınız bağışlar için genel bir cevap..." Çoğu insana nasıl gülümsüyorsa, ona da öyle gülümsedi. O kıraç vadide, onu çağıran Perululara da gülümseyeceği gibi. Maddy hiçbir şey söylemedi.

Yedi yıldır ilk kez sessizlik içinde oturdular. Zamanın geçmesini, Peder Gunn'un belgeleri bulup oturma odasına geri dönmesini beklediler. Odanın kapısı açık bırakılmıştı.

Vedalar bitmek bilmedi. Peder Barry hiçbir armağan kabul etmemekte ısrarlıydı. Shancarrig'i, harika insanlarım ve burada geçirdiği o güzel yılları hatırlamak için bir veda armağanına ihtiyacı yoktu. Dünyanın öbür ucundaki insanlara buranın nasıl bir yer olduğunu anlatmaya çalışacağını söyledi.

Onu uğurlamaya istasyona geldiklerinde gözyaşlarını tutamadı. Maddy kalabalığın arkasındaydı. Gerçekten gittiğinden emin olmak, kendi gözleriyle görmek istiyordu.

Brian bir elini sallarken diğeriyle gözlerinin yaşını siliyordu.

Maddy, Dr. Jims'in Bay Hayes'e rahibin her zaman çok duygusal bir genç olduğunu söylediğini duydu. Bay Hayes onun o sıcak iklimde başarılı olmasını umuyordu.

Zaman geçti, ama sanki yazlık bahçeden güneş çekilmiş gibiydi. Gün ışığı olmasına rağmen, bahçede oturmanın anlamı yoktu. Karma Küçükler Sınıfı'na yeni çocuklar gelip gitti.

Bayan Ross'u bırakıp Bayan Kelly'nin sınıfında öğrenimlerine devam ettiler Hâlâ yavaş yavaş bonjourve buenos dias demeyi öğreniyorlardı

44

Maddy Ross Bayan Kelly karşısında zaferi güçlkle kazanmıştı, vazgeçecek değildi.

Bağış toplama devam etti, ama altmışlı yıllarda ırlanda değişmeye başlamıştı. Öncelikle, televizyon vardı... İnsanlar dünyanın açlık ve afet olan bölgelerinin haberlerini alıyorlardı.

Artık onlardan yardım isteyen tek yer Vieja Piedra değildi.

Bazen Peder Barry adına Vieja Piedra'dan yüz kilometre kadar uzaktaki postaneye giden bağış çekinin meblağı az oluyordu.

Yine de mektupları her zaman zarif ve sıcaktı, küçük bir bina olan kilisenin yapımını anlatıyordu. Tepesinde haç olan bir barakaya benziyordu, ama Peder Barry bu kiliseyle gurur duyuyordu. Farklı açılardan çekilmiş fotoğraflarım gönderiyordu.

Sonra bir de destek vermeye gelen din mensubu olmayan

halktan Hristiyanların, Viatores Christi'nin2 harika yardımları vardı. Onlar da her bakımdan din adamları kadar özverili çalıştıklarından çok değerliydi.

Maddy yüksek sesle okunan mektupları dinledi ve içinden, Brian Barry keşke Kilise dışında gönüllü bir misyoner olsaydı diye geçirdi. O zaman aynı hayal ve aynı umutlar beslenebilir, ama bekârlık konusunda verilmiş şu korkunç söz olmazdı.

Ama kendi kendini neşelendirdi. Eğer rahip olmasa Shancarrig'e asla gelmeyecekti, Maddy onu hiç tanımayacaktı, hayatının fırsatı asla eline geçmeyecekti. Beş yıl Barna Ormanı'nda yürüyüşlere çıkmışlar, Shancarrig Tiyatro Topluluğu'nda beş oyun sahnelemişler, beş Noel konseri vermişler, çeşitli etkinlikler düzenlemişlerdi. Beş yıl boyunca piyango ve tombala geceleri yapılmış, kapı kapı bağışlar toplanmıştı. Sonra bir gün Brian Barry'den Maddy Ross'a bir telefon geldi:

"Bu saatte okuldan dönmüş olacağım düşündüm." Sanki yolun aşağısındaymış gibi geliyordu sesi. Peru'dan arıyor olamazdı!

"Dublin'deyim" dedi.

Maddy'nin kalbi hop etti. Bir şeyler oluyordu. Neden Peder Gunn aracılığıyla haberleşmemişlerdi?

"Seni görmek istiyorum. Döndüğümü kimse bilmiyor."

"Brian." Fısıltı halinde konuşuyordu.

"Hiç kimseye söyleme. Yarın gel yalnızca."

"Ama neden? Ne oldu?"

"Yarın söylerim."

"Yarın mı ? Ta Dublin'e mi ?"

2. 1960'ta, din adamı olmayan, halktan kişilerin kurduğu,

Katolik misyoner birliği (yayn.)

45

"Ben ta Peru'dan geldim."

"Bir şey mi var ? Bir sorun mu çıktı ?"

"Yok yok. Maddy, seninle konuşmak çok güzel."

"Seninle beş yıldır konuşmuyorum Brian. Bana neden

döndüğünü söylemek zorundasın. Kilise'den ayrılıyor musun ?"

"Lütfen Maddy. Güven bana. Sana bizzat söylemek

istiyorum. Bu yüzden bu kadar yolu geldim, ilk trene bin,

tamam mı? Seni karşılayacağım."

"Brian?"

"Peronda olacağım." Telefonu kapattı.

Otelde bir çek bozdurmak zorunda kaldı. Her zaman olduğu

gibi, Bayan Ryan her şeyle ilgileniyordu. Maddy ona hiçbir şey

söylemedi. Aklı karmakarışık. Bu gece hiç uyuyamayacağını

biliyordu.

Beş yıldır geceleri yedi saat kadar uyuyordu.

Ama bu gece gözlerini kırpmayacaktı. Ertesi sabah ne kadar

yorgun ve çökmüş görünecek olursa olsun, Maddy yıllardır tek

başına yattığı yatağa yatıp uyumaya çalışmanın bir anlamı olmadığını biliyordu.

Bunun yerine gardırobundaki elbiselerini gözden geçirdi.

Krem rengi bir bluz ile mavi bir etek seçti. Boynuna açık mavi bir fular sardı. Fazla kıpır kıpır değildi, ama yine de genç gösteriyordu. Uzaklardaki rahibe olan aşkıyla yaşlanmış, geçkin öğretmene benzemiyordu.

Maddy gülümsedi. En azından mizah duygusunu yitirmemişti. Brian'in ona söyleyeceği her ne olursa olsun, bundan hoşlanacaktı.

Rahip aynı bıraktığı gibiydi. Kırk beş yaşında bile bir delikanlıya benziyordu. Paltosunun yakasını kaldırdığı için rahip yakası takıp takmadığını göremiyordu, ama Maddy içinden, bundan anlam çıkarmaması gerektiğini geçirdi.

Rahipler cüppe giymeseler de, nerede olurlarsa olsun, her zamanki gibi rahiptiler.

Brian Maddy'yi görür görmez ona doğru koştu. Uzun zamandır görüşmemiş kardeşler gibi, yolları ayrılmış arkadaşlar gibi kucaklaştılar. Belki de zaten öyleydiler. Maddy yüzünü görmek için biraz geri çekildi, ama Brian hâlâ ona sarılıydı. insan kendisine boğarcasına sarılan birini öpemezdi ki.

Perondaki kalabalık azalmıştı. Brian biraz kendini toplar gibi oldu.

"Trende bizim oradan kimse yoktu, değil mi ?"

"Bizim orası mı?" Maddy güldü. "Mektuplarında bizim orası

diye hep Vieja Piedra'dan söz ediyorsun."

46

"Öyle." Tanıdık birileri tarafından görülmemiş olmalarını

umu yordu. Maddy'nin kolunu koluna taktı ve yakındaki bir

otele doğru yürüdüler. Lobi küçük ve loş, kahve sert ve çok

sıcaktı. Maddy, Brian Barry ona Kilise'den ayrılıp

gönüllülerden Deirdre'yle evleneceğini söylediği anda kahvenin

damağım nasıl yaktığım asla unutmayacaktı. Sanki ağzında

kaynamış zift var gibiydi. Başım sallayarak büyüme, öğrenme,

sevgi hikâyelerini; delikanlılıktan çıkıp erkek olmadan verilmiş

sözlerin boşluğunu ve insanlardan anlamsız sözlerini

tutmalarım beklemeyen Tanrı'nın sevecenliğini dinlerken de o

sıcaklık geçmedi.

Ve sonra daha hâlâ karar verilmesi gereken pek çok şey

bulunduğunu öğrendi. Deirdre ve Brian Kilise'den kopmanın

çok uzun zaman aldığını, çok sıkıntılı bir süreç olduğunu ve

bekleyenlerin ilişkisini mahvettiğini fark etmişlerdi.

Ama Güney Amerika'da din adamları insanın özündeki değer

leri arıyorlardı. İşin doğrusunun Tanrı'nın da onaylayacağı bir

birleşmenin takdis edilebileceği olduğunu biliyorlardı. Yıllar

önce Maddy'nin kullanmış olduğu o ifade neydi ? Bürokrasinin

kuralları yerine bir anayasa maddesiymiş gibi düşünmek.

Her şeyi Maddy'ye borçluydu. Bunu Deirdre'ye öyle çok

anlatmıştı ki, Deirdre de ona minnettar olduğunu söylemesini istemişti. Maddy ona cesur olabileceğini ve kalbini hem dünyaya, hem de aşka açabileceğini göstermemiş olsaydı, bunlar asla olmazdı.

Maddy "Beni hiç sevdin mi?" diye sordu ona.

"Tabii ki seviyorum seni. Seni bütün kalbimle seviyorum.

Sevgimizi hiçbir engel yok edemez; ne benim Deirdre'yle evlenmem ne de senin başka biriyle evlenmen. Belki senin de düşündüğün biri vardır..." Şimdi hafifçe takılıyordu. Maddy o anda onu yere sermek istedi.

"Hayır. Henüz hiçbir planım yok."

"Olmalı Maddy." O şakacı tavrı gitmişti, artık ciddi ve ilgiliydi. "Bir kadın mutlaka evlenip çocuk sahibi olmalıdır.

Kadının yapması gereken budur."

"Peki Deirdre'yle çocuk sahibi olmaya karar verdiniz mi ?"

Sesini ayarlayarak hafifçe tebessüm etmeye çalıştı. Onun yerine alaycılığa kaymak, Deirdre'nin zaten hamile olduğunu sezebildiğini belli etmek ne kolaydı.

"Eninde sonunda" dedi. Bu, hemen demekti.

Vieja Piedra'dan ayrılacak ve Peru kıyılarının daha da aşağısında bir yere gideceklerdi. Brian bir kasabada öğretmenlik yapacaktı. Orada da çok işe ihtiyaç vardı, ama Vieja Piedra vadisi için de

yerli bir rahip, gerçek bir Perulu bulmuşlardı. Anlatmayı sürdürdü. Peder Gunn'a hiçbir şey söylenmeyecekti. Bağış toplama işi farklı bir şekilde yapılacaktı. Aslında kimseye bir şey söylenmeyecekti. Bugünün dünyasında fazla açıklamaya ya da duygusallaşmaya gerek yoktu. Olan iyiliği alıp daha fazla iyilik yaratmak söz konusuydu yalnızca. İnsanın eline fırsat geçtiğinde kullanmalıydı.

"Deirde senin eski aşkım görünce ona geri dönmenden hiç korkmadı mı?" Maddy'nin sesi neşeliydi, ama sorusu çok ciddiye.

Brian hemen onun endişelerini yatıştırmaya girişti. "Tanrım, hayır. Deirdre bizim aramızdakinin aşk olmadığım biliyor.

Masum çabalar, ağır hayatın anlamı konuşmaları, büyümenin bir parçasıydı. Benim için çok önemli bir parçası hem de." Onu temin etmek istiyordu.

Shancarrig treni on beş dakika sonra kalkacaktı. Maddy binmesi gerektiğini söyledi.

"Ama şimdi gidemezsin. Daha geleli bir saat oldu." Çok üzülmüştü.

"Ama bana her şeyi anlattın."

"Hayır, aslında hiçbir şey anlatmadım. Yalnızca kabataslak söyledim."

"Dönmem gerek Brian. Bana ne söylersen söyle, dönecektim zaten. Annem pek iyi değil."

"Bilmiyordum."

"Tabiî ki biliniyordun. Pek çok şeyi bilmiyorsun. Glen'deki

Bayan Murphy'nin öldüğünü, Maura Brennan'ın zavallı oğlunu

da yanına alıp Shancarrig'de evlere temizliğe ve çamaşır

yıkamaya gittiğini... Bilmediğin pek çok şey var."

"Bana anlatmıyorlar ki. Sen de bana anlatmıyorsun. Hiç

mektup yazmıyorsun."

"Yazmamam emredilmişti. Unuttun mu ?"

"Emir değildi, yalnızca ricaydı."

"Bir zamanlar sana göre ikisi de aynıydı."

Brian başını yana eğip yine muzipçe, "Eğer bana yazmayı

yeterince isteseydin, yazardın" dedi.

Maddy bir sonraki trenle döneceğine Brian'ın

inanamamasına aldırmadı. Brian bütün günü, hatta hafta sonunu

Dublin'de birlikte geçireceklerini umuyordu. Şimdi ne

yapacaktı? Akrabalarının döndüğünü bilmemeleri gerekiyordu.

"Gelip sana söylemekle yanlış mı yaptım ?" Yine çocuksu,

ne yapacağını bilemez bir haldeydi.

48

Maddy nazik davrandı. Davranabilirdi, önünde hayatını yaşamak

için tek girişiminin neden başarısız olduğunu düşünmekten başka

pek bir şey yapmayacağı uzun bir ömür uzanıyordu. Uzanıp elini

tuttu.

Yüzüne baka baka yalan söyledi: "Hayır, doğru yaptın.

Deirdre'ye size mutluluklar dilediğimi söyle. Hepinize. Ona iim

rahat bir Şekilde trene binip Shancarrig'e döndüğümü anlat."

Ona verebileceği tek düğün hediyesi buydu.

Ve tren bir kavis çizerek gözden uzaklaŖıp, artık Brian'ın

heyecanla sallanan elini görmez oluncaya kadar gzyaŖlarını tuttu.

Maura

50

Maura'nın okula gitme yaŖı geldiğinde Brennan ailesinde

eğitime karŖı duyulan küçücük heyecan da gemiŖti. Maura'nın

annesi, çocukları Bahar Bayramı ya da filanca piskoposun

ziyareti için Ŗık giydirmesi yönündeki taleplerden bezmiŖti

artık. eŖitli dinî ayınlar de cabası. Bayan Brennan'ın

Shancarrig okulunun bir devlet okulundan ziyade, toprak sahibi

zenginlerin çocuklarına yönelik bir özel okul zannedildiği

yönünde eskiden söylediği Ŗeyler duyuluyordu.

Küçük Maura babasından da pek destek görmüyordu. Paudie

Brennan okul iŖleriyle falan kadınların ilgilenmesi gerektiğine,

bir erkeğin bunlarla uđraŖamayacađına inanırdı. Sürekli alıŖan

bir adam olduğu için de, hayatta kalan dokuz çocuğunun her

biriyle maddî ve manevî olarak ilgilenmesi beklenemezdi. Hem

Maura en küçüklerden di. Paudie Brennan bir yandan bir düzine

kiremit eksik olduğu için akan damım, bir yandan da En İyi

içkileri Sunan Johnny Finn'in barının st katındaki bambaŖka

iŖleri dŖnmek durumundaydı. Bu durumda Maura ile

kitaplarına ayıracak zamanı nasıl oldu?

Maura kimseden ilgi görmeyi beklememişti. Okul kitaplar, ev kavgalar içindi. Ağabeyleri ile ablalarından en büyükleri on yedion sekizine basar basmaz İngiltere'ye gitmişlerdi. Tatillerde geliyorlardı ve ilk başta her şey çok güzel oluyordu, ama bir gün sonra büyü bozuluyor ve dönen ağabey ya da abla sanki misafir değil de ailenin bir parçasıymış gibi, bağırışmalar başlıyordu.

Maura bir gün evdeki en büyük abla olacağım biliyordu; yalnızca kendisi ve Geraldine kalacaktı. Ancak Maura Margaret gibi bir ayakkabı fabrikasında ya da Deirdre gibi balıkçıda çalışmaya İngiltere'ye gitmeyecekti. Hayır, o burada, Shancarrig'de kalacaktı

51

Evlenmeyecekti ama Bayan Ross gibi yaşayacaktı. O çok yaşlı olduğu için canının istediğini yapıyor, kimse tarafından azarlanma dan sabahlara kadar oturabiliyordu. Tabii Bayan Ross öğretmendi ve herhalde çuvala para kazanıyordu, ama Maura da çalışma ya başladığında para biriktirip ve kendine bir ev tutarak aklına eserse gece ikiye kadar oturma özgürlüğünü kazanana dek parasını postanede tutardı.

Maura Brennan çoğu zaman Bayan Ross'la konuşmak için okul dan geç çıkıyordu. Onun yaşadığı, leylaklar ve uzun gülhatmiller arasında yer alan küçük evdeki harika hayat

hakkında daha çok bilgi edinmeye çalışıyordu. Kedi ve köpek hakkında bitmez tükenmez sorular soruyordu. Onların isimlerini ve yaşlarını biliyordu; bunu okulda başka kimse bilmezdi.

Günün birinde Bayan Ross'un hayatı hakkında yeni bir ipucu daha vermesini umut ediyordu. Bayan Ross onun ilgisine şaşırtıyor gibiydi. Çocuk hiç de zeki değildi Miskin babası ve pısrık, cahil annesi hesaba katılacak olsa bile, Maura yine de okulda en yavaş öğrenen çocuklardan biriydi. Brennan'ların en küçüğü, sürekli üşüyen ve saçları gözlerinin üzerine düşen Geraldine bile daha zekiydi. Ancak ortalarda dolanan, anlamsız konuşmalar için bahaneler yaratan da hep Maura'ydı.

Bir gün Bayan Ross ütüden nefret ettiğini ağzından kaçırdı.

"Ben ütüyü yapmaya bayılırım" dedi Maura. "Bayılırım.

Elimde olsa bütün gün ütüyü yapardım ama bizimki bozuk ve babam da tamir ettirmiyor."

"Nesini seviyorsun ütüyü yapmanın?" Bayan Ross gerçekten ilgilenmiş gibiydi.

"İnsanın elinin uzanıp gitmesini... müzik gibi... giysiler de çok güzel ve düzgün oluyorlar, her şey güzel oluyor ve temiz kokuyor" dedi Maura

"Çok güzel anlatıyorsun. Keşke gelip benim ütümü yapsan."

Maura, "Tabii yaparım" dedi.

O sırada on bir yaşında, saçları kahverengi bir tokayla tutturmuş, geniş alınlı ve gözleri capcanlı bakan bir kızdı. Başka

bir yerde, başka bir ailede şansı daha iyi olabilir, belli bir yolda

ilerlemesini sağlayacak bir destek alabilirdi.

"Hayır Maura, yapamazsın yavrum. Başka çocukların senin

kendini ancak benim ütümü yapmaya layık gördüğünü

sanmalarını istemem. Şimdiden kendini hırpalamamalısın."

"Neden kendimi hırpalamak olsun ki ?" Soruda hiçbir art

niyet yoktu. Maura Brennan öğretmenin evine gelip ev işlerini

yapma nın insanı küçülteceğini düşünmüyordu.

52

"Diğerleri... onların bilmesi gerekmez Bayan Ross."

"Ama öğrenirler. Burası nasıldır bilirsin."

"Onlar pek çok şeyi bilmiyorlar. Örneğin ablam Margaret'in

Northampton'da bir bebeği olduğunu. Geraldine ile ben teyze

olduk Bayan Ross, düşünün bir!" Maura aile sırrını rahatlıkla,

sanki Bayan Ross'un bu bilgiyi başkasına söyleme ihtimali hiç

yokmuş gibi söyleyivermişti. Tıpkı ütü yapmaktan söz ederken

olduğu gibi, aynı içtenlikle konuşuyordu.

Bayan Ross, "Haftada bir, sana uygun miktarda para

vereceğim" dedi.

"Teşekkür ederim Bayan Ross. Ben de postaneye

yatacağım." Bu Maura Brennan için başlangıç olmuştu. Küçük

Geraldine'i bu konudan hiç kimseye bahsetmemesi için uyardı.

Bu onların sun olacaktı.

"Neden sır olacaktı ?" Geraldine öğrenmek istiyordu.

Maura içtenlikle, "Bilmiyorum" dedi. "Ama öyle."

Böylece Bayan Brennan, Maura'nın neden okulda geciktiğini sorduğu zaman Geraldine bilmediğini söyledi. Ona göre Bayan Ross'a yağcılık yapmak çok aptalcaydı. Maura'ya derslerinde yararı da olmuyordu. Zor öğreniyor ve hep birilerinden, Leo Murphy ya da Nessa Ryan'dan yardım istiyordu. Onlar önemli ailelerden, büyük evlerden gelen çocuklardı. Geraldine onlar gibilerle konuşmasını bilirdi. Maura çoğu zaman aptalca davranıyordu zaten.

Maura ütüye başladığında Bayan Ross ona paranın yanı sıra bir de bebek verdi. Maura'nın onu beğendiğini fark etmişti. Hatta buruşuk pembe elbisesini çıkarıp ütülemişti. Bir bebeği bu kadar düşünen insan ona sahip çıkmalıydı. Maura Geraldine'i hep onu ödünç aldığını söylemişti. Bayan Ross biriyle evlenip çocuğu olana kadar ödünç vermişti bebeği. "Bayan Ross kesin yüz yaşındadır. Hiç evlenip çocuğu olmayacak" diye bağırdı Geraldine.

"insanlar her yaşta çocuk sahibi olurlar. Anneme bak, Azize Elizabeth'e bak."

Geraldine Azize Elizabeth konusunda pek emin değildi, ama annesi hakkında her şeyi biliyordu. "Annem çocuk doğurmaya başladıktan sonra duramadı. Bayan Barton'a anlatırken duydum. Ama benden sonra birdenbire durdu." Geraldine dokuz yaşında olduğu için her şeyi biliyordu.

Maura da bir şeylerden o kadar emin olabilmeyi diledi

Bebek yatak odalarında bir rafla duruyordu. Porselen yüzü

ve

53

yine porselenden küçücük elleri vardı. Geraldine gülmesin

diye Maura o odada yokken bebeği kucaklayıp yatıştırıcı sözler

söylüyor, ona ne kadar çok sevildiğini anlatıyordu. Bazen

Bayan Ross, Maura'ya giyecek bir şeyler veriyordu. Bir

seferinde renkli, güzel bir kemer, bir seferinde de püsküllü bir

eşarp vermişti.

"Onları okulda hiç kullanmadım Maura, benim olduklarını

kimse bilmez."

"Ama bilseler de umurumda mı ki ?" Soru yine o kadar içten

ve açıktı ki, Bayan Ross irkildi.

"Keşke sana derslerinde yardım edebilseydim Maura. Keşke

edebilseydim, ama dikkatini toplamaya niyetin yok pek."

Maura onu yatıştırmak için atıldı. "Ben iyiyim Bayan Ross.

Kafama girmeyecek şeyleri sokmaya çalışmanın anlamı yok.

Hem o toplama çıkarma işlemlerini, o şiirleri ezbere bilsem ne

olacak? Bana hiçbir yararı olmayacak ki."

"Ama sana ne olacak? Deirdre ve Margaret gibi hiçbir

becerin olmadan İngiltere'ye mi gideceksin ?"

"Hayır, ben burada kalıyorum. Bunun gibi bir ev tutacağım

ve evime sizin gibi, çok güzel, tertemiz, pırıl pırıl bakacağım.

Büfemin üstünde renkli porselenlerim olacak ve her taraf

lavantalı cila kokacak."

"Onun için bütün bunları yapacağın erkek çok şanslı biri olacak."

"Ben evlenmeyeceğim Bayan Ross." İnanarak söylediği pek az şeyden biriydi.

Bu konuda kardeşi Geraldine de ona inanıyordu.

"Neden sonuna kadar gidip rahibe olmuyorsun ?" Geraldine merak ediyordu. "Hiç evlenmeyeceğinden eminsen, bir manastıra girip ilahiler söylemek ve günde üç öğün yemek yemek en iyisi değil mi ?"

"Kendi evimde de dua edebilirim. Küçük, tahta bir rafın üstünde Kutsal Yürek ışığını yakacağım ve Meryem Anamızın resmini koyup önüne de küçük, mavi bir sehpa, mavi örtü ve bir vazodolusu çiçek koyacağım."

Bebek için de bir iskemle alacağını söylemedi.

Geraldine omuz silkti. Artık on iki yaşındaydı ve o yıl okulu bitirecek olan on dördündeki ablasından çok daha akıllıydı.

Geraldine'in kiliseye kabul ayini yaklaşıyordu ve annesine yalvar yakar Paudie Brennan'dan çok güzel bir ayin elbisesi için para koparttır mayı başarmıştı. Bu, dokuz çocuğu arasında ayin için yeni alınan tek giysi olacaktı. Elbise yatak odasının kapısının arkasında asılı

duruyordu ve en azından on kez giyilip denenmişti. Maura Geraldine'in saçlarını yüzüne dökmesi için ikna etmeyi de başarmışta.

Geraldine ayın günü harika görünecekti. İngiltere'deki ağabey ve ablalarına mektup yazıp haber vermiş, onlar da tüyoyu alıp Carf içinde iyi dilekleriyle beraber birer sterlin ya da onar şilinlik banknotlar göndermişlerdi. Maura bunu yapmadığı için gelen papaya gıptayla baktı. Bu kadar para kazanabilmek için Bayan Ross'un evinde tonla çamaşır ütölemesi gerekirdi.

Ayine üç gün kala, Paudie Brennan uzun bir içki âlemi arasında nakit sıkıntısına düştü ve Tanrı'nın genç Hristiyanların kiliseye kabul ayinlerinde giydikleri giysileri umursamayacağı inancıyla yeni elbiseyi kentteki bir tefeciye rehin bırakıp karşılığında iki sterlin aldı.

Evde büyük olay çıktı. Karşılıklı bağırış çağırışların, gözyaşları ve suçlamaların arasında Maura bunun hep böyle sürüp gideceğini düşündü. Şiddet rüzgârları ve acılar, düş kırıklığı ve cezalar. Kimsenin Geraldine için elbiseyi geri alabilmesi söz konusu değildi. O kadar para mucize eseri bir yerden çıkıvermezdi. Zaten •atın almak için bile borca girilmişti. Daha fazla para bulunması imkânsızdı.

Maura gözleri kıpkırmızı, yatakta hayatın adaletsizliğine ve babasının zalimliğine sövüp sayarken neredeyse sinir krizi

geçirmek üzere olan Geraldine'e "Ben sana bulacağım" dedi.

"Nasıl bulabilirsin ki? Aptal olma."

"Biraz birikmişim var. Sen ondan fişi al, yeter. Otobüsle gideriz. Ama onlara asla söylememeksin. Hiçbir zaman."

"Parayı nerden bulduk diyeceğiz? Çaldığımızı düşünebilirler." Geraldine bir çıkış yolu olduğuna inanmak istemiyordu.

Maura, "Babam yaptığından sonra bir şey söyleyemeyecek" dedi.

Büyük gün gelmişti. Paudie Brennan tıraş oldu ve Piskopos'un ziyareti onuruna en iyi gömleklerinden birini giyip yaka taktı. Güneşli bir gündü ve Shancarrigli çocuklar kentteki katedralin önünde fotoğraf çektirmek üzere toplanırken, herkes okullarının onlarla gurur duyması gerektiğini söyledi. Pırıl pırıl san saçları ve firfırlı beyaz elbisesi içinde göz alan Geraldine Brennan dikkatleri üzerinde topladı.

Ryan Oteli'nin sahibi Bayan Ryan "Onu bir tablo gibi giydirmişsin. Sizin için gurur kaynağı olmuş" dedi. Kendi kızı Catherine hiç o kadar alımlı değildi. Bilinen bir aylak ve ayyaşın kızı olan bu çocuğun böylesine güzel görünmesine şaşırdığı belliydi.

Maura'nın annesi "Ah tabii, insan elinden geleni yapmalı Bayan

Ryan" dedi. Maura yüreğinde bir daralma hissetti. Eğer annesine kalsa, Geraldine orada eski giysilerin hepsini henüz elden çıkarmamış bir aileden yalvar yakar alınmış, üstünden dökülen bir elbiseyle duracaktı. Babası hiç özür dilememiş, Geraldine de parayı ödeyeceğine dair söz vermemişti. Kimse ne soru sormuş, ne ilgi göstermişti.

Tıpkı Maura'ya birkaç hafta sonra okulu bitirince ne yapacağını da sormadıkları gibi. O Leo Murphy ya da Nessa Ryan gibi kentteki bir manastıra gitmeyecekti. Meslek okuluna gitmesi de söz konusu değildi. Bir kuaföre ya da herhangi bir dükkana girip çalışabilecek kadar kabiliyetli olmadığı da açıktı.

Maura hizmetçi olarak çalışacaktı. Tek sorun bunun nerede olacağıydı. Her şeyin olduğu gibi, bunun cevabım da kendi kendine bulması gerektiğini biliyordu. Maura aslında yatılı çalışmayı tercih ederdi. İçinde güzel eşyalar olan, kocaman ve güzel bir evde. Leo Murphy'nin oturduğu Glen gibi bir yerde.

Uğrayıp bir yardımcıya ihtiyaçları olup olmadığını sormalıydı.

Okulda Leo'ya sorup hayır cevabı almak istemezdi. Ya da belki Ryan'ların otelinin mutfağında veya oda temizliğinde bir iş bulabilirdi. O pek hoşuna gitmezdi. Dokunulacak ve cilalanacak güzel mobilyalar yoktu orada.

"Kendi ayinini mi düşünüyorsun Maura Shancarrigli Peder Gunn yanı başında duruyordu.

"Hayır peder. Nerede iş bulacağımı düşünüyordum."

"Mezuniyet zamanının geldi mi iyi kalpli bir adamdı. Kalın gözlükleri ona olduğundan daha şaşkın bir ifade veriyordu. Sanki Paudie Brennan'ın sülalesinden birinin daha göçmen gemisine binmeye hazır olduğuna inanamıyor gibiydi.

Maura, "Evet. Yakında on beşime gireceğim" dedi gururla. Peder Gunn ona baktı. Hoş, samimi yüzlü bir çocuktı. Bugün ayine katılan kardeşi kadar güzel olmasa da, yine de hoş görünüyordu.

Northampton'daki ablası gibi hemen hamile kalmamasını diledi.

Küçük bir köyde rahipten pek sır saklanamıyordu.

"Herhalde bir referansa ihtiyacın olacaktır." ismi bilinmeyen İngiliz işverenlere mektuplar yazıp dürüstlük ve çalışkanlıklarını övdüğü sayısız genci düşünüp iç çekti.

"Shancarrig'de herhalde beni tanırırlar" dedi Maura. "Hizmetçi olarak iş arayacağım peder. Akanızda bulunsun, temizlikte çok iyiyimdir."

"Peki Maura, senin için araştıracağım." Anlaşılmaz bir hüzünle başını çevirdi.

56

Maura önce Glen'in arka kapısına gidip sabırla bekledi. Köpekler çevresinde koşuşup havlayarak geldiğini haber verdiler, ama gelip ne istediğini soran olmadı, ön odada iki kişinin oturduğunu görmüştü.

Onların duymuş olmaları gerekirdi. Epeyce düşündükten sonra ön tarafa gitti ve Leo, uzun boylu, kendinden emin Leo koşarak merdivenlerden indi.

"Maura, burada ne işin var?" diye sordu. "Annenler evde çalışacak birini arıyorlar mı diye sormaya geldim Leo" dedi sekiz yıl boyunca sıra arkadaşı olan kıza "Çalışmak mı ?" Leo şaşırmış gibiydi.

"Evet, bir yerlerde işe başlamam gerekiyor ve burası da büyük bir ev. Acaba?.."

"Hayır, Maura."

"Ama, odaları toplamayı bilirim..."

"Burada Biddy var zaten."

"Biddy'den başka demek istedim. Onun yanında tabî."

Leo'yla okuldayken çok iyi geçiniyorlardı. Maura şimdi neden bu kadar olumsuz konuştuğunu anlayamıyordu. "Bu doğru olmaz.

Buraya gelip benim arkamı toplayamazsın."

"Birinin arkasını toplamam gerekiyor. Senin ailen de başka herhangi birileri kadar iyi olmaz mı? Bırak onlara sorayım Leo."

Evin iyi bir temizliğe ihtiyacı olduğunu söylemedi. Yalvarmadı. Bir şeyin olanaksız olduğunu hemen anlardı. Leo Murphy'nin yütündeki ifadeden de olmayacağı hemen anlaşılıyordu. Neşeyle "Peki o halde" dedi. "Yine de sormuş oldum."

O ağaçlıklı yoldan yürüyüp giderken Leo'nun köpekleriyle birlikte kapının önünde durduğunu biliyordu. Maura kendi okul arkadaşları tarafından gönderilmek yerine evdekilerle konuşmasına fırsat verilmesini beklerdi. Yine de, sanki o evde kararlan veren Leo gibiydi. Leo'nun hoşuna gitmeyeceğini bile bile onu işe

almayabilirlerdi.

Daha on beşine varmadan söz sahibi olmak nasıl bir şeydi

acaba? Ama sonra Maura kendisinin de böyle yaptığını hatırladı.

Brennan'ların evinde ondan başkasının sözü pek geçmezdi.

Maura sonra Bayan Hayes'e gitti. Bay Hayes avukattı ve Hayes

ailesi epeyce varlıklıydı. Evleri çok büyüktü ve sarmaşıklarla

kaplıydı. Salonda da bir piyanoları vardı. Niall Hayes'le aynı okula

gittiğinden biliyordu bunu Maura. Çok iyi bir çocuktü. Bir gün

Maura'ya annesinin haftada iki kez verdirdiği piyano derslerinden

ne çok nefret ettiğini söylemişti. Maura da cumartesi pazar günleri

banı gidip babasına yemeğin hazır olduğunu haber ver

57

mekten nefret ettiğini anlatmıştı. Bu aralarında bir bağ

gibiydi.

Ancak Bayan Hayes, Maura'ya çalıştırmak için genç bir kız

is temediğini söyledi. Onun daha büyük, daha deneyimli birine

İhti yacı vardı.

Sonra Eddie Barton'un annesi Bayan Barton'a gitti. Bayan

Bar ton terziydi ama yerleri süpürüyormuş gibi yapacak bir

çocuğa verecek birkaç şilin daha bulmak bir yana, karınlarını

zor doyu ruyordu. Daha nazik bir şekilde, yoluyla söylemişti

tabiî, ama gerçekler bunlardı.

Dr. Jims de oğluna Carrie'nin baktığını, zaten uzun yıllardır

ev lerinde çalışan Maisie'nin de ona yardımcı olduğunu söyledi.

Ya ni artık otelde Ryan'lar için çalışmaktan başka çıkar yol kalmamış gibi gözükiyordu. Maura bu ihtimali en sona bırakmıştı, çün kü Bayan Ryan'ın dediğim dedik biri olduğunu düşünüyordu. Her şeye kızacak birine benziyordu o. Oda hizmetçisi olarak işe kabul edildi. Bayan Ryan Maura'nın mutlu olacağım umduğunu, ancak en başından üç şeyi açıldığa kavuşturmaları gerektiğini söyledi: Maura sırf okuldan tanışıyorlar diye Nessa'yla konuşmayacaktı; otelde kalacaktı, her akşam çıkıp aşağı mahalleye gitmesini istemezlerdi; ve son olarak da, müşterilerden biriyle flört etmesi ya da fazla samimi olması halinde bu durum Peder Gunn'a bildirilecekti ve Maura da arkasına bakmadan Shancarrig'den gitmek zorunda kalacaktı.

Evde kalmamak Maura'nın işine geliyordu. Babası gittikçe daha geçimsiz olmaya başlamıştı. Geraldine'in arkadaşları gelip gidiyor, yatak odasında kıkırdaşıyorlardı. Kendine ait küçük bir odası olsa çok iyi olurdu. Rahibe hücresi gibi de olsa, kendine bir oda verilseydi.

Maura hemen işe koyuldu. Hem Bayan Ross'un ütüsünü hem de Bayan Hayes'in gümüşlerini parlatma işini yapıyordu. İş bitince de sessizce mutfakta oturuyordu. Gittiği yatılı okuldan tatile geldiğinde de Niall'la asla konuşmuyordu. Kimse onların bir zamanlar aynı okula gittiklerini, hatta aslında aynı kafada iki arkadaş olduklarını anlayamazdı. Niall onu görse bile hiç fark

etme miş gibi davranıyordu.

Yıllar sonra Maura Brennan incecik belli, çok çekici bir kız oldu. İnsan doğuştan tıknaz ve pek de hoş görünümlü olmayınca, bu durumun değişebileceğini hiç düşünmüyordu.

Maura kardeşi Geraldine'in güzel olduğunu biliyor, ama onu kıskanmıyordu. Geraldine'in kereste fabrikasında iş bulması iyi olmuştu; bü

58

roda çalışacak güler yüzlü birini arıyorlardı. Maura'ya göre çirkince olup bir otelde geri planda yatak yapmak da çok kötü bir şey değildi.

Aslında güzel sınıflandırmasına girmemeye öyle alışmıştı ki, artık değiştiğinin ve çekici görüldüğünün farkında bile değildi.

Ancak Ryan Oteli'nde kalmaya gelen erkekler bunu fark ediyorlardı. Maura pek çok kez erkekler sırf onu sıkıştırabilmek için bir battaniye daha istediklerinde ya da odalarındaki aslında olmayan bir sorundan yakındıklarında sesini yükseltip açık ve net bir dille konuşmak zorunda kalmıştı.

On sekizine geldiğinde Bayan Ryan kocasına Maura'yı bara geçirmelerini önerdi. Orada müşteri toplayabilirdi. Maura reddedince şaşırdılar. O yaptığı işi sürdürmeyi tercih ediyordu, para işlerinden anlamazdı. Bu kadar göz önünde çalışırsa bir sürü şık giysiye ihtiyacı olurdu. Yatak yapıp mutfak işlerine yardımcı olmak daha çok mutlu ediyordu onu.

Bayan Ryan "En azından masalara servis yap" dedi. Ama o işinden memnundu ve kesinlikle geri planda kalmayı tercih ederdi.

Breda Ryan omuz silkti. Ona, yoksul mahalleden gelen bir kıza, zavallı Paudie Brennan'ın çocuğuna bir fırsat sunmuşlar, ama o bu fırsatı tepmişti. Bayan Ryan hep, dünyadaki bütün zenginlikler toplanıp eşit biçimde paylaştırılrsa bile, beş yıl sonra yine aynı İnsanların varlıklı ve mutlu, aynılarının beş parasız ve mutsuz Olacaklarına inanırdı. Sürekli değişen bir dünyada bu düşünce rahatlatırdı onu.

Maura değişmek istemiyordu, çünkü hayatı bu şekilde çok iyiydi ona göre. Günde üç öğün yemek yiyordu. Hatta otelde ne yiyeceğini bile seçebiliyordu ki, bir evde olsa bunu yapamazdı.

Anne ve babasına otelde ona gece gündüz ihtiyaç olduğu bahanesini uyduruyordu. Barda ya da lokantada çalışsa, orada kalamayabilirdi. Planlarına ve birikimine karşı hiçbir engel çıkmamasını istiyordu.

Baktığı çocukları ne zaman yürüyüşe çıkarsa hep aynı yerlere gidiyor, parası olunca almayı hayal ettiği evlerin önünden geçiyordu. Biri Glen'in bahçesindeki küçük evdi. Terk edilmişti. Bir zamanlar orada oturanlar vardı, ama artık pencerelerini sarmaşıklar kaplamıştı. Sonra, Bayan Ross'a yakın bir küçük ev vardı. Çirkin bir griye boyanmıştı, fakat o evi Maura alırsa pembeye boyayacak, ön kapının iki yanındaki

pencerelerin önüne de kırmızı sardunyalı dikiş saksılar

koyacaktı.

59

Bugünlerde arkadaşlarıyla konuşmaya pek zamanı kalmıyor du.

İnsan Maura gibi çok para biriktirmek zorundaysa imkân yoktu

buna. O dansa gitmiyordu; çünkü bu onun için çok masraflıydı.

Önce giyecek bir şeyler almalıydı. Sonra oraya gitmek için otobüse

binmesi, giriş bileti alması ve içeceği bir şeylere para vermesi

gerekiyordu. Bunlar insanın tüm tasarrufunu tüketirdi.

Küçük kardeşi Geraldine Shancarrig'den ayrılıp İngiltere'deki

ablalarının yanına gitmeye hazır olduğunda Maura daha hiç dansa

gitmemişti.

Geraldine ısrar etti: "Haydi, benim veda partimi yapalım."

"Giyecek hiçbir şeyim yok."

Maura'nın otelde, Geraldine'in de kereste fabrikasındaki büroda

çalıştığı yıllar içinde kardeşler hep yakın kalmışlardı.

"Bende çok var" dedi Geraldine.

Maura gerçekten de onun çok giysisi olduğunu gördü. Bir

zamanlar paylaştıkları yatak odasına bugün ikinci bir yatak

sığmazdı, her tarafa elbiseler yığılmıştı. Maura hayretle baktı.

"Bütün kazandığını bunlara harcamış olmalısın" dedi.

Geraldine "Hasislik etme Maura" dedi. "Hasis bir insandan kötü

hiçbir şey yoktur."

Maura hasis olup olmadığı düşünüyordu. Hasis bir insan olmak

gerçekten korkunçtu. Yine de, o hasis olduğunu sanmıyordu

Haftalığından bir sterlini annesine veriyor, eve çaya gittiğinde de mutlaka ya bir kek ya da bir kilo salam götürüyordu. Neredeyse kendini bildi bileli Geraldine'e sinema parası vermişti. Parayı yalnızca kendisi için harcamamaya özen gösteriyordu.

Ama belki bu hasislikti.

Elbiseleri gözden geçirdi. Yeşilli sardı bir tafta elbise, kırmızı fitilli kadifeden bir etek, siyah satenden omuzlan parıltılı taşlarla süslü bir bluz. Sanki bir define mağarası gibiydi.

"Bütün arkadaşlarının böyle elbiseleri mi var?" diye sordu.

"Senin çalıştığın yerdeki Catherine Ryan olsa başka şeyler giyerdi. Bilirsin işte, kesinlikle giymek istemeyeceğin iyi kesimli, ama berbat görünümlü şeyler. Bazılarında çok var. Ara sıra değiş tokuş ediyoruz. Ne giyeceksin ?"

Maura Brennan siyah saten bluzu giyip kasabadaki dansa gitti

Hanımlar tuvaletindeki aynada kendine baktı. Güzel görünüyor du.

Erkeklerin neden hoşlanacağım bilmek zordu, ama herhalde dansa kaldırılır, duvarın dibinde unutulmazdı.

ilk yaklaşan Ryan'ın otelindeki barmen Gerry O'Sullivan oldu

Kollarını uzatarak, "Sakin bana çalıştığımız yerde arka tarafta

60

ki, mutfakta, gördüğüm o kız olduğunu söyleme" dedi.

Sonra gece akıp gitti. Samba, tango, rock and roll ve eski

zaman valsleri yaptılar. Kapanış saati geldiğinde inanamadı.

"Kardeşimi ve arkadaşlarımı bulmam gerek" dedi.

"Ah, boşver şimdi. Birinden ödünç bir araba aldım" dedi

Gerry.

Gerry O'Sullivan çok yakışıklıydı. Ufak tefekti, esmerdi, siyah saçları vardı ve güler yüzlüydü. Ama yine de böyle bir şey olamazdı. Siyah minibüsle buraya gelip dönmek için beşer şilin ödemişlerdi.

Moralini düzeltmek için "Yarın otelde görüşürüz" dedi.

Yanılmıştı.

Gerry, "Yarın böyle görünmeyeceksin ki, hırpani bir halde küvetleri boşaltıyor olacaksın" diye homurdanıp uzaklaştı.

Maura eve dönerken kimseyle pek konuşmadı. Geraldine'in arkadaşları bir şarap şişesini elden ele dolaştırıyorlardı, ama sıra ona geldiğinde başım "hayır" anlamında salladı. Gerry haklıydı herhalde: O öyle giyinip hayatını öyle kazanıyordu.

Geraldine, "İngiltere'den mektup yazarım" demişti. Maura yazmayacağını biliyordu. Diğerlerinin de yazmadığı gibi.

Birkaç gün sonra Gerry O'Sullivan onu tek başına buldu.

"öyle söyledim, çünkü seninle olmak için kuduruyordum" dedi. "Bazen kabalaşıyorum, özür dilerim." Güzel yüzü üzgündü. Maura'nın ise yüzü aydınlandı.

"Hiç aldırmadım" dedi.

"Aktarmalıydın. Dinle, bu cuma yine dansa gelir misin ?"

Pek emin değildi, çünkü bu kez gerçekten giyecek hiçbir şeyi

yoktu. Geraldine İngiltere'ye giderken gardırobunu da

götürmüştü. Gerry sırtıtarak, "Çok kibar davranacağım" dedi.

"Mick Delahunty'nin orkestrası çalıyor ve bir daha uzun süre buralara gelmeyecekler."

Maura bir parti elbisesinin masrafına katlanabileceğini

düşündü. Ertesi hafta bir tane daha aldı. Ayrıca bir çift ayakkabı

ile güzel de bir çanta "Böyle giderse bir ev alamam" dedi kendi

kendine, öte yandan da insan dünyaya bir kere gelir diye

düşünüyordu. Gerry O'Sullivan ona salondaki en güzel kız

olduğunu söylemişti.

"Benimle dalga geçme" dedi.

"Sana dalga geçmediğimi göstereceğim." Gerry bozulmuştu.

"Seninle dans etmeyeceğim ve bak nasıl bozulacaksın..." Bir

şey söylemesine fırsat, vermeden bekleyenlerin arasından bir

kızı seçti ve onunla dans etmeye başladı.

61

Maura'nın utançtan yanakları kızarmıştı. Tam kenara

çekilmek üzereyken üç taraftan birden ona doğru kollar uzandı

ve tanıma dığı yüzler onu dansa davet etti. Şaşkın bir halde

gölümsedi ve en yakınındakinin dans teklifini kabul etti. Gerry

haklı çıkmıştı. O, erkeklerin dans etmek için can attığı türden

bir kızdı.

O gece arabanın arkasında Gerry "Ne demiştim sana?" diye

mı rıldandı. Başka erkeklerin de Maura'yı isteyip elde

edememeleri onu heyecanlandırmışa benziyordu. Onu elde etme

hayali artık gerçekleşmiş gibiydi. Hiçbir itiraz işe

yaramayacaktı ve aslında Maura da artık itiraz etmeyi

düşürtmüyordu.

"Arabada olmaz lütfen" diye fısıldadı.

"Haklısın." Gerry'nin neşesi yerindeydi. Hatta fazlasıyla

yerindeydi. Cebinden otelin anahtarlarından birini çıkardı.

"On bir numara" dedi. "Orada kimse yok. Işığı

yakmadığımız sürece sorun çıkmaz." Maura güvenle baktı ona.

"Sorun çıkmaz, değil mi?" diye fısıldadı.

Gerry O'Sullivan, "Güven bana" dedi.

Doğru söylediğini biliyordu. Beş ay sonra, on bir numaraya

ve hatta on numaraya pek çok mutlu ziyaretin ardından, ona

hamile olduğunu söylediğinde bunu bir kez daha anladı.

"Evleniriz" dedi Gerry.

Peder Gunn olabildiğince çabuk evlenmelerini söylüyordu.

Yüzü sanki bunun da hızla kıyması gereken pek çok nikâhtan

daha iyi ya da daha kötü olmadığı söyler gibiydi. En azından

bu örnekte anlaşılan bir eve yetecek kaparoları vardı ki, pek

çoğu için bu söylenemezdi. Peder Gunn Bayan Ross'a bu

durumdan bahsetti.

"Çok daha beteri olabilirdi herhalde" dedi.

"O asla kötü bir eve razı olmaz. O evlerden uzaklaşmak

istiyordu. Gözü yükseklerdeydi" dedi öğretmen.

"Artık çocuk onunla evlendiği için ona minnettar olup

kendini çocuğunu yetiştirmeye vermeli ve başlarını sokacakları
bir evleri olduğuna şükretmeli." Peder Gunn otuz yıl öncesinden
kalma sert bir köy papazı gibi konuşuyordu, ama her nedense bu
olan bitenler çok canım sıkırmıştı ve gözlerini yükseklere diken
insanlarla ilgili peri masalları dinlemek istemiyordu.

Maura düğünden bir gün öncesine kadar çalışmaya karar
verdi. Bayan Ryan'ın gözlerinin içine bakıp onun, yeni
hayatında işinin zor olacağı imalarını anlamazdan geldi. Geçim
için her kuruşa ihtiyacı olduğunu söyledi.

Bayan Ryan hem çalışkan bir hizmetçiyi kaybettiğine, hem
de

62

barmeninin kendi çatısının altında yapıldığı belli olan aşna
fişne sonucunda kendine layık olmayan bir kızla evlenmek
zorunda kalmasına sıkılıyordu. Hayatlarında uygunsuz bir
şeyler olmasın diye, kendi kızları Nessa ile Catherine'e daha sert
davranmaya başladı.

Maura'yla yaşıt olan Nessa Shancarrig okulunda onunla
beraberdi. Annesine "Ona ne hediye vermeliyim?" diye sordu.

Bayan Ryan terslendi: "En iyi hediye bu olayı görmezden
gelmektir."

Bu tepki sonucunda tabii Nessa güzel bir hediye bulmak için
çok uğraştı. Glen'den Leo Murphy'yi aradı. Maura kovaları ve

süpürgeleri koridorun dibindeki odaya koyarken Nessa'nın

telefonda konuştuğunu duydu.

"Leo, o bizim sınıf arkadaşımızdı. Bir şeyler yapmamız gerek. Tabii ki kaza. Başka ne olabilir? Sen bir şey seç, ne olursa olsun. Zavallı Maura, beklentileri öyle küçük ki."

Maura temizlik malzemelerini kaldırırken bunun doğru olmadığını düşündü. Beklentileri küçük değildi, çok şey beklemiş ve çoğunu da elde etmişti. Ablaları ve ağabeyleri gibi göç etmek yerine Shancarrig'de kalmayı yeğlemiş ve kalmıştı.

Hayatta bir kez yakışıklı bir erkeği istemiş, o da onu arzulamıştı. Şimdi de el ele vermişler evleniyorlardı.

Beklediğinden de fazlasını elde etmişti. Bebeği olacağım düşünmezken şimdi bebek yoldaydı. Düşüncesi bile onu sevindiriyor ve heyecanlandırıyordu. Bu, nerede oturacaklarıyla ilgili sıkıntılarını unutturuyordu.

Gerry ve bebek olduktan sonra zaten hiçbir şeyin önemi yoktu.

Leo Murphy ile Nessa Ryan ona küçük bir vitrin hediye ettiler.

Çok hoşuna gitmişti. Tekrar tekrar okşadı ve içine koyacağı hazineleri olunca ne kadar güzel görüneceğini dile getirdi.

Nessa, "Hazinen var mı?" diye sordu.

"Yalnızca bir bebeğim var. Elleri ve yüzü porselenden bir bebek" dedi Maura.

"Bebek için çok hoş olur..." Leo yutkundu. Heyecanla, "Bir

gün bebeğin olursa yani" diye ekledi.

Maura "Tabiî ki olacak, fakat o bu porselen bebekle oynamayacak. Çünkü bu bebek küçük vitrin için bir hazine" dedi.

Kızların paralarının karşılığını aldıklarına inandıklarını görebiliyordu. Buna ne kadar çok vermiş olduklarını düşününce duygulandı. Ev hayalinin bir parçası olarak, eskiden mobilyalara ve fiyatlarına bakardı. Bu vitrinin ucuz olmadığını biliyordu.

63

Maura, Geraldine'in İngiltere'den döneceğini umuyordu. Yol parasını göndermeyi teklif etti, ama cevap gelmedi. Nedimesi olmasını çok isterdi, ama onun yerine düğünlere bayıldığını ve bu yüzden kim olsa nedimeliğini yapacağını söyleyen Eileen Dunne'ı seçti. Eileen Maura'yı neredeyse yere devirecek kadar şiddetle dürtüp vaftiz annesi de olabileceğini söyledi ve kahkahalarla güldü. Sağdıç olmak için Gerry'nin ağabeyi geldi. Annesi ve babası yaşlı olduklarından yola çıkamamışlardı.

Maura düğün gününde aksayan hiçbir şeyle karşılaşmamıştı.

Kiliseye döndüğünde Nessa Ryan, Leo Murphy, Niall Hayes ve Eddie Barton oturmuş ona gülümsüyorlardı. O, sınıfından evlenen ilk kişiydi. Sanki bunun çok genç hamilelik yerine, bir tür yarışı kazanmak olduğunu düşünüyor gibiydiler, içki içmek için Johnny

F  n'n yerine gittiklerinde, otelin sahibi Bay Ryan, elinde bir avuç parayla koa koa gelip herkese içki ısmarladı. Ryan'ların otelindeki herkesin iyilik temennilerini getirdiğini s  yledi.

Aceleden, utançtan filan hiç s  z edilmedi. Maura'nın babası da Paudie Brennan için saygın kabul edilebilecek bir şekilde davrandı.

Bu hafta Foxy Dunne'ın babasıyla iyi geçiniyordu, o y  zden bir k  şede kol kola girip detone sesleriyle şarkılar s  ylediler. Kavgalı oldukları haftalardan biri olsaydı, her şey korkunç olur, edilen k  f  rl  r barın duvarlarında yankılanırdı.

Peder Gunn ile Peder Barry de sanki b  y  k bir d  ğ  nm  ş gibi g  l  ms  yor ve insanlarla sohbet ediyorlardı.

Maura okuldayken ya da kadın dergileri okurken d  şlediği d  ğ  n ile bunun arasında hiçbir fark g  remedi. B  t  n g  rd  ğ   Gerry O'Sullivan'ın yanında olduğu, g  l  mseyip her şeyin harika olacağım s  ylediğiydi.

Ve bir s  re her şey gerçekten harika oldu.

Maura oteldeki işinden ayrıldı. Bunu Bayan Ryan istemiş gibiydi.

Herhalde Maura artık aşağı mahalleden gelip yerleri silen ve patates soyan bir kız değil de, pop  ler barmenin ei olduğuna g  re, bazı sosyal farklar s  z konusuydu. Maura çalışmak için bir yerlerde birkaç saatlik işler buluyordu. Hamileliği iyice belli olunca işverenlerinin çoğu onsuz ne yapacaklarını d  ş  nmeye başladılar.

Başta onu istememiş olan Bayan Hayes bile   zellikle yardıma hevesliydi.

"Belki çocuğa annen bakar ve sen çalışmaya devam edersin ?"

diye sordu umutla

Maura'nın çocuğunu kendisiyle aynı evde, ilgi ve sevgiden yoksun

bir şekilde büyütmek gibi bir niyeti yoktu. Ancak, hayatta di

64

lini tutmayı öğrenmişti. Bayan Hayes'e ve diğerlerine "Belki"

dedi. "Bakalım, göreceğiz."

Bebeği beklerken günler bir türlü geçmek bilmiyordu.

Akşamlan k evinde kendi başına oturuyor, bazen tıpkı

Çocukken olduğu gibi, hayalinde babasının sarhoş bir halde eve

döndüğünü duyuyordu. K vitrinini cilalarken, bir yandan

vitrindeki bebeğe bakıyor bir yandan da kendi karnını

okşuyordu.

Doğmamış bebeğine, "Yakında buna bayılıyor olacaksın"

diyordu.

K oğlanın durumunu ona ilk Dr. Jims Blake söyledi.

Oğlanda Down sendromu vardı. Mongolizm olarak bilinen bu

kusura sahip ocuk yine de sağlıklı, sevgi dolu ve mutlu bir

yaşam srebilecekti.

Gerry'nin durumunu da Peder Gunn söyledi. Evden çıkıp

kiliseye uğramış ve rahibe gideceğini söylemişti. Otelden avans

almış, babasının öldüğünü ve cenazede bulunması gerektiğini

bildirmişti. Ancak Peder Gunn'a da ingiltere'ye giden gemiye

bineceğini söyledi.

Hiçbir yalvarış fayda etmedi.

Peder Gunn bunları anlatırken Maura pederin kalın yuvarlak gözlüklerinin nasıl parıldadığını hiç unutmadı. Merceklerin gerisinde gözyaşları mı vardı, yoksa bir ılık oyunu muydu, bilemedi.

İnsanlar çok şefkatli davrandılar. Maura sık sık Shancarrig'de kaldığı için şanslı olduğunu söylüyordu. Ya bütün bunlar İngiltere'de, kimseyi tanımadığı bir büyük şehirde olsaydı? Burada nereye dönse bir dost yüzü görüyordu.

Ve tabii bir de Michael vardı.

Kimse ona çocuğu ne kadar seveceğini söylememişti, çünkü kimse bilemezdi. Bu kadar sevgi yumağı bir çocuk görmemişti.

Kalbi gururla dolup taşıyor ve onun büyümesini izliyordu.

Öğrendiği her şey, edindiği her yeni beceri düğmelerini iliklemesi gibi çocuk için kocaman bir engeldi. Çok zaman geçmeden Shancarrig'de herkes ikisini el ele dolaşırken görmeye alıştı.

İnsanlar çok iyi bilmelerine rağmen, sevgiyle "Bu da kimmiş?" diye soruyorlardı.

Maura gururla, "Bu Michael O'Sullivan" diyordu.

Çocuk da çoğu zaman "Ben Michael O'Sullivan" diyor ve soran kişiyi kucaklıyordu.

Maura'nın gelip evinizi temizlemesini istiyorsanız, Michael'ı da kabul etmeniz gerekiyordu. Her gün bir işten diğerine

ken Maura sevdiği evleri oğluna gösteriyordu: Glen'e giden ağaç lıklı yolun başındaki, gitgide daha da çok sarmaşığın ve ısırgano tunun bürüdüğü küçük ev ve Bayan Ross'a yakın olan, alırsa pembeye boyayacağı o ev.

Geceleri elleri ve yüzü porselenden bebeği vitrininden çıkarı yordu. Bir de Bayan Ryan'ın verdiği iki fincanı vardı. Eileen Dunne da bebeğin vaftiz annesi olduğunda arkasında "EPNS" yazan küçük bir gümüş tabak hediye etmişti. Bu tabağın gerçek gümüş olmadığını belirttiğini söylemişti, ama S gümüş anlamına geldiğinden, Maura onun yerinin vitrin olduğunu düşünüyordu. Bir de Gerry'ye ait olan bir saat vardı.

Çalışmayan, ama belki bir gün çalıştırılıp bir kösteğe asılabilecek bir saat. Michael yetişkin bir erkek olduğunda "babamın saati" diyebilirdi.

Çoğu kimse Michael'ın bir babası olduğunu bile unuttu ve Gerry O'Sullivan'ın anısı silindi. Maura için de anılar silinmeye başlamıştı. Günler geçiyor, kendisiyle evlenen, ama oğlunun özürlü doğduğunu öğrenince kalmaya gücü yetmeyen o kara gözlü yakışıldı delikanlıyı düşünmediği zamanlar oluyordu. Ondan hiç nefret etmiyor, hatta bazen boyu uzayan, ama yapabildikleri pek artmayan oğlu Michael'ın sevgisinden ve sıcak sarılmalarından yoksun kaldığı için ona acıdığı bile

oluyordu.

Maura kasabada birçok erkeğin ilgisini çekmiş ve ciddi teklifler de almıştı, ama onlara hiçbir zaman tekliflere açık olmadığını söylüyordu. İngiltere'de yaşayan bir kocası vardı ve başka bir durum söz konusu olamazdı.

Hayali hiç değişmemişti. Ancak umutsuzlar ile çaresizlerin yaşadığı, kendi doğup büyüdüğü ve hep kaçmak istediği o mahallenin dışında, doğru dürüst küçücük bir ev istiyordu.

Sonra Shancarrig'e Darcy'ler geldi. Nellie Dunne'ınki gibi küçük bir bakkal dükkânı devralıp her türlü yeni malı koydular.

Shancarrig gibi yerlerde bile dünya değişiyordu. Mike ile Gloria Darcy kasabayı şenlendiren yeni yüzlerdi. Kimse daha önce Gloria gibi birine rastlamamıştı. Çingene gibi siyah bukleli saçları vardı ve herhalde kendisi de bunun farkında olmalıydı ki, çoğu zaman boynuna kırmızı bir mendil bağlıyor, sanki her an bir Çingene dansına gidecekmiş gibi rengârenk bol etekler giyyordu.

Mike Darcy uyumlu bir adamdı ve herkesle iyi geçiniyordu

Onları rakip gören ihtiyar Nellie Dunne bile Mike Darcy'yi sevi

66

yordu. Yolda karşılaştığı herkesle bir çift laf eder ya da

insanlara gülerdi. Oteldeki Bayan Ryan onların kasaba için fazla girişken olduklarını düşünse de, Mike hale gittiğinde kendi

alışverişinin yanı sıra onunkini de yapacağını söyleyince havası

değişiverdi.

Bayan Ryan, kasabada böyle enerjik insanlar görmek güzel,
diye düşündü ve çok geçmeden otelin cephesini Darcy'lerin yeni
dükkanının cephesiyle aynı renge boyattı. Mike'ın kardeşi
Jimmy Darcy de onlarla birlikte gelmişti. İyi bir badanacıydı ve
Bayan Ryan eskiden nazlana nazlana badana yapan aşağı
mahalledeki o uyuşuk tiplerin bile Jimmy'nin işini beğendiklerini
iddia etti. Mike İle Gloria'nın iki esmer oğulları vardı ve okulda
her türlü şeytanlığı yapıyorlardı.

Maura kasabalının Darcy'lerden hoşlanıp hoşlanmadığını
görmek için beklemedi; daha geldikleri anda kapılarının
eşiğinde belirdi.

Gloria'ya "yanınızda çalışacak birine ihtiyacınız olacak" dedi.

Gloria annesinin elini tutmuş duran Michael'ın hevesli
yüzüne baktı. "Rahat olabilecek misin?" diye sordu.

"Michael da benimle gelir. Düşünebileceğiniz en iyi
yardımcıdır o" dedi ve Michael bu övgü karşısında gülümsedi.

"Birine ihtiyacımız olduğundan emin değilim.." Gloria
kibardı ama tereddüt ediyordu.

"Var, ama acele etmeyin. Beni biraz soruşturun. İsmim
Maura Bayan Maura O'Sullivan."

"Pekâlâ, olur, Bayan O'Sullivan..."

"Hayır, yalnızca yenisiniz, bilmenizi istedim. Michael'ın babası
İngiltere'ye gitmek zorunda kaldı. Beni eve alırsanız Maura

dersiniz."

Oğlan iki kolunu da Gloria'nın ince beline dolayarak "Bana da Michael dersiniz" dedi.

"Sormama gerek yok. Ne zaman başlarsın?"

Darcy'ler kasabadaki herkesten daha iyi para veriyorlardı.

Sanki çok paralan var gibiydi. Çocukların giysileri hep iyi kalite, ayakkabıları da yepyenydi. Çok pahalı mobilyaları vardı. Maura'nın cilalamaya bayıldığı eski masif tahta mobilyalardan değil, pahalı, modern eşyalardı. Maura bütün bunların fiyatlarını kente yaptığı gezilerden ve alacağı evi döşeme hayallerinden biliyordu.

Kendi evinde kayda değer pek bir şeyi yoktu. Ağır ağır biriken azıcık parasını istediğı yere taşınacağı güne saklıyordu.

Yalnızca vitrini ve içindeki ufak tefek hazineleri Maura'nın özlemine duyduğu lüks yaşantının belirtilerini taşıyordu. Aksi halde her şey

67

kutulardan ve kırık dökük, elden düşme mobilyadan ibaretti.

Darcy'ler çok yer görmüşlerdi. Maura çocukların çabucak uyum sağlayabilmelerine hayran oldu.

Hem de iyi kalpliydiler. Michael'ı ayakkabılarını temizlerken görmek istemiyorlardı. "Bunu yapması gerekmiyor bayan" dedi dokuz yaşındaki Kevin Darcy.

Michael "Ben bunu sürekli yapıyorum" diye itiraz etti.

"Üzölme Kevin, bu Michael ile benim işim. Sizden bütün istediğimiz, her şeyi odanızda bir yerlere atmayın ki onları toplamak zorunda kalmayalım."

işe yaradı. Gloria Darcy, Maura'ya oğlunun kendi çocuklarını terbiye etmeyi başardığını söyledi. Daha önce evde kimse bunu yapamamıştı.

"Oradan oraya taşınmak zor olmuyor mu hanımefendi?"

Gloria ona baktı. "Hayır, ilginç oluyor. Yeni insanlar tanıyoruz ve her yerde kendimizi geliştiriyoruz. Sonra dükkânı kârla satıp başka yere gidiyoruz."

"Buradan da gidecek misiniz?" Maura üzölmüştü.

Darcy'lerdeki çalışma saatlerini ve ücreti başka kimsede bulamazdı. Gloria Darcy bir süre kalacaklarını söyledi.

Çocukları yeniden yerlerinden koparmadan önce bir süre Shancarrig'de kalıp eğitim görmelerini istiyordu.

İşleri de gelişti. Satın aldıkları dükkâna yepyeni bir bölüm ekleyip mal çeşidini artırdılar. Çok geçmeden insanların artık alışverişe şehre gitmelerine gerek kalmadı, ihtiyaç duyulan hemen her şey Darcy'lerden alınabiliyordu.

Günün birinde Bayan Hayes Maura'ya "Parayı nereden buluyorlar bilmiyorum" dedi. "O kadar iş yapıyor olamazlar. Bu kadar gösterişe akıl sır ermez."

Maura hiçbir şey demedi. Bayan Hayes'in Gloria'nın dekolte bluzlarını ve Shancarrigli erkekleri baştan çıkarıcı tavırlarını

hoş karşılamayacak türden bir hanım olduğunu düşünüyordu.

O dönemde Maura, Darcy'lerin evinde parasal sorunların farkına vardı. Tekrar tekrar gönderilen birtakım faturalar vardı.

Mike Darcy'nin telefonda sesini yükselttiğini duyabiliyordu.

Ama bir yandan da, Gloria Shancarrig'de dilden dile dolaşan harika mücevherler almıştı.

Mike dükkâna gelen herkese, "Beni iflas ettirdi" diyordu.

"Haydi Gloria, zümrüdünü göster onlara."

Gloria da gülerek zincire takılı zümrüdü sallıyordu. Kentteki kuyumcudan alınmıştı. Hep bir tane isterdi. Küçük elmas küpe

68

ler de öyleydi. O kadar küçüktüler ki aslında birer kırıntı gibiydiler, ama gerçek elmas oldukları düşüncesi bile onu heyecandan ürpertiyordu.

Shancarrig hayranlıkla onları seyrediyordu. Darcy'ler de boşa atıp tutmuyorlardı. Nessa Ryan kente gittiğinde soruşturmuştu.

Mücevherler gerçektir. Darcy'ler zengin olmuşlardı, cesurdular ve para harcamaktan çekinmiyorlardı. Shancarrigliler değişen oranlarda kıskançlıkla onlara iyi şanslar diliyordu.

Çingeneler her yıl Galway yarışlarına giderken kasabaya uğrarlardı. Shancarrig'de değil, yalanlarda konaklarlardı. Maura Gloria'nın gerçek değil de, Hollywood türü bir Çingene'ye ne çok benzediğini düşünürdü. Gerçek Çingene kadınlarının görünüşleri yorgun ve bezgin olurdu. Gloria Darcy'nin pırıl pırıl gözleri ve

renkli giysileri, hele kulaklarındaki gerçek elmaslar ve boynundaki gerçek zümrüt onlarda yoktu.

Ancak o yıl herkes mücevherlerin bir Çingene kadın tarafından takıldığını düşünmeye başladı, çünkü onlar Shancarrig dilinda konaklar konaklamaz Gloria Darcy'nin mücevher çantası çalındı.

Ortalık karıştı. Bunu ancak Çingeneler yapmış olabilirdi.

Çavuş Keane büyük bir araştırma ve soruşturma hareketi başlattı. Hiçbir şey bulunamadı. Kimse suçlanamadı. Ancak herkes rahatsız oldu. Michael bile sorgulandı ve ondan, Darcy'lerin evine gittiğinde neler gördüğünü, nerelere dokunduğunu anlatması istendi. Shancarrig'de korkutucu bir zamandı; daha önce hiç böyle bir hırsızlık olmamıştı.

Herkes bu konuyu konuşuyordu. Darcy'lerin o mücevherleri sergilemeleri görgüsüzlüktü; insanları kıskandırmışlardı.

Başkalarını günaha davet etmişlerdi. Ama öte yandan, Çingeneler bunu nereden biliyorlardı? Daha yeni konaklamışlardı. Gloria'nın boynundaki zincirin ucundaki o göz kamaştırıcı zümrüdü daha görmemişlerdi ki.

Gloria Maura'ya, "Michael'ı korkuttularsa üzgünüm" dedi.

"Önemli değil. Çavuş Keane Michael'ın bebekliğini bilir, onu korkutmaz" dedi Maura. "Ama sizin için üzülüyorum Bayan

Darcy. O mücevherleri çok seviyordunuz. Onlar bulunmadan hiçbir şey eskisi gibi olmayacak."

"Hayır, ama sigortadan parası alınacak... nasıl olsa" dedi Gloria

Bir daha zümürüt ve elmas gibi şeyler almayacağım söyledi. Belki de parayı dükkândaki ek inşaat işlerinde ve elektrik tesisatı kurup yeni mallar almakta kullanırlardı.

69

Maura inşaatçıların faturalarını ödeme konusunda kulak misafiri olduğu bazı konuşmaları hatırladı. Bildiğim sandığı tüm maddî sıkıntıları bir daha aklından geçirdi. Sigorta parası herhalde bu aşamada tam da Darcy'lerin ihtiyaç duydukları şeydi. Gerçekten de, tam zamanında geldiği söylenebilirdi.

Maura oldum olası bildiklerini kendine saklardı. Kendi ailesinin boşboğazlıklarının hem kendileri hem de çevrelerindeki için nelere mal olduğunu görmüştü. Babasının kulağına gelen her dedikoduyu ortalık yerde anlatmasını, annesinin ailenin bir ferdi ni bir diğerine karşı kullanmaya çalışmasını unutmuyordu. Maura bir şey söylemedi.

Yıllar içinde Peder Gunn'ın her Noel'de İngiltere'de belli bir adresi olmayan Gerry O'Sullivan'dan geldiğini söyleyerek verdiği zarfların da pederin kendinden geldiğinden zaman zaman kuşku lanmıştı. Ancak bu kuşkularını Peder Gunn'a hiç belli etmemişti. Ona postacılık yaptığı için teşekkür etmişti.

Bazen neden böylesine sır küpü haline geldiğini merak ediyordu. Küçükken boşboğaz bir kızdı, herkesle her şeyi konuşurdu Belki de şu Gerry meselesi ve Michael'ı koruma zorunluluğu yüzündendi. Belki de konuşabileceği gerçek bir

dostu hiç olmamıştı

Mücevher hırsızlığının uyandırdığı ilgi çabuk geçti. Çok geçmeden insanlar bundan söz etmeyi bıraktılar. Kafa yoracak başka şeyler vardı.

Shancarrig'de hep yeni bir şeyler olurdu. Maura insanların buraya neden durgun ve sakin dediklerini anlamıyordu. Ancak burayı bilmeyen insanlar öyle nitelermelerde bulunabilirlerdi.

Maura ile Michael, Tiyatro Topluluğu'ndaki çalışmalara yardımcı oluyorlardı. Glen'de çalışan Biddy'nin dans etmeye başlayıp da kurma bebek gibi devam edip sahneden zorla indirildiği günden beri, haftada bir piyes oynanıyordu. Bir de Peder Barry'nin rahatsızlığı, sonra da görevlere gitmesi vardı.

Niall Hayes'in yakışıldı kuzeni Richard, Terrace'a gelmiş ve birkaç kalp kırmıştı. Nessa'nınki de belki bunlar arasındaydı.

Maura Bayan Darcy ile onun arasında da bir elektriklenme meydana gelmiş olabileceğini düşündü, ama tabiî tek kelime bile etmezdi. Öte yandan Nellie Dunne da bunu ima edince, çok geçmeden bir dedikodu yayıldı. Eddie Barton beklenmedik aşk hikayesiyle hepsinin gözlerini açmıştı ve Londra'dan Foxy Dunne'la ilgili gelen haberler her zaman insanların ilgisini çekecek nitelikteydi.

70

Kayıp zümrütleri ve elmasları Shancarriglilere unutturacak çok şey vardı.

Maura O'Sullivan ile oğlu Michael birçok eve gidiyorlardı. Artık yüzünde çizgiler beliren ve ihtiyar annesinin balmumundan yapılmış haline benzeyen Bayan Ross'a ütü yapıyorlardı. Bayan Hayes'in gümüşleri parlatılıyor, cumartesileri iki saat Bayan Barton'a gidiliyor, ama çoğunlukla Darcy'lerde çalışılıyordu.

iki küçük oğlanın yaşadığı ve anne babanın dükkândan pek çıkmadığı bir evde her zaman yapacak çok iş oluyordu. Maura yapılacak işlerin kendisine söylenmesini beklemiyordu, işleri sıraya koymuştu.

Mücevherleri bulduğunda Gloria'nın deyişiyle esas yatak odalını temizliyordu. Mücevherler büyük gardırobun üstündeki kocaman, yuvarlak bir şapka kutusundaydılar. Maura yere gazete yaymış, gardırobun üzerinin tozunu alıyordu. Bavulları daha derU toplu dizebileceğim gördü, ama önce hepsini indirmesi gerekiyordu.

Michael aşağıda durup onları elinden aldı. Şapka kutusunu açmasının tek nedeni de içinden gelen şingirtinin ne olduğunu merak etmesiydi. Sanki içinde büyük bir taş varmış gibiydi.

Düşürmemeye gayret etmişti.

Kutunun içinden kırmızı mendile sarılı iki küçük kadife kese çıktı.

Michael Maura'nın durup gardıroba tutunduğunu gördü.

Endişeyle, "Dikkat et, düşmeyesin!" diye seslendi.

"Yok bir şey canım." Maura inip yatağın üstüne oturdu. Kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu, O deli gibi aranılan

mücevherleri tesadüfen bulmuş olmasına imkân yoktu. Taşlar ortaya çıkarsa kimse sevinçten çılgılık atmayacaktı, çünkü bu durumda sigorta tazminatı iptal edilecekti.

Onların o şapka kutusuna tesadüfen girmiş olmayacaklarını da biliyordu. Tekrar tekrar anlatılmıştı. Zincire takılı zümrüt aşağıdaki masanın üstünde duran bir kutuda, küpeler de küçük kadife bir kese içinde, onun yanındaydı. Bulundukları oturma odasından bir çift kapı küçük arka bahçeye açılıyordu. Eli uzun Çingene çocuğu kimse fark etmeden girip çıkmış olabilirdi.

Hikâye böyleydi.

Maura bu evi temizlediği şu kadar zaman boyunca değerli bir eşyanın şapka kutusunda saklandığını hiç görmemişti. Birinin onları koyup sonra unutacağı bir yer değildi burası.

Michael "Neden konuşmuyorsun?" diye sordu.

71

"Bir şey düşünmeye çalışıyorum" dedi. Kolunu oğlanın omuzu na dolayıp kendine çekti.

Elinde sarı toz bezi, ayaklan yere serili gazetelerin üstünde, oğlu kollarında uzun süre oturdu orada.

Maura o akşam iki küçük kadife keseyi kendi hazinelerinin arasına koydu. Çok zekice düşünmeliydi. Yanlış bir şey yapıp bu büyük keşfinden zarar görmemeliydi.

Ancak haftalar sonra kayıp mücevherler konusunu açtı. Glo ria'yı evde yalnız bulana kadar bekledi. Michael'ı dışarda, tavuk

larla oynamaya göndermişti.

"Düşünüyorum da hanımım, Bayan Darcy... zümrüt kolyeniz...

mesela Çingeneler onu bir çalılığa atsa ve birisi onu bulsa ne olurdu?"

Gloria sertçe sordu: "Ne demek istiyorsun?"

"Burada tadilat işleriniz bittiğine göre... onu boynunuza takmamaya da alışmışken... ortaya çıksa sizin için fena olmaz mı ?"

"Çıkmaz. O insanlar çoktan satmışlardır onları, emin olabilirsiniz."

"Ama nerede satarlar ki ? Kuyumcuya götürseler insanlar onların sizden çalman mücevherler olduğunu anlamazlar mı Bayan Darcy?"

Para vermek yerine polisi çağırırlar."

"Onlar çok uzaklara gidiyorlar. Buradan kilometrelerce uzakta bir kuyumcuya götürebilirler."

Bir sessizlik oldu.

Sonra Gloria "Her neyse" dedi. "Bulunmadılar işte."

"Çok şanslıyımır Bayan Darcy. Ben bazen çalılıarın orada yürüyüşlere çıkarım. Çoğu zaman bir şeyler bulurum... Ya onları da bulursam?"

"Ne demek istediğini anlamıyorum."

"Ya bulursam ve nerede bulduğumu söyleyip Çavuş Keane'e götürürsem? Veya size mi vermeliyim?.."

Gloria gözlerini kısıtı.

Maura onun sanki yukarı koşup şapka kutusunu kontrol edecekmiş gibi merdivenlere baktığım gördü.

Sonunda, "Bunlar farazi konuşmalar" dedi. "Ama sanırım en doğrusu, eğer onları bulacak olursan, kimseye duyurmadan bana getirmendir. Dediğin gibi, bu aşamada sigorta parası mücevherlerden daha fazla işimize yaradı."

"Ya bir ödöl?" Maura şaşkın ve heyecanlı görünüyordu.

"Bakarız."

Maura Michael'ı bulmak için mutfığa gitti, ama kapıyı arkasından kapamadan önce durup kulak kabarttı. Gloria Darcy'nin yu

72

karı koşan ayak sesleri, arkasından da gardırobun tepesinden yeli atılan bavulların sesi duyuldu.

Hiçbir şey konuşulmadı.

Maura için başkalarına olabilecek kadar güç olmadı, çünkü bir

ömür boyu düşüncelerini kendine sakladıktan sonra, Gloria ve Mike Darcy'nin endişeyle etrafta dolandıktan bir evde çalışmak nispeten kolaydı onun için.

Temizliğin tam ortasında ona çay ikram ediyorlardı. Dükkândan Michael'a armağanlar getiriyorlardı, ama Maura onun küçük dükkânı istediği gibi dalıp canının çektiği çikolataları alabileceği bir yer olarak görmemesi gerektiğini söyledi. Bu onun için çok kötü olurdu; annesi neyin ona ait olup neyin olmadığını öğretmek için çok uğraşmıştı.

Maura O'Sullivan bunu söylerken Mike ile Gloria'nın gözlerini içine baktı. Çok şaşırdıklarını görebiliyordu.

Sonunda Gloria konuştu:

"Kayıpları bulmakta müthiş bir yeteneğin olduğunu söylediğini hatırlıyor musun Maura?"

"Evet, gerçekten. Bay Darcy'nin o güzel Parker kaleminin bulunması için Aziz Antonios'a dua ettim ve kalem mutfakta tepsileri dizdiğimiz dolabın arkasından çıktı." Maura dualarının kabul olmasından dolayı mutlu ve gururluydu.

"Söylediklerini düşündüm de... bizim işimizde... çok insan tanırız.

Şimdi, diyelim ki o Çingenelerin aldığı şeyleri buldun..."

"Evet, Bayan Darcy?"

"En iyisi ne yapmak, biliyor musun?.."

"Bilmiyorum. Durmadan düşünüyorum."

"Şu var ki, sigorta parası ödendi ve dükkânın tadilatında

kullanıldı. Sen de dahil, insanlara iş verildi." Maura başım yana eğip bekledi. "Yani eğer bulunurlarsa bana getirebilirsin ve ben de onları senin için sattırıp paranın bir kısmını sana verebilirim..." Sesi kesildi.

"Ah, ama satacak yeri bilsem, çok para alırım. Çünkü dediğiniz gibi, siz sigorta parasını çoktan aldınız. İki kez almak istemezsiniz, adil olmaz."

"Ama hepsini senin alman neden adil olsun ?"

"Ben onları bir çalıllıkta bulsam ya da herhangi bir yerde bulsam, mal bulanındır, değil mi?"

"Ama tabii nereden satacağını bilmezsen işine yaramaz."

Anlaşma buydu. ikisi de biliyorlardı.

"Haftaya kente gideceğim Bayan Darcy."

73

"Evet, Noel alışverişi için. Tabii."

"Peder Gunn eliyle Michael'ın babasından bir zarf gelecek

İçinde ne varsa harcayacağım..."

"Biliyorum."

"Düşünüyordum da, farz edelim o zamana kadar kayıp mücev

herleri bulsam, beni doğru yere götürürseniz zümrüdü satın

elmasları size geri veririm. Bu şekilde..." Cümleyi tamamlamadı.

"O şekilde başka herhangi bir çözümden daha iyi olur sanı

rım." Gloria'nın yüzü çok ciddiye.

Niall Hayes Bayan O'Sullivan isimli birinin özellikle onu gör

mek istediğini duyunca çok şaşırdı. İnsanlar genelde babası Bay

Hayes'i görmek isterlerdi. Ona esaslı avukat dediklerini duymuştu.

Gelenin aşağı mahalleden Maura Brennan olduğunu öğrenince daha da şaşırdı. Ana oğlu odasına aldı; Shancarrig'de onları ayrı gören pek olmamıştı.

"Nasılsın Maura?" dedi. Sinirli ve züppe annesine rağmen o nazik bir gençti.

"Daha iyi olamazdım Niall" dedi Maura. "Şansımız yaver gitti.

Michael'ın babası her Noel'de biraz yardım gönderir. Bu yıl epeyce büyük bir para göndermiş."

"Pek güzel." Niall lafın nereye gideceğini merak ediyordu.

"Ne isterdim biliyor musun Niall... Glen'in bahçe kapısındaki o evi bilir misin?"

"Bilirim tabiî. Satışa çıkardılar."

"Onu Michael ile kendim için almak istiyorum. Bizim adımıza ilgilenir misin?"

Niall durdu. Maura'da öyle bir yeri alıp yenileyecek para nasıl olabilirdi?

"Leo'yla konuşurum" dedi.

"Hayır, benimle konuş. Ona ne kadar teklif etmem gerektiğini söyle. Onun için de, benim için de adil olsun."

Niall Hayes böyle iş yapmayı severdi. Yeterince sık olmazdı bu. insanlar değişiyordu, tavırları farklıydı. Şurada burada kelepirler

arıyorlardı.

Maura'nın elini okşadı. Halledecekti.

Maura Peder Gunn'a Michael'ın babasının bu yıl onlara epey para gönderdiğini söyledi. Eskisinden çok fazlaydı. Rahip şaşırdı ama belli etmedi.

"Sanırım bu son ödeme peder." Pederin kalın, yuvarlak camla

74

rın ardındaki gözlerinin içine baktı. "Artık Noellerde size yine zarf geleceğini sanmıyorum."

Ana oğul giderlerken rahip arkalarından baktı. Maura ile Michael yalanda ev sahibi olacaklar, düşlerinin ülkesine gidecekler; Orayı boyayacak, derleyip toparlayıp hazinelerle dolduracaklardı.

Bu kasabada ne kadar çok kalsa o kadar az şey anlayacağını biliyordu.

Eddie

76

Eddie Barton doğum gününü dört yılda bir kutluyordu ve bu ender rastlanan bir durumdu. Aslında, dünyada o durumda olanın bir tek kendisi olduğunu zannediyordu. O gün doğan başka çocuklar da olduğunu öğrenince çok şaşırdı. Bunu on yaşına vardığında kabul etmişti. O zamana kadar benzersiz olduğunu sanıyordu.

Okulda herkese çok iyi davranan Bayan Ross ona "artık yıl"ı anlatmıştı. Bay Kelly bir kadının şubatın yirmi dokuzunda evlenme teklif etmesi halinde o kadın dünyanın en korkunç insanı bile olsa

evet demek gerektiğini söyleyerek ödünü koparmıştı. Bay Kelly bunu söylerken gülüyordu, ama Eddie bunun içten bir gülüş olup olmadığından emin değildi. Bay Kelly çoğunlukla hüzünlü görünürdü.

Eddie korkarak, "Bayan Kelly size benim doğum günümde mi evlenme teklif etti?" diye sordu. Cevap evetse, bu gerçekten büyümenin kötü yanlarından biriydi.

Ancak Bay Kelly şakayla karışık parmağını dudağına götürdü ve "Saçmalama" dedi. "Bayan Kelly'nin kulağına gitmesin, yoksa başımız derde girer." Bu aralarında bir sır olacaktı.

"İyi bilinen bir gerçek demiştiniz ama?" Eddie anlayamıyordu.

"Öyle dedim." Öğretmen iç çekti. "Dedim ama sınıflarda geçen bunca yıldan sonra bile, çocuklara herhangi bir şey söylemenin ne kadar tehlikeli olduğunu unutuveriyorum."

Eddie'nin onuncu yaş günü geldiğinde annesi bir gün önce ya da bir gün sonra artık on yaşında olabileceğini söyledi. Eddie Leo Murphy'ye "En iyisi ertesi günü beklemek" dedi. Leo Murphy tepedeki büyük evde, Eddie de yolun yarısındaki küçük pembe evde oturduğu için okuldan beraber dönüyorlardı.

Leo, Eddie'lerin evinin ona bir çocuğun çizdiği evlerin resimle

77

rini hatırlattığını söylemişti. Kalemle çizilmiş gibi duran pencere leri vardı. Eddie bunun iyi bir şey mi yoksa kötü bir şey mi olduğunu bir türlü anlayamamıştı.

Heyecanla, "Bunun nesi var?" diye sordu.

"Hiç. Çok hoş. Güvenli ve normal görünüyor, bir kır evi gibi de ğil demişti Leo.

Yani beğeniyordu. Eddie çok memnun olmuştu.

Eddie Leo Murphy'yi seviyordu. Gerçek doğum günü geldiğinde o evlenme teklif edecek olsa hayır demezdi. Glen'de oturmak çok güzel olurdu. Meyve bahçeleri ve eski bir tenis kortu vardı. Harika.

Leo her şeyi ciddiye alırdı.

Eddie'ye doğum günüyle ilgili olarak, "Neden bir martı bekliyorsun ?" dedi. "Ya yirmi sekizinde ölürsen, doğum gününü kaçıırırsın." verecek cevap yoktu.

Eddie'nin annesi hangi gün olduğunu umursamadığım, yalnızca bilmesi gerektiğini ve bir pasta, bir de elmalı tart yapacağını söyledi. Başka bir şey yapmayacaktı. İster iki, isterse on kişi çağırabilirdi.

Eddie pasta tabağına dikkatle baktı. Üç konuk ve bir de kendisi olacaktı. Böylece bol bol yiyeceklerdi. Leo Murphy, Nessa Ryan ile Maura Brennan'ı davet etti. Sınıfta yan yana oturduğu ve sevdiği insanlardı bunlar.

"Hiç oğlan yok mu?" Eddie'nin annesi terziydi. Sürekli ağzındaki topluiğnelerle, yüzü dikkatten kırışmış bir halde olurdu.

Eddie, "Oğlanların yanında oturmuyorum" dedi.

Annesi bunu kabul etmiş göründü. Una Barton ufak tefek, esmer bir kadındı ve endişeli bakışları vardı. Sanki insanların onu

durdurup lafa tutmalarından korkarmış gibi hep hızlı hızlı yürürdü.

İyi kalpliydi, Shancarrigli hanımlara ve taşradan gelen çiftçi hanımlarına elbise dikmek için kumaşları özenle seçerdi. Una Barton'un yalnızca oğlu Eddie için yaşadığı bilinirdi.

Eddie'nin saçları dimdikti. Foxy Dunne onun tuvalet fırçasına benzediğini söylüyordu. Eddie'lerin evinde tuvalet fırçası yoktu, ama Ryan Oteli'nde görüp de nasıl bir şey olduğunu anlayınca ona çok kızmıştı. Saçları o kadar da kötü değildi.

Başka oğlanların hiç de sevmediği şeyleri yapmaya bayılıyordu.

Barna Ormanı'na gidip çiçek topluyordu. Bazen onları kurutup altına isimlerini yazıyor, sonra bir karta yapıştırıyordu. Annesi onun gerçek bir sanatçı olduğunu söylüyordu.

78

"Babam da sanatçı mıydı?" diye sordu Eddie.

"Babanın sanatçılığı hakkında ne kadar az konuşursak o kadar iyi." Annesinin suratı yine asılmıştı. Bu konu artık konuşulmayacaktı.

Pastayı keserken bir dilek tutması gerekiyordu. Gözlerini kapatıp babasının geri gelmesini diledi. Tıpkı geçen yıl ve önceki yıl olduğu gibi.

Belki üç kez dilerseniz gerçekleştirdi.

Ted Barton oğlu beş yaşındayken gitmişti. Gidişi muhteşem olmuştu. İnsanlar aralarında bu konuyla ilgili konuşurlarken, Eddie gizlice onları dinlemişti. "Ted Barton'un kovulduğu gece bile bu

kadar gürültü patırtı olmamıştı" diyorlardı.

Bir seferinde de Dunne'ların dükkânında birisine aklım başına toplamazsa sonunun Ted Barton gibi olacağım, bavuluyla birlikte merdivenlerden aşağı fırlatılacağını söylemişlerdi. Eddie annesinin bağırarak bavulu merdivenlerden fırlatmasını gözlerinin önüne getiremiyordu. Ama yapmış olmalıydı.

Ona sorduğu başka her şeyi anlatıyor, ama hiçbir zaman babası hakkında konuşmuyordu. "Üzerine düşeni yapmadı diyelim.

Karısına ve oğluna bakmadı. Bizim ilgimizi hak etmiyor."

Onun böyle söylemesi kolaydı, ama Eddie'nin kabullenmesi kolay değildi. Her çocuk babasının nerede olduğunu bilmek ister.

Brennan'larıntı gibi korkunç ya da herkesin "binbaşı" diye çağırıldığı Leo Murphy'nin babası gibi asabî bile olsa.

Eddie otobüsten inen insanlara bakıyor ve bir gün onların arasında babasının olacağını, babasıyla baş başa uzun bir tatile çıkacağını hayalini kuruyordu. Sonra, babasının başım bir yana eğip şöyle diyeceğini düşünüyordu: "Ne dersin Eddie oğlum, eve mi geliyorum?" Hayalinde Eddie'nin annesi onu hep gülümseyerek karşılardı, hem artık onlara babası bakacağından annesi de daha az çalışıp daha az yoruluyor olurdu.

Çaydan sonra oyun oynadılar. Eddie'nin yatak odasında, yerde oynamak zorunda kaldılar, çünkü Bayan Barton'un dikiş makinesini yeniden getirip aşağıdaki masaya koyması gerekiyordu.

Eddie'nin doğum günü yaza gelseydi hep birlikte Barna

Ormanı'na gidebileceklerini söylediler. Eddie onlara kuruttuğu

çiçeklerden bazılarını gösterdi.

Nessa Ryan "Çok güzeller" dedi.

Nessa'nın insanlara iltifat olsun diye güzel şeyler söyleme hu

79

yu yoktu. Nessa Ryan iyi diyorsa, o halde iyi demekti.

"Bununla hayatım kazanabilirsin" diye de ekledi Nessa.

İnsan on yaşında genelde o kadar ileriye düşünmezdi, ama bugün

okulda mesleklerden konuşulacaktı. Çocuklar ileriye düşünüp

yalnızca pencereden dışarıyı seyrederek vakit öldürmek yerine bir

işin eğitimini almaya teşvik ediliyorlardı.

"Nasıl çiçek kurutma eğitimi alabilirim ?" Eddie ilgilenmişti,

ama Nessa'nın ilgisi geçiverdi.

"Bir üfleme maçı daha yapalım" dedi.

Bu oyuncak Eddie'nin doğum günü hediyesiydi. Aldığı tek

hediye. Aslında böyle bir şey istememişti, ama annesi dükkânda bu

yıl her çocuğun bunu istediğini duymuş ve haftalık beş taksitte

almıştı. Oyunağın kullanılmasına seviniyordu. Eddie içinden bunun

aptalca olduğunu geçiriyordu. Kâğıt top, onu kâğıt tüplerden

geçirmek için harcanan bunca tükürüğün etkisiyle ıslanıp

yumuşamıştı.

Parti bittiğinde ay ışığında pembe evin kapısında durdu ve

Leo'nun seke seke yokuş yukarı, evine gitmesini seyretti. Buradan

Glen'in duvarları görülebiliyordu. Leo kapıya vardığında el salladı.

Nessa ile Maura yokuş aşığı gittiler. Maura oturduğı aşığı mahalleye yöneldi. Eddie onun babasının bu gece sarhoş olmamasını diledi. Paudie Brennan bazen kasabada bağıra çağıra dolaşıyor ve sağı sola sataşıyordu.

Nessa Ryan önden koşmak zorunda kaldı. Ryan Oteli'nde kalıyordu. O istediğı zaman istediğini yiyebilirdi. Eddie pasta ve elmalı tarttan söz ederken söylemişti bunu. Ancak Eddie'nin yüzünde bir mahcubiyet görmüş olmalıydı ki, hemencecik cam istediğı kadar pasta olmadığım eklemişti. Aslında hep sandviç ve patates kızartması oluyordu.

Saat daha yedi olmasına rağmen gökyüzünde pırıl pırıl bir ay vardı. Annesinin dikiş makinesi çalışmaya başlamıştı bile. Orada, etrafında kâğıt mulajlar ve küçükken onu pek korkutan mankeniyle oturmuş, radyo dinliyor olmalıydı. Mankenin üstünde de mutlaka tam olarak bitmemiş elbise bulunurdu. Eddie'ye sık sık gülümser, ama Eddie onu yalnız başına gördüğünde yüzünde hüzünlü ve yorgun bir ifade sezerdi. Keşke bu kadar çok çalışmak zorunda olmasaydı. Makine o uyuyana kadar çalışırdı. Eddie babasının da bir yerlerde ayı seyrediyor olup olmadığını düşündü. Oğlunun bugün on yaşma bastığım hatırlamış mıydı acaba?

0 gece Eddie babasına bir mektup yazdı.

80

Ona o günü ve Nessa Ryan'ın pek beğendiğı kurutulmuş çiçekleri anlattı. Sonra babasının bunun kız işi olup olmadığını düşüneceğı

aklına geldi ve sonra bu cümleyi sildi. Babasına komşu kasabada büyük bir düğün olacağını ve annesinden yalnızca gelinliği değil, nedimelerin, gelinin annesi ile teyzesinin de elbiselerini dikmesinin istendiğini yazdı. Neredeyse bütün kiliseyi Bayan Barton giydirecekti. Annesi bunun tam zamanında olduğunu, çünkü damın elden geçirilmesi gerektiğini ve bunun için paraları olmadığını söylemişti.

Sonra o son kısmı bir daha okudu ve babasının bunu bir şikâ/ yet olarak algılayabileceğini düşündü. Onu daha yeni bulmuşken canını sıkmak istemiyordu.

Eddie birdenbire babasını bulmuş olmadığını, yalnızca hayal kurduğunu fark etti. Dama para gerektiği haberinin üzerini çizdi, gelinlikle ilgili kısmı bıraktı. Babasına okulda mesleklerle ilgili konuşmadan ve büyüdüğü zaman İngiltere'de çalışkan gençlere yeterince iş olacağından söz etti. Belki babası İngiltere'de olabilirdi. Orada geleceği olan iyi bir işe girip tesadüfen babasıyla karailaşırsa harika olmaz mıydı ?

O yıl sık sık yazdı. Babasına Bernard Shaw'un öldüğünü bildirdi. Belki böyle haberleri alamadığı bir yerde olabilirdi. Okulda Bay Kelly onun büyük bir yazar, ama biraz Kilise karşıtı olduğunu söylemişti. Eddie babasına insanların neden Kilise karşıtı olduklarını sordu.

Babası tabiî cevap vermedi, çünkü mektuplar hiç gönderilmedi.

Onları gönderecek bir adres yoktu ki.

Eddie o kadar da yalnız değildi. Arkadaşları vardı tabiî. Sık sık Leo Murphy'yle oynamaya Glen'e gidiyordu. Eskiden tenis kortunda filenin üstünden birbirlerine top atarlardı. Leo'nun bir de kocaman bir meşe ağacına kurulu salıncağı vardı. Eddie ona adını söyleyene ve yaprakları ile meyvelerini gösterene kadar onun meşe olduğunu bilmiyordu. O kadar ağacı olup da ne olduklarını bilmemek inanılır gibi değildi.

Eddie çoğu zaman meşe yapraklarını alır ve kâğıda koyup kenarlarını çizdi. Biçimlerini çok severdi çınara ya da kavağa oranla öyle çok zikzakları vardı ki yeşil kısımlarını soyar, tıpkı balık gibi filetosunu çıkarırdı. Eddie yaprakların dokusunu seviyordu. Bunları babasına anlatmadı, ama Valera döndüğünde ve Nessa Ryan bir akşam otelde bazı insanlar onun döndüğüne hiç sevinmediği için korkunç münakaşalar olup polis çağrıldığını söyledi

81

ğinde haberi verdi babasına. Mektuplarına devam etti ve çok özel şeyler anlattı.

Yine de, on iki yaşına geldiğinde doğum gününde birinin çıkıp ona evlenme teklif etmesinden korktuğunu söylemedi. Çok aptalca bir korkuydu bu. Ancak Eddie okulda Eileen Dunne'dan çok çekiniyordu. Eileen çok yüksek sesle gülüyordu ve onu reddedecek olursa kızın beş ağabeyi hakkından geliverirdi.

Leo'ya umutla, "Cuma günü bana evlenme teklif etmeyi düşünmüyordun, değil mi?" diye sordu. Kız başını bir kitaptan yeni

kaldırmıştı.

"Hayır" dedi Leo. "Ben İngiltere kralının ölümünü ve babamın buna ne kadar üzüldüğünü düşünüyordum."

"Eder miydin?"

"Ne eder miydim? Üzülür müydüm mü demek istiyorsun?"

"Hayır. Bana evlenme teklif eder miydin?"

"Neden edeyim ki? Sen hiç bana evlenme teklif etmedin."

"Erkekler yılın başka her günü teklif edebilirler."

Eddie bunu çözmüştü. "Şimdi sana teklif etsem ve sözlensek, sonra cuma günü başkası çıkıp bana evlenme teklif edecek olsa onlara serbest olmadığımı söyleyebilirim."

Çok endişeli görünüyordu. Leo hiç farkında değildi. Kitabını okuyordu. Yanında hep bir kitap olurdu. Bu kez İyi Hanımlar vardı. Eddie'ye hoş bir tesadüf gibi geldi.

"Ne var Eddie?"

"Evet de, yeter. Mecbur değilsin ama"

"Evet, o halde."

Eddie'nin içi rahatladı. On ikinci yaş gününde parti vermiyordu, artık çok büyümüştü. Elden düşme bir bisiklet alacaktı. Annesi ona o gün okula bisikletle gidebileceğini, Eddie'yse ertesi güne kadar bekleyeceğini söylemişti. Annesi sevgiyle bakmıştı ona öyle hoş bir çocuktaki. Komikti, anlaşılması güçtü, ama annesine hiç sorun çıkarmıyordu. Bu da o alçağın çekip gittiği gün hayal bile edemediği bir şeydi.

İnsanlar onun oğlanı tek başına büyütmesinin zor olduğunu söylemişlerdi. Ancak Una Barton birlikte mutlu bir yaşamları olduğunu düşünüyordu. Oğlu ona uzun uzun hikâyeler anlatıyor, yemek pişirirken ilgi gösteriyor, hatta bulaşıkları kuruluyordu. Una onu deniz kıyısına, Dublin'e ya da hayvanat bahçesine götürecek kadar paraları olmasını isterdi. Ama bu işler onlara göre değildi. Bunlar, babalan evini terk etmemiş çocuklar içindi.

82

Eddie Eileen Dunne ya da Maura Brennan'ın küçük kardeşi Geraldine'in aklına bir şeyler gelir korkusuyla doğum günü olduını kimseye hatırlatmak istemedi. Ancak görünürde kimse ne Eddie'ye, ne de başkasına evlilik teklif etme fırsatının farkında değil gibiydi. Kendilerine misyonlarla ilgili bir konuşma yapıp içinde yarışmalar ve bir de mektup arkadaşı köşesi olan Misyonerler dergisini göstermeye gelmiş olan Peder Barry'ye çok daha fazla ilgi gösteriyorlardı. Peder dünyanın dört bir yanında İrlandalı gençlerle görüş alışverişinde bulunmak isteyen insanlar olduğunu söylüyordu. Başka ülkelerdeki gençlere mektup yazarak çok iyi vakit geçirebilirlerdi. Peder Barry çok hoş biriydi. Biraz dalgın konuşuyor ve bazen sanki anlattığı yerler bulunduğu yerden daha yakınmış gibi gözlerini kapatıyordu. Bu Eddie'nin hoşuna gidiyordu. O da çoğu zaman tahtada toplama çıkarma işlemleriyle boğuşmak yerine dışarda, ağaçların ve çiçeklerin arasında olmayı hayal ederdi.

Peder Barry mektup arkadaşı isteyen kazlar ile oğlanların adlarının yazılı olduğu sayfayı tahtaya astı. Hepsi de İngilizce biliyorlardı. Uzak ülkelerde oturuyorlardı. Birisi botanikten, çiçeklerden ve bitkilerden hoşlandığını söylemişti, ismi Chris'ti ve İskoçya'da, Glasgow'da oturuyordu. Niall Hayes, "Orası pek de uzak bir yer değil" diye geçiştirdi. O

Arjantin'den bir oğlan seçmişti. Eddie "Çok uzakta değilse mektuba cevap verme şansı daha fazla olur" dedi.

"Çok aptalca" dedi Niall.

Eddie içinden ona katılıyordu. Belki de İskoçya'daki oğlan İrlanda'daki küçük bir kasabadan değil de, daha egzotik yerlerden birini isterdi. Ancak Chris Taylor'u seçmesinin asıl nedeni hem İskoçya'ya pul parasının çok tutmayacak olması, hem de çocuğun bitkileri sevdiğini söylemesiydi. Eddie hep botaniğin bir yün çeşidi olduğunu sanmıştı. Bayan Ross'a sordu. Örgüydü, koyunlardı gibi konularda yazışmak istemiyordu. Erkek çocuklar örgü sevmezlerdi ya zaten. Bayan Ross botaniğin bitkilerle ilgili olduğunu söyledi.

Eddie Chris'e uzun bir mektup yazdı. Gerçekten postaya atılacak bir mektup yazmak olağanüstüydü. On iki yaşındaki diğer çocuklar kalemlerini kemirip bir kâğıdı daha dolduracak bir şeyler yazmayı düşünüyor olabilirlerdi, ama Eddie Barton öyle değildi. O genel olarak dünyanın ve özellikle de Shancarrig'in halini anlatan mektuplar yazmaya alışkındı.

Cevap çok çabuk geldi, ama "Bayan E. Barton" diye yazıyordu Üstünde "Glasgow" damgası vardı. Eddie uzun uzun baktı. Ona gelmiş olmalıydı. Annesinin adı Una'ydı. Ama Chris Taylor ona neden "bayan" diyordu? Şaşkınlık içinde mektubu açtı.

Sevgili Edith,

İsmi ni doğru dürüst okuyamadım ama belki de bir İrlandalı ismidir Umarım Edith olduğunu tahmin ederken yanılmıyorum.

Böylece devam ediyordu. Arkadaşça, ilginç bir mektuptu. İs ko göknarlarından ve am kozalaklarından söz ediyor, ondan birkaç kurutulmuş iek göndermesini istiyor, kitapta balonca bulmak daha kolay olur diye bitkilerin Latince adlarını öğrenmeli iyi olmaz mı acaba diye soruyordu. Chris kütüphaneye gidip sıra dan bir akaaa hakkında iki saat bilgi aramış, ama bulamamış tı. Çünkü bilimsel adının Acer olduğunu bilmiyordu.

Eddie neşeyle okudu. Chris'in, özellikle Eddie'yi kız sanıp yine de mektup yazma zahmetine katlanması pek hoştu. Onu Edith isimli bir kız sanmıştı. Peh! Hatta öğretmenlerin adı Bayan Ross ve Bayan Kelly ise ve rahibe değillerse orası nasıl bir manastır, di ye bile sormuştu.

Sonra, son sayfada Eddie daha da şaşırdı. Chris mektubuna son verirken en kısa zamanda yeni mektubunu beklediğini

söylü yordu. Denizın öte tarafında kafasına uygun birini

bulduğuna pek sevinmişti. Sonra da imzasını atmıştı:

"Christine."

Chris bir kızdı.

Eddie aptalca hatayı düşünürken önce ateş bastı, sonra da her yeri buz kesti. Eddie'nin de kendisi gibi bir manastır okuluna gitmediğini, aslında bol pantolonlu ve dimdik saçlı bir oğlan olduğu nu öğrendiği zaman artık ona mektup yazmazdı. Çok yazıktı, çün kü Chris tam da mektuplaşmak isteyeceği gibi biriydi. Üstelik onun hatasıydı. Eddie'nin değil, iki tarafta da olabilecek isme sa hip olan oydu. Eddie gayet normal bir erkek ismiydi. Okulda her kes Hindistan'da ya da Güney Amerika'da birer çocuk bulurken onun îskoçya'da bir kız bulduğunu öğrenirlerse neler diyecekleri ni hayal edebiliyordu.

"Tipik ince ruhlu Eddie Barton" derlerdi.

Chris'e, ister kız Chris, ister erkek Chris olsun, kurutulmuş çi çekler göndermeyi çok isterdi. Eddie birdenbire öyle yapacağın düşündü. Kız rolü yapacaktı Yalnız, keşke bir daha zarflara "ba yan" diye yazmasavdı.

84

Böylece dört yıl boyunca Eddie Barton ile Christine

Taylor birbirlerine uzun uzun mektuplar yazdılar, kalplerini başka hiç kimseye açamadıkları gibi birbirlerine açtılar.

Chris ona arabaları olmamasına rağmen, annesinin kentin

dışında, çiftlikte bahçesi ve garajı olan bir eve taşınmak istediğini anlattı. Chris bu fıkirden nefret ediyordu; kütüphaneden, sanat galerisinden ve okuldan sonra gittiği yerlerden kilometrelerce uzakta olacaktı. Okuldaki kızlar bir pastaneye gidip oğlanlardan konuşmaktan başka hiçbir şey yapmak istemiyorlardı. Chris kendisinin üniformalı bir resmini gönderdi ve Edith'ten de resmini istedi. Eddie çaresizlik içinde Glen'e bir ziyaretinde yürüttüğü, Leo'nun bir resmim gönderdi.

Chris mektup yazıp onun bu kadar uzun boylu olduğunu tahmin etmediğini söyledi. Yazdıklarından kısa boylu, tıknaz ve dimdik saçlı olduğu izlenimine kapılmıştı. Eddie bunları okurken Sanki foyası meydana çıkmış gibi ürperdi. İskoçya uzakta olduğu ve Chris hiçbir zaman buralara gelemeyeceği için Tanrı'ya şükretti. Arjantin'de olsaydı daha da iyi olurdu; bunu hiç düşünmesi bile gerekmezdi.

On dört yaşında Shancarrig okulundan ayrılıp her gün otobüsle kentteki Biraderlere giderken, okul hayatı masalını sürdürmek kolay olmuyordu. Chris'e okulda mutlu olmadığım ve mektuplarında üvez ağacından ya da annesinin çok çalışmaktan başına ağrılar girmesinden veya sırf işlerin nasıl gittiğini söyleyebilsin diye babasının nerede olduğunu öğrenmenin bir yolu var mı diye düşünmesinden, bu tip basit ve sıradan şeylerden söz etmeyi tercih ettiğini söyledi.

Peder Barry'den ve Peru'da Vieja Piedra denen şu köyü ne çok anlattığından, sonra da susmak zorunda kaldığından söz etti. İnsanların dediğine göre Piskopos toplanan paraların burada harcanması yerine yabancı ülkelere gitmesinden hoşlanmamıştı. Chris anlıyor gibiydi. Ona neden annesinin dikişlerine yardım etmediğini soruyordu; zor değildi, paylaşabilirlerdi.

Eddie'nin canı çok sıkılmıştı. Kendini bencil ve işe yaramaz biri gibi tanıttığım fark ediyordu, halbuki tek suçu erkek olmaktı. Erkeklerin dikiş dikmediğim herkes bilirdi. Okulda durumu çok kötüydü, ama Chris'e söyleyemezdi bunu. Ona sert ve kaba davranan, hiç beklemediği anlarda kemerle döven, hatta biri kekemeliğiyle bile alay eden Biraderlerden nasıl söz edebilirdi ?

On altısına geldiğinde Chris ondan bir resini daha istedi

85

Elinde Leo'nun resmi yoktu. Ondan bizzat isteyemeyeceği için not yazdı.

Uzun ve karmaşık bir nedenden dolayı bir fotoğrafın gerekiyor bana. Sebebini bir ara anlatacağım. Bir zamanlar seni zorladığım evlilik teklifiyle hiçbir ilgisi olmadığını da bilmeni istiyorum. O yemininden kurtuldun, ama haftaya bir resmini alabilir miyim ?

Leo cevap vermedi, ama Eddie on altıncı yaş gününden hemen önce kasabanın ortasında ona rastladı.

"Resmi unuttun mu?" diye sordu.

Leo dalgın görünüyordu. Unutmuştu.

"Lütfen Leo, çok önemli olmasa istemezdim, biliyorsun. Eve gelip alabilir miyim?"

Gerçekten önemliydi. Chris bir ay önce kendisinin on altıncı yaş günündeki resmini göndermişti. iri gözlü, tatlı gülüşlü kumral bir kızdı.

"Olmaz." Eddie Leo'yu hiç bu kadar kararlı görmemişti.

"O halde sen bana getirir misin?"

Leo ona sanki yakasını nasıl kurtaracağım düşünüyormuş gibi baktı.

"Aman Tanrım" dedi. "Ben getiririm."

Eddie incinmişti. "Ben de arkadaş olduğumuzu sanıyordum" dedi.

"Tabiî, tabiî öyleyiz." Leo yelkenleri suya indirdi.

"O halde yorma beni. Nişanlanmakla filan ilgisi yok."

"Ne?"

Eddie Leo Murphy'nin kimsenin dediği hiçbir şeyi dinlemediğine karar verdi. Her şeyle ilgilenen Chris Taylor'a hiç benzemiyordu.

Ama tabiî o da Eddie'yi bir kız, hayatta dert ortağı sanıyordu.

Eddie on bir yaşındayken, evet, âdet görüyorum diye yazmak zorunda kalmıştı. Film yıldızı Fernando Lamas'a hayran olduğunu ve kışlık modellerinde kırmızı ekoseli eteği

beğendiğini de söylemeyi becermişti.

Ancak Chris çoğunlukla ilginç şeylerden bahsederdi; bu

kızlarla ilgili konulara ara sıra değiniyordu. Bu da her zaman
irkiltiyor du Eddie'yi.

Fotoğrafi postalayıp bekledi.

Chris'in doğum gününde bir kart göndereceğini biliyordu.

Genelde hiç kimseye gösteremeyeceği, çiçekler, fiyonklar, vb
gibi uygunsuz şeyler olurdu. Bu kez küçük bir zarf geldi

86

Üstüne "Ayın yirmi dokuzu, çarşamba gününe kadar açma"
yalıyordu.

Eddie onu yalnız kaldığında okumak üzere kaldırdı.

Annesine iskoçya'da bir oğlanla mektup arkadaşlığı yaptığım
söylemişti.

Annesi zaman zaman "iskoç oğlan ne anlatıyor?" diye
sorardı.

"Pek bir şey yok. Çiçekler ve ağaçlar işte" derdi Eddie.

Bayan Barton da "Bu da oyalanmak sanırım" derdi.

Eddie onun aslında sert konuşmak istemediğini biliyordu.

Yatak odasında Chris'ten gelen mektubu açtı ve öyle şaşırdı
ki, olduğu yere çöküverdi.

Kendi kendime hep ikimiz de on alnınıza geldiğimizde en
başından beri senin oğlan olduğunu bildiğimi açıklayacağımı
söylüyordum.

Yazmaktan vazgeçersin diye sana bildiğimi söylemekten çekindim.

Senin oğlan olman hoşuma gidiyor. Sen hayatımda tanıdığım en nazik oğlansın. Doğum günün kutlu olsun sevgili Eddie ve arkadaşlığın için teşekkürler.

ilk önce utandı. Ne cüretle dört yıldır onu aptal yerine koyuyordu? Sonra şaşırdı. Nereden bilmişti? Âdet gördüğünü, manas turda yaşadığını, etek giydiğini söylemişti hep. Sonra bambaşka bir duyguya kapıldı. Bir heyecandı bu. Chris onun erkek olduğunu biliyor ve ondan hoşlanıyordu. Onu kaybedeceğinden korkmuştu. Chris'in mektuplarının durduğu çekmeceye gitti. Bazı bölümlerini tekrar okudu:

Seninle konuşmak çok kolay. Sen gerçekten anlıyorsun. Harika bir zekân var, insanlar öyle cahil ki.

Eddie Barton on altısındaydı ve âşıktı. Barna Ormanı'na gitti. Buz gibi soğuktu, ama onun umurunda değildi. Bir kütük bulup oturdu ve hayatındaki olayların bu yeni gidişatım düşündü. Saat altıdan önce ona mektup atmalıydı. Okula gitmesi söz konusu değildi, düşünecek çok fazla şey vardı.

Bütün gün, yazdığı bazı şeylere hayıflandı. Chris anlattıklarının çoğunun yalan olduğunu anlamış olmalıydı.

Sonra canı sıkıldı. Erkek olduğunu biliyordu da, neden annesine dikişte yardım etmesini istemişti ? Ama öncelikle ona yazacağı mektubun kusursuz olmasını ve içinden geçenleri onu

ürkütmeden söylemek istiyordu. Fotoğrafi tekrar çıkardı. Tıpkı bir Hintli gibi, iri siyah gözleri vardı. Sonra kalbi hop etti. Chris onun neye benzediğini hiç

87

bilmiyordu. Leo Murphy'ye benzediğini sanıyor olmalıydı.

Anı/ı hayır, öyle de sanmıyordu, ama hiçbir fikri yoktu. Eddie uzun boylu ve güçlü olmayı, Niall Hayes'i ziyarete gelen kuzeni Ric hard'a benzemeyi diledi. Herkes onun çok yakışıklı olduğunu söylüyordu. Eddie babasını bulup akıl danışmayı her zamankin den daha fazla istiyordu.

Ancak babası diğer yıldönümlerinde olduğu gibi Eddie'nin on altıncı yaş gününde de gelmedi. Mektubu kendi başına yazması gerekiyordu.

Bayan Ross'a gidip mektubu orada yazıp yazamayacağım sormaya karar verdi. Orası sıcaktı. Annesinin ne yaptığını sormaya da canını sıkacak bir şey söyleme tehlikesi de yoktu. Sık sık Ba yan Ross'un bahçesinde çalışırdı, o da herhalde böyle soğuk bir günde Eddie'nin çıkagelmesinden rahatsız olmazdı.

Eddie vardığında Bayan Ross da tam okuldan yemeğe geliyor du. Yürürken hışırdayan kemerli bir yağmurluk giymişti. Eddie Chris'in de böyle bir yağmurluk giyip giymediğini düşündü. Ona bir şekilde sorabilirdi, ama o hışırtı sesi biraz kişisel gibi geldi Hissettirdiği duyguları onun bilmesini istemezdi.

Bayan Ross yorgun ve solgun görünüyordu. Onu görünce dualarının kabul olduğunu söyledi. Birkaç odun yakarsa yalnızca bütün gün ateşin başında oturup mektubunu yazmasına izin vermekle kalmaz, ona bir kâse de çorba verirdi.

"Bugün benim doğum günüm Bayan Ross, o yüzden" dedi

Eddie

Bayan Ross bu açıklamayı yeterli bulmuş gibiydi. İzin almadığı halde neden Biraderlerin yanında olmadığını sormadı.

Peder O'Brien'in on altı yaşında bir delikanlıya doğum gününü kutlama sı gerektiğini söyleyeceğini hayal bile edemiyordu.

"Ne tür bir mektup ? İş başvurusu mu ?" diye sordu Bayan Ross.

"Hayır. Bir arkadaş'a mektup." Konuşurken kıpkırmızı kesilmişti. "Pekâlâ, eğer o arkadaş bir manastırda yatılı okuyorsa, unutma ki rahibeler de okuyabilir." Bayan Ross çok akıllıydı.

"Hayır, arkadaşım yatılı okulda değil." Eddie'nin sesi biraz sert çıkıyordu.

"Sorun yok o halde." Eddie'ye Bayan Ross sanki onun hatırı için neşeli olmaya çalışıyormuş gibi geldi. Belki biraz da kıskanıyordu.

Eddie mektubuna başlamadan önce etrafa bakındı. Daha önce evi yalnızca bahçeden gelirken ayakkabılarını çıkarması gereken bir yer olarak görüp pek dikkat etmemişti. Shancarrig okulun

dayken arkadaşı olan Maura Brennan'ın hep bu evi çok sevdiğini, büyüyünce tıpkı bunun gibi güzel eşyası olan bir ev alacağını, mobilyasını parlayana kadar cilalayıp raflara porselen biblolar koyacağını ve kalın kadife perdeler asacağını söylediğini anımsadı. Eddie renkleri beğendi; her şey birbiriyle uyum içindeydi. Halının kahverengi, perdelerin san ve masa örtüsünün yeşil olduğu kendi evi gibi değildi. Kendi evlerinde sanki her şey diğerlerine uyumsuz olsun diye seçilmişti. Öyle olmadığını biliyordu, nedeni aslında seçim yapabilecek parasal imkânlarının olmamasıydı. Annesi çok zevkli giysiler dikerdi. Müşterilerine her zaman neyin tenin ve gözlerin rengine uyacağını şıp diye söylerdi. Ama yine de, bunun Chris Taylor'a mektup yazmasına faydası yoktu.

Uzun süre oturdu. Büyük ayaklı saatin tik takları duyuluyordu. Bayan Ross Shancarrig okuluna geri dönmüş; annesi yukarıda dinleniyordu.

Eddie, "Sevgili Chris" diye başladı yazmaya.

Sana kendim olarak yazabilmek ne kadar güzel, anlatamam. Bunu çok kez istedim ama o aptalca yalana bir kez başladıktan sonra sen yazmaktan vazgeçersin diye sürdürmek zorunda kaldım. Mektupların hayatımdaki en önemli şeyler. Arkalarının kesilmesine dayanamazdım.

Sonrası kolay oldu. Sayfalarca yazdı. Kendini Glasgow'daki küçük evde otururken hayal etmeye çalıştı. Chris iki oda yukarıda, iki oda aşağıda demişti. Annesi bir çiftlik evine taşınma hayalini hiç

gerçekleştirememişti. Babası güvercin besliyor ve başka pek bir şeyle ilgilenmiyordu. İki ağabeyi denizciydi ve ara sıra çok kısa ziyaretlere geliyorlardı. O da resim okuluna gitmek istiyordu, ama kendini yeterli saymıyordu. Annesi onun için en iyisinin çiçekçide işe girmek olduğunu söylemişti; insanların çoğu nefret ettikleri işlerde çalışmak zorundaydı. En azından Chris çiçekleri seviyordu, o yüzden o kadar kötü olmayacaktı.

Bu kız, erkek olduğu artık ortaya çıkan Eddie'nin neler yazmasını isterdi ? Eddie tek bir şeyi biliyordu: Artık numara yapmamalıydı.

Kısa boylu, tıknazım ve dimdik saçlarım var. Sana hiç okulu ve okuldan ne kadar nefret ettiğimi doğru dürüst anlattım mı bilmiyorum.

Kız numarası yaparken ne kadar kaba olduklarını ve nasıl benim odun gibi kalın kafalı olduğumu düşündüklerini söyleyemezdim. Öy

89

le olduğumu sanmıyorum ve senin mektupların bende bir şey olduğu nu düşünmemi sağlıyor.

Sözcükleri bulmakta zorlanmıyordu. Tekrar okuduğunda

Chris'in bunu yıllarca süren aldatmacanın haklı bir açıklaması olarak göreceğini düşündü. Defalarca özür dilemek yerine, daha çok yanlış anlamaları düzeltmek gibiydi.

Bayan Ross okuldan dönünce Eddie şaşırdı.

Bayan Ross "Bu esaslı bir mektup Eddie" diye takdir etti.

"Sizce ben kalın kafalı mıyım Bayan Ross?"

"Hayır, bence değİlsin."

Eddie ona gülümsedi ve koşup gitti. Bayan Ross kapıdan bakıp onun su birikintilerinin üstünden sıçraya sıçraya postaneye doğ ru gittiğini gördü.

Mektuplar çok sıklaştı. Birbirlerine umutlarından ve korkularından, kitaplardan ve resimlerden, renklerden ve tasarımlardan söz ettiler. Hiçbir şeyi saklamadılar.

Eddie bir seferinde, "Eğer karşılaşırsak sana Barna Orman'ndaki eğreltiotlarını göstermeliyim" dedi.

"Eğer karşılaşırsak' da ne demek?" diye yazdı Chris. Eddie'nin içi sıkıldı, çünkü Shancarrig'i Christine Taylor'a fazla güzel, fazla heyecanlı, fazla romantik tanıtmıştı.

Bir gün İskoçya'dan her zamanki şişkin zarf geldiğinde annesi "Bu oğlanın mektup yazmaktan başka bir işi yok herhalde" dedi

"Oğlan değil, kız o." Eddie daha bir süre açıklama yapması gerekeceğini biliyordu.

"Ne demek istiyorsun? Birdenbire kız mı oluverdi?" Kız olma sı Bayan Barton'un hoşuna gitmemişti.

"Hayır, bu başka" Eddie başka bir açıklamanın yaran olmaya çağına inanıyordu.

"Neden İskoçya?" dedi annesi.

"Güzel ve uzak bir yer." Eddie sıırıttı. "Bir kızla yazışacaksam uzak bir ülkede olması daha iyi değil mi anne?"

"Senin yaşımda birinin bir kızla hiç yazışmaması gerekir.

Sonra bu işlere ayıracak bolca vaktin olacak. Fazlasıyla olacak hem de eğer babana çekmişsen."

Yıllar boyu Ted Barton'un kadınlara olan ilgisinden çok söz edilmişti. Hep belirsiz ve genel konuşulur, asla kesin ve ayrıntılı söz edilmezdi. Eddie elindeki azıcık bilgiden fazlasını öğrenebil me umudunu çoktandır tüketmişti. Babası bir başka kadınla iliş

90

kisi ortaya çıktığı için kovulmuştu. O gece Shancarrig'den ayrıldığında kadın da onunla gitmemişti. Belki Eddie'nin tanıdığı biri bile olabilirdi. Konuştuğu biri. Keşke Bayan Ross gibi iyi biri olsaydı, o zaman belki de hayatlarından çıkıp giden o adam hakkında bir şeyler anlatabilirdi ona

Birdenbire annesine sordu: "Babam Bayan Ross'tan hiç hoşlanır mıydı?"

"Maddy Ross'tan mı?" Annesi şaşırarak baktı.

"Evet. Sevgilisi o olabilir mi?"

"Baban kasabadan ayrıldığında o on ikion üç yaşlarında olduğuna göre pek mümkün değil, ama tabiî düşünülebilir de."

Annesi bunu söylerken acı acı gülümsemişti.

Eddie onun kırılganlığının azaldığını düşündü. Chris'e yazdığında bunu da söylemeyi unutmamalıydı; aralarında hiç sır yoktu. Chris ona babasının tersanedeki işinden çıkarıldığını

ve annesinin fabrikada fazladan bir vardiya daha çalıştığını yazmıştı. Chris de cumartesiileri semtteki çiçekçide çalışıyordu. Çiçekçilik yapmak sandığı gibi değildi. Çok mekanik bir işti ve daha çok kaskatı düzenlemelerle ve neredeyse ölmüş olan çiçekleri diri gösterecek çeşitli hilelerle uğraşıyorlardı. Son bir umutla kitaplarına sarılacakları yerde birbirlerine yazıyorlardı. Christine manastırdakilerin çok züppe olduklarını ve anneleri fabrikada çalışan kızlardan hoşlanmadıklarını söylemişti. Eddie de Biraderlerin birazcık ruhu olan herkese çok yüklendiklerini ve kendisinden de umudu kestiklerini söylüyordu. İkisi için de sınav sonuçlan önceden belliydi. 1957 yazında birbirlerine mektup gönderip kötü sonuçlan, düşük notlan ve sınırlı geleceklerini bildirdiler. Eddie'nin annesi ciddi bir tavırla, "Peder O'Brien'le konuştum. Bu yılı tekrarlamana değmeyeceğini düşünüyor" dedi. Kumaş, iplik, fermuar ve dikiş makinesine yedek parça almak üzere otobüsle şehre gitmişti. Fırsattan istifade okula da uğramıştı. Pek keyifli bir ziyaret olmamıştı. "Ona diğer oğlanların babalarının bu işler için para ödeyebileceklerini, ama bizim son on iki yıldır babanın nerede olduğunu bilme şansına sahip olamadığımızı söyledim." Yüzünde Eddie'nin nefret ettiği o acı bakış vardı. "Anne, onu sen kovdun. Ona gitmesini söyledin. O gitmeden

yaptıkları için tamam da, gittikten sonra olan her şey için de

onu suçlayamazsın "

91

"Onlar da bir ömür boyu yeter, inan bana."

"Sen hep bir şeylere inanmamı bekliyorsun, ama hiç açıklamı yorsun."

"Oh, sen de tıpkı onun gibi ağzına geleni söylüyorsun."

"Peki Peder O'Brien anlayış gösterdi mi? Eroinim göstermemiştir. O kimsenin ne anasını babasını ne de kendisini umursar."

Annesi ona garip bir bakış fırlattı.

"Anlayış göstermedi. Ne sana ne bana Ama sanırım insanlara ilgi gösteriyor o. Kocamın yokluğuna hayıflanmamın anlamı olmadığı, kocalar hayatta da olsa, etrafta da olsa çoğunlukla bu görüşmeleri kadınların yaptığıı söyledi."

"Peki başka?"

"Senin o okul için fazla iyi olduğuna, onların ve basit yaşamlarından üstün bir tarafın olduğuna inandığım söyledi.

Resim yapmak ya da yazı yazmak için yanıp tutuşan gerçek bir sanatçı olsan sorun değilmiş, ama bu halinle sana ne olacak bilmiyormuş. Üzgün gibiydi."

Yalan değildi sanki. Peder O'Brien aynen böyle konuşurdu ve üstelik sözlerinde gerçek payı da vardı. O iriyarı adamın kıpkırmızı oğlanı bir yere koyamadığı için hayıflanana yüzünü

gözlerinin önüne getirebiliyordu. Peder O'Brien çocuklarının bankalara ve sigorta şirketlerine, memuriyete ve hatta binde bir de olsa, üniversiteye girmelerine bayılırdı.

Eddie Barton hiçbir yere giremeyecekti.

Eğer ona destek olup ayakta tutacak mektupları olmasa,

Eddie o yazı çok kötü geçirirdi. Ama Chris her gün yazıyordu.

Eddie ona belki de Shancarrig'i fazla çekici gösterdiğini söyledi. Belki ılık rüzgârların estiği, palmiye ağaçları olan yabancı bir ülkede buluşabilirlerdi. Chris kendi oturduğu yerdeki kurşunî sokaklar da karşılaşan kimsenin kimseyi sevmeyeceğini söyledi. O da egzotik bir yere gitme taraftarıydı.

Hayal dünyası mektuplarının önemli bir parçası haline geldi Neredeyse günlük hayata ağır bastı. Chris Taylor Glasgow'da bü yük bir mağazada işe girdi. Bu işten nefret ettiğini söylüyordu Çok yorucuydu. Bacakları her zamankinden çok ağrıyordu. Eddie ona yazıp bacaklarının hep mi ağrıdığını sordu; daha önce hiç bahsetmemişti. Ama Chris bundan bir daha bahsetmediği için sö zün gelişi öyle demiş olacağım düşündü.

Eddie Barton Dunne'ın nalbur dükkânında işe girdi. Bu işten nefret ediyordu. Günleri Chris'e kümes teli ve saban parçası al maya gelen çiftçilerle sohbet etmekle geçiyordu Sürgülerden

de, tırmıklardan da bıkmıştı. Bir kişi daha ketentohumu yağından ya da ahır boyamak için kullanılan kırmızı oksitten bahsederse düşüp ölebilirdi. insanların buradan alışveriş etmelerinin tek nedeni teyze Nellie Dunne'ın küçük bir bakkal dükkânı olması ve veresiye satış yapmasıydı. Eddie ihtiyar Bay Dunne ve oğulları Brian ile Liam'ın yarımında çalışıyordu. Yaşıtı olan Eileen ise Ryan'ın otelinde çalışıyordu, ama her uğrayışında Eddie'ye göz süzüyordu.

"Sana bunu söylememin nedeni" diye yazdı Chris'e, "böbürlenmek ya da seni kıskandırmak değil; bunun nedeni Eileen gibi arsız tavırlı aptal kızların hayatımda hiçbir yeri olmadığını kendi kendime hatırlatmak. Artık aşk nedir biliyorum. Artık sen varsın."

Chris bazen bir dansa gittiğini yazıyordu. Ama çoğunlukla balkonda oturup Eddie'nin son mektubunda anlattıklarını düşünüyordu.

Zaman zaman Nessa Ryan ile Leo Murphy onunla konuşmak için dükkâna geliyorlardı. Dunne'lar onun arkadaşlarıyla konuşmasına aldırmıyorlardı, çünkü bu kızlar Shancarrig'de olabilecek en kaliteli insanlardı. Maura Brennan ya da aşağı mahalleden başka birisi gelecek olsa farklı olurdu. Ancak ihtiyar Bay Dunne otelden genç Bayan Ryan'ın ya da Glen'den Bayan Murphy'nin uğramasından memnun oluyordu. Leo'ya "Binbaşı nasıllar?" diye babasını soruyordu.

Leo bir seferinde, "Her zamanki gibi kendi kendine

konusuyor" demiş ve hep birlikte gülüşmüşlerdi.

Bay Dunne böyle bir saygısızlıktan hoşlanmamıştı.

Nessa Ryan'a ailesinin otelini sordu. "Peki irlanda'nın önde gelen otelindekiler nasıllar?"

Nessa hep iyidir, teşekkür ederim derdi.

Eddie Chris'e Leo Murphy'nin dünyada hiçbir kaygısı

olmaması gerekirken, ne kadar sıkıntılı ve gergin göründüğünü

yazdı. Diplomasında altı pekiyi vardı, istediği kadar paraya

sahipti; Cork'ta, Galway'de ya da Dublin'de üniversiteye

gidebilirdi, ama yine de hep bu konuda endişeliydi.

Chris de ona insanların ne gibi sıkıntıları olduğunu

bilinemeyeceğini yazdı. Belki Leo iyi değildi, bir sağlık sorunu

vardı. Nasıl görünüyordu? Eddie mahcup bir şekilde Leo'nun

kendisine benzediğini ya da daha doğrusu kız numarası

yaparken gönderdiği resimlerin Leo'ya ait olduğunu yazdı.

Chris kıskançlıkla "Çok güzelmiş" dedi mektubunda.

93

"Hiç dikkat etmedim" diye yazdı Eddie. "Belki de kız olarak

kalmalıydım."

Bir sonraki mektupta cevap geldi: "Hayır, böylesi çok daha

iyi."

Konuşmaları gerektiğini biliyorlardı, ikisinin de evinde

telefon yoktu, ama Chris umumî telefondan arayabilirdi ve

Eddie de Ryan'ın oteline gidip onun aramasını bekleyebilirdi.

Birkaç hafta mektuplarda hazırlık yaptılar.

Chris, "Birbirimizin sesinden hoşlanmayabiliriz" dedi. "Ama şunu unutmamalıyız: Biz birbirimizden o kadar hoşlanıyoruz ki, sesler önemli değil."

"Hoşlanıyoruz da ne demek?" diye yazdı Eddie. "Biz birbirimi zi seviyoruz. Cumartesi akşamı unutmamamız gereken budur."

Bütün hafta özlemle bekleyebilmek için cumartesi diye sözleşmişlerdi.

Eddie üstüne başına çekidüzen verdi ve temiz bir gömlek giydi

"Yine kasabaya gidiyorsun herhalde." Annesi başını işinden kaldırmadan şık giyindiğini fark etmişti.

"Ah hayır, anne. Shancarrig'de gidecek doğru dürüst bir yer yok."

"O halde nereye gittiğini sorabilir miyim?" Sesi bakışları kadar sert değildi. Öğrenmek için yanıp tutuşuyordu.

"Yalnızca Ryan'ın oteline anne. Bir fincan kahve içeceğim."

"Eddie?.."

"Evet anne."

"Eddie, dırdır ediyorsun diyeceksin ama..."

"Anne, sana içki içmediğimi söyledim. Tek bir sefer denedim ve ne kokusundan ne de tadından hoşlandım."

"içkiyi kastetmiyordum." Annesi onu baştan aşağı süzdü;

randevusuna gitmeye hazırlanan bir delikanlı.

"Ne demek istiyorsun?"

"O Eileen Dunne'la bir işler çevirmezsin, değil mi? Pek tekin

birileri değil onlar..."

"Kime söylüyorsun! Ben onların yanında çalışmıyor muyum

?"

"Ama Eileen?.."

Eddie annesinin yanı başında diz çöküp yüzüne baktı.

"İrlanda'da son kız o kalsa yine de istemezdim."

Doğruyu söylediğini herkes anlardı. Eddie'nin annesi içi

rahatlayarak uğurladı onu.

Chris sekizde arayacaktı. Eddie lobiye yerleşti. Telefon

resepsiyon masasındaydı, o sırada görevli olan her kimse

dönüp "Eddie Barton, bilemiyorum... oh evet, işte orada"

diyecek ve Ed

94

die'ye kulübeye gitmesini işaret edecekti. Sonra Eddie onunla

konusacaktı. Sevdiği kızla.

Cumartesi olmasının bir başka iyi yanı da, Eileen Dunne'ın

resepsiyonda çalışmayacak olmasıydı. Cumartesileri göğsü ve

poposu daracık elbisesiyle, hiçbir yerini örtmeyen minicik

beyaz önlüğüyle yemek salonunda oluyordu.

Eddie'nin kalbi öyle hızlı çarpıyordu ki, ona Shancarrig

okulundaki kocaman saati ve saniyeler geçerkenki

gümbürtüsünü anımsatıyordu.

Az kaldı, az kaldı. On dakika. Dokuz.

Telefonun çaldığım duyunca yerinden yarım metre sıçradı.

Bu akşam resepsiyonda Eileen Dunne'in çalıştığını fark etmemişti. Lütfen hiçbir yorumda bulunmayın, Chris'in ta İskoçya'dan duyacağı aptalca bir söz söylemesindi.

"Evet, burada. Bekleyin. Edd...ie

Bir solukta resepsiyona koştu.

"Evet?"

"Seni arıyorlar. Burada konuşur musun? Tanrım, bu akşam harika görünüyorsun."

Eddie öfkeden kıpkırmızı bir yüzle, "Kulübeden konuşurum" dedi.

"Peki. Bekle şu lanet şeyi bağlayayım. Burada bir kirpinin sırtındaki dikenlerden daha çok kablo ve fiş var. Dansa mı gidiyorsun?"

Eddie karanlık telefon kulübesine koştu. Elleri titriyordu.

Kahrolası Eileen Dunne. Ne olur Chris duymamış olsun.

Çekinerek "Alo?" dedi.

Hattaki İskoç santral görevlisi olmalıydı. Onu pek anlayamıyordu. Bağlantıdaki güçlükten söz ediyordu.

"Lütfen Chris'i bağlar mısınız ?" Sesi titriyordu. Chris'i

hemen bağlamamış olmaları iyiydi. O aptal Eileen'i duymamış

olacaktı. Şimdi onunla konuşacaktı.

Garip konuşmadan "Ben Chris" dediğini anladı. "Beni duyamıyor musun yani?"

Chris'in sesi değildi. Sanki biri bir İskoç komedyenin taklidini yapıyor gibiydi. Her sözcüğü farklı telaffuz ediyordu.

"Bu sen değilsin değil mi Chris ?" Şaka yapıyor olmalıydı.

"Eddie, şu İrlandalı saçmalığım bırak. Sen de Noel konserlerine gelen tipler gibi konuşuyorsun."

Sessizlik oldu. ikisi de diğerinin rol yapmadığını fark ettiler

Bu iş böyleydi. Sessizlik kahkahalarıyla bozuldu.

95

"Oh Tanrım, Eddie... unutmuşum. Normal konuştuğunu düşün müştüm."

Eddie'nin kalbi aşkla doluydu. Chris'in bu garip aksanının hiç önemi yoktu. "Ben de senin gerçek biri olduğunu düşünmüştüm" dedi.

Sonra tıpkı mektuplardaki hallerine döndüler. Üç dakika dola na kadar.

"Seni her zamankinden çok seviyorum Chris."

"Ben de seni seviyorum" dedi Chris.

Cumartesileri için yaşıyorlardı. Bir yandan yazııyor, bir yandan da telefonda konuşuyorlardı, fakat telefon konuşmaları bek ledikleri gibi iyi geçmiyordu. Bazen birbirlerinin ne dediğini anlamıyorlar ve anlatmaya çalışırken de çok değerli

olan zamanı ziyan ediyorlardı.

Buluşmayı çok istiyorlardı. Zaman onlara çok uzun geliyordu.

Chris, "Birbirimizi tanıyamayacak kadar yaşlanmadan önce buluşsak iyi olur" dedi.

"Birbirimize neler yazdığımızı unutmadan."

İkisi de mektuplarını ayakkabı kutularında saklıyorlardı.

Küçük bir şeydi ama bu arada başka bir bağdı. Yine de

birbirlerini oturdukları kasabaya davet etmekte tereddüt

ediyorlardı. Eddie açıklamalara, misafir odasının

hazırlanmasına, annesinin sorgulamalarına, Shancarriglilerin

bakışlarına dayanamazdı.

Chris eğer onun ne dediğini anlamakta zorlanıyorsa, ailesini

ve Glasgow'daki komşularım hiç anlamayacağım söyledi.

Barna Ormanı'nı ve üstünde kasabaya adını veren kocaman

kayanın durduğu tepeyi görmek istediği açıktı. Eddie'nin pembe

evini görmek ve annesiyle tanışmak istiyordu.

Eddie gelmesini hem istiyor, hem de istemiyordu.

Shancarrig'den bir daha dönmek üzere gitmek istiyor, ama

yapamıyordu. Bir erkek annesini daha önce terk etmişti, Eddie

de gidemezdi.

Bir gün onu oraya davet etti. Aslında niyeti bu değildi. Bu

teklif ağzından çıkıvermişti.

Dunne'ların dükkânında uzun ve zor bir gün olmuş, hiçbir

şey yolunda gitmemişti. İhtiyar Bay Dunne şeytan gibiydi.

Liam kibirli davranmış, Brian emirler yağdırıp durmuş ve daha da kötüsü, Eddie'nin okuldan sınıf arkadaşı olan kuzenleri Foxy de ziyarete gelmişti.

Foxy İngiltere'de inşaatlarda çalışıyordu. Anlatılanlara göre

96

durumu iyiydi. İşe İngiltere'de otoyol inşaatlarında çalışan İrlandalılara çay yaparak başlamıştı. Her yıl parıldayan ve fildir fildir dönen gözleriyle kasabaya gelirdi.

Normalde Eddie Foxy'yi gördüğüne çok sevinirdi. Foxy zeki ve esprili bir çocuktur.

Bugünse öyle olmamıştı. Bay Dunne Eddie'ye beceriksiz câhil dediğinde Foxy "Seninle o şekilde konuşmasına müsaade etme" demişti.

"Güzel söylüyorsun da Foxy, o senin yalnızca amcan, ama benim haftalığımı ödüyor."

"Yine de kendim çok ezdiriyorsun. Hayatın boyunca üzerinde önlük, burada, bu tezgâhın başında kakılıp kalacaksın."

Eddie "Ya sen nerede olacaksın?" diye parlamıştı.

"Benim buradan gitmem gerek. Burada oturup amcamın homurdanmasını, Nellie Yengemin de sosyeteden saydığı insanların borç takmasına izin vermesini seyredelemem. Ben İngiltere'deyim ve tomarla para kazanacağım. Sonra da dönüp

Leo Murphy'yle evleneceğim."

Bu Foxy'nin yaptığı en uzun konuşmaydı. Eddie şaşırmıştı.

"Peki Leo seninle evlenecek mi?"

"Şimdilik hayır, evlenmez. Bu halimle olmaz, ikimizle de kimse evlenmez Eddie. Bizler birer salağız. Yalnızca birer tane güzel takım elbisemiz ve pantolonun içinde de bir popomuz var.

Burada aptallar gibi dikilip durmak yerine hayatımızda bir şeyler yapmak zorundayız. Bizim gibileri bir kadın nasıl ister ki?"

"Bilmiyorum. Kendimize göre bir çekiciliğimiz vardır belki." Eddie hafife alıyordu ama içinden Foxy'nin haklı olduğunu hissediyordu.

Foxy sabırsızlıkla arkasını döndü. "Yirmi yıl sonra hâlâ böyle söylediğini görebiliyorum Eddie. Burası hepimizi ağırlaştırıp aptallaştırıyor. Sanki bizi dibe çeken bir bataklık gibi."

Eddie bütün gün bunu düşünmüştü. O gece telefon görüşmesi için giyinmedi. Glasgow'daki telefon kulübesini arama sırası ondaydı.

Chris açtığı anda, "İrlanda'ya, Shancarrig'e gel" dedi.

"Ne zaman? Ne zaman geleyim?"

"En kısa zamanda Artık sensizlikten bıktım. Hayatımda seni düşünmekten başka hiçbir şey yok."

Mektuplarının havası değişti. Artık biliyorlardı. Konu "eğer"

değil, "ne zaman'dı Kesindi artık. Aşk da, ihtiyaç da, birinin her

97

şey hakkında bir başkasıyla tamamen aynı düşünüyor olması

da söz konusuydu.

Ayrıntılar vardı.

Chris çiçekçiden iki haftalık iznini alacaktı. Eddie de Dun

ne'dan iznini kullanabilirdi. Chris Stranraer'den Larne'a vapurla

gelip sonra belki Belfast trenine mi binerdi?

"Gelip seni karşılayayım mı? irlanda'nın kuzeyine hiç gitme

dim. Sana yabancı gelmeyecektir; kırmızı otobüsler, kırmızı

tele fon kulübeleri. Tıpkı İngiltere gibi."

"Iskoçya gibi" diye düzeltti Chris. Hayatında ingiltere'ye hiç

gitmemişti.

Yoksa trenle Galler'e gidip Holyhead'den mi vapura binseydi

Belki öylesi daha iyi olurdu. Shancarrig trenine binmeden önce

Dun Laoghaire'i ve belki biraz Dublin'i de görebilirdi.

"Kendi başına ortalarda dolanırken, Dublinli gençlerin sana

bu laşmasını istemem. Gelip seni karşılarım" dedi Eddie.

Chris kabul etmedi, Shancarrig'e trenle kendi başına gelmek

istiyordu, istasyonu, çiçekleri ve Shancarrig yazısını biliyordu.

Eddie uzun zaman önce yazmıştı ona.

Eddie istasyonda bekleyebilirdi.

On beş gün boyunca havanın güzel olması, güneşin dalların

ara sından Barna Ormanı'nı aydınlatması, Grane Nehri'nin

ışıldaması için dua etti. Beddua etmemek gerektiğini biliyordu, ama Chris geldiğinde Eileen Dunne'ın bir şekilde hastanede olmasını, Nessa Ryan'ın ona tepeden bakmamasını, tatilde olacağı için Brian ve Liam Dunne ile asabi babalarından kurtulmuş olmayı da umuyordu.

Annesinin Chris'e iyi davranmasını her şeyden çok istiyordu.

Kimse onlara yatıya gelmemişti. Eddie duvarları ve bugüne kadar kutu oda dedikleri küçük, havasız odadaki ahşap kısımları boyamıştı. Annesi garip bir şekilde sessiz kalmıştı.

Yalnızca "Nasıl bir kız bu?" diye sormuştu.

"Mektuplaştığım bir kız, çok sık mektuplaşıyoruz. Posta ve telefon aracılığıyla hoşlandım ondan. Buraya davet ettim ki... seni bırakıp gitmiş olmayayım."

Annesi yüzündeki minnet ifadesi görülmesin diye başını çevir di. Ama Eddie yine de gördü.

"Ben odanın perdesini takayım" dedi annesi. Tanrım ne olur hoşlansınlar birbirlerinden, diye geçirdi içinden.

Çay için salam almışlardı. Salamı domatesle pişirdiler, yanına da tepesinde dört parça çikolata olan bir pasta yaptılar

98

Annesi dikişlerini kaldırmıştı, ev normal bir ev haline gelmişti. Kutu gibi olan odanın penceresine mavi perdeler asılmış, yatağa da uygun renkte bir yatak örtüsü serilmişti.

Derme çatma masanın üstünde küçük mavi bir örtü vardı ve

Eddie bir demet çiçek toplamıştı.

Az kalmıştı. Tren üçte gelecekti. Yalnızca dört saat kalmıştı.

Üç. İki. Vakit gelmişti.

Liam Dunne istasyondaydı; trenden beklediği bir teslimat vardı.

"Ne yapıyorsun ?" diye sordu. "Sen tatilde olmayacak mıydın ? ' İşin yoksa bana yardım eder misin?.."

Eddie kesin bir tavırla, "Tabiî ki tatildeyim ve bir arkadaşımı bekliyorum" dedi.

Tren bir kavis çizdikten sonra düdüğünü çalarak istasyona girdi. Chris indi. Elinde kocaman, kare biçiminde, köşelerinde deri üçgenler olan bir bavul vardı.

Kırmızı ceket, lacivert etek giymişti. Omzunda lacivert bir çanta ve yüzünde kocaman bir gülümseme vardı.

Eddie bir an için Liam Dunne'ı o sanmasından korktu. Liam daha uzun boylu ve yakışıklıydı. Eddie kendini bir fiçı gibi hissediyordu. Belkemiğinin dimdik olmasını, kendini bir dal gibi hissedebilmeyi diledi.

Ona doğru yürümeye başladı ve ayağını gördü. Chris

Taylor'un kocaman, ortopedik bir ayakkabısı vardı. Bakışlarını ayakkabıdan koparıp gülümseyen, heyecan içindeki yüzüne çevirdi.

Liam memurla meşguldü. Yük vagonundan bir şeyler indiriyordu. Kimse onlara bakmıyordu.

Eddie danslar dışında hayatında kimseyi öpmemişti. Kollarını

Chris'e doladı.

Önce "Shancarrig'e hoş geldin" dedi. Sonra onu hafifçe öptü.

Chris sarıldı ona.

"Sana ayağımı söylemedim." Yüzü endişeliydi.

"Ne olmuş ayağına?" Bir daha bakıp ne kadar kötü olduğunu görmemek için kendini zorladı. Chris yürüyebiliyor muydu?

Ayağını sürüyor muydu? Eddie'nin başı dönüyordu.

"Bana acımanı istemedim" dedi Chris.

"Ben mi? Sana acımak mı? Delirmiş olmalısın."

"Yürüyebiliyorum, her şeyi yapabiliyorum, ağırlık bile kaldırabiliyorum. Çaydan sonra seninle Barna Ormanı'nı baştan sona gezebilirim."

Çok genç ve ürkmüş görünüyordu. Uzun zamandır bunun içi'

99

üzülüyor olmalıydı. Tıpkı kendisinin kasabanın anlattığı

kadar güzel bir yer olmadığına üzülmesi gibi.

"Neden söz ettiğini anlamıyorum." Onu sakinleştirmeye

çalış tı, ama işe yaramadığını biliyordu.

"Bacağımdan, Eddie. Bir bacağım diğerinden kısa,

görüyorsun Özel bir ayakkabı giyiyorum."

Eddie bunu söylemenin onun için ne kadar zor olduğunu

göre biliyordu. Kim bilir ne kadar çok prova etmişti. Kendini

doğru sözcükleri bulmaya zorladı.

Chris'in yüksek tabanlı siyah ayakkabılı ayağına baktı.

"Acıyor mu ?" diye sordu.

"Tabii ki hayır, yalnızca görüntüsü."

Eddie Chris'in ellerini avuçlarına aldı. "Chris, deli misin?"

diye sordu ona. "Sen aklım mı yitirdin? Benim. Eddie, en iyi

dostun Aşkın. Yoksa bacaklarımızın aynı boyda olmasının şart olduğunu mu düşündün?"

Söylenecek en doğru sözdü. Chris Taylor gözyaşlarına

boğuldu ve Eddie'ye asla bırakmayacakmış gibi sarıldı. "Seni seviyorum Eddie."

"Ben de seni seviyorum. Haydi gel, eve gidelim." Bavulunu

aldı ve istasyonun kapısına doğru yürüdüler.

Chris gözyaşlarını silerken, Liam Dunne onları seyrediyordu.

"Ona aldırma." Liam başıyla Eddie'yi işaret etti. "Kalın

kafalının tekidir. Hep insanları üzer ve ağlatır. Shancarrig'de bir sürü dürüst erkek var."

Chris ona neşeyle gülümsedi.

"Eminim vardır. Ben de onları araştırmak için ta îskoçya'dan geldim." Eddie'nin koluna girdi ve kapıdan çıktılar.

Eddie kendini üç metre boyundaymış gibi hissediyordu.

"Kimdi o?" diye fısıldadı Chris.

"Liam Dunne. Çaresiz..."

"Bana anlatma Onun hakkında her şeyi biliyorum. Küçük oğlan, ihtiyar ölürse ve Brian da İngiltere'ye giderse işi

devralacak olan."

Eddie hayretle, "Her şeyi biliyorsun" dedi.

"Kendimi kendi yurduma gelmiş gibi hissediyorum."

Yokuş yukarı yürürlerken Eddie telefonları beklediği Ryan'ın otelini, Peder Gunn'ın neşeyle el salladığı kiliseyi, barları, Nellie'nin bakkal dükkânım gösterdi. Pek çok bakımdan Chris'in gerçekten de kendi yurduna gelmiş olduğunu biliyordu. Haklıydı, Chris hayatının merkeziydi onur.. Onu eve, annesine götürdüğünde de iyi olacaktı.

100

Sonraları kimse Chris Taylor'un tam olarak nasıl ve neden Shancarrig'e geldiğini hatırlayamadı. Onunla ilgili hiçbir şey duymamışlardı. Birdenbire bir gün sanki hayatı boyunca hep orada yaşamış gibi, gelmişti işte. insanlar Bayan Barton'a sorsalar, eli dikişe pek yatkın, harika bir kız olduğu cevabını alıyorlardı. Beceremediği hiçbir iş yoktu, örneğin onları nasıl döşeme işine sokmuştu. Chris Taylor odasındaki perdelere ve yatak örtüsüne bayılmıştı. İltifatını hiç esirgememişti. Bayan Barton bir dâhiydi.

Eddie annesinin temliğini sadece bir geçim yolu olarak görüyordu; elbise diktiği kadınların bazılarından pek hoşlanmadığını da biliyordu. Bu işin sanatsal bir yönü olduğunu hiç fark etmemişti.

Chris onun gözlerini açtı. "Bak kurdele nasıl geliyor, bir

arada kullandığı renklere bak... Eddie, senin sanatsal yönünü

nereden aldığın belli..."

Annesi keyifle gülümsedi. Babası hakkında da kötü bir söylenti yoktu. Hatta uzun zaman önce giden Ted Barton hakkında bu evdeki ilk makul sohbeti açan da Chris oldu.

"Sanırım huzursuz bir adamdı. Gitmesi pek çok bakımdan iyi olmuş."

Eddie annesinin de buna katıldığını duyunca şaşırdı.

Buralarda bir şeyler değişiyordu gerçekten.

Chris Shancarrig'in bir parçası olmuştu. Onu Eddie'yi

görmek ya da bir haber getirmek için Dunne'ların dükkânına

girip çıkarken ya da Nessa Ryan'la arkadaş olduğu otelde

görüyorlardı. Kimse zaman zaman Eddie Barton'a yaptıkları

gibi Chris Taylor'u da küçümseyerek konuşmuyordu. Chris

Nessa'nın annesiyle kumaşlardan ve döşemelerden söz

ediyordu. Oteli daha şık hale getirmek, işadamlarının ve hatta

turistlerin de kalabileceği bir yer yapmak için bir fon

ayrılacaktı.

Turistler bu haliyle Ryan'ların otelinde kalamazlardı. Chris

nasıl olması gerektiğini biliyor gibiydi; kumaşla kaplı ahşap

kornişler olacakta. Bir Amerikan dergisinde görmüştü;

kontrplağa kumaşı zımbalıyordunuz, perdeler düzgün bir

şekilde sarkıyordu. Ve tabii, tüm bunlarla uyumlu yatak örtüleri

olmalıydı.

Nessa Ryan ile annesi pek heyecanlanmışlardı.

"Nereden başlayacağız? Dublin'den birini mi çağırmanız gerekir? Kim yapar bunu ?"

"Biz yaparız" dedi Chris.

"Biz mi?"

"Bayan Barton ile ben. Örnek olarak bir odayı yapalım, bakın "

101

"Ahşap kornişler?... Yapabilir misiniz?.."

"Eddie yapar. Kontrplağı da bulabilir. Liam Dunne da ona yar dım eder."

Oda pek sükse yaptı. Bütün otel aynı şekilde yapılacaktı. Eddie'nin kurutulmuş çiçekleriyle aynı tonlarda bir kumaş seçmişlerdi. Kocaman, çarpıcı desenleri vardı. Yerel bir ressamın özel si parişle yaptırılan, Barna Ormanı'nın çiçekleriydi bunlar.

Eddie, "Bana yerel ressam diyemezsiniz" diye itiraz etti.

"Sen yerlisin. Burada yaşıyorsun, değil mi?" dedi Chris.

Planlar hazırlandı. Chris ile Eddie'nin annesi bunu yapabileceklerdi, ancak her şeyi düzenleyecek, gidip doğru kumaşları seçecek, renk zevki olan, resimleri zaten duvarda asılı birine ihti yaçları vardı.

Chris mutluluktan kızarak Eddie'ye planı anlattı.

"Dunne'lardan ayrılabilirsin. Hep birlikte iş kurarız."

"Ayrılamam... eğer evlenirsek sana bakmam gerek."

"Eğer de ne demek oluyor? Fikrini mi değiştiriyorsun?"

Buraya geldim ve seninle yaşamaya başladım, hiç düşünmeden evine yerleştim ve sen hâlâ eğer mi diyorsun ?"

"Sana önemli bir şey sormak istiyorum."

"Burada olmaz Eddie. Ormana gidelim."

Eddie'nin annesi pencerenin önünde durup yan yana yürüyen çifti seyretti. Bu yabancı, güçlü iskoç kızının topallayan siluetinin yanında, o geleli beri daha dik yürüyen kendi tıknaz oğlu.

Kızlarının kalkıp îskoçya'dan başka bir ülkeye gitmesini hiç umursamayan aile hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

Artık geçmişi pek umursamıyordu. Geçmişte yaşamış ve yete rince çile çekmişti, artık yalnızca geleceği düşünüyordu.

Barna Ormanı'nda bir teklif yapılacak ve kabul edilecekti, hepsinin dr önünde yepyeni bir hayat uzanıyordu.

Dr. Jims

103

Shancarrig'de ona altı hafta kadar "Dr. Blake" dediler. Sonra herkes ona "Dr. Jims" demeye başladı. Maisie'nin işiydi tabii.

Maisie hiçbir ismi, James gibi sıradan bir adı bile doğru dürüst telaffuz edemezdi. Dr. James'i telefona çağırması istenmiş ve

salonda bekleyen herkesin önünde Dr. Jims'i aradıklarını

söylemişti. Bir şekilde bu isim üzerine yapışmıştı. James Blake tam

bir unvan verilemeyecek kadar genç bir adamdı zaten;

Shancarrig'de Dr. Nolan varken olmazdı.

James Blake insanların muayenehaneye geldiklerinde asıl doktoru sormalarına alıştı. Gece telefon gelip de Dr. Jims açacak olsa en ciddi kuşkular dile getiriliyordu. O da asıl doktora yardımtÇl olduğunu, Dr. Nolan'ın uygun bir saatte gelip onay vereceğini söylemeye alıştı.

öte yandan, iyi bir işbirliği idi. Shancarrig'in bütün sırlarım bilen bilge yaşlı adam ile taşralı bir çiftçinin oğlu olan genç ve hevesli doktor. Yaşlı adam akşamları aşırı miktarda brendi içiyor, genç olansa geç saatlere kadar oturup meslekî dergileri ve raporları okuyordu... Birlikte huzur içinde yaşayıp gidiyorlardı. Her ikisine de pek düşkün olan ve insanların hastalanıp hayatındaki iki erkeği rahatsız etmelerine içeren bir de Maisie'leri vardı.

Dr. Nolan hep Jims Blake'in kendine bir eş bulması gerektiğini söylüyor, Maisie de hep daha çok zaman olduğunu iddia ediyordu.

1940'ta Dr. Nolan yetmiş, Dr. Jims de otuz yaşma geldiklerinde olaylar patlak verdi. Çok hareketli bir dönemdi. Çevredeki hemen her evde doğurtulmayı bekleyen bir bebek vardı. Glen villasında küçük Leonora, oteldeki Ryan'ların ilk kızı, aşağı mahalle

104

de yeni bir Dunne, çapkın Ted Barton'un eşine bir oğlan ve Pa udie'nin sülalesine de yeni bir Brennan.

Dr. Jims otelin karşısındaki sırada yer alan kocaman eve yor
gun argın dönüyordu. Burası otelle ve bir dizi dükkânla birlikti

bir üçgen şeklinde kasabanın merkezini oluştıuruyordu. Otobüs durağı yakındı ve pencerelerden Shancarrig'de olan biten her şey izlenebiliyordu. Dr. Jims işi gereğı uzak bölgelere gitse de, haya tın merkezi oturduğı yerin çevresindeki bu küçük alan olmaya devam ediyordu.

Rahat olmakla beraber, bazı bakımlardan gerçek bir hayata benzemiyordu. Dr. Nolan bu durumu "Benim yaptığım hataya düşmene izin vermeyeceğim. Bir doktorun iyi bir eşi olmalı. Şim di sana olduğı gibi, eskiden benim karşıma da fırsatlar çıktı. An cak ben rahatıma çok düşkündüm. Eve bir kadın getirip her şeyi altüst etmeyi göze alamadım. Bir kadına aslında ihtiyacım olma dığını düşündüm" şeklinde ifade etti.

Dr. Jims "Yoktu zaten" diye destekledi onu. "Dolu dolu bir ha yatınız olmadı mı... bir eşe nasıl yer açacaktınız? Ben ihmal edi len, dışlanan çok doktor eşi gördüm... Belki hekimler de din adamları gibi evlenmeme yemini etmeliler. Bunu İrlanda Tıp Bir liğı'nde gündeme getirebiliriz."

"Dalga geçme Jims, ben ciddiylim."

"Ben de öyle. Ben nasıl evlenebilirim ki ? Ev almak için gereken parayı nereden bulurum ? Hâlâ çiftliğe ufak tefek bir şeyler gönderiyorum. Bunu biliyorsunuz. Evlenmeyi düşünmeyeyim di ye bir süreliğine gözlerimi kaçırırım, olur biter."

"Kimden kaçırırıyorsun gözlerini peki ?" Yaşlı adam arkadaşına değil, kadehinin dibine bakarak brendisinden bir

yudum aldı.

"Belli birinden değil."

"Frances Fitzgerald olmasın?"

"Ah, bırakın ama Ben Frances Fitzgerald'a ne vaat edebilirini W?"

Ancak Jims Blake yaşlı adamın onun düşüncelerini okuduğu nu görebiliyordu. Frances'le işleri ilerletmeyi; başkalarının ya nında yapılan tenis maçlarından, Glen'deki ya da Ryan'ların ote lindeki iskambil gecelerinden öteye gitmeyi çok arzu ediyordu.

Başkalarına bu kadar belli etmemeyi istiyordu.

Buna rağmen, Dr. Nolan sanki beynini okumuştı.

Dr. Nolan "Kimsenin haberi olmaz" diye onu temin etti.

"Hem ona bu evin yansını teklif edebilirsin."

"Burası sizin eviniz."

105

"Ben sonsuza kadar burada olacak değilim. Karnımdaki

sancıyı geçirmek için bundan her seferinde daha fazla içmek zorunda kalıyorum." Neyi kastettiğini göstermek için brendi kadehini kaldırdı.

"Ondan daha az içseniz karnınızdaki sancı da azalırdı."

"Sen gençliğin verdiği bilmişlikle öyle sanıyorsun... Üst iki katı size hazırlarız. Dunne'lar pazartesi gelip kazma kürekleriyle girişirler ve neler yapabileceklerine bakarız. Frances kendi mutfağı olsun isteyecektir... Maisie'nin peşinde dolaşmasını

istemez."

"Charles, yapamam... Frances'in ilgilenip ilgilenmediğini bile bilmiyoruz..."

"Biliyoruz" dedi Dr. Nolan.

Jims Blake bunun ne demek olduğunu iyice anlamayı beklemedi.

"Ama param yetmez..." diye başladı.

Charles Nolan yüzünü acı ve öfkeyle buruşturdu. "Böylesine Umutsuz olma... Şunu yapamam, bunu yapamam... Sen böyle mi doktor oldun?.."

Kıpkırmızı yüzü ne demek istediğini iyice anlatıyordu.

"Dinle beni Jims Blake, seni neden buraya aldım sanıyorsun ?

Düşün bir. Zengin akrabaların ya da soyluluğun için değil.

Hayır.

Seni buraya mücadeleci ve azimli biri olduğun için aldım, ince beyaz yüzünü ve kararlılığım beğendim. Onları seni okutmaya mecbur etmeni, sana veremedikleri parayı kazanmak için bir yandan da çalışmanı beğendim. İnsanların bir doktorda görmek

İstediği şey de budur; vazgeçmeyecek birisi olması."

"Size ayda belli bir kira verebilirim sanırım. Daha fazla iş üstlenebilirim."

"Zaten hemen hemen bütün işi sen yapıyorsun. Ben sana

yalnızca emeğinin karşılığını veriyorum..."

Böylece anlaştılar. Dr. Jims evin üst katını alacaktı. Herkes bunun çok makul olduğunu söyledi. Ne de olsa, Dr. Nolan da gençleşmiyordu. Ona zemin katta bir yatak odası hazırlanması daha makul değil miydi ?

Özellikle Dr. Jims'in Bayan Fitzgerald'a kur yaptığını öğrenince Maisie biraz burun kıvırdı.

Dunne kardeşler düzenli olarak geliyor, mutfak evin ön tarafında mı olsun, arka tarafında mı olsun, onu düşünüyorlardı. Sokağa bakması iyi olabilirdi. Yukarda Shancarrig'in hoş bir manzarası görölüyordu Ama öte yandan, mutfak genellikle arka tarafta olurdu Ne yapacaklarını bilemiyorlardı

106

Bir çözüm bulamamışlardı, ama zaten artık çözüme de gerek kalmamıştı. Dr. Charles Nolan birkaç yıldır ihmal ettiği karaciğer hastalığından vefat etti ve evini de ortağı Dr. Blake'e bıraktı. ölmeden önce Jims'e konuyu açtı. "Sen iyi bir insansın. Bura da işleri halledersin, yalnız..."

Jims Blake ölüm döşeğindeki adama, "Daha Önünüzde uzun yıllar var. Veda konuşmalarım bırakın" dedi.

"Diyecektim ki, yalnız ben de dahil, hayatlarının sonuna gelmiş olmaktan memnuniyet duyan, önlerinde acı ve karmaşayla dolu yıllar olduğunun söylenmesini istemeyen insanlar da bulunduğu nu öğrenmen gerekir..."

Jims ortağının elini tuttu; hiçbir sözcüğün işe yaramayacağı bir anda basit bir dayanışma hareketiydi bu.

"Böylesi daha iyi" dedi Dr. Nolan. "Şimdi, bana bir ailen ve kendine ait gerçek bir hayatın olacağına dair söz verir misin ? Benim gibi, sen de burayı acemi ortağına bırakmak zorunda kalma!"

"Her şeyi bana bırakıyor olamazsın..." Ağzı açık kalmıştı.

"Frances'e de bırakmayı umuyordum. Bana o yönde bir girişimde bulunduğunu söyle..."

"Evet, evlenmeyi ümit ediyorduk..." Artık hamisinin düğünde olamayacağı fark ettiğinde sesi boğuklaştı.

"Güzel, çok güzel. Artık yorulduğum. Yarın beni hastaneye yatır

Jims. Onun gelin geleceği bu evde ölmek istemiyorum."

"Burası sizin eviniz. İstedığınız yerde ölürsünüz" diye söylendi Jims.

Yaşlı adam gülümsedi. "Böyle konuşman hoşuma gidiyor. Ölmek istediğim yer hastane. O genç Peder Gunn'a oraya gelmesini söyle, buraya gelip Maisie'yi üzmesin. Şu brendi şişesini de ulaşamayacağım bir yere koy."

Shancarriglilerin Dr. Jims'in artık gerçek doktor olduğunu anlamaları uzun sürmedi. Her şeyi değişmişti. Artık bütün sırlarını bilen yaşlı Dr. Nolan olmadığından, onlar da Dr. Jims'e anlatma ya başladılar. O artık evli bir erkekti tabii, karısı da çok nazık biriydi. Büyük değirmenleri olan Fitzgerald ailesindendi.

İyi bir evlilik olmuştu; yabancılar öyle sanıyordu. Ama onlar yü

zeysel olarak biliyorlardı. Tutku, sevgi ve anlayıştan haberleri yok tu.

Nazik, ciddi yüzü ve bir gülümsemeyle hemen aydınlanıveren
benliğiyle Frances onun düşlerinde bile göremeyeceği bir ești.

Sessizce arkasından sokulup kollarını kocasının boynuna do
layıveriyordu. Maisie'yi elleriyle besliyordu. Jims geceleri hasta

107

121

ya çağrıldığında Frances bazen yastığına not bırakıyor, "Beni
Uyandır. Seni doğru dürüst karşılamak istiyorum" diyordu. Her
bakımdan kocasının kendine güvenini artırdı. Jims Blake artık
daha hafif adımlarla ve gözlerinin içi gülerek yürümeye başladı.

Dr. Nolan'ın evi ona bırakmış olması Dr. Jims'in toplumda
daha da çok saygı görmesine yol açmıştı. Yaşlı doktor ona bu
kadar saygı duyduysa, o halde o iyi bir adam olmalıydı. Jims
Blake bazen Shancarrig'de gördüğü saygıya layık olmadığını
düşünüyordu.

Küçük, çorak çiftliklerindeki bezgin ailesini ziyaret edip de
tıp Okumak için öylesine mücadele etmiş olmasaydı yaşayacağı
hayatı düşündükçe suçluluk hissediyordu. 'Onların bu kadar
yokluk içinde olmaları, verdiği parayı bile annesine ve babasına
daha iyi bir yaşam standardı sağlamak yerine şiltenin altına
saklamaları onu üzüyordu.

Bu suçluluk duygusunu Frances'e anlatmaya çalışmış, ama o
kocasını sakinleştirmişti. Ailesi için elinden geleni yaptığını

söylemişti. Kuşkusuz bundan fazlasını kimse bekleyemezdi;

başka bir şey gelmezdi ki elinden.

Frances artık Jims ve bekledikleri bebekle birlikte bir aile

olduklarını söylemişti. Onları o küçük, rutubetli çiftlikteki

bezgin Blake'lere ya da kendi işlerine dalmış, donuk

Fitzgerald'lara bağlayan hiçbir bağ yoktu.

Bir süre böyle devam etti.

Jims çoğu zaman yaşlı Dr. Nolan'ın ruhunun üç numaralı

evde çıkan kahkahaları duysa şad olacağını düşünüyordu.

Önce Eileen, ardından Sheila doğdu. Henüz bir erkek evlat

yoktu, ama herkesin dediği gibi, Tanrı zamanı geldiğinde oğlanı

da gönderirdi.

Oğlan için pek çok kez denediler ama hepsi düşükle

sonuçlandı.

Frances Blake zayıf bir kadındı; çocuk doğurma girişimleri

sağlığını çok bozuyordu.

Jims kendi kendine pek çok kez bu durumda olsa yaşlı

doktorun ne önereceğini düşündü. Dr. Nolan'ın sesini duyar

gibiydi:

"Bu aranızda halledebileceğiniz bir şey... Tanrı'nın yukarıda

şunu bunu şu kadar kez yapman gerek diyen bir kurallar kitabı

yok... Tanrım hepimizden aklımızı kullanmamızı bekler..."

Ve devam edip doğurganlığın yüksek ve düşük olduğu

zamanlarla ilgili en temel ayrıntılara girer, onun deyişiyle

evlilik işlerini yapmak için ikincisinin daha uygun olacağını söylerdi.

Ama mutlaka çifti birbirleriyle konuşmaya teşvik ederdi.

Jims Blake her nedense eşiyle konuşmakta zorlanıyordu.

108

Onu bu kadar çok sevdiği için sorun daha da büyüyordu.

Onu hem arzuluyor, hem de korumak istiyordu. Bu ikisinin

mantığını açıklamak kolay değildi. Karısının yumurtlama

zamanlarını iyice hesaplamış, hamile kalması olasılığının en

düşük olduğu zamanlarda sevişmeye dikkat etmişlerdi. Onun

yüzünü ellerinin arasına alıp iki küçük kızının yettiğini, bir de

oğlan için gayret etmelerine gerek olmadığını söylemişti. Artık

hayatlarını onu ek bir baskı altına sokmadan, sağlığını

tehlikeye atmadan yaşamak istiyorlardı

Frances zaman zaman hüzünlü görünüyordu, ama Jims

bunun onu artık eskisi kadar arzulamamasından

kaynaklandığını düşünüyordu. Belki de gerçekten kocasına bir

erkek evlat verme özlemiyle yanıp tutuşuyordu. Jims birbirini

bu kadar çok seven iki insanın birbirlerini hâlâ zaman zaman

yanlış anladıklarına inanamıyordu. Yine de, ona ne zaman

yaklaşsa Frances öyle yakın ve istekli davranıyordu ki, onun da

bunu istediğine inanıyordu.

1946'da Frances yeniden hamile kaldığında Eileen beş,

Sheila'ysa dört yaşındaydı. Onlara okuduğu masalları Viyella

gecelikleri ve kırmızı flanel sabahlıklarıyla oturup dinleyen iki meleğe benziyorlardı. Jims bu kez bir erkek kardeşin aralarına katılması m diliyordu. Her odada bir şöminenin yandığı evde, şehirdeki hastaneden gelen ebenin ve otuz yedi yaşında binlerce çocuğu dünyaya getirmiş olan eşinin yanında... Frances öldü.

Bebeğe ne isim vereceklerini hiç konuşmamışlardı. Çocuğun yaşayacağını ve oğlan olacağını hayal bile etmemişlerdi.

Doğum ve ölüm haberlerini alır almaz eve gelen Peder Gunn çocuğun sağlıklı olup olmadığını, acil vaftiz gerekip gerekmeyeceğini sordu.

Jims Blake donuk bir sesle, "Yeterince sağlıklı sanırım" dedi.

"O halde bir süre bekleriz. Vaftiz töreni eve biraz neşe getirir." Peder Gunn iyimserdi. Bu kışın getirdiği, görünürdeki bitmez tükenmez karanlık tünellerin sonundaki o ışığı görmeye çalışıyordu.

"Bir an önce yaparsanız iyi olur peder." Genç doktorun yüzü bembeyazdı ve gergin gözüküyordu.

"Şimdi olmaz Jims. Biraz bekle. Oğlan bir toparlansın, vaftiz annesi ve babası bulunsun. Bir isim düşün. Önünde bir hayat var, Frances de böyle olmasını isterdi."

"Yaşamayabilir. Hemen yapalım."

Peder Gunn Jims Blake'in ifadesinden bunun böyle olmadığını anlıyordu. Ancak küçücük bir ruha cennetin

kapılarını kapata mazdı.

Pelerini hâlâ üstündeydi.

109

"Bill Hayes aşağıda, vaftiz babası o olabilir. Ya vaftiz annesi?"

"Maisie olur..."

"Ama ileride oğlan belki de..."

"Oğlanın ileride ne isteyeceğinin önemi yok. Yapacak mıyız, yapmayacak mıyız ?"

Peder Gunn Declan Blake'in başından aşağı kutsal suyu dökerken vaftiz sözcüklerini söyledi. Oğlana ikinci bir isim konulup konulmayacağını sordu; insanların genelde iki adı olurdu.

"Declan yeter" dedi Jims Blake.

Maisie ağlamaktan kıpkırmızı olan yüzü, şiddetli grip yüzünden neredeyse hiç çıkmayan sesiyle avukat Bill Hayes'le birlikte gerekli yeminleri etti. Bu çocuğun manevî sorumluluğunu onlar Üstlenecekti.

Shancarrig'deki avukat Bill Hayes'in de Jims Blake'inkilerle yaşıt çocukları, eşinin sağ salim dünyaya getirdiği, daha dört haftalık olmamış bir de kız bebeği vardı.

Hukuk söz konusu olduğunda asla konuşma sıkıntısı çekmeyen Bill Hayes böyle bir zamanda gereken desteği veremediğini fark etti.

"içen birisi olsaydın sarhoş edene kadar iirirdim seni Jims"

dedi.

"Ama sen de imezsın Bill."

"Sana faydası olacaksa ierdim."

Doktor başını iki yana salladı.

Bu özümü yeğleyen çok fazla genç görmüştü.

"Aşağıda, şöminenin karşısında oturalım mı ?"

Bill Hayes yazıhanesinde, vasiyetnamelerden çıkarılan ya da

dava kaybeden müvekkillerine söyleyecek teselli sözlerini

mutlaka bulurdu. Ancak şu anda zavallının aklına söyleyecek

hiçbir şey gelmiyordu. Söylenecek hiçbir söz uygun değil

gibiydi. "Hayır. Evine git Bill. Lütfen. Ben kendim otururum.

Kentten bir doktor gelecek. Ben bir yere ağrılırsam diye... bu

gece misafir odasında kalacak. Bu gece benim yerime o

bakacak. Kimsenin işine yarayacak durumum yok."

Bill Hayes "Frances bir oğlu olduğunu biliyor muydu ?" diye

sordu. Eşi soracaktı, biliyordu. Normalde kendisinin soracağı

bir soru değildi.

"Hayır. Hiçbir şeyi bilmedi."

"Oğlan büyüyünce ikiniz için de gurur kaynağı olacak.

Bundan eminim."

110

Jims bir oğlu; kızları gibi, bu evde büyüyecek bir çocuğu

oldu ġunu düşünmeye çalıştı. Biberonla beslenecek, geceleri

ağlayacak bir bebek. Gülümseyerek minicik yumruklarını sallayacak bir bebek. Pijamalarıyla oturup kendisine yüksek sesle masallar okunmasını bekleyecek minik bir oğlan.

Gözlerinin önüne bir anda başka görüntüler geldi. Elinde çantası, yokuş yukarı Shancarrig okuluna doğru giden bir oğlan. Elinde sopası, ırlanda hokeyi oynamaya giden bir çocuk. Bütün bu sorumluluklar başını döndürdü.

Bir yalnızlık dalgasına kapıldı. Artık hiçbir zaman Frances olmayacaktı. Minicik, gök mavisi paltoları içindeki kızlarıyla gurur duyan, onlarla kiliseye ayine giden Frances. Daha şimdiden buz kesmişti. Yarın kiliseye götürülecek ve bütün Shancarrig kilisenin avlusuna akın edecekti.

Ellerinde tespihleri, birbirlerini dürtüp fısıldaşarak babası, annesi, kız ve erkek kardeşleri de geleceklerdi. Kimseye ne bir yardımları ne de destekleri olacaktı.

Fitzgerald'lar da gelecekti. Ailenin şapkalı hanımları başörtülü Blake'lere tepeden bakacaklardı. Evde gergin ve yapmacık sohbetler yapılacaktı.

İçlerinden teki bile insanın eşinin ölmesinin ne korkunç bir şey olduğunu, bu konuda onun kendini sorumlu hissettiğini bilmiyordu. Eğer o an... herhalde çocuğun ana rahmine düştüğü o an olmasaydı... Frances bu gece hayatta ve sapasağlam olacaktı.

Bill Hayes'i uğurladı. Hayes o evden çıkınca biraz rahatladı.

Jims Blake sonra şöminenin önünde oturup hastalarına her

zaman söylediği gibi, elindeki nimetleri düşünmeye çalıştı.

Frances'le iyi bir evliliği olmuştu ki, bu bir şanstı. Yaklaşık

yedi yıl. Büyük bir tutku, büyük dostluk, umut dolu mutlu

günler yaşamışlardı.

Aklına küçük kızlarını ve iyi kalpli, nazik ortağının

kendisine bıraktığı kocaman evi de getirdi. Bir de güzel, düzenli

bir işi vardı. Kendi ailesinden kurtulmayı da bir şans sayıyordu.

Buna sağlığını da ekledi. Henüz bir günlük bile olmayan oğlunu

saymadı.

Herkes bunun katıldığı en kötü cenaze töreni olduğunu

söylüyordu. Yağmur damlaları kiliseyi dövüyordu. Yerler

kaygan buzlarla kaplıydı. Mezarlığa yürürlerken doğudan buz

gibi bir rüzgâr esiyordu.

Jims Blake ayinden sonra kızların eve götürülmesinde ısrar

et

111

ti. Hatta pek çoğu ağır nezle ve grip geçirmekte olan

cemaatle el sıkışırken de mezarlığa gelmemelerini rica etti.

"Durum yeterince kötü zaten, bir de zatürree olmayın" dedi

onlara.

Ancak Shancarrig halkı, bir cenazeye toprağa verilene kadar

eşlik etmenin doğru olduğuna inanıyordu. Rüzgâr mezar

kazıcıların paltolarını şişirip, tabutun üstüne konan birkaç çiçeği

de savurup mezar taşlarının arasında bir tür kasvetli dansa

sürüklerken, acı içinde durup beklediler.

Eve döndüklerinde birbirlerine Jims'in hayatını nasıl

sürdüreceğini sordular. Ne yapacaktı? Frances'in kaybı yalnızca

bir eşin değil, evi çekip çeviren kişinin de kaybı demekti. Üç

küçük çocuk vardı. Onlar her üç dediklerinde Jims irkiliyordu.

Küçücük yüzleriyle Eileen ve Sheila'yı düşündü. Bebeği

unutmuştu.

Bu hiç de doğru değil, dedi kendi kendine. Akrabaları ve

dostları aşağıdaki odalarda şeri içip tabaklar dolusu sandviç

yerken, yorgun argın oğluna bakmaya çıktı.

Odaya girdiğinde çocuk uyuyordu.

Bütün bebekler gibi minicik ve pespembeydi; sanki örtülerin

arasında kaybolmuş gibiydi. Minicik yumruklan yastığın

üzerindeydi. Ona mı öyle geliyordu, yoksa bu bebek diğer tüm

bebeklerden daha yalnız ve çaresiz mi görünüyordu? Sanki bu

dünyaya geldiği andan itibaren annesiz olduğunu bilirmiş gibi.

Yüksek sesle, "Senin için elimden geleni yapacağım Declan"

diye söz verdi. Garip bir şekilde resmiyet taşıyan sözlerdi

bunlar ve söylerken de kendini çok uzak hissediyordu. Sanki bir

baba ile çocuğu arasında değil de iki yabancı arasındaki bir

sözleşme ya da pazarlık gibiydi.

Bebek odası dedikleri odaya birinin girdiğini fark etmemişti,

ama arkasını dönünce okul müdürünün eşi genç öğretmen Nora

Kelly'yi gördü.

Kız sanki hasta odasındaymış gibi yavaşça "Kucağıma alabilir miyim?" diye sordu.

"Tabiî Nora."

Çocuk sahibi olma özlemiyle yanıp tutuşan kadının minicik bebeği kucaklayıp göğsüne bastırmasını seyretti.

Kız hiçbir şey söylemeden odanın içinde dolaşmaya başladı.

Sanki oldum olası bebek bakmayı bilen bir kadın gibiydi.

Tutuşu kendinden emin, sevgisi çok belirgindi Jims Blake dışında

112

kimse onun neden hamile kalamadığını öğrenmek için ne çok muayene olduğunu bilemezdi.

Kız bebeğe hafifçe mırıldanarak bir aşağı, bir yukarı yürürken Jims Blake büyülenmiş gibi seyretti.

Doktor, öğretmen ve çocuktan oluşan garip bir tablo şeklinde orada ne kadar kaldıklarını bilmiyordu. Ancak, içinde bebek oğlu nu vermek için garip bir dürtü belirdiğini hissetti. Nora Kelly'ye. "Senin hiç çocuğun yok, olmayacak da. Ben Frances'i öldüren bu çocuğu istemiyorum... Onu al ve kendi çocuğunmuş gibi büyüt" demeyi dünyada her şeyden çok istiyordu.

Daha uygar bir toplumda insanlar böyle yapardı. Bebek öyle nüyle tutuşan birilerinin, ona hiç de ihtiyaç duyulmayan bir ev den o bebeği alıp götürmesi neden Shancarrig çapında bir skan

dal, ülke çapında olay ve hatta yasalar karşısında suç oluyordu ?

Sonra kendini topladı.

"Ben aşağı iniyorum Nora Sen istiyorsan kal burada"

"Hayır, ben de insem iyi olur doktor" dedi Nora

Jim aynı çözümün onun da akandan geçtiğini ve onun da

kendisinin yaptığı gibi, bunu kafasından sildiğini biliyordu.

Peder Gunn'ın kasvetli görünüşlü, kederli kâhyası Bayan

Kennedy işte böyle durumlarda kendini gösterirdi. Hiç dikkat

ekmeden yaşlı eve girdi, önerilerde bulunmaya, yardımcı

olmaya, işleri organize etmeye başladı. Elinde bir sürü

bembeyaz masa örtüsüyle geliyor, sonra hızla başsağığına

gelenlerin nasıl ağırlanacağını anlatıveriyordu. Sokağın

karşısındaki otelle konuşup fazladan bardak, fincan, tabak

alınmışta, Maisie her şeyi ellerini ovuşturarak dinliyordu. Bayan

Kennedy uzun zamandır din adamlarıyla çalıştığından,

onlarınkine benzer bir söz dinletme gücü vardı.

Hiçbir zaman müdahale etmiyor, yalnızca yol gösteriyordu.

Maisie sandviçlerin yaranda bir de sıcak çorba vermek

gerektiğini ya da insanların paltoları ve şemsiyeleri için bir oda

amayı akıl edemezdi. Bayan Kennedy böyle kederli günlerde

düzen ve sağduyunun sesi olduğunu ima ediyordu. Shancarrig'in

dört bir yarandaki zengin ve yoksul tüm evlerde insanlar onu

dinliyor, birinin işleri ele alıyor olmasının büyük rahatlığını

hissediyorlardı.

Jim Blake gelenleri karşılıyor, başsağlığı dileklerini kabul ediyor, hatırlarını soruyor, içkilerini tazeliyor, ama bütün bunları beyninin bir kısmıyla yapıyordu. Bir yandan da yapması gerekenleri düşünüyordu Eleme yöntemini kullanıyordu. Bekâr

113

kız kardeşlerinin ikisini de evde istemiyordu ve daha teklif edilmeden bunu açıkça belirtmeliydi. Ailenin Fitzgerald tarafından da kimseyi istemiyordu ama onlar zaten böyle bir şeyi pek teklif etmezlerdi.

Maisie bir bebeğe bakamazdı. Yatılı dadı tutmak da çok paha' Uya mal olurdu. Ne yapacaktı?

Genellikle yaptığı gibi, kendi kendine yaşlı Charles Nolan olsa işin içinden nasıl çıkardı diye sordu. Yine o gümür gümür sesi duydu: "Köyler ana babalarından kurtulmaya can atan genç kızlarla kaynamıyor mu ? Hepsi de bir sürü kız ve erkek kardeş yetiştirmiştir. Bir küçük bebeğe de herhalde bakabilirler."

O zaman kendini daha rahat hissetti, hatta aşağı mahalleden Dunne'ların en gözü peklerinden olan Foxy Dunne'a gülümsememle becerdi. Üstüne bol gelen pantolonuyla kızıl saçlı Foxy başsağlığı dileğinde bulunmak için kapıya gelmişti. Üç numaralı evin kapısının önüne geldi, "Başınıza gelenlere üzıldüm" dedi. "Teşekkür ederim Foxy. Uğradığın için çok nazıksın."

Oğlan onun arkasında, yemeklerin ve meyve sularının

durduğu masaya bakıyordu.

"Pekâlâ o halde..." dedi.

"içeri girip, başsağlığı dileğini içeride söylemek ister misin ?"

"Çok iyisiniz efendim." Foxy hızla yanından geçti ve masaya yanaştı.

Maisie sinirlenerek baktı ve onu kovmaya kalkıştı. Bayan Kennedy de kaşlarını çatı. Dr. Jims de başını iki yana salladı.

"Bay Dunne başsağlığı dilemeye gelmiş Maisie. Bayan Kennedy, lütfen kendisine bir dilim pasta verir misiniz?"

Dadının bir aylığına kalma işi ayarlandı, bu arada Jims Blake de oğluna bakacak olan kızı aramaya girişti. Arayışı uzun sürmedi.

Carrie'yi buldu. Yirmi dördünde, iri kemikli, siyah saçlı bir kızdı. Bir tepenin yamacında altı erkek kardeşine bakıyor ve yine de hiçbirine yaranamadan, son derece sıkıntılı bir hayat sürüyordu. Jims çoğunlukla tarım aletlerinden kaynaklanan yaralan tedavi etmek için birkaç kez gitmişti evlerine. Kıza hiç dikkatle bakmamıştı, ama yine bir aletten kaynaklanan yaralanma sonucu babasının başına dikiş atmaya gittiğinde, Carrie'nin daha iyi bir iş teklifine memnun olabileceğini düşündü.

Çiftliğin kapısına doğru yürüdüler ve ona teklifini söyledi.

"Neden ben, doktor? Ben sizinki gibi bir evin düzenini bile

mem ki."

"Becerikli birisin. Bir çocuğa bakabilirsin. Bütün kardeşlerine sen baktın." Başıyla annesinin ölümünden beri ağabeylerine ve erkek kardeşlerine kol kanat gerdiği evi işaret etti.

"Kılık kıyafetim pek düzgün sayılmaz" dedi Carrie.

"Hayır, iyi gözükyorsun. Ama eğer yolculuk için kendine bir şeyler almak istiyorsan, şu birkaç sterlini al."

Kibarca söylemişti. Birkaç parça eşyasını alıp kasabaya giden bir sonraki arabaya atlaması anlamına gelen yolculuğun pek önemli olmadığı biliyordu; ama böylece, kızın giyecek bir elbi sesinin olmaması sorunu ortadan kalkmış oluyordu.

Maisie yeni kızın haberini alınca biraz burun kıvırdı ama fazla üstünde durmadı. Ne de olsa, zavallı genç doktor hâlâ yastaydı ve üzülmemesi gerekiyordu. Hem Carrie'nin evde Maisie'ye yardım edeceği ta başından söylenmişti. Havalı bir dadiya tepsiyle ye mek götürmek söz konusu olmayacaktı.

Carrie onu kollarına aldığı anda Declan Blake daha yalnızca on günlüktü.

Dr. Blake'e yavaşça, "Sanki biraz oğluma benziyor" dedi.

"Senin oğlun mu vardı ?" Dünya sürprizlerle doluydu. Carrie ona hiç hamilelikten söz etmemişti.

"Dublin'deyken. Evlatlık verildi, en iyisi buydu. Üç yaşında olmalı, bir yerlerde."

"Dediğin gibi, onu yetiştirmek çok zor olurdu." Sesi her zaman ki gibi nazik ve anlayışlıydı, kalbinin derinliklerinden geliyordu Bu hantal kız üç yaşındaki çocuğunun evlatlık olarak verilmiş o) masının iyi bir şey olduğunu düşünüyor olamazdı.

"Bu ufaklığa iyi bakacağım Dr. Jims" dedi.

Jims oğluna kendi verdiği sözü hatırladı. Herkes bu minicik be beğe bakmaya söz veriyordu, sanki bebek ihmal edileceğinden korkuyormuş gibi.

Sonunda yaz geldi ve Dr. Jims küçük kızlarının ellerinden tu tup onları Shancarrig okuluna götürdü.

Birlikte üç sınıfı gezdiler, onlara küreyi ve dünya haritasını gösterdi. Masalardaki mürekkep hokkalarım da gösterip çok geçmeden kalemelerini onlara batırıp alıştırmaalarını yapacaklarını anlattı. Büyük bir ciddiyetle İrlanda alfabesinin yazılı olduğu tab loları incelediler.

"Burayı bitirdiğinizde İrlanda dilini de konuşuyor olacaksınız'

115

diye teşvik edici sözler söyledi onlara.

Eileen, "Kiminle konuşabiliriz?" diye sordu.

Bayan Kelly kapıda duruyordu ve yüzünde ender görülen bir gülümseme vardı.

Kederli kederli, "Güzel soru" dedi.

Dr. Jims onu yeni testler için yine Dublin'e göndermişti ve

sonuçlardan hiçbirinde en ufak bir umut bile yoktu. Uzmanların Kelly'lerin neden çocuk sahibi olamadıklarını anlayamamaları için hiçbir neden yoktu. Jims oğlunu alıp onun kucağına vermek için hissettiği o garip dürtüyü anımsadı. Bir daha asla geri alınamayacak, huzur bozucu sözlerin ne kadar dilinin ucuna gelmiş olduğunun ancak şimdi farkına varıyordu.

Bayan Kelly de yine aynı şeyleri düşünüyor gibiydi.

Çocuklara "Declan nasıl?" diye sordu. "Çok geçmeden onu da yanınızda okula getirmeye başlarsınız."

"Oh, o hiçbir işe yaramaz. Hiç konuşmuyor ki" dedi Eileen.

Bebeğin de kaydı yapılmasın diye, "Hem yerleri de ıslatır" diye ekledi Sheila.

"Şimdi değil tabii. Bebek cuma günü on haftalık oluyor. Siz de bir zamanlar öyleydiniz." Bayan Kelly sert öğretmen sesiyle konuşuyordu. Eileen ile Sheila saygıyla toparlandılar.

Jims Blake Nora Kelly'nin ona vermek istediği oğlanın yaşını tam olarak hatırladığına dikkat etti.

Eğer ona sorsalardı, nisan ayında, Frances'in öldüğü o güne kadar geri saymadan söyleyemezdi.

"Haydi kızlar. Bayan Kelly'yi meşgul etmeyelim." Kızları eve götürmeye davrandı.

Bayan Kelly, "Eminim ona dönmek için sabırsızlanıyorsunuzdur" dedi.

"Evet. Evet, tabii." Seslerinin yapmacık çıktığının

farkındaydılar.

Okulun kapısını kapatırlarken, uyuyan bir bebeği görmeye eve gitmek için sabırsızlanmamak garip mi, diye düşündü. Hiç sanmıyordu. Eileen ile Sheila bebekken onları saatlerce görmediği olurdu; bazen yalnızca banyodan sonra Frances getirdiğinde görürdü. Çoğu erkek de böyle değil miydi zaten ?

Karısının cenaze günündeki o son derece duygulu anı düşünmemeliydi. Mantıksal olarak tabiî ki karısının dünyaya getirmek için canını verdiği bebeği birilerine terk etmek istemezdi. Suçluluk duygusu içinde, hep o anı düşünmek aptallıktı.

Bu çocuğa karşı son derece norma! duygular besliyordu ve

116

Carrie'yi tutması da çok iyi olmuştu. Kızın gerçekten doğal bir an nelik içgüdüğü vardı ve evde küçük bir bebek olduğunu olabildi ğince az fark etmek istediklerini biliyor gibiydi.

Kızlar her akşam kardeşleriyle oynamak ve Carrie'nin yaramaz kardeşlerinin hikâyelerini, başlarına gelen olayları dinlemek için bebek odasına gidiyorlardı. Carrie onlara Dublin'de doğurup ev latlık verdiği bebekten hiç söz etmiyordu.

Onun yerine oturup be bek Declan'ı kucağında sallıyordu.

Jims Blake zaman zaman odaya uğruyordu. Her gün değil ama.

Bayan Kelly'nin duyunca buna inanamayacağını biliyordu.

O akşam bebek odasına gitti.

Carrie elinde bir kalem, önünde mürekkep hokkası ve bir sürü buruşturulmuş kâğıtla masada oturuyordu.

"Yazmayı hiçbir zaman beceremedim doktor" dedi.

"Hepimiz farklı işlerde iyiyiz. Sen de çocuk bakımında müt hişsin."

"Bebekleri herkes sever." Omuz silkti.

"Evet" dedi Jims.

Sesinin tonu Carrie'nin dikkatini çekti. "Sizin durumunuz başka tabiî... Yani, siz erkeksiniz ve zavallı eşiniz onu doğururken ölmüş "

"Bunun için onu suçlamıyorum." Doğruydı. Jims Blake, Fran ces'in ölümünden oğlunu değil, kendini sorumlu tutuyordu.

"Zamanla onu seversiniz. Bir baba demeye başlasın... ve bacaklarınıza dolansın. O yaşta çok sevimli olurlar."

Herhalde kardeşlerini düşünüyor olmalıydı. Kendi çocuğunun büyüdüğünü görememişti.

Jims konuyu değiştirdi. "Yazı yazmana yardım edebilir miyim, yoksa özel mi?" Carrie'nin ona baktığını gördü. Pek çok bakım dan Jims de Peder Gunn gibi sır saklayabilen, insanların içlerini dökebilecekleri biriydi.

Carrie'nin kardeşlerinden biri cezaevindeydi. Aileden başka kimse ona mektup yazmıyordu. Carrie onun unutulmadığını, çık

tığında gidecek bir yerinin olduğunu bilmesini istiyordu. Bunu güvenerek ve açıkça anlattı.

Jim masaya oturup kalemini çıkardı.

Yıllar önce başına dikiş attığı delikanlıya Carrie'nin ağzından bir mektup yazdı. Çiftlikteki değişikliklerden, yeni ahırdan, aşağı tarlayı nadasa bıraktıklarından söz etti. Jacky Noone'un yeni bir kamyon aldığını, Cissy'nin evlendiğini anlattı.

Shancarrig'in yaz

117

güneşinde güzel görüldüğünü ve eve döndüğünde onu karşılamak üzere nasıl bekleyeceğini söyledi.

Carrie mektubu duraklaya duraklaya yüksek sesle okurken gözleri yaşardı. "Siz çok iyi bir insansınız doktor. Neyi nasıl yapacağımı bilmiyordum ama siz benim içimden geçenleri anladınız."

"İşte. Tükenmez kalemi bir armağan olarak kabul et. O kalemi hokkaya batırmaya uğraşmaktan daha kolay olur bununla yazmak." Bebek ağlamaya başladı ve doktor ayağa kalktı. Çocuğa hiç bakmadan kapıya doğru gitti. "Onu kendin temize çek Carrie. Oğlana benim el yazımla mektup göndermek anlamsız olur. Bu sefer temize çek, bir dahaki sefere sana yine fikir veririm."

Kız çocuğu kucağına aldı ve şaşkın bir yüzle ona baktı.

Hapishane kuşu kardeşine mektup yazmaya zaman ayıracak,

güzel kalemını ona verecek kadar iyi bir adam, on haftalık

oğlunu kucağına bile almıyordu.

Declan Blake üç yaşma geldiğinde Carrie ona bir pasta

hazırladı, üstüne üç mum dikti ve bebek odasında parti yaptılar.

Maisie o güne özel kekler hazırladı. Kızlar hediye olarak

yaptıkları tatlıları getirdiler ve oğlan mumları üflerken hep

birlikte "iyi ki Doğdun"u söylediler.

Jims Blake oğlunun küçük, heyecanlı yüzüne, minicik

burnuna ve yıkanmış pırı pırıl saçlarına baktı. Üzerinde

Carrie'nin herhalde kasabadan yeni aldığı sarı bir kazak vardı.

Doktor çocukların giysileri için Carrie'ye, mutfak için Maisie'ye

para bırakıyordu. ikisi birlikte evini pek güzel çekip

çeviriyorlardı.

Doğum günü şarkısı bitince içinde garip bir boşluk hissetti.

Sanki ondan bir şey bekleniyormuş gibiydi.

Charles Nolan'ın ona bu evde evlenme teklif etmesinin

üzerinden on yıl geçmişti, insanları ziyaret etmekle, sorunlarını

dinlemekle, onların gerçekleşebilecek ya da gerçekleşmesi

imkânsız hayallerini öğrenmekle geçen bir on yıl. Kendi

hayallerinin neler olduğunuysa bilmiyordu. Hiçbir zaman onları

düşünmeye zamanı olmadığını söylüyordu kendi kendine.

Çocuklar hâlâ ona bakıyorlardı.

içinden ihtiyar Charles Nolan'a ne yapacağım sordu ve kendi

ağzından dökülen sözleri duydu...

"Neden 'O Can Dostumuzdur'u söylemiyoruz?"

Gözler ışıldadı, Carrie'nin yüzü yumuşadı, kızlar hep bir ağızdan bağıştılar ve Declan böylesine ilgi odağı olduğu için ellerini çırpıtılmış Blake o an donakalmış gibi oldu.

118

Declan'ın okula gitme günü sandığından da çabuk geldi.

Carrie, "Sizin için büyük bir gün doktor" demişti.

"Oğlunuzun elinde çantasıyla okula gittiğini göreceksiniz."

Jims Blake çocuğa baktı. "Büyük bir gün gerçekten. Öyle değil mi Declan?"

Declan babası sanki bir yabancıymış gibi ciddiyetle baktı

"Evet, öyle." Mahcup konuşuyordu. Carrie'nin arkasına saklanıyor, yeni ayakkabılarım yere sürüyor ve çekingen görünüyordu Doktor içinden bu yaştaki bütün çocuklar herhalde babaların dan biraz çekinirler diye düşündü. Oğlan sıska bacaklarıyla okula giderken pencereden onu seyretti.

Günün nasıl geçtiğini soracaktı, ama Declan eve döndükten sonra hastaya gitmişti ve ertesi sabah da konuşacak zaman olmadı. Carrie'nin Declan'ı okula götürmesinde bir sorun olduğunu öğrenene kadar neredeyse bir hafta geçti.

Carrie, "Diğer çocuklar ona bebek diyorlar" diye söze girdi.

Jims, "O daha beş yaşında, o yolu tek başına gidebilmesi için çok küçük" dedi.

"Başkaları gidiyor. Bütün küçük Dunne'lar aşağı mahalleden

kendileri geliyorlar..."

"Onlara çocuk denemez, âdeta maymun gibiler. Daha iki yaşındayken çıplak ayakla ağaçlara tırmanıyordu onlar."

Jims Blake bir kıyaslama yapılmasına içerlemişti.

"Ama onunla alay edilmesi çok kötü. Belki de kızlarla gidebi lir?.."

"Kızlar onu peşlerinde istemiyor. Kendi arkadaşları var..."

Carrie ona sanki hayal kırıklığına uğramış gibi baktı. Jims

Bla ke bir kendine acıma dalgasına kapıldığım hissetti. Neden

hatalı taraf hep o oluyordu ki? Hepsi için elinden geleni

yaptığım sanı yordu; Eileen ile Sheila'yı küçük kardeşlerini

peşlerinden sürüklemek zorunda bırakmıyordu; şimdi de bunun

sonucunda dünya nın en kötü adamı oluyordu.

Hastalarından hiçbiri söylediklerine asla karşı çıkmazdı. ilaç

larını alır, şuruplarını içer, pansumanlarını yapar, testler için

has taneye gider, ona asla güvenmezlik etmezlerdi.

Ancak evde her yaptığı kuşkuyla karşılanıyordu.

Daha sonra, her hafta olduğu gibi Carrie'nin mektup yazması

na yardım ettiği sırada kurşunkalemle bir yazım hatasının altını

çizerken Carrie ona baktı. Huzursuzdu.

"Siz çok iyi bir insansınız doktor."

"Neden böyle söyledin?"

"Hatalarımı beni aşağılamadan düzeltiyorsunuz. Ben bir şeyleri

özetleyip yazdığımda, 'Açık yazman daha iyi olmaz mı, daha iyi anlaşılır' diyorsunuz... Benim kara cahil olduğumu söylemiyorsunuz!"

"Ama sen kara cahil değilsin ki."

"Sanırım durmadan bana bir şeyler öğretmek için uğraşmamabsınız. Biraz da Declan'ın çengel alıştırmalarına bakmaksınız."

"O da ne?"

"Yazı yazmayı öyle öğretiyorlar."

"Bayan Kelly'nin işine müdahale etmek istemem."

Ama Declan'ın defterine baktı ve "Bunlar çengel mi yani?" diye sordu.

"Evet baba."

"Çok güzel. Çok güzel, devam et." içinden bir ses söylenecek doğru sözlerin bunlar olmadığını söylüyordu.

Eileen ile Sheila küçüklüklerinden beri hep hastalarını sorarlardı ona.

"Bayan Barton ölecek mi?" Tek oğluyla tepedeki pembe evde Oturan sakın terziyi severlerdi.

"Hayır, tabî ki ölmeyecek. Grip olmuş."

"Bayan Rogers'ın bebeği mi olacak?" Onu örgü örerken gör müşlerdi ve bebek ile örgü arasında bağ kuruyorlardı. "Otomobil kazasında çok kan var mıydı ?"

Kızlarının sorularım geçiştiriyor, açık vermeden dram duygu sunu dağıtıyordu. Bu arada oğlunun hiçbir zaman soru sormamatı da

dikkatini çekiyordu.

Yıllar geçtikçe bu daha da çok dikkatini çekmeye başladı.

Kızlar Shancarrig okulunu bitirip seksen kilometre ötedeki iyi bir manastır okuluna yatılı gittiler. Evde yalnızca doktor, Maisie ve Declan kaldı.

Declan'ın ilk ayininden sonra Carrie istifasını vermişti.

"Artık yedi yaşında, doktor. Koca çocuk oldu. Kendi kendine giyinebiliyor, odasını topluyor, ev ödevini filan yapıyor.

Bana ihtiyacınız kalmadı."

"Hem belki sen de evlenmeyi düşünüyorsundur." Dr. Jims'in fark etmediği hiçbir şey yoktu.

"Ne diyebilirim ki."

"Küçük delikanlının babasıyla mı?"

Evet, öyle. Sayenizde doktor. Ona biraz yazabildim, bir şeyler söyledim, düşüncelerimi uçtun, insanları çok güzel konuş

120

turuyorsunuz siz. Buralarda her şeyi içine atan çok fazla insan var."

Onun bu övgüsüne memnun olmuştu. "Yine çocuğun olur.

ilki ni asla unutamayacağını biliyorum, ama artık bir aile olursunuz " Hayata böylesine güç koşullarda başlayan siyah saçlı bu kaba sa ba kız adına mutlu olmuştu.

"Siz de ben gittikten sonra belki oğlunuzu daha iyi tanıma

fır satı bulursunuz."

"Ah, o da olacak, o da olacak. Ev ödevini yapması için buraya bir yazı masası almayı düşünüyordum."

"Kızlar hep aşağıda çalışırlardı biliyorsunuz, olan biteni kaçır madan."

"Ama o burayı ister. Daha bağımsız. Öyle değil mi?"

"Kendini biraz soyutlanmış hissedebilir." Bakışları hüzünlüydü

"Hiç de değil, dikkatini daha iyi toplayabilir. Her neyse, konu yu değiştirelim. Bizi görmeye geleceksin değil mi?"

"Tabii geleceğim. Sizinle hayatımın en güzel yedi yılını geçirdim. Ben asıl bu evde büyüdüm. Çok ayrıcalıklıydım." Doktor ge çıştırmeye çalıştı. "Ciddi söylüyorum Doktor Jims. Buraya geldi ğimde ayrıcalıklı gibi bir sözcüğü kullanmayı bile bilemezdim. Bu da canlı kanıtı değil mi?"

O gittikten sonra doktor oğlunun dünyasına girmek için bilinç li bir çaba harcadı.

Ama hep önü tıkanır gibi oldu.

Declan ödevini sessiz sakın, eskiden bebek odası denen odada yapıyor, sonra inip mutfakta, Maisie akşam yemeğini hazırlarken yanında oturuyordu. Dr. Jims çoğunlukla dışarıda olduğundan yemeğini Maisie'yle yemesi mantıklı görünüyordu.

Ne de olsa. Carrie varken de onunla yerdı.

Dr. Declan'ın ilgisini çekecek bir şeyler düşünmeye çalıştı

"Kesirlere başladınız mı evlat?"

"Bilmiyorum."

Sinirli bir ses tonuyla "Bilmelisin. Ya başlamışsınızdır, ya baş lamamışsınızdır" dedi.

"Başlamış olabiliriz. Okulda bir konuya bazen bir şey deniyor bazen başka bir şey."

"Ya arkadaşın Dinnie nasıl ?"

"Vinnie."

"Evet, Vinnie. Nasıl?"

"İyidir sanırım baba."

121

"İyi olup olmadığım biliyorsundur herhalde." Yine sabrı taşıyor, ses tonu değişiyordu.

"Yani, uzun zamandır görmedim onu."

"Artık arkadaş değil misiniz?"

"Bilmiyorum. Olabiliriz. O kentte yaşıyor, ben buradayım."

öyleyse suçluydu. Onu dinlememiş miydi? Ona söyleyen olmamış mıydı? Herhalde başka babalar da çocuklarının arkadaşlarıyla ilgili bu karışıklığı yaşıyorlardı.

Ve tabiî kızlar daha kolaydı, bunu herkes bilirdi. Eileen ya da Sheila'yla ilgili hiç sorun olmamıştı. Onların arkadaşlarının kimler olduğunu bilirdi. Kızlar arkadaşlarını anlatır, eve getirirlerdi. Yatılı okuldan geldiklerinde mutlaka otelden Nessa Ryan'ı ve Binbaşı Murphy'nin kızı Leo Murphy'yi ararlardı.

Oğlanları anlamak daha güçtü. Kendilerine ait gizli bir dünyaları vardı anlaşılan. Jims Blake kendi çocukluğunu, ona tek kelime bile etmeyen asık yüzlü, suskun babasını düşünüyordu. Kendisi o suskun adamdan bu kadar farklı davranıyor, ama yine de İstenmiyordu anlaşılan.

Kızlar onunla kolayca iletişim kuruyorlardı. Eileen gelip çalışma odasında bir pufa oturdu, kollarım dizlerine doladı ve "Leo Murphy bu yıl çok garip ve züppe olmuş" diye yalandı.

"Sahi mi ?" Jims Blake'in kızın annesi Miriam Murphy'nin akıl sağlığı konusunda kuşkulan vardı.

"Evet. Evine gittiğimde beni içeri almadı, yalnızca bugün oynayamayacağımızı söyledi. Oyunmuş, sanki çocukmuşuz gibi."

"Biliyorum, biliyorum." Sesi teskin ediciydi.

"Nessa Ryan da onun için aynı şeyleri söylüyor. iyice züppe olmuş. Kimseyi evine sokmuyormuş, sanki gitmeye bayılıyormuşuz gibi."

"Belki Maisie size burada güzel bir çay hazırlayabilir..."

"Nessa onun başkasının evine de gitmek istemediğini söylüyor."

Jims kızını "En azından Nessa var" diyerek teselli etti.

Eileen yüzünü buruşturdu. "Evet, Leo Murphy'yi de kocaman evini de kim ister ki? Hem bizimki zaten onların evinden çok daha güzel."

"Güzel bir evimiz var diye talihinle övünme sakın."

Onlara Dr. Nolan kendilerine bu kadar güzel bir ev verdiği için ne kadar talihli olduklarını anlatmaya çalışmış, ama sadık kızları buna kulak asmamışlardı. Babalarının buna ve daha fazlasına layık olduğunu düşünüyorlardı, öyle demişlerdi Eileen'in diplomasında birkaç pekiyi olursa üniversiteye gide

122

cekti. Mimar olacaktı. Çok isterdi bunu. Rahibeler onun çok akıllı olduğunu söylüyorlardı ve diplomasım aldığımda tüm dünya da hatta Manda bile kadın mimarların kabul gördüğü bir noktaya doğru ilerliyor olacaktı. Ne de olsa 1960'lar olacaktı.

Düşünün bu

Sheila da hemşirelik yapmak istiyor, bunun için daha şimdiden Dublin'in en iyi eğitim hastanelerine mektuplar gönderiyordu.

Declan tıp okuyacaktı tabii, o yüzden önemli olan onu bir yatılı okula sokmaktı. Cizvitlerle, Benediktenlerle, Vincent'çi keşişlerle ve Kutsal Ruh Pederleriyle görüşmüştü. Hepsinin bazı olumlu ve olumsuz yanları vardı. Kayıtlara baktı, okul arşivlerini kontrol etti ve genelde en iyi olanı seçti. İşin kötüsü, bu en uzakta olan okuldu.

Eileen, "Oraya sık sık gidip onu göremeyeceksin" dedi.

"Tatillerde eve gelir." Dr. Jims savunmaya geçtiğini biliyordu Yine.

"Ama insana okulda ziyaretçi gelmesi çok güzel. Biz senin

pa zar günleri gelmene bayılıyorduk."

Eskiden on beş günde bir giderdi. Kışın ıslak yollarda uzun

bir yolculuk olurdu bu. ilk başlarda çok küçük olduğu için,

yolda problem çıkarır ve kızları huzursuz eder diye, Declan'ı hiç

götür memiştı. Daha sonraları götürmek aklına bile gelmemiştı.

On yaşındaki bir oğlan pazar günü, davet edilse bile bir

kızlar okuluna sürüklenmek istemezdi. Bir oğlan için fazlasıyla

kız işiy di bu.

Declan'ın yatılı okula gitmesinden önceki yaz oğlanla daha

çok vakit geçirmek niyetindeydi, ama yapacak öyle çok işi

vardı ki Öncelikle, Maura Brennan'ın çocuğı meselesi vardı.

Brennan'ların Shancarrig'de kalan tek kızı olan Maura'yı çok

severdi. Diğerleri uzun zaman önce İngiltere'de yapmaktan pek

de memnun olmadıkları işlere gitmişlerdi. Maura'nın hayal gibi

bir havası, hayatın sunduklarını kabul eden bir tarafı vardı. Ona

gebe olduğunu söylediğı günü hatırlıyordu.

Gözlerinden iri iri yaşlar dökülürken "Benimle asla evlenmez

Dr. Jims" demiştı.

"Ben pek emin olmazdım. Sen herkes için çok iyi bir kısmet

değil misin ?" Bunu içinden gelerek söylememiştı. Gerry

O'Sulli van'ın ortadan kaybolacağım düşünmüştü, ama Gerry

kalmıştı Düğün yapılmış, Jims de onların sağılığına kadeh

kaldırmak için Johnny Finn'in yerine gitmişti.

Sonra doğumunu yaptırmıştı ama bebeğin gözlerinde epikan
tus kıvrımı vardı. Adını gururla Maura O'Sullivan olarak
söyleyen

123

anneye oğlunda Down sendromu olduğunu bildirmek de yine
ona düşmüştü.

Kıza nasıl sarılıp her şeyin yoluna gireceğini söylediğim
hatırlıyordu. Peder Gunn ona bebeğin babası Gerry O'Sullivan'ın
vaftizden önce Shancarrig istasyonundan trene binip gittiğini
söylediğinde bile kendi sesinden teselli sözcükleri duyduğunu,
Maura'ya her şeyin yolunda gideceğini söylediğim anımsıyordu.
Ne tarafa dönse bir insanın hikâyesi vardı... Küçük evlerde de,
büyük evlerde de.

Glen'de hiç yolunda gitmeyen bir şeyler vardı ve nasıl başa
çıkacağını bilmiyordu. Savaş yaralarını kahramanca sarmış,
sessiz bir adam olan Frank Murphy'nin aklında hiç yakınmadan
sürüklediği sakat bacağından çok daha ciddi şeyler olmalıydı.
Jims Blake konunun karısıyla ilgili olduğunu sanıyordu. Miri
am Murphy'yi daha önce hiç muayene etmemişti. Doktora bir at
kadar güçlü olduğunu söylemişti. Karşı çıkılırsa insanı gözden
silen, çekici bir kadındı ve doktor onun kızıl sarı saçlarını,
omzunda ipek bir atkı, elinde ince bir sepetle büyük bahçelerde
dolaşırkenki doğal zarafetini beğenirdi.

Shancarrigliler Bayan Murphy'nin hiç çarşıya inmemesi

gerçeğine çoktan alışmışlardı. Dükkânlarda hesabı vardı ve ev sahibesi bisikletleriyle eve giden çıraklara her zaman dostça el sallardı. Çocukların karşısına hizmetçi Biddy ya da binbaşının kendisi çıkardı.

Ancak bu yaz Miriam'da farklı bir şeyler vardı. Gözlerindeki boş bakışlar çok rahatsız ediciydi. Frank'in gözlerinde de daha önceleri olmayan, temkinli ve koruyucu bir bakış vardı. Charles Nolan ona sık sık sırlarım ve dengesiz bireylerini saklayan ailelerden söz etmişti. Genelde bu işlere burun sokmamak daha iyiydi.

Jims Blake yaşlı Charles'ın Glen'deki durum karşısında ne yapacağını merak ediyordu. Yalnızca binbaşı sıkıntıda olmakla kalmıyor, kendi kızlarının çok iyi arkadaşı olan Leo da içinde bulunduğu baskının belirtilerini göstermeye başlıyordu.

Arabasıyla Barna Ormanı'nın oradan geçerken kıza rastladı.

"Seni eve bırakayım mı Leo?"

"O tarafa mı gidiyorsunuz?"

"Bu araba nereye istersen oraya gider."

"Sağolun doktor."

"Bu yaz kendine yeni arkadaşlar edindin mi Leo ?"

Kız şaşırmıştı. Anlaşılan hiç yeni arkadaşısı yoktu. Neden soruyordu Doktor kendi çocuklarını şikâyet ediyor gibi göstermeden onun pek ortalarda görünmediğini ima etti.

"Bir süre tatile gitmiştik, deniz kıyısına."

Doğruydu. Bili Hayes'ten binbaşının köpekleri ve herkesi ara baya bindirip hiç haber vermeden çıkıp gittiğini duymuştu.

"Ama artık döndün, yine de kimseler seni görmüyor.

Çingenele re katılıp gittiğini sandım." Bunları söylerken Glen'in bahçe kapısının dan girmişlerdi. "Sorun değil Leo, yalnızca şaka yapıyordum."

"Çingenelerle ilgili şakalardan nefret ederim" dedi Leo.

Kızı ormanda korkutup korkutmadıklarını merak etti. Esmer, kuşkucu ve her zaman tetikte olan bu insanlar bir seferinde, bir çocuklarını doğurttuğunda ona bir sülün hediye etmişlerdi. Otlara sardıkları kuşu aslında gelip istemedikleri, ama zor bir doğum sırasında yakından geçmekte olduğu için kullandığı becerilerine teşekkür etmek üzere gülümsemeden, mağrur bir ifadeyle uzatmışlardı.

Binbaşı kapıda belirdi. "Sizi içeri davet edemeyeceğim" dedi.

"Hayır, hayır." Doktorun sır saklayan, herkesin her şeyini anlatabileceği bir adam olarak bilinmesi, biraz da sohbetlere karşı taraf istediğinde son verebilmesine dayanıyordu. Hiçbir zaman bir adım daha ileri gidip irdelemez, ama ifadesi her zaman açık, başkalarının anlatacaklarını dinlemeye her zaman hazır olurdu.

Oğlu Declan hiçbir zaman bir şey anlatmak istemezdi.

"Sence okulu sevecek misin Declan?"

"Gitmeden bilemem ki."

Bu kadar suskun, konuşmaya bu kadar isteksiz bir oğlan daha olabilir miydi?

Maisie onun alışıp alışmadığını sordu. Yatakları havalandırıyorlar mıydı? Orada bu taraflardan başka oğlanlar da var mıydı?

Dr. Jims Blake bu soruların hiçbirine cevap veremiyordu.

Tek hatırladığı oğlunun veda ederken el sallamasıydı.

Annelerinden ayrılmak istemeyen başka birkaç oğlan gibi bacaklarına sarılmamıştı. Bazı dışadönük oğlanlar gibi hemen çene çalıp arkadaş edinmeye de girişmemişti.

Her pazar eve mektup yazmaları gerekiyordu. Declan yortular dan, yürüyüşlerden, bir piyes hazırlamaktan, rölyef bir harita hazırlamaktan söz ediyordu. Jims Blake bu mektupların rahipler tarafından okunduğunu ve asıl amacın okul faaliyetleri hakkında iyi bir izlenim vermek olduğunu biliyordu. Mektup bazen holdeki masanın üstünde, ilaç şirketlerinin doktorlara gönderdiği ilanlarla birlikte açılmadan dururdu.

Declan Dublin Üniversitesi'nde mimarlık okuyan ve Dublin'de

125

bir yurttan kalan Eileen'e yazmıyordu. Dublin'in en iyi hastanelerinden birinde hemşirelik yapan Sheila'ya da mektup göndermezdi. Maisie'ye bir doğum günü kartı göndermişti,

aslında onun okul hayatı hakkında çok az şey biliyorlardı.

Tatilleri uzun ve amaçsızdı. Doktor onun okula dönmek için can attığını düşünüyordu.

Karnelerinde çalışmalarının yeterli olduğu görülüyordu.

Ortalama notlar alıyordu. Sınıftaki yeri altgrubun üstlerindeydi.

"Arkadaşlarından birini kalmaya davet etmek ister misin?"

"Buraya mı?" Declan şaşırmıştı.

"Bolca yer var. Belki hoşlarına gider."

"Ne yaparlar burada baba?"

"Bilmem. Ne yaparlarsa, sen herhangi bir yerde ne yaparsan." Artık sıkılmıştı. Oğlunun bu bir soruya başka bir soruyla cevap verme alışkanlığına katlanamıyordu.

Bu önerisi de bir işe yaramamıştı, Dublin'e gitme teklifi de.

"İki gün Dublin'de ne yaparım ki?"

"İnsan Dublin'de ne yapar? Ablalarını görürüz, onları yemeğe götürürüz, iyi olurdu, değil mi?" Sanki on beş değil de, beş yaşında bir oğlanla konuşuyor gibi olduğunu fark etti.

Diploma alması yaklaşan Eileen'den de, yakında hemşire çıkacak Sheila'dan da uzaklaşmış bir oğlanla.

Ziyaret hiç gerçekleşmedi. Uzun zamandır Declan diploma aldıktan sonra bir ödül olarak konuşulan Galway yarışlarına gidiş de.

Jims Blake oğluyla yakın ilişki kurmak için her türlü girişimde bulunduğu dair elini vicdanına koyup yemin

edebileceğini, ama her seferinde itildiğini söylüyordu.

Normalde Bill Hayes dışında başka kimseyle konuşmayacağı bir durumdu. "Sen de oğlun Niall'ın ağzından bir söz almayı deveye hendek atlatmak kadar zor mu buluyorsun, yoksa seninle konuşuyor mu?"

"Niall dinleyeceklerini bilse ağaçlardaki kuşlarla bile konuşur. Günün her dakikası bir hikâye uydurabilir. Ama müşterilerle ilişkileri pek iyi değildir."

Bill Hayes kederli kederli başım salladı. O da oğluyla ilgili hayal kırıklığına uğramıştı. Avukat olmasına rağmen artık ne yeni iş getirebiliyor ne de eldeki işlerle başa çıkabiliyordu.

Dr Jims üsteledi. "Peki seninle konuşuyor mu?"

"Dinlediğim zamanlarda, ki bu pek sık olmuyor, Bir çiftçinin vasiyetnamesini hazırlamaya gittiğinden dolayı dağlar ve göller

126

hakkında uzun uzun hikâyeler dinlemekten hoşlanmıyorum.

Ben vasiyetnamenin doğru dürüst yazıldığını, adamın işlerinin haile dildiğini ve her şeyin yolunda olduğunu duymak istiyorum."

Dr. Jims iç çekti. "Bende tam tersi. Onunla üniversiteye yazıl mak hakkında bile konuşamıyorum. Bahaneler bulup duruyor."

"Bir yemekte konuş. Sorunu cevaplayana kadar yemeğini koy ma... Cevabını verecektir. Oğlanlar yemeğe bayılırlar."

Jims Blake bunun da işe yaramayacağını, çünkü oğlunun yemeklerini genel olarak mutfakta Maisie'yle yediğini söylemeye utandı. Yemek odasında iki kişilik sofranın anlamı yoktu. Zavallı doktorun ne zaman çağrılacağını kim bilebilirdi ki? Öte yandan, 1964 yazı geçiyordu. Hazırlıkların yapılması, ücretlerin ödenmesi, Tıp Fakültesi'nde yer ayırılması, kalacak yer ayarlanması gerekiyordu.

"Declan! Bizim aynı evde oturduğumuza kimse inanmaz..."

"Ben hep buradayım" dedi oğlan. Asi ya da savunmacı bir tavır yoktu, yalnızca basit bir gerçeği söylüyordu.

Jims Blake bundan rahatsız oldu.

"Ben de hep buradayım" dedi. "İşe gitmediğim zamanlarda.

Tıpkı senin de ileride olacağın gibi."

"Ben tıba gitmeyeceğim baba."

Nedense sürpriz olmadı. Bunu bekliyor olmalıydı.

"Ne zaman karar verdin?" Sesi buz gibiydi.

"Ben hiçbir zaman gideceğime karar vermedim, gideceğimi düşünen hep sendin. Benim aklımda yoktu."

İki yabancı gibi kibar, ama sert konuşuyorlardı.

Declan bir müzayede kuruluşuna girmek istiyordu. Arkadaşı

Vinnie O'Neill'in babası onu alacaktı. O hayatı severdi. Bir yerlere bakmak, müşterilere bir şeyler göstermek ona çekici geliyordu. İnsanlarla konuşup bir şeyler hakkında bilgi vermekte çok başarılıydı. Hayatını kolaylıkla kazanabilirdi.

Vinnie rahip olacaktı. Ailede de başka oğlan yoktu, yalnızca kızlar vardı. Bay O'Neill onu severdi ve iyi geçinirlerdi. Jims Blake hiç tanımadığı, etrafta ilanlarını gördüğü Gerry O'Neill isimli emlakçinin hikâyesini kederle dinledi. Declan Blake'le iyi geçinen ve kendi oğlu kiliseye gireceğine göre, Declan'ı artık bir tür evlat gibi gören bir adamdı bu. Declan'ın büyük kentte oturmasını öngören planlar sessizce kabullendi. Anlaşılan Vinnie'nin odasında kalabilecekti. El altında olması daha kolaydı ve ne kadar çabuk olursa, o kadar iyiydi.

127

Binine ertesi hafta ilahiyat okuluna gidecekti. Declan da hafta sonu taşınmayı düşünüyordu.

Jims Blake Maisie'nin onu özlemeyeceğini, çünkü hayatının artık büyük ölçüde kilise ekseninde geçtiğini öğrendi. Hem onun okulda olmasına da alışmıştı. "Ya ben?" dedi. "Benim seni özleyecek olmam?"

"Ah baba, sen kendi havandasın. Beni özlemezsın."

içtenlikle söylenmişti ama delikanlı babasının yüzündeki yalnızlığı görünce üzüldü.

"Hem zaten tıp da okusam hep uzakta olmayacak mıydım?"

"Geri dönüp işimde bana yardım ederdin, sonra da işi sen devralırdın. Böyle düşünmüştüm."

Sessizlik oldu. Uzun bir sessizlik.

"Üzüldüm" dedi Declan.

Jim daha sonra acaba kolunu oğlunun omzuna atmalı mıydı?

On sekiz yıllık soğukluk ve aradaki mesafe için özür dileyip, ileriki yılların daha iyi olacağı umudunu vermeli miydi ? Ama omuz Silkti. "Bildiğin gibi yap" dedi. Ve sonra dudaklarından şu sözcükler döküldü: "Hep öyle yaptın zaten."

Söyleyebileceği en kesin veda sözünün bu olduğunu biliyordu.

Jim Blake şehre indiğinde bazen O'Neill'lere uğruyordu. Tıp ki ağrıyan dişini kurcalayan bir adam gibi, Declan Blake kendini ait hissettiği evdeki adamı görmek için sabırsızlanıyordu. Gerry O'Neill her konuda anlatacak pek çok hikâyesi olan, kendini hoşsohbet olarak gören, kırmızı yüzlü bir adamdı. Jim Blake onu sıkıcı ve inatçı buldu. Adamın karısı, kızları ve Declan onun hikâyelerine gülüp, daha fazla anlatması için teşvik ederken o oturup gözlerine inanamadan onları izledi.

En büyük kızı Ruth çok güzeldi ve babasının kıymetlisiydi.

İşte ona yardımcı olabilmek için şehirdeki sekreterlik okulunda ticaret kursuna gidiyordu. O'Neill Emlak'ten sanki Gerry O'Neill'in lafebesi oluşuna dayanarak kurduğu derme çatma bir iş değil de, eski ve çok saygın bir aile şirketiymiş gibi söz ediyorlardı.

Jim oğluna "Ruth'u bir ara eve davet et, olur mu ?" dedi.

Declan'ın yeni ailesindeki bu simsiyah gözlü kızı pek beğendiğini görebiliyordu.

"Bence olmaz..."

"Tanrı aşkına, senden orada oturmanı istemiyorum, yalnızca kızı bir pazar yemeğe getirmeni istiyorum " Yine ağzından söyle

128

mek istemediği sert sözler çıkmıştı. Oğlu şaşırmış göründü. "Evet, pekâlâ. Tabiî... bir ara çağırırım."

Jims Blake bir yardımcı almayı düşündü. Yıllar önce o eve kal maya geldiğinde ihtiyar Charles Nolan'ın ne kadar memnun olduğu nu şimdi anlıyordu. Ona nasıl hem işini, hem de evini emanet etmiş ti. Jims aynı durumu Declan'la yaşayacağını düşünmüştü. Akşamla n tıpkı Charles'la oturdukları gibi oturacak, Lancet veya Irish Medical Times dergilerindeki makaleleri tartışacak, ilaç şirketlerinin birinin çıkardığı her derde deva sihirli kremi eleştireceklerdi.

Sheila Dublin'deki hastaneden her hafta telefon ediyor, İngiltere'de bir mimarlık bürosunda çalışan Eileen'se haftada bir mek tıp yazıyordu.

Frances'in yüzünü, onu kollarına aldığı anda hissettiklerini nere deyse unutmuştu. Kendini ihtiyar bir adam gibi hissetmesi için bir neden yoktu, daha ellili yaşlarının sonlarındaydı, ama o, yine de içinden hayatının artık bittiğini hissediyordu.

Declan sonunda Ruth'u yemeğe getirdi. Kız tıpkı kendi evinde olduğu gibi, rahatça ve heyecanla sohbet ediyordu.

Sorular soruyor, cevapları ilgiyle dinliyordu. Maisie'ye

kilisenin sunağı için buket hazırlamak istediğini söyledi. Maisie onun çok iyi yetiştiril miş bir kız olduğunu ve Declan'ın şehirde boş kafalı, hoppa bir kız yerine onunla tanışmış olmasının büyük şans olduğunu dile getirdi.

Ruth üçüncü gelişinde kendiliğinden uzanıp Jims'e bir veda öpücüğü kondurdu.

"Teşekkür ederim Dr. Jims" dedi. Mis gibi sabun kokuyordu Jims oğlunun ona kapılmış olmasına şaşırmadı.

Birkaç hafta sonra Declan'ı gördüğünde dehşete düştü.

Oğlan Maisie'nin yarım gün izinli olduğu bir perşembe akşamı geldi. Yü zü bembeyazdı, ama gözlerinin altında mosmor halkalar vardı.

Son hasta gidene kadar evin içinde bir aşağı bir yukarı dolanıp durdu. "Başkası gelecek mi ?"

"Köye gitmem gerek. Carrie'nin kardeşlerinden biri. Carrie'yi hatırlıyor musun ?"

"Tabiî ki hatırlıyorum. Ben de seninle gelebilir miyim ?"

Jims Blake her nasılsa hiç söylenmedi ve kırılcı sözcükler kullan madı. Oğlana işgününde burada ne aradığını ve neden böyle berbat göründüğünü sormadı. Bunun yerine gülümsedi ve ona geçmesi

İçin kapıyı tuttu. Oğluyla hep istediği gibi, baba oğul birlikte üç numaralı evin basamaklarından inip otomobile doğru yürüdüler.

Carrie'nin kardeşlerinden birinin paslı bir makineye takılıp yaralandığı çiftliğe giderken hiç konuşmadılar. Declan babasının yarayı temizleyip dikiş atmasını hiçbir şey söylemeden izledi.

Diller dönüş yolunda çözüldü.

Shancarrig'e adını veren kocaman, çıkıntılı kayanın gölgesinde durdular. Serin akşamüstünde ağaçların gölgesi uzarken, biraz yürüdüler.

Jims Blake hikâyeyi dinledi. İyi bir adamın evine davet edilen Oğlanın korkunç hikâyesini... Gerry O'Neill'in Ruth'un hamile olduğunu öğrendiğinde nasıl düşüp öleceğim... Kızın rahip adayı kardeşi Vinnie'nin böylesine bir ihaneti nasıl asla affetmeyeceğini...

Oğlan bir haftadır ne uyumuş ne de yemek yemişti. Herhalde kız da öyle olmalıydı. Yolun sonuna gelmişlerdi. Declan beraber kaçmak istiyordu, ama Ruth gitmiyordu ve aklı başında olduğu anlarda Declan da onun haklı olduğunu görüyordu.

"Sana açıkça söylemem gerekirse, işler gerçekten çok kötü, anlıyor musun baba" dedi.

Jims Blake dişlerini sıktı. Başka zaman olsa bir cevap yapıştırır, oğlan da mosmor olur kalırdı. Declan'a kendisinden ne istediğini sormadı. Declan'ın kendisinin de ne istediğini pek bilmediği nin farkındaydı. Bunun yerine, hayatı boyu istediği şeyi yaptı ve kolunu oğlunun omzuna attı.

Oğlanın şaşkınlıkla irkildiğini anlamazdan geldi. "Bak ne düşünüyorum" dedi. Sesi sakın, hatta neşeliydi. "Dublin'de bir

arkadaşım var, stajımızı birlikte yapmıştık. O kadın doğum okudu.

Şimdi uzman. Epeyce tanınmış biri... Ruth'u kürtaj için ona

göndereceğim... Üzülme, bu terimler her zaman korkutur insanı.

Kürtaj yalnızca anestezi altında dölyatağı içinden embriyonu özel

bir aletle kazıma işlemidir. Pek çok kız yaptırır bunu..."

Declan dönüp ona baktı.

"Yani?.. Yani şöyle aynı mı?.."

Jims Blake nasıl bir tavır alacağına karar vermişti. "Sana

dediğim gibi, bu işlere ne ad verdikleri bilinmez, önemli olan

Ruth'un oraya gidip, bir iki günde çıkması. Olayı bizim adres

üzerinden, hiç kimseyi rahatsız etmeden hallederiz."

Otomobile dönüp Shancarrig'e gittiler. Havauları değişmemişti.

Oğlu üç numaralı eve gelip şömineyi yakarken onunla beraber

oturdu. Akşamlar artık serin oluyordu. Declan küçük bir kadeh

130

brendi aldı ve yüzüne yeniden biraz renk geldi.

Jims Blake Dr. Nolan'ın ona dünyanın inanılmayacak kadar ga rip

bir yer olduğunu söylediğini hatırladı. Dr. Jims Blake oğluyla birlikte

geçirdiği tek dostça akşam olan kendi torununun kürtajı nı

ayarladığı o akşam otururken eski dostuna hak verdi.

Nora Kelly

132

Nora ile Jim Kelly'nin hiç düğün resimleri yoktu. Fotoğraf

makinelik kuzen güvenilirmez çıkmıştı. Sonradan filmde bir hata

olduğunu söylemişti onlara.

Önemi yok, demişlerdi.

Ama Nora için önemliydi. Evliliklerinin başladığı günle ilgili

hiçbir hatıra yoktu. Çok şatafatlı bir düğün değildi onlarınki.

Savaş zamanı insanlar, Nora ile Jim'den daha soylu ve havalı

olanlar bile, tabii ki gösterişli törenler yapmıyorlardı. Ancak

onlarınki özellikle sakın geçmişti.

Büyük Perhiz olmuştu, çünkü balaylarını Paskalya tatilinde

geçirmek istemişlerdi. Hayata birlikte atılan iki öğretmendiler.

Nora'nın annesi ketumdu. Büyük Perhiz zamanında olan

düğünler genelde tek bir anlama gelirdi; evliliğin ayrıcalıkları

için sabırsız davranılmış ve sonuçta ortaya hiç beklenmedik bir

hamilelik çıkmış demekti.

Ancak durum öyle değildi; Nora ile Jim hiçbir şey için

sabırsızlanmamışlardı. Annesinin bütün aileyi mahcup

edeceğinden korktuğu hamilelik de yıllar süren evliliğin

ardından bile gerçekleşmemiştir.

Nora Kelly aylar geçtikçe kocasına her seferinde hamilelik

umudunun suya düştüğünü söylüyordu. Omuz silkip ergeç

olacağım söylüyorlardı. İlk üç yıl böyle geçti. Sonra birbirlerini

daha kırılgan bir şekilde teselli eder oldular. Shancarrig'in bütün

çocuklarına bakan iki öğretmen neden dünyaya başka çocuk

getiremesinlerdi?

Yardım istemeye karar verdiler.

Dr. Jims'e başvurmak Nora Kelly için hiç de kolay değildi.

Dok

133

tor kibar bir adamdı ve herkese nazik davranırdı. Nora onun faz la meraklı olmayacağını biliyordu. Düşünceli bir şekilde başını sallarken bloknotuna uzanıp notlar almıştı.

Nora Kelly zaten en iyi gününde bile solgundu ve bu da en iyi günlerinden değildi. Gür san saçlı, ufak tefek bir kadındı.

Saçla rını öreri, sonra gevşek bir topuz şeklinde ensesinde toplardı.

Shancarrig'de kimse onu saçları açık görmemişti. Yüz ifadesi ni biraz sert bulurlardı, ama bu da bir öğretmene yakışıyordu, iri yan kocası öğretmenden çok oranın yerlisi bir çiftçiye benziyor du ve ailenin yüzünde otorite ifadesini görmek mümkündü.

Nora'yı genç kızlığından tanıyan biri onun 100 kilometre kadar ötedeki bir kasabada, bisikletlerle ortalarda tehlikeli bir şekilde dolaşan üç kız kardeşten biri olduğunu söylemişti. Üç küçük ya ramazdı onlar, demişti. Ama bu hiç de akla yalan gelmiyordu.

Artık o kasabada hiç akrabası kalmamıştı; kimliği ya da geçmi ş i yoktu. O yalnızca öğretmendi; süslü giyim kuşamı, süslü fikir leri olmayan, akli başında bir kadındı. Kasaptan neler aldığına ba kılacak olursa, çok iddialı bir aşçı da değildi,

ama çocuklara öğ retmenlik yapmak için oldukça uygundu.

Tabiî Tanrı'nın ona çok çocuk vermemiş olması içinde büyük bir sızıydı, ama bu durumlar da işin aslını kim bilebilirdi ki?

Tahmin ettiği gibi, Dr. Jims ona çok nazik davrandı. Hızlı ve pro fesyonelce bir muayenenin ardından nazik ve pratik

öneriler geldi Bunlardan bazıları son derece basit, hatta belki de kocakarı ilaçla rıydı. Dr. Jims nesilden nesle aktarılan bilgileri asla küçümsemedi ğini söyledi. Bir seferinde Çingenelerden bir tedavi öğrenmişti Onlar modern tıbbın henüz keşfetmediği pek çok şeyi biliyorlardı Ancak, kendi bildiklerini kendilerine saklayan insanlardı.

Kocakarı ilacı işe yaramamıştı. Büyük kentteki hastanede tahlil ler yapıldı. Jim sperm örneği vermek zorunda kaldı. Çok yorucu, utandırıcı ve eninde sonunda insanı örseleyen bir uygulamaydı Kelly'lere 1946 yılında çocuk sahibi olamamaları için tıbben hiçbir neden olmadığı söylendi. Umutlarını yitirmemeliydiler.

Nora Kelly Dr. Jims'in, kendi karısının tekrar hamile kaldığı bir sonbaharda ona bu haberi vermekte zorlandığını biliyordu.

Küçük kızları okula başlamışlardı bile, yeni bir çocuk daha geliyor du. Doktorun hissettiği yakınlığı anladı ve bunu yüksek sesle söylememesini çok takdir etti. Küçük bir kasabada çocuksuz bir kadın olmak kolay değildi; uzun zamandır karşılaştığı tuhaf bakışların farkındaydı. Nora Tanrı'nın işine

karişılmayacağını biliyordu, ama yine de zaten olanların bile

karnını zor doyuran aşağı mahal

134

ledeki Brennan ve Dunne'lara durmadan çocuk verirken onu

neden es geçtiğini anlayamıyordu.

Bazen okulda yepyeni bir hayata başlamak için gelen

küçücük, yusuvarlak yüzleri gördüğünde yüreğinde derin bir acı

duyuyordu. Onların küçücük, sarsak bacaklarını, en yoksul

olanların ayaklarına büyük gelen ayakkabılar ve üstlerine bol

gelen giysilerle gelmesini seyrediyordu. Jim'le bir çocukları olsa

ona çok iyi bakarlardı. Sanki kasabadaki başka her kadın

yalnızca hamile kalmamak için doğum kontrolüyle uğraşıyor

gibiydi, iç çekip şöyle diyorlardı: "işte yine oldu."

Doktorun oğlu doğduğunda, Grane Nehri'nin tam üç ay buz

tuttuğu, Shancarrig'in o gelmiş geçmiş en soğuk kışında, eşi

doğumda öldü.

Nora Kelly bebeği kollarına aldı ve evine götürebilmeyi

diledi.

O ve Jim onu çok iyi yetiştireceklerdi. Yıllar önce alınmış

artık naftalin kokan ve hazırlanmış bebek giysilerini

çıkacaklardı.

Kendi okullarında okuyacaktı. Öğretmenin oğlu diye

başkalarının önünde şımartılmayacaktı.

Cenazeden sonra başsağlığına gittiği doktorun evindeki bebek

Odasında, bir an için doktorun bebeği ona vereceğini sandı. Ama

tabiî ki çılgınca bir hayaldi.

Nora çocuğu olmayan çiftlerin çoğu zaman birbirlerine pek yakınlaştıklarını duymuştu. Sanki bu kader onları bir araya getiriyor ve araya çoluk çocuğun girmediği ortak bir yaşam biçimi samimi olmalarım daha da kolaylaştırıyordu.

Onun örneğinde de böyle olmasını diledi, ama bunu bütün içtenlikle söyleyemezdi.

Jim gitgide daha da uzaklaştı. Akşam yürüyüşleri gitgide uzadı. Nora kendini şöminenin karşısında otururken, hatta ertesi gün için harita çizmek üzere sınıfa giderken buldu.

Yirmi sekiz yaşına geldiğinde kocası artık onunla pek ender sevişir oldu.

Bir gece ona dokunduğunda Jim, "Ne anlamı var ki ?" dedi.

Ve ondan sonra Nora yatağın kendine ait tarafından ona doğru hiç uzanmadı.

Suçlu aramamayı kararlaştırmışlardı, ama Nora kendi ailesine bakıyordu. İki kız kardeşi de birer aile kurmuşlardı; birinin iki, birinin tek çocuğu vardı. Jim Kelly'nin kardeşi ve yengeleriye tavşanlar gibi ürüyorlardı.

135

Nora'nın Dublin'de yaşayan kardeşi Kay'in iki küçük oğlu vardı. Bazen kalmaya geliyorlardı. Nora Jim'in onlara ne hevesle yaklaştığını onları nasıl yürüyüşlere götürdüğünü

gördükçe içi sızlıyordu. Okuldaki çocuklara ders vermesinden tamamen fark lıydı. Sınıfta sabırlı ve adil bir öğretmendi, ama resmîydi; yeğen leriyle olduğu gibi mutlu bir serbestlik içinde değildi. Eskiden oğ lanları ellerinden tutar, Grane Nehri'nin sığ yerlerine girmelerine izin verir, sonra Eski Kaya'nın oralarda mantar toplamaya götü rür ya da Barna Ormanı'nda ayı ve kaplan ararlardı.

Nora'nın kardeşi hep şöyle derdi: "Baba olmak için doğmuş, değil mi ?" Nora hep dişlerini sıkardı.

Dünyanın öbür ucunda, Chicago'da oturmasına rağmen, ikizi Helen'le daha yakındı.

Helen bebek Maria'nın flu fotoğraflarım göndermişti. Nora öğ retmen okuluna girdiğinde Helen Chicago'ya gitmişti. Çok zeki olmadığını ve artık okumak istemediğini söylemişti.

Dünyayı gör mek istiyordu ve geldikleri yer gibi tek bir atın bulunduğu bir ka sabada tıklıp kalmamaya niyetliydi.

Aslında Shancarrig doğdukları yerden de küçük bir kasabaydı Nora Helen'in ona acıdığından emindi. Zekâsına rağmen ne elde etmişti ? Gitgide içine kapanan Jim'le evlilik, dağ başında öğret menlik, çocuksuz bir hayat.

Helen'in hayatı çok daha heyecanlıydı. Stouffers'te garsonluk yapmıştı. O isimdeki pek çok kahveden biriydi, lokantaları da vardı. Kasaptan et getiren Lexi'yle tanışmışta.

iriyarı, sarışın, yakışıldı Lexi Polonya asıllı Katolik, sessiz

bir adamdı ve koyu mavi gözleri nereye gitse onu izlerdi. Helen onun nasıl çıkma teklif ettiğini, ailesiyle nasıl tanıştırıldığını yazmıştı Evde Lehçe konuşuyorlardı, ama yaran yamalak İngilizceleriyle Helen'e hoş geldin demişlerdi.

Polonyalıların Chicago'daki büyük kiliselerinden birinde evlendiklerinde Helen'e cesaret vermek için yanında ailesinden kimse yoktu. 1942'de, dünya savaşıırken, dünyanın bir ucuna seyahat edecek para kimde vardı ki?

Sonra 1944'te Maria doğdu ve Polonyalı bir papaz tarafından vaftiz edildi. Vaftiz töreninden sonra patates mücveri ikram edildi. Bunlara latke diyorlardı, bir de polewka denen berbat bir çorba vardı ve hepsi göz açıp kapayana kadar içmişlerdi.

Maria çok güzeldi. Helen bunu tekrar tekrar yazıyordu. Nora yaşadıklarından kocakarı hikâyelerine inanmanın âlemi olmadığını biliyordu kendi derdine pek deva getirmemişlerdi ama

136

ikizlerin aralarında on bin kilometre bile olsa birbirlerinin duygularını biraz sezdiklerine inanıyordu.

Helen'i huzursuz edenin ne olduğunu anlamak için mektuplarını tekrar tekrar okumuştı, çünkü Nora Kelly Chicago'nun güney mahallelerindeki hayatın çok sık gelen bu mektuplarda anlatıldığı gibi olmadığını biliyordu.

1948'de bir bahar günü içinden geldi ve kardeşine bir mektup yazdı.

"Zor olduğunu biliyorum ama neden bu yaz Maria'yi

görmemiz için buraya getirmiyorsun?" dedi. "Okul

kapandığında Jim'le çok zamanımız oluyor ve bu bizi çok sevindiriyor."

Nora samimi bir mektupla Lexi'yi de davet etti, ama onun herhalde zamanı yoktu. Artık lokantada tam gün çalışmayan Helen gelebilirdi.

Nora Shancarrig çevresindeki çiçekleri ve çayırları anlattı.

Nehir pırıl pırıldı. Ormanlar tıpkı bir çikolata kutusunun kapağındakilere benziyordu.

Helen hemen cevap verdi. Lexi gelemezdi, ama o ve Maira Shancarrig'e geleceklerdi.

Nora sabırsızlanıyordu. Ablaları Kay Helen böyle hemencecik bir uçağı atlayıp Shancarrig'e gelebiliyorsa, çok parası olmalıydı. Ancak Helen bunun bir sürü açıklama ve bahanenin yanı sıra, akıl almaz tasarruflar gerektirmiş olabileceğini düşünüyordu. Sesini çıkarmadı. Helen geldiğinde her şeyi öğrenecekti.

Dublin'de hep beraber buluştuktan sonra Kay'den ayrılıp trenle Shancarrig'e gelmek ikizleri rahatlatmıştı. El ele tutuşup konuştular. Sözcükler dudaklarından dökülüyor, birbirlerinin cümlelerini tamamlayıp yeni cümlelere başlıyorlardı... ve en çok da fotoğrafların küçük kıza haksızlık ettiğini söylüyorlardı.

Maria çok güzeldi.

Dört buçuk yaşındaydı ve gülümsemesi tüm yüzüne yayılıyordu. Kendi kendine şarkılar mırıldanıyor, Nora'nın ona getirdiği karton parçalarıyla ve boya kalemleriyle mutlu oluyordu.

Helen "Ne harikası!" diye bağırdı. "Başkaları ona saçma sapan biblolar ya da dantelli bir şeyler veriyor, o da hemen ya kırıyor ya da yırtıyor."

"Başkaları mı?"

"Polonyalılar" diye atıldı Helen ve onca yıl önce vedalaşırkenki iki çocuk gibi, kıkırdaştılar.

137

Tren Shancarrig'de dururken güneş parlıyordu. Jim Kelly baldı zını ve küçük yeğenini karşılamak üzere peronda bekliyordu.

Maria ona hemen ısındı. Küçük, tombul elini uzattı ve Jim bir eliyle ağır bavulu taşırken, diğeriyle küçük kızın elini sıkı sıkı tuttu

"Oh Nora." Helen'in gözleri dolmuştu. "Nora, öyle şanslısın ki."

Çocuksuz öğretmen Nora Kelly istasyondan çıkıp son zamanlarda artık acınacak bir tip haline geldiğini hissettiği sıra sıra dükkânların önünden geçerken gerçekten de şanslı olduğunu düşündü.

Nellie Dunne kapıdan baktı.

"Bugün çok güzel görünüyorsunuz Bayan .Kelly!" dedi.

"Bu kız kardeşim, Bayan Dunne."

"Bir de küçük kızınız var, öyle mi ?" diye sordu Nellie

Dunne Bir sonraki müşterisi için bütün haberleri toplamak istiyordu.

Helen gururla, "Bu benim Mariam" dedi.

Nellie geride kaldığında Nora, "Benim bir akrabamın çocuk sa hibi olmasına çok şaşılacak burada" dedi.

Helen elini ikizinin koluna koydu.

"Sus şimdi. Bunu konuşmak için haftalarca vaktimiz var."

Yan yana Shancarrig'den geçip çay yapmak üzere eve gittiler

Ancak Nora Kelly'nin ikiziyle Chicago'daki ve

Shancarrig'deki hayatı konuşacak kadar uzun zamanı yoktu.

Helen geldikten beş gün sonra, arabasından ayrılan bir atı ezmek için direksiyon kı ran bir otobüsün altında kaldı ve hemen oracıkta öldü.

Kaza olduğunda Nora Kelly Maria'yla birlikte Nellie

Dunne'ın dükkânındaydı. Çocuk yeşil bir lolipop ile kırmızı bir lolipop ara sında tercih yapmaya çalışıyor, sanki yakıştırmak ister gibi onları san Viyella elbisesine tutup bakıyordu.

O sesler Nora'nın kulağından hiç gitmeyecekti. Her birini ayrı ayrı, tekrar tekrar duyuyordu. Arabanın tekerlekleri, atın kişnemesi, yanlı ş tarafa savrulan otobüsün patinajı ve uzun bir çığlık Ve bağı rış çağır ışı ve ko ş u ş turmadan önce sessizlik.

Daha sonra insanlar ılık duymadıklarını, Helen'in hiç ses

ıkarmadığını söylediler.

Ama Nora duymuştu.

Onu Ryan'ların oteline götürdüler. Brendi verdiler, kucakladılar, her tarafta koşturan ayak sesleri vardı. Jim'i çağırmaya okulla birisi gönderildi. Glen'den Binbaşı Murphy her şeyi askerî disiplinle düzenlemeye çalışıyordu.

Boynunda atkısıyla Peder Gunn geldi. Ölü kadının kulağına

138

son duasını etmek üzere kiliseden koşturmuştu.

Nora'ya "O şimdi cennette" dedi. "Orada hepimiz için dua ediyor."

Nora'nın içinde büyük bir haksızlık duygusu belirdi. Helen cennette hepsi için dua ediyor olmak istemiyordu; o burada, Shancarrig'de olup çok içen, İrlandalılar gibi değil de, başka türlü içen sessiz bir adamla yaptığı garip evliliği anlatıyor olmayı isterdi. Kızının ailedeki çocuk kalabalığı arasında pek dikkat çekmeden, Lehçe konuşarak büyümesi yerine, düzenli olarak İrlanda'ya gelmesini ayarlamak istiyordu. Anlaşılan Lexi'nin kardeşleri Chicago'nun nüfusuna büyük katkıda bulunmuşlardı. Helen Maria'nın arada kaybolacağından ve asla kendi hayatını yaşamayacağından, Shancarrig'deki çocuklar gibi kendine özgü bir kişilik geliştiremeyeceğinden korkmaya başlamıştı. Nora ona okul zamanı sınıfları dolduran, her birinin

bir hikâyesi ve geleceği olan çocuklardan bahsediyordu.

Nora bunu anlayamıyordu. Olamazdı. Lobide oturup gelen gidenleri izlerken her dakika sanki yarım saat gibi geliyordu.

Çavuş Keane Chicago'ya telgraf çekmekten ya da belki de telefon etmekten söz ederken, sesi sanki yüz kilometre öteden geliyordu.

"O adama telgraf çekip Helen öldü diyemeyiz." Kendi sesi kulağına sanki başkasınınmış gibi geldi. Sözcükler gerçek gibi gelmiyordu. Çavuş ona telgraf çekip oteli aramasını söyleyebileceklerini, aradığında da burada mesajı verecek birinin bulunacağını anlattı.

"Ben kalırım" dedi Nora Kelly.

Kimse onu vazgeçiremedi. Chicago'da saat öğleden sonra üç değildi, sabahın erken saatleriydi. Lexi et teslimatına çıkmıştı. Telgrafi alması saatler sürebilirdi. Ne zaman ararsa arasın, Nora otelde olacaktı. Bayan Ryan lobiye bir yatak getirtti; müşteriler bunun acil bir durum olduğunu, Bayan Kelly'nin gece gündüz telefon başında olması gerektiğini anlarlardı.

Nora çay içti, Maria'ya da jöle getirdiler. Kırmızı jöle, üstüne de süt gezdirilmişti. Kaşığı her ağzına götürüşü, ağır çekimdeki bir film sahnesini andırıyordu.

Gece onda telefonun geldiğini haber verdiler. Konuştuğu adamın İngilizcesi bozuktı. Nora Shancarrig'in akşam güneşini görmemek için yatağa uzanmış, perdeleri de çekmişti. Hava

kararmak üzereydi. Önceden hazırlandığı gibi, gözyaşlarına

boğulmadan, bütün bilgileri olabildiğince sakın verdi.

139

"Neden kardeşin için ağlamıyorsun?" Adam tıpkı bir

filmdeki yabancı gibi, ingilizce'yi bozuk aksanla konuşuyordu.

Sadece, "Çünkü kardeşim sizin için güçlü olmamı isterdi"

dedi

Ona Maria'yla konuşmak isteyip istemediğini sordu, ama o

istemediğini söyledi. Helen'in cenazesi ertesi akşam Shancarrig

kilise sine getirilecek ve tören de sonraki gün yapılacaktı. Bay

Hayes uçakları sormuştu. Sabahtan beri Shannon Havaalanı'nı

arıyordu

Lexi sözünü kesti. Cenazeye gelmeyecekti.

Nora'nın nutku tutuldu.

Telefondaki ses ağır ağır konuşmaya devam etti. Mümkün

ola mazdı, paralan sınırsız değildi. Birlikte karısının tabutunun

arından yürüyecek kimi tanıyordu ki? Kendi kilisesinde de

onun için dualar okunacaktı. Yine kazaya döndü ve nasıl

olduğunu sor du. Hata kimdeydi? Helen ölümcül yarayı nasıl

almıştı?

Kâbus Nora Kelly'ye göre hiç bitmeyecekmiş gibi sürdü.

Ancak santral altı dakika dediğinde, aslında ne kadar az zaman

geçmiş olduğunu fark etti.

"Yarın yine arayacak mısınız?" dedi.

"Ne demeye?"

"Konuşmak için."

"Konuşacak bir şey yok" dedi adam.

"Ya Maria?.."

"Biz gelip alana dek ona bakar mısınız?"

"Tabii... ama eğer onu almaya gelecekseniz, Helen'in cenazesine de gelemez misiniz?"

"Daha sonra geliriz."

Nora neler olup bittiğini pek anlamadan cenaze günleri geçti

Gözünün önüne hep kocaman elini Maria'ya uzatmış Jim

geliyor du. Maria'nın annesi için döktüğü gözyaşları gittikçe

azalıyordu Ona annesinin cennette meleklerle olduğunu

söylediler ve annesinin nereye gittiğini anlasın diye de kilisenin

duvarlarındaki kutsal resimleri gösterdiler.

Günler geçiyordu. Nora kardeşinin eşyalarını ayırmıştı. Jim

ve küçük Maria çiçek toplamak için Barna Ormanı'na

gitmişlerdi.

Nora yatağa oturup kız kardeşinin pasaportunu ve resmî evra

kını gözden geçirdi. İşine, sigortasına bakıyordu. Dönüş bileti

gö remedi. Acaba Helen burada kalmaya, hiç dönmemeye

niyetlen miş olabilir miydi? Avukattan "Konuştuğumuz konuyla

ilgili" mektuplar vardı. Bu avukat Amerika'da boşanma

ayarlıyor olabi lir miydi? O garip ses tonu Lexi'nin

konuşamayacak kadar üzgün olduğu anlamına mı geliyordu ?

Yoksa Helen'le evliliğindeki tüm

140

sevgi ve duygular yok mu olmuştu? Nora'nın başı dönüyordu.

Neden Helen'le hemen konuşmamışlardı ? Ağır ağır yeniden

birbirlerini tanımak, birinin başladığı düşünceyi diğerrinin

tamamlayabildiğini görmek büyük keyif olmuştu.

Tanrı ne zalimdi ki, bunu bulduktan beş gün sonra ellerinden

almıştı.

Ablaları Kay her zamanki gibi pratikti.

"Çocuğa fazla bağlanma" diye uyardı Nora'yı. "O duygusuz

serseri işine geldiği gün onu almaya gelecektir."

İnsanlar ne demek istiyorlardı... çok bağlanma diye? insan

kocaman mavi gözlü, bukle bukle saçlı ve büyük bir sevimlilikle

yanaklarını okşayan bu kıza hissettiği sevgiye nasıl sınır

koyabilirdi?

Bir hafta geçmeden Nora kendini Jim'e, "Çocuk uyudu mu ?"

diye sorarken buldu ve Maria'yı gerçekten kendi çocuğu gibi

görmeye başladığını fark etti.

Jim'in cevabı müşfikti. "Ona bir masal okudum, ama o No'dan

da bir masal bekliyor. No'nun daha iyi masallar bildiğini

söylüyor." Karısına eskiden olduğu gibi, sevgiyle gülümsüyordu.

Artık yatakta ona sırtını dönmüyor, eskisi gibi sarılıyordu. Sanki

Maria hayatlarını tamamlamış gibiydi.

Nora bir yaz akşamı oturmuş, Maria'nın üç civcivle

oynamasını seyrederken, "Sanırım Kay ona bağlanmamak gerektiği konusunda haklı" dedi. Cıvcıvleri terzi Bayan Barton çocuk oyalansın diye bir kutuda getirmişti.

Jim, "Onu geri almaz diye umut ediyorum" dedi. Dört haftadır bu konuyu ilk kez açıyorlardı.

"Umutlanmamalıyız... kim olsa tek çocuğunu ister."

"Kim olsa karısının cenazesine gelirdi" dedi Jim.

Nora düzenli olarak mektup yazıyordu. Cenazeyi, çiçekleri, vaazı anlattı. Kilisenin bahçesinde bir ağacın altındaki mezardan, pazar günleri Maria'yla gidip çiçek koyduklarından söz etti. Bir yıl sonra mezar taşı yapılacaktı, Lexi mezar taşına neler yazmak gerektiğini bildirmeliydi.

Ona kazadan sonra bir daha asla eskisi gibi olamayan otobüs şoföründen bahsetti. Adam tek başına Shancarrig Rock'a doğru gidiyordu. Herkes onun hatası olmadığını söylemişti. Kimse onu suçlayamazdı, atın tam o anda ürkmüş olması Tanrı'nın işiydi.

Ama adam bir daha asla otobüs kullanmayacağını söylüyor, kimse yokken elinde çiçeklerle mezara geliyordu.

Nora Maria'nın her gece babası için ve başka pek çok kişi için

141

dua ettiğini söylüyordu. Herhalde bunlar babaannesi,

büyükbaba sı ve diğer akrabaları olmalıydı. Lexi'nin ailenin o tarafının unutulmuş olduğunu düşünmesini istemiyordu. Eylülde okul açıldığında anaokuluna başlayacaktı. Beş yaşına gelmişti,

beş yaşımda çocuk lar anaokuluna başlıyorlardı.

Ona mektup yazıp okulu, bahçedeki kocaman kızıl kayın

ağa cını, sınıfların duvarlarındaki haritaları anlattı. Artık "Onu

alma ya gelene kadar" ya da "şimdilik" demeyi bırakmıştı.

Bunun yeri ne, sanki Maria'nın belirsiz bir süreliğine burada

kalması karar laştırılmış gibi yazıyordu.

Çocuklar Maria'yı kabullendiler. Bayan Kelly'nin "No"

demesi onlara hiç garip gelmedi. Bunu onun çocuksuluğuna ve

kendilerinden daha küçük olmasına bağladılar. Aşağı

mahalleden Geral dine Brennan onun koruyucusu olmaya karar

verdi. Nora Kelly bu koruma aynı zamanda öğlenleri Maria'nın

sandviçini yemek anlamına gelmesin diye dikkatle izlemek

durumundaydı.

Lexi'den çok az haber geliyordu. Ona mektupları için teşekkür

kür ettiğini yazdı. Yazısı kötü, dilbilgisiyse zayıftı.

Niyetlerinden hiç söz etmiyordu. Defalarca kazayı, davanın

nasıl sonuçlandığını ve tazminatın gelip gelmediğini sordu. Bir

seferinde de Helen'in saklanması gereken değerli eşyası olup

olmadığını öğrenmek istedi. .

Shancarrig'de de insanlar Maria'nın Jim ile Nora'ya ait

olduğunu düşünmeye başlamışlardı. Hatta onların adıyla

çağırıyorlardı.

Nora bir gün çocuklar bahçede oynarken, "Hey, Maria Kelly,

gel de kurbağa yavrularını gör!" dediklerini duydu. Kalbi

sevinçle hopladı.

Aslı olmasa da çocuğu kendine ait gibi düşünmüştü.

Beşinci doğum gününü mumlarla süslü bir pastayla kutlayan

bir çocuk. Shancarrig'de ilk Noel'ini geçiren ve kilisede

yemliğin başında ilahiler söyleyen bir çocuk.

Nora çocuğu kiliseden eve götürmek üzere sarıp

sarmalarken, "Noel'de Chicago'daki kilise nasıldı, hatırlıyor

musun?" diye sordu.

Maria bukleli kafasını salladı. "Düşünemiyorum" dedi. Nora

karanlıkta gülümsedi. Maria ne kadar az düşünürse, onlarla

kalma olasılığı da o kadar fazla görünüyordu.

Genelde herkesin takıldığı, yumuşak başlı bir çocuk olan Ni

all'ın babası Bay Hayes Nora'yı görmeye geldi.

"Eşim diğer oğlanların bizimkine zorbalık yaptığını

söylüyor.

142

Eşiniz herhalde onun böylece erkek olmayı öğreneceğini

söyleyecektir. Acaba sizinle bir anlaşımaya varabilir miyiz?"

dedi.

Nora Kelly ona gülümsedi. Bay Hayes hep böyle yapar, silah

çekmeden önce işleri nazıkçe halletmenin yolunu arardı.

Biraz düşündükten sonra, "Sanırım onun Foxy Dunne'la

arkadaş olması gerekiyor" dedi.

"Foxy mi? Aşağı mahalleli o küçük şeytanla mı?"

"Tilki gibi zekidir o Foxy. Kendini oradan da, içinde

büyüdüğü kargaşadan da kurtaracaktır."

"Peki bu çocukla nasıl arkadaş olacak? Ethel onun gümüşleri

aşırmasından korkar." Bill Hayes kederli görünüyordu.

"Yapmaz. Niall için iyi bir dost olur. Niall nazıktır. Eddie gibi

yine nazık bir arkadaşına değil, dişli birine ihtiyacı var onun."

"Siz her şeyi çözüyorsunuz Bayan Kelly."

"Keşke çözebilsem. Kardeşimin kızım nasıl yanımda

tutabileceğimi bilmeyi isterdim. Keşke kanunun onda

dokuzunun sahiplenmek olduğuna inansam."

"Siz bunu yapmayacak kadar onurlusunuz."

"Sanırım kardeşim kocasını terk edecekti. Avukatının

mektupları var... Pek bir şey yazmıyor ama."

"Hep öyledir" dedi Billi Hayes hazine bir ifadeyle.

Nora iç çekti. Bay Hayes de Peder Gunn'ın ve Dr. Jims'in

dediklerini söylüyordu. Hiçbir şey yapma. Umut et. Adamın altı

ay içinde gelmemesi iyiye işaretti.

Bir yıl geçtiğinde daha da iyi olmuştu.

Okulda Kutsal Yıl'ı kutlamalarının ve büyük takdis töreninin

zamanı geldiğinde Maria Kelly artık hem ailelerinin, hem de

Shancarrig'in bir parçasıydı. Jim'e baba, Nora'ya No Anne

diyordu.

Jim Nora'ya, "Japon ismi gibi ya da Madam Butterfly'dan bir

isim gibi!" dedi. Bugünlerde hep iyi huyluydu.

Nora, "Bana anne diyemez, annesini hatırlıyor" dedi.

"Babasını unutmuşa benziyor ama" diye fısıldadı Jim.

Geceleri Maria'nın dualarında okuldaki birçok arkadaşı ve Bayan Barton'un ona verdiği civcivler artık tavuk olmuşlardı sıralanıyordu. Her tür akla gelmedik insan için, örneğin o garip, dalgın Carrie'nin ittiği bebek arabasındaki Declan Blake için dua ediyordu. Maria Carrie ile Declan'ı seviyor ve No Annesine sık sık birlikte oynasınlar diye Declan gibi bir bebekleri olup olamayacağım soruyordu. Maria Murphy'nin patisi yaralanan köpeği Jessica için ve Foxy Dunne'ın reçel kavanozunda beslediği solucanlarından

143

birini kendisine vermesi için dua ediyordu. Ancak

Polonyalıların ve babasının adı listeden çıkmıştı.

Okulun kızı olmakla ayrıcalıklı bir konumda bulunduğunu an laması uzun sürmedi.

Geraldine Brennan büyük bir ilgiyle, "Çarpım tablolarını ezberlemesen ne olurdu?" diye sordu. "Hepimiz gibi senin de eline vu rurlar mıydı?"

"Hayır, vurmazlardı." Otelden Catherine Ryan her şeyi biliyor du. "O canı isterse hiçbir şey öğrenmeden büyüyebilir."

Geraldine Brennan yakındı: "Bu büyük haksızlık. Sırf annemle babam öğretmen değiller diye ben dayak yiyorum, ama sen canı nın istediğini yapabiliyorsun."

Maria Kelly annesi ile babasının eleştirilmesinden hoşlanmamıştı. Her zamankinden de çok çalışmaya başladı.

Gaz lambasının ışığında şiirini ezberlerken Jim Kelly, "Yat artık çocuğum" dedi. "Gözlerini bozacaksın."

"Bunu öğrenmem gerek. Mecburum. Bilmemek, benim için başkalarından daha kötü. Eğer iyi öğrenemezsem benim de da yak yemem gerekir, yoksa sana ve No Anne'ye söylenirler."

Jim ile Nora Kelly o gece aralarında fısıltıyla konuştular.

Kendi çocukları olsa onları bu kadar gururlandırıp mutlu edemezdi. San ki beş uzun yıl önce, 1948'de, Tanrı'nın onlara vermiş olduğu bir armağan gibiydi.

Postacı Mattie Shancarrig'deki her eve iyi ve kötü haberler getirmişti. Göçmenlerin gönderdiği paralar ne zaman geliyor, hangi mektup istenmiyor, bilirdi. Bayan Kelly'ye her Chicago damgalı mektup getirişinde de tereddüt ederdi.

Amerikan pullu, üstelik her zamankinden daha büyük ve önce ki ince zarflardan daha ciddi görünümlü bir mektup getirdiğinde bir bardak su içmek için içeri girip giremeyeceğini sordu. Bayan Kelly ona bir fincan çay koydu.

"Ayak altında filan olmak istemiyorum... yalnızca belki kötü haberdur diye. Bugün yalnız başınıza olduğunuzu biliyorum. Öğretmenim çocukları Eski Kaya'ya götürdü, değil mi?"

Doğruydur. Her yaz döneminin başlarında Jim bir gezi düzenlerdi. Bütün okul, elli altı çocuğun hepsi katılırdı bu geziye.

Eski den Peder Gunn da gider, hatta gücü olduğuunda yaşı

Monsenyör O''Toole'u da götürürdü. Yaşı Monsenyör

çocukların Eski Kaya'yı putperestlerin yeri olarak

görmemelerini isterdi. Aziz Patrick on

144

cesinden kalma eski anıtlarla sorun da buydu zaten... insanlar

onları Tanrı'yla bağdaştırmıyordu.

Nora Kelly bugün gitmemeye karar vermişti ve şansına,

Chicago'dan haber gelmişti. Hukukî belgeler olabilir miydi? Eli

titriyordu. Açtı. Zarfın içinden Maria'nın babası Lexi'nin nasıl

kendi kasap dükkânını açtığını anlatan gazete kupürleri çıktı.

Güzel bir kasaptı. Kızının da bunu bilmesini, onunla gurur

duymasını istiyordu.

Nora lütfen bunları Maria'ya gösterebilir miydi ? Belki Maria

mektup da yazardı. "Artık kocaman kız oldu, hiç yazmaması garip." Nora Kelly başını ellerinin arasına alıp mutfak masasının başında ağladı.

Genelde yaptığı gibi mektubu masanın üstüne

bırakıvermedigine pişman olan Mattie uzandı ve Nora'nın sarsılan omuzlarını okşadı.

Tekrar tekrar, "Her şey düzelecek Bayan Kelly. O size ait" diyordu.

Nora Kelly kendini topladı, yüzünü yıkayıp saçlarını taradı.

Yazlık siyah hasır şapkasını giydi ve Dr. Jims Blake ile Bill Hayes'in de oturduğu sıra evlere doğru yola çıktı.

Tezgâhının arkasında oturmuş, açık kapıdan dışarıyı

seyreden Nellie Dunne öğretmen hanımın hızlı hızlı yürüyerek geçtiğini gördü. Yanakları al al olmuş, yüzünde kararlı bir ifade vardı. Belki de doktora gidiyordu... Ona verecek haberleri olabilirdi. İnsanın artık çocuk sahibi olmaktan umudunu kestiği anda hamile kalması çok sık yaşanan bir şeydi.

Ancak Nora Kelly Hayes'lerin evinin basamaklarını çıktı. İşi tıpla değil, hukukla ilgiliydi.

Bay Hayes sanki onda bir değişiklik sezdi. Tazminatın halledilip bitirilmesi yolunda bir kararlılık vardı sanki.

Nazikçe, "Bir şey mi oldu Bayan Kelly?" diye sordu.

"Şimdiye kadar paranın kardeşinizi geri getirmeyeceğini ve

çocuğun hiçbir eksiği olmadığını söyleyerek işi erteleyen

sizdiniz." Kibardı ama sorguluyordu.

"Biliyorum" dedi Nora Kelly. "Öyle düşünüyordum. Ama şimdi tek umudumun ne kadarsa tazminatı alıp ona vermek olduğunu düşünüyorum."

"Ona mı?"

"Babasına. Başka hiçbir şey gözünde yok, inanın bana."

"Ama tazminat onun olduğu kadar Maria'nın da."

"Çocuğu bize bırakırsa hepsini ona veririz."

145

"Ah Nora Nora..." Niall Hayes'in babası normalde ona ilk adıyla seslenmezdi. Üzülmüş görünüyordu.

"Bana ne demeye çalışıyorsunuz Bay Hayes?"

"Çocuğu satın alamayacağınızı söylüyorum."

"Ben de tam olarak onu yapacağımı söylüyorum." Yüzü kızarmıştı ve gözleri parlıyordu; hatta fazlaca parlıyordu.

Bill Hayes yorgun bir şekilde dosyayı çıkardı ve birlikte ulaşım şirketinin, sigorta konusunda avukatların mektuplarını ve kendi yazdıkları cevapları gözden geçirdiler. Bir meblağ söz konusuydu. Eninde sonunda anlaşacaklardı. En çok iki bin, en az bin iki yüz sterlin olacaktı. Küçük rakama yakın bir şey kabul ederlerse daha çabuk sonlanabilirdi. Ama belki de bunca zaman sonra bir şeyler daha istemeleri gerekirdi.

"Ne kadar alabilerseniz alın Bay Hayes."

"Özür dilerim ama kocan belki..."

"Jim de ondan ayrılmamayı benim kadar çok istiyor. Eğer mümkünse, daha bile çok."

"Kesinlikle hiçbir garantisi yok..."

"Biliyorum, ama ona teklif edeceğimiz bir şeyimiz olmak

Mektup yazıp bir dükkân açtığım söylemiş. Çok memnun ve gururlu. Bir de kızının ona yazmasını istemeye başladı..." Dudakları titriyordu.

"Tatillerde gelebilir..."

Nora Kelly'nin dudakları gerildi. "Çok iyi niyetlisiniz Bay Ha yes, ama yaran yok."

"Pekâlâ Bayan Kelly. Hukuk çerçevesinde ne kadar hızlı yapılabiliyorsa, hemen harekete geçeceğim." Bill Hayes zarflarla küçük pembe bantlarla kapatılmış belgelerle dolu raflara doğru elini salladı.

Nora o akşam Maria'ya, "Babana küçük bir not yazar mısın?" diye sordu.

"Niçin? Eski Kaya'da geçirdiğimiz gün için mi?" Kız şaşırılmıştı Nora yutkundu ve konuşmakta zorlandı. Maria Jim'i babası olarak düşünüyordu. Chicago'nun en iyi etlerini sattığı yeni dükkânıyla gurur duyan adam onun için yaşamıyordu bile. Birkaç gün sonra konuyu yine açtı.

"Chicago'da Lexi babandan mektup aldık" dedi. "Yeni kasap 'dükkânının resimlerini görmeni istiyor." Maria gazete

kupürlerini aldı.

146

"İyy! Şu asılı ölü hayvanlara bakın" dedi ve geri uzattı.

"Bu onun işi. Tıpkı Jimmy Morrissey'in babası gibi." Nora konunun kapanması taraftarıydı, ama yapamazdı. "Her neyse, Marta, ona bir mektup yazıp dükkânın çok iyi görüldüğünü söyleyen iyi olur."

"Güzel görünmüyor ki!" Maria o bulaşıcı kahkahasını attı.

Artık upuzun, ama hâlâ bukleli saçları renkli bir kurdeleyle toplanmıştı. Elinde hep bir kitabı vardı. Küçüklüğünde yatma saatindeki uzun okuma seansları faydasını göstermişti. Uzun boyluydu, esmerdi ve çok güçlüydü. On yaşma gelmişti ve herkesin kızım demekten gurur duyacağı bir çocuktü.

"Ama o bunu duymak istiyor" diye üsteledi Nora

"Numara yapmak olur." Maria kupürü bir daha aldı ve

Nora'nın tahmin ettiği gibi, dükkânının önünde duran uzun boylu, yakışıklı adamın resmine baktı.

"Bu o mu?" diye sordu.

"Evet."

Huzursuz görünüyordu, koyu mavi gözleri kederliydi.

"Ne diyeceğim?" "Ne düşünüyorsan. Aklına ne geliyorsa.

Benden yardım bekleme."

"Ama aklıma söyleyecek hiçbir şey gelmiyor. Bilmiyorum.

Bütün... bütün bunları düşündüğümde kendimi güvende

hissetmiyo' rum."

Nora Kelly Maria'ya sarıldı. "Biz seni koruruz tatlım. İnan bana, koruruz."

Maria Nora'nın kollarının arasından kurtuldu. Fazla duygusal bir durumdu. ' "Evet. Güzel. Peki, bir şeyler söylerim. 'İyi ve zengin görünüyorsun' diyeyim mi?"

"Hayır, Maria. Ne dersen de, yalvarırım öyle söyleme."

"Ah No Anne, ne diyeceğimi bilmiyorum. Herhalde bana yazdırmak zorunda kalacaksın."

"Sanırım öyle" dedi Nora.

Mektuplar saygılı ve mesafeliydi. Shancarrig'deki yaşam hakkında pek az bilgi veriyor, gerçek ana babası olan Kelly'lerden hiç söz etmiyor, ancak Chicago'daki bir yabancıya belli belirsiz iyi niyetlerini iletiyordu.

Nora Maria'nın gelen tutuk mektupları ne kadar kısaca ve üstünkörî okuduğunu sevinçle görüyordu. Mektupların her biri

147

"Sevgili Kızım Maria" diye başlıyordu.

"Adamın söyleyecek çok az sözü vardı ve onu da kötü söylüyordu."

Maria, "Lexi Baba'nın ifadesi pek iyi değil" dedi.

"Dur bakalım!" diye uyardı Jim.

"O bir sır mı ? İnsanlar varlığım biliyorlar mı ?"

"Tabî ki sır değil hayatım. Neden öyle düşündün ki?"

"Çünkü ondan hiç söz etmiyoruz. Ve bütün bu çevrede başka

kimsenin ikinci bir babası yok."

"Biz ondan söz ediyoruz, sen de ona mektup yazıyorsun. Tabiî ki sır değil." Nora konuyu çekici olmaktan uzaklaştırmaya çalışıyordu.

"Sen ona yazıyor musun No Anne ?"

"Evet hayatım. Ama iş için."

"Kasaplık işi mi?" Gerçekten şaşırmıştı.

"Hayır. Hukukî konular, bilirsin, annenin kazasından sonra..."

"Neden onun hakkında yazman gerekiyor?"

"Ya, bilirsin işte. Kurallar. Formaliteler. Bütün o işler." Nora geçiştirirdi.

Maria ilgisini kaybetti. Bunun yerine No Annesine Bayan

Ross'u anlatmak istiyordu.

"Bu sabah onu ağaca tırmanırken gördüm" dedi. Narin Bayan

Ross'un nasıl bacağını alçak dala atıp kendini yukarı çektiğini düşününce güldü.

"Olamaz! Hayal görmüşsündür."

"Hayır, görmedim. Bu sabah altıda pencereden bakıyordum o okul bahçesine geldi. Yemin ederim."

"O saatte ne yapıyor olabilirdi M?"

"Ben onu gördüm. Sabaha kadar yatmamış. Barna Ormanı'ndan geliyordu."

"Sanırım çok fazla hikâye okuyorsun; gerçek ile masalı birbi

rinden ayıramıyorsun."

Nora başını salladı. Bayan Ross'un kayın ağacına tırmanması
nın düşüncesi bile garipti. Gerçekten.

"Bayan Ross?"

"Evet, Maria"

"Bayan Ross, siz dün sabah kayın ağacına tırmandınız mı?"

Bayan Ross'un yüzü kıpkırmızıydı. "Ne yaptım mı yavrum?"

"Şey... ben, No Anneme söyledim, o da 'Saçma' dedi."

"Gerçekten de öyle Maria Saçma"

148

Bayan Ross döndü ve yürüyüp gitti.

Nora konuşmayı duymuştu. Genç öğretmenin konuşmasında

İnandırıcı olmayan bir şeyler vardı.

Maria, "Bayan Ross hakkında yanılmışım" dedi.

"Belki ışıktandır. Sabahın o saatinde garip gölgeler olur." Nora
çok nazikti.

Bakıştılar. Maria sanki bunu uydurmadığım Nora'nın da
bildiğini biliyor gibiydi. Gerçekten de olmuş olabilirdi.

Bay Hayes Nora bir daha uğradığında, "Size o küçük şeytan,
Foxy Dunne hakkında bize gerçekleri gösterdiğiniz için doğru
dürüst teşekkür edemedim" dedi. "Küçük Niall için en doğrusu
buymuş. Foxy ona tavşan yakalamayı öğretti. Şimdi arka bahçede
altı tane var. Hepsi de erkek. Foxy onu nasıl anlayacağını da
öğretmiş."

Nora güldü. "O çocuğun bilmediği bir şey yok."

Bill Hayes pencereden dışarı, arka bahçeye baktı. "Şuna bakın.

Niall'a onlara küçük bir ev yapmayı ve bir de telle çevrili bahçe

hazırlamayı gösterdi. Çok profesyonelce ve o daha çocuk." "O

çok şeyler başaracak" dedi Nora Bu eve gelmenin Foxy Dunne

üzerinde de olumlu etkisi olduğunu biliyordu. Artık söylenmeden

saçım tarıyor ve ellerini yıkıyordu. Tıpkı ev sahipleri gibi,

yemeğini ağır ağır yiyordu. Çok hızlı öğrenen bir çocuktü.

Nora Bill Hayes'le konuşmayı seviyordu. Sakin bir adamdı ve

onu tanımayanlar biraz fazla titiz ve kaprisli olduğunu

düşünebilirlerdi. Ama kimsenin hayatı kolay değildi. Nora Kelly

uzunca bir süredir gülümsemeyi unutmuş olan karamsar Ethel

Hayes'le yaşamının pek hoş olmadığını biliyordu. Beş numaralı

evde herkesin işinin güvende ve gizli olduğunu da bilirdi,

kendisine en iyi şe' kilde yol gösterileceğini de.

"Şimdi, herhalde benimle tavşanlar hakkında konuşmaya

gelmedin. Düşüncesizlik ediyorum." Masasına gidip bazı

belgeleri aldı. "Bir teklif aldık... Beş buçuk yıl sonra dosyayı

kapatabilecek oldukları için çok memnunar."

"Ne kadar?"

"Bin üç yüz. Şimdi, alabileceğimiz..."

"Güzel, işte bu da Jim'in de razı olduğunu belirten bir not.

Başıma buyruk davrandığımı düşünmeyesiniz diye."

"Yok yok..." Ama notu aldı.

"Bu akşam yazarım. Parayı ne zaman alırız ?"

"Bir iki hafta içinde."

149

"Yasal olarak onun ve Maria'nın belirli yüzdeleri var mı ?"

"Tavsiyem yansının Maria adına yatırım olarak..."

"Onun payıyla ne yapacağımızı biliyorsunuz, değil mi ?"

"Evet ve bunun her açıdan ne kadar düşüncesizce olduğunu bir kez daha söylemeliyim. Diyelim ki çocuk sizinle kalsa, yasal mirasını verdiğiniz için size teşekkür mü eder?"

Nora Kelly dinlemiyordu... Bu gece mektup yazacaktı.

Pul almak üzere postaneye gitti. Katty Morrissey gişenin için de başını kaldırdı.

"Ne tesadüf! Yarım saat önce size bir telgraf geldi. Mattie'yı gönderecektim."

Nora buz kesti. Zarfı açarken elleri titriyordu ve Katty Morrissey'le her zamanki gibi, tam bir dram yaşanırken ortalıkta beliriveren Nellie Dunne'ın karşısında Lexi'nin cuma sabahı Shannon Ha vaalanı'na geleceğini ve akşamüstü yanlarında olacağını okudu.

"Bir bardak su ister misiniz Bayan Kelly?"

"Hayır Bayan Dunne, çok teşekkür ederim. İstemem." Nora

Kelly tüm gücünü toplayıp postaneden çıktı ve Nellie ile Katty'yı

önce birbirlerine, sonra da Shancarrig'in geri kalanına öğretmenlik yapmanın artık zamanının dolduğunu anlatmaya bıraktı. Gerçek

baba çocuğunu alıp götürmek için Amerika'dan geliyordu.

Eve dönüş yolunda köprüyü geçerken Maddy Ross arkasından

yetişti. "İyi görünmüyorsunuz Bayan Kelly."

Nora, "Siz de öyle Bayan Ross" diye karşılık verdi. Koca bir ömür; evlilik ve çocuklarla süslü olabilecek bir Ömür önünde uzanan bu genç öğretmene sempati göstermeyecekti.

"İyiyim. Biraz yorgunum. Geceleri uyuyamıyorum. Ormanda yürüyüşe çıkıyorum. Kafamı dinliyorum." Garip, sanki vahşi bir görünüşü vardı.

Jim tekrar tekrar Shancarrig okulunun Bayan Ross'a ihtiyacı olduğunu söylemişti. Eğitim müdürlüğü asgarî ücret verdiğiinden kazancı azdı. Yalnızca evi ve annesinin bir miktar özel geliri olan Maddy Ross her ay aldığıyla geçinebilirdi.

Ancak Nora bazen Bayan Ross'ta on dört yaşındaki en havai kızlarda bile olmayan bir dalgınlık ve sersemlik olduğunu düşü nüyordu. Tanrı affetsin, Bayan Ross'un Peder Barry'yle flört edi yor olabileceğini de birkaç kez düşünmüştü. Nora bu konuda dü şüncelerini kendine saklamış, Jim'le bile paylaşmamıştı.

Birlikte yokuş yukarı yürürlerken Maddy Ross, "Siz de bazen dünyanın mutluluktan patlamak üzere olduğunu düşünür müsü nüz?" diye sordu.

150

Bu garip konuşmaya katılmaya hiç hali olmayan Nora Kelly ters bir biçimde özellikle bugün, hiç de öyle düşünmediğini söyledi. Eğer Bayan Ross kusura bakmazsa yalnız kalmak

istiyordu.

Bayan Ross'un darbe yemiş bir hayvan gibi irkilip

büzüldüğünü gördü.

Yine de, şimdi bunu düşünecek zaman yoktu, genç

öğretmenin saçmalıklarıyla sonra uğraşabilirdi. şimdi, kız

kardeşinin ölümünden beri korktuğı durumla başa çıkmak

zorundaydı: Kayınbiraderi kızını almak üzere Shancarrig'e

geliyordu.

Rüyadaymış gibi yürüdü. Nora Helen'in ölümünden beri

kendini böyle, sanki bedeninin dışındaymış da, çayı koyan,

sofrayı kuran bir başkasıymış gibi hissetmemişti.

Jim geldiğinde onu hiç kıpırdamadan masanın başında

otururken buldu. Telgrafi görünce bir şey sormasına gerek

kalmadı.

"Ne zaman geliyor?" dedi.

"Cumaya"

"Nora. Ah Nora, sevgilim. Ne yapacağız ?"

Ellerini yüzüne kapatıp bebek gibi ağladı.

Nora oturup onun kolunu okşadı, olasılıkları sıraladı.

Shancarring'den gidip bir yerlerde saklanabilirler miydi ? Hayır,

bu çok saçmaydı, adam polise haber verirdi. Maria yola

çıkamayacak kadar hastaymış gibi yapabilirler miydi ? Bay

Hayes'ten Dublin'de bir avukatla konuşmasını isteyip kızın

ellerinden alınmasına karşı mücadele edebilirler miydi ? Her

özüm bir öncekinden daha uzak görünüyordu.

Maria'dan ona yalvarmasını isteyebilirlerdi. Hayır. Bunu asla yapmamalıydılar.

Belki de çocuk için en iyisi buydu. Yeni Dünya'da rahat bir yafam. Hazır bir aile, bir sürü kuzen, 1948'de Chicago Havaalalu'ndan ayrılalı beri geçen beş yıl sanki insanın hayatında vermesi gereken bir araymış gibi onu bekleyen sıcak bir yuva.

Nora ve Jim Kelly bu durum karşısında ellerinden hiçbir şey gelmeyeceğini gördüler. Cuma gününü ve neler getireceğini beklemek zorundaydılar.

Maria'ya telgrafi gösterdiklerinde, duygularını belli etmemek için birbirlerini yeterince sakinleştirmişlerdi. Maria, "Beni buradan götürecek mi ?" diye sordu. "Ne planladığını bilmiyoruz, değil mi? Ne de olsa, yalnızca 'Sizi

151

ziyarete geliyorum' diyor. Sonrası hakkında hiçbir şey söylemiyor.

"Ben gitmek istemiyorum."

Jim Kelly, "Ama böyle başlayamayız" dedi.

"Nasıl başlayacağız peki ?" Maria'nın yüzü pembeleşmişti

Onun ne kadar kişilikli olduğunu, ne kadar güçlü görüşleri olduğunu fark etmemişlerdi. "Benim evim burası. Ailem sizlersiniz

Hiç hatırlamadığım biriyle, gerçek annem öldüğünde beni

yanını;ı almayan biriyle gitmek istemiyorum."

"Gelemedi. Hem sen de onu düşman etmemelisin."

"O düşman zaten. Onunla tanışmak istemiyorum,
kaçacağım."

"Hayır Maria, lütfen. Lütfen, en kötüsü bu olurdu."

"En iyisi ne olur?"

"Sanırım onun mantığına seslenmek, Shancarrig'i nasıl
yuvan, bizleri de... işte, ailen bildiğini anlatmaktır."

"Annem ve babam" dedi Maria inatla

Nora, "Bunu duymak istemeyecektir" dedi.

"Onun ne duymak istediği umurunda değil. Neden kendi
evimde kalmama izin vermesi için ona yalvarmak zorunda ka
lacakmışım?"

"Çünkü hayat adil değildir ve sen daha sadece on
yaşındasın."

Maria kapıdan fırlayıp bahçeye, oradan da tarlaların
gerisinde ki Barna Ormanı'na koştu.

O akşam eve geldiğinde çok sessizdi. Ve de solgundu. Bu
çocu ğun kalbinin nasıl çarptığını bile bilen Nora bunun bir
başka nede ninin olduğunu anladı. Cuma günü olacaklardan
farklı bir şeydi bu

"Seni korkutacak bir şey mi oldu ?"

"Her şeyi biliyorsun No Anne."

"Bir şey mi gördün ?"

"Evet." Çocuk başını eğdi.

Nora'nın yanakları al al oldu. Hayat nasıl bu kadar zalim oluyordu? Hem de bugün birisi kıza kendini teşhir etmiş olmalıydı

"Bana anlatabilirsin" dedi.

"Yapamam. Gerçekten çok kötü. Bana inanmazsın."

"İnanırım. Her zaman."

Çocuk, "Bayan Ross ile Peder Barry'nin öpüştüklerini gördüm diye baklayı ağzından çıkarıverdi.

Nora onun doğruyu söylediğini hemen anlamıştı. Bu işin burunun dibinde süregittiğinden hiç kuşku yoktu.

Tanrı'nın rahibi ve kendi yardımcı öğretmenleri...

Ancak Maria'nın geçirdiği şok karşısında bu skandal, bunu us

152

turuplu bir şekilde Peder Barry'ye anlatma zorunluluğu ve beraberindeki tüm sorunlar bile hafif kalıyordu.

"Bana Bayan Ross'un ağaca tırmandığını söylediğini hatırlıyor musun? Sana o zaman pek inanmamıştım, ama sonra inandım. Ve şimdi kesinlikle inanıyorum. Ama Maria, şu an senin ve benim öyle çok derdimiz var ki. Bunu aklımızın bir köşesine, her şeyin gerisine atalım ve daha sonra konuşalım. Yalnız sen ve ben. En iyisi kimseye, hiç kimseye söylememek. Bu tür şeylerin birer açıklaması vardır."

"Beni Lexi Baha'yla göndermeyin."

"O geldiğinde güçlü ve uslu olacaksın. Ben her adımında
senin arkanda olacağım. Ondan zamanını bizimle paylaşmam
isteyeceğiz. Hey, bu harika olmaz mı ? İki ülke. İki kıta.

Hepimiz de seni istiyoruz. Herkese nasip olmaz bu."

"İşe yarar mı?"

Nora Kelly hayatında hiç bu kadar büyük bir yalan
söylememiş olmanın bilinciyle, "Evet" dedi.

Cumaya kadarla dört günü atlattılar.

İnsanlar çok nazik davrandılar. Bunu bekliyorlardı, ama aynı
zamanda çenelerini de tutmalarını beklemiyorlardı. Pratik şeyler
yaptılar.

Oteldeki Bayan Ryan uçağın saatini öğrendi ve sabah erken
geleceğinden, adamın Shancarrig'e ne zaman varacağım
hesapladı. Belki öğlen sularında. Öğle yemeğini Ryan Oteli'nde,
özel bir odada yerlerse belki daha kolay olabilirdi.

Avukat Bay Hayes ona tazminat anlaşmasını madde madde
anlatıp en iyisinin nasıl bu olduğunu göstermeyi önerdi.

Dr. Jims geceler zor geçiyorsa diye, elinde uyku haplarıyla
uğradı.

Glen'deki binbaşının kızı Leo Murphy, Maria'nın, isterse
gelip kortta tenis oynayabileceğini söyledi. Kendinden dört yaş
küçük bile olsa, zor günler geçirdiğinden, bu sorun değildi.

Genç Peder Barry gözleri pırıl pırıl ve samimi, Tanrı'nın
aslında bir Sevgi Tanrısı olduğunu ve Kelly'lerin Maria'ya olan

sevgilerini görmesi için bu adamın kalbini açacağını söyledi.

Nora Kelly, Peder Barry'nin yorumuyla Sevgi Tanrısı

hakkında fazla derin düşünmemeyi tercih ediyordu, ama yine de teşekkür etti ona.

Peder Gunn Polonyalı Katoliklerin Meryem Ana'ya çok bağlı

153

olduklarını ve Bayan Kelly'nin ona duvardaki, okulun

Meryem Ana'ya adanmış olduğunu belirten plaketi göstermesi

gerektiğini söyledi. Foxy Dunne ufak bir sorun olduğunu

duyduğunu ve eğer yardımcı kuvvetler gerekirse çok sert bazı

insanlar tanıdığını ya da ağabeylerinin tanıdıklarından destek

isteyebileceğini dile getirdi. Jim Kelly bu teklifi reddederken

en ciddi tavrını takındı, ama Foxy'nin kolunu tutup çok iyi bir

genç olduğunu söyledi.

Eddie Barton annesine Çingenelerin geri geldiklerini söyledi

Maria'yı kaçırsalar ve ancak adam Chicago'ya döndükten sonra

bulunsa harika olmaz mıydı ?

Bayan Barton, Nora Kelly'nin en iyi elbisesini değiştirip

yaka sını ve manşetlerini dantelle süslüyordu. Bayan Kelly

ziyaret sırasında Chicago'daki kimseden aşağı kalmamakta

kararlıydı. Ağzı iğnelerle dolu, "Eddie'nin sözlerini bilesiniz

diye aktarıyorum. Belki işe yarar" dedi.

Nora Kelly aynadaki solgun görüntüsüne bakarak, "Tanrı iki

nizden de razı olsun" dedi.

Durum pek çok bakımdan, herkesin silahşörlerin kasabaya gelmesini beklediği bir kovboy filmine benziyordu. Postacı Mattie bisikletiyle istasyonda bekliyor, öylece uzaklara bakıyordu. Çavuş Keane otobüs durağının orada bir pencere kenarına ilişmiş, tezgâhının arkasından çıkıp kapıya gelmiş olan Nellie Dunne'la ara sıra iki çift laf ediyordu.

Kasap dükkanındaki Morrissey'ler sık sık sokağa çıkıyor, Bayan Breda Ryan da böylece girişe çıkmak için pek çok bahane buluyordu.

Hiçbiri kabul etmese ve herkes görmezden gelse de, rahiplerin evinde de perdeler kımıldıyor ve bir pencereden Bayan Kennedy, bir diğerinden Peder Gunn etrafı gözlüyordu... Hepsi bekliyorlardı.

Adam kasabaya indiği anda birisi Kelly'lere haber verecekti. Hiç otomobille geleceğini düşünmüyorlardı ve kocaman bir Ame rikan Cadillac değil de, sıradan bir otomobil olduğundan, Shan carrig'e girip de okulun yerine bakındığında onun Lexi oluğunu kimse anlamadı.

Lexi okulu kasabanın merkezinde ya da kilisenin oralarda gö remeyince Grane Nehri'ni geçti ve koca kızıl kayın ağacının yanı na vardı. Oradaki tek katlı binanın üstünde Shancarrig Devlet Okulu yazıyordu.

Okulun arkasında Jim ile Nora Kelly'nin küçük evi vardı. Oturmuş, onun hangi yoldan geldiğini bildirecek haberi

bekliyorlardı

154

Adamın kendisinin gelivereceğini hiç ummuyorlardı.

Lexi iriyarı ve yakışıklı bir adamdı. Koyu mavi gözleri, kulaklarına inen kıvrıcık saçları vardı. Otuz altıotuz yedi yaşlarında Olmalıydı. Çok daha genç görünüyor, tıpkı bir film yıldızına benziyordu.

Nora ile Jim eşikte durdular. Güç almak için birbirlerine yaslanıyorlardı. Nora kocasının elini tutmayı istiyordu, ama çok çocuksu görünürdü. Öyle bir şey onlara yakışmazdı; yan yana durmak yeterliydi.

"Ben Alexis" dedi adam. "Sizler de Nora ve Jim olmaksınız."

Nora, "Shancarrig'e hoş geldiniz" dedi. Yüzüne yapıştırdığı gülümsemenin sözlerindeki samimiyetsizliği gizleyeceğini düşünüyordu.

"Ya kızım Maria?"

"Bir arkadaşının evine gitmesinin en iyisi olacağını düşündük.

İstediğiniz zaman sizi ona götüreceğiz." Jim sesinin titrediğini gizlemek için yüksek sesle konuşuyordu.

"Şu arkadaşının evi nerede?"

"Yürüyerek on dakikalık mesafede. Belki arabanızla iki üç dakika sürer. Üzülmeyin. Orada, sizin geldiğinizi biliyor." Jim Lexi'nin sesindeki kuşkuyu sezer gibi olmuştu.

"Ona kendi evinde... evi bildiği yerde söylemeseniz daha iyi

olur diye düşündük." Nora evleneli beri oturduğu küçük evin mutfağında göz gezdirdi.

"Ona söylemek mi?"

"Onunla konuşmak. Tanışmak, selamlaşmak. Yapmak istediğiniz her neyse." Jim sesinin çok zayıf çıktığının

farkındaydı. Lexi'nin o tek kelimelik cümleleriyle başa çıkmak güçtü. Her nedense, tamamen farklı bir şey ummuştı.

"Şimdilik burada olmaması iyi. Oturabilir miyim?"

Ona bir koltuk çekmek, çay ya da viski ikram etmek için koşuşturdular.

"Poitin3 var mı?" diye sordu.

Nora'da alarm zilleri çaldı. Kız kardeşi Helen'in adamın suskun içki içme alışkanlığından, sert alkolü nasıl sessizce mideye indirdiğinden bahsettiğini hatırlıyordu.

"Hayır. Sanırım öğretmenin herkese iyi örnek olması gerekiyor. Ama eğer arzu ederseniz, bir bardan aldığım bir şişe İrlanda viskim var."

Gülümsedi. Kızlarını almaya gelmiş olan Lexi sanki bir arka

3. Patatesten yapılarak küçük kaplarda damıtılan bu tür

İrlanda içkisi (yay n)

155

daşmış gibi gülümsüyordu. "Size söyleyeceğim şeyler için bir iç kiye ihtiyacım var."

Alınmasın diye üç küçük kadehe içki koyarlarken kalpleri

kur Őun gibi ağırdı. Őerefe kaldırmadılar.

Lexi "Yeniden evleniyorum" dedi. "Karina diye bir kızla evlene ceğim, o da Polonyalı. Onun babasının da bir kasap dükkânı var iki dükkânı birleştireceğiz. Karina benden çok daha genç. Yirmi İM yaşında."

"Evet, evet." Nora arkasından ne geleceğini beklerken nefesini tutuyordu.

"Size doğruyu söyleyeyim. Karina ile ben yeni bir aile kursak. Diğer tüm çiftler gibi başlasak evliliğimiz için çok daha iyi ola cak. Birbirimizi tanısak, kendi çocuklarımız olsa..."

Nora nefesinin dişlerinin arasından kaçtığını hissetti.

Küçük kadehi öyle sıkı kavramıştı ki, elinde parçalanmasından korktu "Ve ne düşünüyordunuz?.." dedi.

"Düşündüm de belki de, eğer kızım Maria burada mutluysa... belki olmak istediği yer de burasıdır... Ama biliyorsunuz, onu si ze bırakırsam size haksızlık etmiş olurum... Sizin de kendi haya tınız var. Ona uzun yıllardır öyle iyi davrandınız ki..."

Nora'nın yanaklarından aşağı yaşlar süzölüyordu. Silmeye bile çalışmadı.

Lexi devam etti: "Para konusunu çok sordu, çünkü o parayı si zin almanızı istiyorum. Ama ne zaman paradan söz etsem cevap vermiyorsunuz. Hiç para gelmeyeceğinden korkuyorum.

Size rüşvet verdiğimi düşünürsünüz diye para vermeye de çekmiyorum..."

Jim Kelly ayağa fırladı. "Oh Lexi, beyefendi, onu burada alıkoy maya bayılırız. O her zaman sizin kızınız olarak kalacak. Ne za man isterseniz size tatile gelir... Ama bizimle kalmasını yürekten isteriz."

Nora çok sakın konuştu. "Belki de sizi Lexi Baba yerine Lexi Amca olarak görür, değil mi?" Lexi'nin asıl duymak istediği sözleri söyleme gücünü nereden bulduğunu bilmiyordu. Onun yüzünün aydınlandığım görene dek de doğru yaptığından emin değildi.

"Evet evet. Bu Karina için de çok daha iyi olur, onu kızı gibi değil de, yeğeni gibi görür. Çünkü pek çok bakımdan gerçekten de öyle."

Nora göz ucuyla okul bahçesindeki kayın ağacının üstünde bir gölgenin hareket ettiğini gördü. Foxy Dunne oralarda dolanıyordu Arabayı görmüş ve sürücüsünün kim olduğunu tahmin etmişti.

Nora "Foxy!" diye seslendi. Foxy salına salına geldi. Bu adam

156

bir düşmandı ve. ona kibar davranmayacaktı. "Foxy bize bir iyilik yapar mısın? Maria Glen'de Leo Murphy'yle beraber. Oraya gidip eve gelmesini, her şeyin yolunda olduğunu söyler misin?"

Foxy hiç umulmadık bir şekilde, "Glen çok uzak" dedi.

"On dakika sürer, seni ufaklık" dedi Jim Kelly.

"Arabayla gitmeme izin verseniz daha kolay olurdu." Masanın üstündeki anahtarlara baktı.

Lexi, "Hey, kaç yaşındasın sen?" diye sordu.

"Ben her şeyi kullandım. Çok kolay."

"On üç buçuk" dedi Nora.

"Yetişkin bir adam" dedi Lexi. "Ama bir çizik bile istemem. Bu akşam Shannon Havaalanı'na geri götürmek zorundayım."

Bu akşam. Adam bu akşam yeni hayatına dönüyordu. Maria olmadan.

Konuşurlarken güneş ışığı mutfağa doluyor, onlar birer dost gibi oturmuş gemiştten ve gelecekten söz ediyorlardı. Sonunda Maria kısacık yolculuktan bembeyaz kesilmiş bir yüzle geldi. Foxy arabayı bulmuşken Shancarrig çevresinde  tur atmış, sonra avuş Keane'i görünce gaza yüklenip onu bir an önce okula getirmişti.

Nora kıza sarıldı.

"ok güzel bir sohbet yaptık hayatım" dedi. "Bu Lexi, hatta belki Lexi Amca. Bu akşam Amerika'ya dönüyor ve gitmeden önce seni görüp biraz tanımak istiyor."

Maria gözlerini iri iri açmış, olan biteni anlamaya çalışıyordu.

Kızı Maria'ya her şeyin yolunda gideceğine söz vermiş olan Nora Kelly, "Gidecek ve seni burada, bizimle bırakacak. Senin burada

kalmak istediğin konusunda hemfikiriz" dedi. Sözüni tutmuştu.

Nessa

158

Ryan'ın otelinde asıl borusu ötenin Bayan Ryan olduğunu herkes çok iyi biliyordu. İyi de oluyordu, çünkü eğer Conor Ryan beceriksiz biriyle evlenmiş olsaydı, otel yıllar önce batır giderdi.

Conor Ryan, Breda O'Connor'la evlendiğinde cevval biriyle evlenmiş olduğunu biliyordu. Fıldır fıldır gözleri ve parlak siyah saçlarıyla ufıcık tefecik Breda, Ryanların uzaktan akrabası oluyordu. Bir düğünde tanışmışlardı. Conor Ryan ona İngiltere'ye gidip İngiliz ordusuna katılmayı planladığından söz etmişti. Anne babasının ayaklarının altından çekilmek için ne olsa yapardı; onlar şu sapa kasabada adı sanı duyulmamış mütevazı bir oteli işletiyorlardı.

"Neden orduya girmek istiyorsun? Belki savaş çıkar ve ölebilirsin" dedi Breda.

Conor Ryan anne babasının yaranda kalmak ile bunun arasında pek fazla bir fark olmayacağını ima etti.

"O kadar da kötü olamazlar."

"Öyleler. Orası Nuh'un gemisi gibi. Hayır, Nuh'un gemisi daha korunaklıydı, insanlar ona binmek için can atıyorlardı. Burası daha çok bir morga benziyor."

"Neden iyileştirmiyorsun?"

"Ben daha yirmi üç yaşındayım, bana bırakmazlar ki."

Breda O'Connor hemen oracıkta onunla evlenmeye karar verdi.

İngiltere Almanya'ya savaş açtığında nişanlanmışlardı bile.

Breda, "Şimdi, orduya katılmadığın için memnun değil misin?" dedi.

Conor, "Sen daha annem babamla yaşamadın" dedi. Breda onun yüzündeki bu yenilgi ve eziklik ifadesini silmeye kararlıydı.

"Yaşamayacağım da Biz kendimize yeni bir yer yapacağız."

Küçük müstemilat yeni evliler için küçük bir eve dönüştürül

159

düğünde, Conor Ryan'ın babası ona savruk bir kadın

aldığını, bu kızın onlarda herhalde çuvalla para olduğunu sandığını söyledi

Conor Ryan'ın annesi sırf ev ekonomisi diploması var diye

her şeyi bildiğini sanan hayalperest bir bacaksızın işlerine

karışama yacağını söyledi. Conor bu görüşlerin hiçbirini geline

söylemedi Breda onların neye benzediğini yakında görecekti

zaten. Conor'a yeterince ikaz edildiğini söylemişti.

Breda sonunda onların evine gitti, ama onlar için hâlâ bir ço

cuk olan oğullarıyla evlenmesine ne kadar içerlediklerini hiçbir

zaman öğrenemedi.

Conor'un anne babasının, Breda'nın bahçede yaptırdığı o

hitam kulübede birkaç çocuk doğurduktan sonra sesinin

kesilece ğini söylediklerini de hiç duymadı.

Anne baba Ryan 1939 kışında ülkeyi kasıp kavuran grip

salgı nına yenik düştüler.

Conor ile Breda'nın düğününden iki hafta sonra aynı cemaat

bu kez damadın anne babasının cenaze töreni için kilisede toplandı.

Yazıklananlar çok oldu. Bir aileye yeni giren bir genç kız için böyle şeylerle karşılaşmak ne zordu. Ona çok ağır gelecekti. () daha gencecikti. Conor Ryan'a herhangi bir şey yaptırmak deve ye hendek atlatmaktan zordu. Shancarrig için Ryan Oteli'nin sonu gelmişti.

İnsanlar hiç bu kadar yanılmamışlardı.

Breda Ryan hemen işleri ele aldı. Daha cenaze gününde bile gelenlere içki içmek istedikleri zaman Johnny Finn'in barına gitmek yerine onları otele beklediklerini söyledi. Herkes bir saygı göstergesi olarak otel yerine bara gitmeyi düşünmüştü.

"Kayınvalidem ile kayınpederime gösterebileceğiniz en güzel saygı nişanesi, onların otellerine gelmektir" dedi Breda Ryan.

Bir hafta geçmeden, kendisinden genç Bayan Ryan olarak söz edilmesinden hoşnut olmadığım hissettirdi.

"Eşimin annesi cennete gitti. Tanrı affetsin, artık ismine ihtiya cı yok. Bayan Ryan artık benim" dedi.

Öyleydi de. Shancarrig'deki tek otel, insanların kasabanın kalbi dedikleri üçgenin bir kenarını oluşturuyordu. Diğer kenarları da doktor ile avukat Bay Hayes gibi varlıklı insanların oturduğu Terrace denen sıra evler ve Nellie Dunne'ın bakkal dükkânı, ec

zacı Bay Connors, hırdavatçı diğer Dunne'lar, kasap, manifatura
cı gibi, geçimlerini Shancarrig ve çevre çiftliklerden sağlayan di
zi dükkânlardı.

160

Otel pek çekici değildi. Her taraf koyu kahverengi, yerler
marleydi. Odaların hepsinde büyük meşe şömineler, duvarlarda
ağır koyu çerçeveli resimler vardı. Bu resimlerin çoğu
Shancarrig'de görülmemiş, uzun kuyruklu ceketler giyen
erkekler ve onlarla uyum içindeki hanımlara aitti.

Lobide bazı dinî temalı resimler vardı... Kutsal Yürek
resminin önünde küçük kırmızı bir lamba yanıyordu. Lobideki
ve yemek salonundaki büfeler sofralarda hiç kullanılmayan cam
eşyayla ve Belleck porselenlerle doluydu.

Bayan Ryan'ın her şeyi değiştirip iyileştirme planları vardı,
ama öncelikle insanların buraya bu haliyle de gelmelerini
sağlaması gerekiyordu.

Mutfak kapısının önüne ağır perdeler taktırarak konukların
giriş kapısında yemek kokularıyla karşılanmamasını sağladı.

Resepsiyonun yanına camlı bir ilan panosu yaptırdı ve komşu
kasabalardaki konserlerin, av partilerinin ve diğer toplumsal
olayların ayrıntılı haberlerini astı.

Oteli Shancarrig'in merkezi, insanların bilgi almak için
gelecekleri bir yer yapmakta kararlıydı. Yolcuların beklerken
gelip bir içki ya da kahve içmeleri umuduyla otobüs ve tren

tarifeleri de asıldı.

Hamile olduğunu fark ettiğinde, planlarına daha yeni başlamıştı.

İlk çocuğu minicik bir kızdı ve 1940'ta doğdu. Bebek geceyarısı geldiğinden ve Dr. Nolan artık her saat dışarı çıkamayacak kadar yaşlandığından, doğumu Dr. Jims yaptırdı.

"Çok güzel bir kızın oldu" dedi. "İstedğin bu muydu?"

"Değildi aslında. Ben benim adıma oteli işletecek güçlü bir oğul istiyordum." Bebeği tutarken gülüyordu.

"Belki de erkek kardeşi olana kadar o vaziyeti idare eder."

Dr. Jims'in cana yakın bir tarafı vardı.

"Bu bir kadına göre bir hayat değil. Vanessa'ya daha iyi bir iş buluruz." Çocuğu sıkıca kucakladı.

"Vanessa! Güzel bir isim."

"Ah, büyük düşünün doktor. Ben hep böyle yapmak gerektiğine inanırım."

Conor Ryan doktora brendi koydu ve ikisi sabahın dört buçuğunda barda oturup Shancarrig'e gelen bu yeni canın şerefine içtiler.

Dr. Jims, "Vanessa'nın 2000 yılını görmesine" dedi.

"Nessa o zaman altmışlık bir genç olacak! Ona neden kısa bir ömür biçiyorsunuz?" diye sordu taze baba.

carrigilere bu noktada söz geçiremedi. Kız kardeşi dünyaya gel diğinde adı Catherine oldu. Üçüncü bebek Nuala'ydı. Oteli işlete cek güçlü oğullar gelmedi. Ancak, bunun hiç gerçekleşmeyeceğı ni fark ettiklerinde kadınlar Ryan Oteli'ne öylesine yerleşmişler di ki, kimse bir oğlanın eksikliğinin farkında bile değildi.

Nessa hep anne babasının en çirkin özelliklerini aldığım düşü nürdü.

Annesi gibi dümdüz saçları vardı. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın en ufak bir dalga ya da bukle yapamıyordu.

Omuzlarının genişli ğini ve kocaman ayaklarım da babasından almıştı. Neden onun dalgalı saçlarını ve annesinin ufak tefekliğini almamıştı ki? Hayal haksızlıklarla doluydu. Dalgalı saçlı insanları herkes beğenirdi.

Leo'nun saçları gibi.

Nessa kendini bildi bileli Leo Murphy en yakın arkadaşıydı

Leo Glen'de yaşayan kızdı. Tek çocuk sayılırdı. Şanslı şey.

Eddie Barton gibi gerçekten tek çocuk değildi, ama iki ağabeyi çok bü yükümler ve artık evde değildiler.

Nessa Leo'yu Shancarrig okuluna gitmezden önce de tanıyor

du. Leo onunla oynamaya çağrılırdı. Bayan Ryan Vanessa'nın

okula başlayıp da Dunne'lar ve Brennan'larla haşır neşir

olmadan önce düzgün bir arkadaşı olmasını istemişti.

"Haşır neşir olmak nedir?" diye sordu Nessa annesine.

"Boşver, olmayacaksın zaten."

Conor Ryan öğleden sonraki yarışlarda şansını denemek üzere gazetenin yarış sayfasını katlarken, "İşte böyle şeyleri öğrenmek için okula gidiyorsun" dedi.

Okulda ilk gün Nessa Ryan Maura Brennan'ın yanına oturdu. Birlikte çubuk çizmeyi öğrendiler.

iki kız önlerindeki defterlere S şekilleri çizerken, "Bunlara ne den kanca deniyor?" diye sordu Nessa.

Maura açıkladı: "Biraz ocağın tepesine konulan kancalara ben ziyorlar da ondan. Hani tencereleri asmak için."

Nessa gururla bu bilgiyi annesine aktardı.

Annesi sinirlenerek, "Ne! Seni aşağı mahalleden Brennan'ların birinin yanına mı oturtular?" dedi.

"Çocuğun kafasına böyle şeyler sokma. Zavallı küçük

Brennan da birinin yanına oturmayacak mı ? O da insan değil mi ?" Nessa'nın babası bir şey için Maura Brennan'ı savunuyordu. Konu her ne ise, annesi hâlâ kızgındı.

"Babası önüne çıkan her şeyi kırıp dökerek ve asker gibi küfl

162

rederek buraya geldiğinde öyle demiyorsun ama."

"O sefer söylediklerinden sonra artık Johnny Finn'in barına gidiyor..."

"Sanki üzgünmüşsün de o ayyaşın tekini arıyormuşsun gibi ko nuşuyorsun. Onu sepetlediğim gün bu işletme için güzel bir

gündü. Sen de kabul ettin."

"Ettim, ettim."

"O halde ne konuşuyorsun?"

"Bilmiyorum, Breda..." Başını salladı. Nessa, o her neyse...

babasının gerçekten bilmediğini fark etti. O annesi gibi her şeyi bilmezdi. Bir oteli işletmeyi de sorumluluk taşımayı da bilmezdi.

Nessa, "Onun yanında oturmayacak mıyım?" diye sordu.

Annesinin ifadesi yumuşadı. "Bana aldırma, baban haklı.

Çocuğun suçu yok."

"Bizde tencere kancası yok, değil mi?"

"Hayır. Bizde her normal insan gibi fırınlı ocak var.

Brennan'lar açık ateş üstünde yemek pişiyorlar sanırım. Bugün okulda Leo Murphy'yi görmedin mi?"

"Eddie'nin yaranda oturuyordu. Konuştukları için azar işittiler."

"Başka neler oldu? Anlat bana."

"Ağacın çevresinde bir oyun oynadık. Hani halka şeklini alıp oynanan oyun."

"Ben de o oyunu oynardım" dedi babası.

Annesinin gidip kolunu babasının omzuna attığını gördü.

Gülümsüyorlardı. Kendini güvende hissetti. Belki de babası otel işletmeyi bilmese de, annesi yine de onu seviyordu. Otele kim gelse, orayı bilen biriye bay değil, bayan Ryan'ı soruyordu.

Breda ortalıkta görünmüyorsa, Bay Ryan'dan karısını çağırması

isteniyordu.

Nessa yıllar geçtikçe, herhangi bir sorunda babasını değil, annesini çağırması gerektiğini öğrendi, ilk başta bunun her ailede böyle olduğunu sanıyordu.

Ancak her zaman böyle olmadığını öğrendi. Leo Muprhy'nin annesi hiçbir şeyin yerini bilmiyordu ve Glen'i Binbaşı Murphy ile hizmetçi Biddy çekip çeviriyorlardı. Leo hiçbir zaman annesine danışmak zorunda kalmıyordu. Muazzam bir özgürlüktü bu.

Maura Brennan'ın annesinin de dilenmek zorunda kaldığını, çünkü Bay Brennan'ın eline geçen bütün parayı içkiye yatırdığını öğrendi. Nessa Bayan Brennan'ın onu neden annesinin yaptığı gibi bir bakışı ya da bir kelimesiyle yola getirmediğini sorunca Maura omuz silkti. Kadınlar öyle değiller, dedi.

163

Niall Hayes annesinin evde sözünün geçmediğini söyledi. bu tün faturaları babası ödüyor, her işle o ilgileniyordu. Foxy Dunne annesinin hiçbir konuda ağzım açtığının görülmediğini söyledi, ama tabiî babasının da çenesini kapadığı görülmemişti, öylece geçinip gidiyorlardı.

Yalnızca babası ölmüş ya da çekip gitmiş olan Eddie kontrolün annesinde olduğunu söyledi. O da hep evde bir erkek olması gerektiğini düşünürdü.

Nessa'nın annesinin Shancarrig'deki tüm kadınlardan ne kadar farklı olduğunu bazen şaka konusu bile yaparlardı. Nessa bundan pek hoşlanmazdı ama, içinden doğru olduğunu kabul ederdi. Anne si onunla fazla ilgileniyordu. Olan biten her şeyi bilmek istiyordu

Nessa bir seferinde ona, "Her şeyi bilmeyi neden bu kadar çok istiyorsun?" diye sordu.

"Benim yaptığım hataları yapmadığından emin olmak, daha ço cukken sana doğru yolu göstermek istiyorum." Annesinin yanıtı son derece basit ve açıktı; sanki çocuğuyla değil de, kendi yaşıtı birisiyle konuşuyormuş gibiydi.

Babası sık sık olduğu gibi, "Çocuğu rahat bırak" demişti.

"Ço cukluk çok kısa sürmüyor mu zaten? Bırak keyfini çıkarsınlar"

Nessa'nın annesi "Kısa sürüp sürmediğini bilemem" dedi.

"Bu ralarda hiç büyümeyen pek çok insan var."

insanlar sokakta küçük Nessa Ryan'ı sevmek için durdurduk larında çoğunlukla sorarlardı: "Sen İdinin canısın ?" Bu soru do ğil, yalnızca bir selamlama gibiydi, ama Nessa ciddiye alırdı.

Sertçe, "Kimsenin" derdi. "Otelde o kadar çok iş var M, kimse nin kimseye canım demeye vakti yok." İnsanlar çocuğun evde duyduklarım papağan gibi, ciddi ciddi tekrarlamasına gülerlerdi

Annesi bundan hoşlanmazdı. "Sen dünyanın en sevilen çocu

ğusun. insanlara kimsenin seni şımartmadığını söylemekten

vazgeç."

Ama Nessa öyle düşünmüyordu. Acaba onu sokakta mı

buldu lar diye merak ediyordu. Her yıl gelip geçen Çingeneler

onu ote lin kapısına bırakmış olabilirler miydi? Yoksa uzun

saçlı, narin bir soylu hanımefendi onu Eski Kaya'ya mı

bırakmıştı? Başı bu yük beladaydı da kaçarken bebeğini mi terk

etmişti?

Nessa tam olarak ne istediğim bilmiyordu, ama sahip

olduğun dan çok farklı bir şey olduğundan emindi. Ne yaparsa

yapsın, an nesini asla memnun edemeyecekti. Zaten babası da

görüşlerini önemsetemeyecek kadar yumuşak başlıydı.

Bazen, kendini özellikle dindar ve Tanrı'ya yakın hissettiği za

164

martlarda ondan kendisini el üstünde tutulan biri yapmasını isterdi

"Güzel olmayı dilemiyorum Tanrım, güzellik için dua etmememiz

gerektiğini biliyorum. Ama daha çok beğenilmek istiyorum. Sevilen

insanlar çok mutlu oluyorlar. Hep iyilik yapıyorlar. Hakikaten

Tanrım, çocuklar bile. Ben harika bir çocuk ve harika bir yetişkin

olurdum. Bir dene ve gör."

Nessa Ryan'ın çocukluk yıllarında Ryan Oteli'nde büyük

değişiklikler oldu.

Avrupa'daki savaşın getirdiği bitmez tükenmez karneyle

alışverişler ve petrol sıkıntısının ardından, birdenbire yollarda yine

otomobiller belirdi. Otelin konuklan eskiden Shancarrig istasyonunda inip kasabanın merkezini oluşturan üçgenin bir yanı boca uzanan otele yürürken, artık kapıya yanaşıyorlardı. Burası Shancarrig'in en düzgün mahallesi olsa da, çoğu otomobilini solakta bırakmayı istemiyordu. Konuklar önce Dr. Nolan, ardından da, Dr. Jims'in yaşadığı, 5 numarada da Bay Hayes'in oturduğu sıra evlerin bölgenin en iyi adresi olduğunu bilemezlerdi. Onlar, Otomobilleri için güvenli bir park yeri istiyorlardı.

Otel artık koyu kahverengi değildi. Koyu renklerin yerini krem ile Breda'nın çok güzel, dinlendirici bulduğu Nil yeşili almıştı. Diler lüks otelleri gezmiş ve bu rengin moda olduğunu görmüştü.

Ağır çerçeveli ciddi resimler konukların göremeyeceği bir yete, büyük yatak odasına kaldırılmıştı.

Yeni banyolar yapılmış, oturaklar yatakların alandan alınıp dolapların içine gizlenmişti.

Otelin yemek salonunda hizmet eden kadınlar artık şık yeşil elbiseler, minik beyaz kepler giyiyor, beyaz önlük takıyorlardı. Siyah giysilerin modası geçmişti. Lobideki rahat koltuklar, konukların oturup, eski günlere dalıp gitmelerine zemin hazırlıyordu.

Nessa ile kız kardeşleri Catherine ve Nuala küçükken konuklara pek görünmezlerdi ama karşılaştıkları herkese, hatta cevap veremeyecek durumdaki kırmızı suratlı sarhoşlara bile güneydın ve iyi akşamlar demek üzere eğitilmişlerdi

Nessa'nın annesi otelin arka bahçesini temizledi. Eski ve kırık makineler kaldırıldı, müştemilat boyandı, bahçe artık çöplük olarak kullanılmaktan vazgeçildi Konuklara artık otomobilleri için geniş bir otoparkın olduğu söylendi.

Ve konuklar da değişti.

Savaş döneminde Avrupa'yı tanıyan Amerikalı askerler, özellikle de ailelerinde ırlanda kanı olanlar, barış sağlanınca eşleriy

165

le gelmeye başladılar. Taşradaki otellerde kalıp köklerini bulma ya çalışıyorlardı. Bazıları hâlâ üniformalarıyla, son derece havalı otele kaydolurken bildik bir görünüm sergiler oldular.

Peder Gunn eski kilise defterlerinde aile köklerini aramaktan bitkin düştüğünü söyledi.

Tüccar konuklar da vardı. Aynı insanlar düzenli olarak, aydı bir, bazen on beş günde bir geliyorlardı. Genelde iki üç oda Shan carrig ve çevresinden sipariş toplamaya gelenlere ayrılırdı.

Nessa'nın annesi onlara çok saygı gösteriyordu. Kocasına işin belkemiğinin bu müşterilerden oluştuğunu söylüyordu.

Conor Ryan ise omuz silkip geçiyordu. Kendisi onları sıkıcı bir grup ola rak görüyordu. Üstelik içki de içmiyorlardı, onlardan bar geliri de elde edilemezdi. Solgun yüzlü, yorgun adamlardı.

Durmadan sa tışları konuşuyorlardı, çok huzursuz ve endişeliydiler.

Conor Ryan onlara acıyordu. Neden başka herkes gibi barda oturmuyorlardı? Birkaçının at ya da tazı yarışlarını izlediğini fark etmişti ama, onlarla pek sohbet edecek başka konu yoktu. Otelde olup bitenler okulda herkesin ilgisini çekiyordu. Hep çiftçilerin ayda bir panayır günlerinde kahvaltıda ne yediklerim hayvanlardan birinin çarparak camlan kırıp kırmadığını soruyorlardı. Nellie Dunne bir seferinde bakkal dükkânının kepenklerini kapatmayı unuttuğunda böyle bir şey olmuştu. Nessa sabahlan sunulan zengin kahvaltıları, babalar ile oğulların sırayla oturduklarını, biri hayvanlara bakarken diğerinin ta haklara yağlı pastırmalı yumurtaları yediğini anlatıyordu.

Breda Ryan, Nessa'nın tüm şikâyetlerine rağmen inatla beğenmediği parlak siyah saçlarını fırçalarken Nessa sordu:

"Küçükken en iyi arkadaşın kimdi?"

"O zamanlar en iyi arkadaşımız yoktu. Rahat dur Vanessa."

"Neden bana Vanessa diyorsun? Başka kimse öyle demiyor."

"Senin ismin bu. İşte, çok güzel oldu."

"Okul piyesindeki cadıya benziyorum."

"Neden hep kendin hakkında böyle korkunç şeyler söylüyor sun çocuğum? Eğer sen böyle aptalca şeyler düşünürsen, başkaları da aynı şeyi düşünür."

"Çok garip. Leo da böyle dedi."

"O akıllı başında bir kız" diye Leo'ya hak verdi Bayan Ryan.

"Gelecek yıl her gün beraber otobüsle manastıra gideceğiz

Belki o zaman daha iyi arkadaş oluruz."

Nessa'nın annesi ender zamanlarda hissettiği bir sevecenlikle kızma sarıdı.

166

"Pek çok arkadaşın olacak. Bekle ve gör!" dedi.

Nessa kasvetli kasvetli, "Artık başlasa iyi olur, neredeyse on dördüme geldim" dedi.

Nessa dergilerde anneleri arkadaş gibi olan kızların hikâyelerini okuyordu. Kendi annesinin de öyle olmasını arzu ediyordu, keşke bu kadar sert ve her şeyi bilen biri olmasaydı.

Nessa annesinin yanıldığına ya da ne söyleyeceğim bilemediğine hiç tanık olmamıştı. Babası farklıydı, o her zaman kafasını kaşır ve hiçbir şeyden haberi olmadığı söylerdi.

Ancak Nessa annesinin doğuştan bütün sorunları çözebilme yeteneği olduğunu düşünüyordu.

Nessa Ryan Shancarrig okulundaki son gününde okul fotoğrafında Niall Hayes ile Foxy Dunne'in arasında durdu.

Bayan Kelly o günlerde hep fotoğraf çektirir ve gelecek kuşaklar bu okuldan geçen sınıfların ne kadar saygın olduğunu görsünler diye, çocukları da iyi giyinmeye teşvik ederdi.

Bu artık bir gelenek halini almıştı. Fotoğraf okul kapısının önündeki ağacın altında çekiliyordu. Yılın o son dakikası herkesi sakinleştirmek esası üzerine planlanırdı. Öncesinde,

geleneksel isim kazımanın ardından sınıfta koşuşturup kitap ve

kalemler toplanırken bir yandan da şarkılar söylenirdi:

Artık İrlanda dili yok, Fransızca yok

Sert sıralarda oturmak yok

Masaları kaldırın, sandalyeleri kaldırın

Müdür ve müdireleri merdivenlerden aşağı atın...

Shancarrig'de hiçbir zaman Fransızca öğrenilmemiş olması

ve okulda merdiven de bulunmaması onları ilgilendirmeyen

ayrıntılardı sadece. Dünyanın dört bir yanında çocuklar okulun

son gününde o şarkıyı söylerlerdi.

Daha on üçünde olup da yaz sonu okula dönmek zorunda

kalanlar kıskançlıkla seyrederlerdi bu faaliyetleri. Bu, isimlerini

ağaca kazıdıkları gündü. Oğlanlar çakılarını getirmişlerdi.

Herkes yaşlı kayın ağacının kabuğunu kazımakla meşguldü.

Nessa bundan diğerleri kadar keyif alabilmek istiyordu.

Herkes kendini çok kaptırmış görünüyordu. Maura Brennan

haftalardır ismini nereye kazıyacağını planlıyordu. Eddie

Barton ileriki yıllarda seçilsin diye, ismini bir çiçek şeklinin

ortasına kazıyacağım söyledi. Foxy hiçbir şey söylemiyor, ama

yine de kendinden emin duruyordu.

Nessa, Hay Kelly'den bir bıçak alıp "Vanessa Ryan, haziran

167

1954" diye yazdı. Söylenecek başka şeyler de olduğunu

hissedi yor, ama ne olduğunu bilmiyordu.

Bayan Kelly'nin objektifinin karşısına geçtiklerinde güneşten gözlerini kıstılar.

"Dik durun! Kımıldamayın!" Bayan Kelly bunların onlara ver diğı son emirler olduğunu biliyordu.

Foxy Dunne Nessa'nın omuzlarına dökülen saçlarım okşadı

"Çok hoş" dedi.

"Ellerini üzerimden çek Foxy Dunne" diye terslendi Nessa

"Yalnızca beğendiğimi söylüyordum Bayan Çokbilmiş.

Beğen dim, hepsi bu." En ufak bir alınganlık belirtisi bile yoktu.

Saçlarına Dunne'ların o yoksul evinden gelen Foxy dokunsundu!

Niall Hayes de "Saçların çok güzel" dedi. Tıknaz, güvenilir, donuk Nial; hiçbir zaman orijinal bir fikri olmamıştı. Sanki Foxy'nin gözüne girmek ve düşüncelerini mazur göstermek is ter gibiydi.

"Eh..." Nessa ne diyeceğini bilemedi. Övgüler karşısında yüzü nün ve boynunun kızardığını fark edip şaşaladı. Nessa Ryan'a daha önce hiçbir oğlan iltifat etmemişti. Kızardığı görülmesin diye elini yüzüne götürdü.

"Gülümseyin hepiniz. Nessa, elini hemen yüzünden çek.

Leo, bir kez daha dil çıkardığım görürsem, başın belada demektir. Bü yük belada."

Herkes gülümsedi ve okul duvarına çok neşeli bir resim

asıldı.

Son kez Shancarrig okulundan birlikte dönerlerken Nessa ile Leo kol kolaydı, Maura Brennan da yanlarındaydı. Maura ya hiz metçi olarak ya da bir fabrikada işe girecekti. Ablaları gibi Ingil tere'ye gitmek istemediğini söylüyordu. Nessa elinde kendisinin ki gibi fırsatları olmayan bu kıza karşı içinde bir yakınlık hisset ti. Nessa'nın babası aşağı mahalledeki Brennan'lar ve Dunne'lar için onlara pek zayıf bir elin geldiğini, oynayacak "koz"larının çok az olduğunu söylemişti.

Bayan Ryan onu ikaz etmişti: "Her şeyi iskambil oyunu gibi açıklama"

"Peki. O halde bahisçilerin Brennan ve Dunne'lara hiç şans vermediklerini söyleyeyim."

Ama Maura Brennan asla yakınmazdı.

Hep iyi huylu ve sessizce, sanki babasının bir yüz karası oluşu nu, annesininse insanlardan eskilerini isteyişini uzun zaman ön ce kabullenmiş gibiydi. Foxy Dunne ise farklıydı, o sanki ailesi

168

ayyaş ve aylaklardan değil de, düklerden ve kontlardan oluşuyormuş gibi davranırdı. Foxy Dunne'a bakınca babasıyla kardeşlerinin kasabadaki hemen hemen bütün işyerlerine girmelerinin yasaklandığını anlamazdınız, özbeöz amcaları Jimmy'nin dükkânına girmelerine bile izin verilmiyordu.

Foxy ne onlar için özür diliyor ne de onları savunuyordu.

Sanki onları apayrı kişiler gibi görüyordu.

Nessa da bazen öyle olabilmeyi arzu ediyordu. Annesi yumuşak başlı babasına sert davranınca üzülüyordu. Babası omuz silkip hiçbir sorumluluk üstlenmeyince de canı sıkılıyordu.

Maura, "Fal bakan bir Çingene var. Müthiş olduğunu söylüyorlar" dedi.

"Biz de fal baktıralım mı?" Leo'nun gözleri parlıyordu.

Nessa, Çingenelerin konakladıkları yerin yakınına bile gitseler annesinin çok kızacağını biliyordu. Leo'nun annesi de kızardı, ama Leo'nun umurunda değildi, öyle rahat olmak ne harikaydı.

Foxy, "Yalnızca ağzınızdan laf alıyorlar" dedi. "Öyle yapıyorlar. Ne dinlemek istediğinizi öğrenip iki dakika sonra onu söylüyorlar."

Niall Hayes "Ama dürüstlük değil bu" diye karşı çıktı.

"Hayat böyle Niall." Foxy sanki kendi viran kulübesinde hayatı sıra evlerde oturan avukatın oğlu Niall Hayes'ten çok daha iyi biliyormuş gibi konuşuyordu.

"Eee? Gidiyor muyuz?" Leo her türlü heyecana vardı.

Eddie birdenbire, "Geleceğimizin ne olacağım öğrenmek için el falına bakabiliriz" dedi

Bu Nessa'ya çok daha akla yakın göründü. Annesi bunu hiç

bilmegebilirdi. "Nasıl yaparız?" diye sordu.

"Kolay. Bir ömür çizgisi, bir de aşk çizgisi var. Çocuklar için de bir sürü küçük çizgi." Eddie kendinden çok emin konuşuyordu.

Foxy, "Bunları nereden öğrendin?" diye sordu.

"Bir arkadaşım aracılığıyla merak sardım."

Leo, "Şu mektup arkadaşın mı?" diye sordu. Eddie başıyla onayladı.

Nessa'nın içini bir kıskançlık kapladı. Nasıl oluyordu da Leo herkes hakkında her şeyi biliyor, ama en iyi arkadaşısı Nessa hakkında hiçbir şey bilmiyordu?

Nessa sertçe, "Yapacaksak yapalım" dedi.

Barna Ormanı'nın içinden Eski Kaya'ya doğru tırmandılar.

Kimsenin yolu göstermesi ya da nereye gideceklerine karar vermesi gerekmiyordu. Önemli bir şey yapmak gerektiğinde her zaman Eski Kaya'ya gidilirdi.

169

Eddie onlara ömür çizgilerini gösterdi. Herkesinki uzun görü nüyordu.

Foxy, "Sence her santim kaç yıl ?" diye sordu.

"Bilmiyorum" diye itiraf etti Eddie,

"Çok yıllar bence." Maura hep iyimserdi.

"Şimdi. Bu kalp çizgisi." Bunlar değışikti. Nessa'nınkı kırık!; sanki.

Eddie, "Sen iki kere âşık olacaksın" diye kehanette bulundu

"Ya da belki de aynı kişiyi iki kez seveceksin. Bilirsin işte. Her şey oturmuşken kalbin kırılacak, ama sana geri dönecek" dedi

Maura

Nessa başım arkaya attı. "Her kimse, belki de ben onun kalbi ni kırarım" dedi.

"Evet, tabî. Söylemiyor. Biz yine çizgilere bakalım." Eddie has sas konulardan uzaklaştı.

Foxy'nin kalp çizgisi silikti.

Leo'nunki de. "Bu iyi mi, kötü mü?" diye sordu Leo.

"Güzel." Foxy kesin konuşuyordu. "Bu demek oluyor ki, birbi rimizle evlenme zamanı gelene kadar ikimizin de başkalarıyla pek ilişkisi olmayacak."

Hep birlikte güldüler.

Eddie çocuklara geçti. Serçeparmağınızın dibinde, yandan bakılınca görülen küçük çizgilerden kaç çocuğunuz olacağım anlayabiliyordunuz. Maura'nın altı çocuğu olacaktı. Kıkırdadı.

Annesi gibi olup ne zaman durmayı bilmeyeceğini söyledi.

Leo'nun iki çocuğu olacaktı. Foxy'nin de. Foxy aferin der gibi başını salladı. Eddie ile Niall'ın hiç çocuğu olmayacakmış gibi görünüyordu. Ellerine bakıp yalancıktan üzgün çığlıklar attılar.

Nessa'da üç küçük çizgi vardı.

Foxy "İşte otele yanında getireceğin üç küçük Ryan" dedi.

Leo'ya ellerinde aynı sayıda çizgi olduğunu vurgulamıştı bile.

"Ryan'lar değil" diye sertçe düzeltti Nessa. "Kocamın adını alacaklar."

"Evet, ama sen de annene benzersen, herkes onları 'Ryan' olarak bilir."

Nessa ne kadar canının sıkıldığını belli etmedi. Bu alay karşısında gözyaşlarını zor tuttu.

Leo "Hiç canını sıkma" dedi. "Bırak konuşsun."

"Sana göre hava hoş. Sen aileni umursamıyorsun" diye tersledi onu Nessa.

Diğerleri hâlâ gelecekteki çocuklarını sayıyorlardı. Leo ile Nessa ayrı oturdular.

170

Nessa'nın gözleri dolu dolu olsa da, kendini tuttu ve ağlamadı. Konuşmak zorunda kalsa ağlamaya başlayacağını hissediyordu. "Biri annen ya da baban hakkında bir şey söyleyince sen gülüp geçiyorsun Leo Murphy,"

"Ne dedikleri hiç önemli değil Nessa, seni aptal. Yalnızca seni üzüp üzmediği mühim, yoksa hepsi havada uçuşan sözcükler yalnızca."

Leo her zamanki gibi ilgisini yitirmişti.

Diğerlerinin yanma gitti. Eldeki para çizgisini keşfetmişlerdi. Sanki hatırı sayılır serveti olacak tek kişi, aslında en uzak olasılıkta görüneni, aşağı mahalleden Maura Brennan'dı.

Nessa gelecekteki servetinin ne kadar olacağını öğrenmek için beklemedi. Belki Foxy babasının at ve tazi merakı hakkında da bir şaka yapardı. Büyük haksızlık, diye düşünerek sinirlendi. İnsan karşılık veremiyordu. Foxy Dunne'ın babasının Johnny Finn'in yerine bile alınmadığını, yani sarhoşluk açısından müthiş bir şeyler becermiş olması gerektiğini söyleyemiyordu.

Yine de, annesi evde Dunne'lar hakkında bunları söyleyince rahatsız oluyordu. Kendini ailesine karşı arkadaşlarını, arkadaşlarına karşıysa ailesini savunur buluyordu.

Maura Brennan burnunu ceketinin yenine silince dayanamadı. Annesi olsa söylenerek başını sallardı.

Ama annesi babasıyla sertçe konuşurken, ona kâğıtlarını toplamasını, ceketini giymesini ve oteli işletiyormuş gibi yapmasını söylerken Eddie ile Niall'ın etrafta olması da aynı derecede kötüydü. Bir iki kez annesinin sivri dilliliği karşısında bakıştıklarını görmüştü.

Bunun gerekli olduğunu, yoksa insanlar servis beklerken babasının sonsuza kadar orada oturup uzaklardaki yarış pistlerinde koşturan tazıların soylarından bahsedeceğini söylemek için can atıyordu. Keşke babasının başka erkekler gibi alınmayacağını bilselerdi.

Nessa anne babasının evde yemek yerken anlattığı hikâyelere arkadaşlarının da ilgi göstermesini istiyordu, ama

kimsenin umurunda değildi. Annesinin ve babasının da onu küçümseyecek laflar etmeden Foxy'nin Leo'yu beğenecek kadar deh olduğunu dinlemelerini isterdi.

Bugüne kadar ailesinin yanında kendisini güvende hissetmişti. Büyümenin en kötü yanlarından biri de, artık kendini eskisi kadar güvende hissetmemekti.

171

Dönemin bitmesinden birkaç gün sonra Nessa'nın öğrenim göreceği manastırdan haber geldi. Yeni öğrencileri önceden görmek isiyorlardı.

"Seni şık giydirelim, iyi bir izlenim bırakmak önemlidir" dedi annesi.

"Ama beni reddetmezler, değil mi?"

"Sen hiç mi ders almayacaksın ? Sana önemli biri gibi davranmalarını istiyorsan, önemli biri gibi görünmelisin."

"Onlar rahibe, anne. Öyle züppelikleri yoktur."

"Yokmuş. Sen onu benim külahıma anlat." Annesi kararlıydı.

Güzel bir gezi oldu. Leo günlük giysileriyleydi, hiç de özel bir şeyler giyinmemişti.

Leo'yu soluk çiçekli deseni ve eprimiş yakasıyla gündelik pem be pamuklu elbisesiyle gelirken gördüklerinde annesi, "Onun giyinmesine gerek yok ki" dedi.

"Neden?"

"Çünkü o, o da ondan."

Anlaşılr gibi değildi. Leo o gün tam formundaydı. O ve Nessa her Şeye gülüşüp kıkırdaştılar. Manastırda çok ciddi ifadeler takınmak zorunda oldukları için daha da çok güldüler.

Koridorlar upuzundu ve yer cilası kokuyordu. Heykellerin ve Kutsal Yürek resimlerinin Önünde küçük kırmızı, Meryem Ana'nın önünde küçük mavi lambacıklar yanıyordu.

Okul Müdiresi Rahibe Dorothy onlarla manastır kisvesi altında uslu davranmak konusunda içten bir konuşma yaptı. Her Şeyin Shancarrig'dekinden çok farklı olacağım söyledi. Shancarrig sanki ayın öteki yüzündeymiş gibi konuşuyordu.

Rahibe Dorothy, "Siz ikiniz iyi arkadaş mısınız ?" diye sordu.

Leo omuz silkti. "Okulda herkes herkesle arkadaşır."

Rahibenin parlak gözlerinde her Şeyi anlamış gibi gözükten bir ifade vardı.

Leo kasabayı gezmek istiyordu.

Nessa "En iyisi dönelim. Ne yaptığınızı merak ediyorlardır" dedi.

Leo ona şaşkınlıkla baktı. "On beşimize merdiven dayadık, önümüzdeki üç yıl kapanacağımız manastırın görmeye geldik. Neden endişelensinler ki?" diye sordu.

"Bir Şey bulurlar" dedi Nessa.

"Harikasın." Leo sevgi doluydu.

Üç hafta kadar sonra, Nessa açısından Leo sanki bambaşka biri olup çıktı. Hiç ortalarda görünmüyor, evinden bile çıkmak iste

miyordu. Sonra da, kimseye nereye gittiğini söylemeden, annesi babası ve iki büyük aptal köpeğiyle gizemli bir geziye çıkmıştı.

Yaz bitmek tükenmek bilmiyordu. Oynayacak hiç kimse yoktu. Maura Brennan ortalarda dolaşıp herkese evlerinde hizmetçilik " yapıp yapamayacağını sormuş, sonunda annesi ona otelde temizlikçi olarak iş vermişti. Maura geceleri de otelde kalıyordu. Bu da aptalcaydı, çünkü aşağı mahalleye on dakikada yürünebilirdi. Ancak annesi, Maura'nın orada kalmak isteyip istemeyeceğini sormuştu. Sen olsan orada kalmasını ister miydin? Eddie Barton bildik kurutulmuş çiçeklerine ve mektuplarına gömülmüştü. Niall Hayes durmadan eylülde başlayacağı okulundan yakmıyordu. Sanki her şeyin yolunda gideceğine dair rahatlatılmak istiyor gibiydi.

Nessa Leo'nun da biraz Niall gibi olmasını, kendisine bağımlı olup akıl danışmasını isterdi. Aslında Niall da Glen'deki küçük kız gibi sert olmalı, kendi başına ayakta durup kendi savaşımını verebilmeliydi.

Annesi her zamanki gibi durumu anlamıştı.

"Sana yüz kere söyledim. Sen yolu açarsan, onlar peşinden gelirler."

"Bin kilometre de gitsem Leo peşimden gelmez." Nessa bunu itiraf etmemiş olmayı dilerdi, ama ağzından kaçırvermişti işte.

Breda Ryan iç çekti ve üzülmüş göründü. "Kusura bakma

anne,
ama senin için farklı. Sen lider olarak yaratılmışsın.
Bazılarının
içinde var."

Annesi ona düşünceli düşünceli baktı.

Hiç beklemediği bir şekilde, "Saçlarını düşünüyordum" dedi.

"Hiç düşünme" diye bağırdı Nessa. "Her zaman herkes senin gibi yapsa nasıl daha iyi olurdu diye düşünme."

"Nessa!" Annesi onun bu feveranı karşısında şaşkına dönmüştü.

"Ciddiyim. On beş yaşındayım. Başka bazı ülkelerde bu yaşta evlenip çoluk çocuğa karışılmış olunuyor. Her şeyin en iyisini hep sen biliyorsun. Babamın tazılardan söz edemeyeceğine sen karar veriyorsun. Bayağı olduğu için kimseye adam diyemeyeceğimizi, başka kimsenin demediği şekilde delikanlı ya da beyefendi filan dememiz gerektiğini sen biliyorsun."

"Seni terbiye etmeye, sana bir özellik kazandırmaya çalışıyorum, hepsi bu."

"Hayır. Hepsi bu değil. Bizim normal olmamıza izin vermiyorsun Maura her nedense bizden geride. Leo Murphy'nin ailesi daha ileride çünkü onlar büyük bir evde oturuyorlar. Her şeyden

173

öyle eminsin ki, haklı olduğunu biliyorsun işte." Nessa'nın

yüzü kıpkırmızı ve öfkeliydi.

"Bu sinirinin nedeni nedir, sorabilir miyim ?"

"Saçlarım. Seninle alelade bir konuşma yapıyorduk, ama birdenbire bana saçlarımla ilgili konuşmak istediğini söyledin. Senin ne istediğin umurumda değil, yapmayacağım. Yapmayacağım. Gidip babama saçlarımı kesmemi, boyamamı ya da seninki gibi korkunç bir topuz yapmamı istediğini söyleyeceğim. Her ne istiyorsan, onu yapmayacağım."

"Böyle yapacağımı mı sanmıştın ?" Annesi dalgın ve şaşırılmış görünüyordu.

"Yıllarca böyle yaptın." Artık kendini öyle kaptırmıştı ki, ne söylediğinin önemi bile yoktu.

"Aslında saçların hakkında konuşacaktım. Her zamankinden güzel görüldüğünü ve iyi bir kesim gerektiğini söyleyecektim. Birlikte Dublin'e gidip seni bildiğim güzel bir yere götürmeyi tek lif edecektim."

"Sana inanmıyorum!"

"İster inan, ister inanma Adres orada, bir kâğıtta yazıyor. Çaramba günü ucuz tarifeyle gitmeyi teklif edecektim. Ama sen kendin git."

"Kendim nasıl gidebilirim? Hiç param yok ki."

"Babandan sana para vermesini isteyecektim."

"Ama artık istemeyeceksin. Anlıyorum. Yani kötü davrandığım için her şeyi kaybettim." Nessa yetişkinlerin

huylarını bildiğini göstermek için kuru bir kahkaha attı.

"Ondan kendin iste Nessa. Artık seninle konuşmaktan yoruldum."

Nessa babasından bir şey istemedi, salı günü konuyu babası açtı. Neden gününbirlik Dublin'e gidip saçını güzelce kestirmiyordu? Nessa gitmek istemediğini, annesinin kendisinden nefret ettiğini, annesinin ona kendini suçlu hissettirmeye çalıştığını, saçlarının korkunç olduğunu, at kuyruğuna benzediğini söyledi. Dublin'e kendi başına gitmeyecekti.

"Leo'yu al. İkinizin yol parasını da veririm."

"Yapamazsın baba."

"Yapabilirim. Burada bazı kararlar ben veririm."

"Hayır, veremezsin."

"Veririm Nessa. İstedğim karan veririm" Sesinde bir tuhaflık vardı. Nessa ona tamamen inandı.

Leo onunla Dublin'e gitti.

174

Kuaför saatlerce saçının kesimi ve yapımıyla uğraştı. "Üç ayda bir gelmelisin."

"Beş yılda bir desek?" dedi Nessa.

Leo sözünü kesti: "Ona bakmayın. Böyle o kadar güzel oldu ki, her hafta gönderirler."

"Gerçekten mi?" diye sordu Nessa.

"Gerçekten ne?"

"Güzel mi görünüyorum? Yoksa nezaketen mi söyledin?"

"Ama müthiş görünüyorsun. Bunu biliyor olmalısın. Jean Simmons'a benzedin." Leo bu sanki gündüz ile gece kadar normal bir şeymiş gibi söylüyordu.

"Nereden bileyim? Kimse bana söylemedi ki."

"Ben söylüyorum işte."

"Sen benim arkadaşımsın. Beni teselli etmek için söylüyor olabilirsin" diye sızlandı Nessa.

"Ah Tanrım, Nessa. Bazen insanı çok yoruyorsun" dedi Leo.

Bunlar tam olarak annesinin kullandığı sözlerdi. Dikkat etse iyi olacaktı.

Nessa Ryan'ın her gün kentteki okula gittiği yıllar boyunca annesiyle inişli çıkışlı bir ilişkisi oldu.

Leo'yla konuşmanın yararı yoktu, çünkü Leo kendi annesini hayatının bir parçası olarak görmüyordu. Nessa sinemaya gidemiyorsa, nedeni annesinin gümüşleri parlatmasını istemesiydi. Leo sinemaya gidemiyorsa, nedeni ancak köpekleri

Lance ile Jessica'nın gezdirilmek zorunda olması ya da babasının bir şey için yardım istemesiydi.

Bayan Murphy sözü geçen birisi değildi.

Nessa Glen'de oturan Bayan Murphy'nin güçlü bir kadın olmadığını ve hatta sinir hastası olduğunu duymuştu, ama bu çocukların önünde pek konuşulmazdı. Leo sanki evde bir sorun varmış gibi pek dalgın görünürdü, ama en samimi sohbetlerde

bile bundan asla bahsetmezdi.

O yüzden, konuşulabilecek çok az insan vardı.

Otelde oda hizmetçisi olarak çalışan Maura Brennan'la

konuşması uygun görülüyordu. Onunla her konuşmak

istediğinde Maura korkuyla etrafına bakıyordu.

"Olmaz Nessa. Annen laflamamızı istemez."

"Çok saçma Maura. Hem onun ne istediği umurunda değil."

"Benim umurunda. Benim ekmek kapını burası."

Buna verecek cevap yoktu.

175

Bayan Ryan bazen harika oluyordu. Bir ara hepsine; Leo,

Nes sa, küçük kardeşleri Catherine ile Nuala ve Blake'lerin iki

küçük kızına dans dersleri aldırmişti. Çok eğlenmişlerdi.

Bazen de korkunç oluyordu: Tazı yarışlarında seksen beş

ster ün kazandığı akşam kocasından ban terk etmesini istemişti.

Da ha sonra Nessa'ya "İki yüz seksen beş sterlini kaybetmeyi

göze alamazdık"diye açıklamıştı. "Sokağa çıkıp tüm tazılara ya

da on lara benzeyen her şeye içki ısmarlayacaktı."

Nessa çok kızmıştı. Babasının küçük düşünülmemesi

gerekir di. O kutlamaya izin verilmeliydi.

Annesi pikap konusunda iyi davranmış ve Nessa kendi kolek

siyonunu yapmıştı: "Three Coins in the Fountain", "Rock

Around the Clock", "Whatever Witl Be Will Be". Tab Hunter'ın

"Young Lo ve"ını aldığı anda annesi yine korkunçlaşmış,

Nessa'nın okulunu zayıf bir dereceyle bitirdiğini söylemişti.

Üniversite önemli değildi, bir kariyer planı yoktu. Ne yapacaklarını bilemeyenlerin her zaman sığındıkları iş olan, kentte sekreterlik kursuna gitmek.

Nessa o yaz çok inatçı oldu. Babası ondan birkaç kez evin bu zürünü bozmamasını rica etti.

Bir gün ona, "Çok zayıfsın baba" diye terslendi. Anında pişman oldu. Bu sanki annesinin söyleyebileceği bir söz gibiydi.

"Hayır, aslında zayıf değilim. Yalnızca insanların Çingeneleri bi kavgaya etmedikleri, sakın bir yaşam istiyorum, hepsi bu."

Baba sı sakın konuşuyordu.

Annesine "Neden benimle o kadar uğraşıyorsun?" diye sordu "Yani, bu ikimizi de mutlu etmiyor ve babamı da üzüyor."

"Ben bunu uğraşmak olarak görmüyorum. Bunu, sana kendi hayatını yaşamak için güç ve cesaret vermek olarak görüyorum. Cesur olman için. Gerçekten." Bunu dediğinde annesine inanmıştı da

"Sen hep cesur muydun?"

"Hayır, değildim. Bu eve geldiğimde öğrendim. Duvardaki çiftle başa çıkmam gerektiğinde."

"Kimle?"

Annesi sertçe, "Merhum büyükannen ve büyükbabanla" dedi.

Nessa başını kaldırıp bu evde hep saygı ve hayranlıkla anılan

yaşlı Ryan'ların resmine şaşkınlıkla baktı.

"Onlarla başa çıkman için neden cesaret gerekiyordu ?" diye sordu.

"Babanı bir fanusta tutup hiçbir şeyle temas ettirmiyorlardı" dedi Bayan Ryan.

176

Böyle şeyler söylediğinde sanki sohbet edilecek birisi gibi, çok normal görünüyordu ama her zaman böyle konuşmazdı.

Böylece, Nessa on sekizine bastığı yaz istemeyerek de olsa, stenografi ve daktilo kursuna başladı.

Leo Murphy Glen'de kendisine ihtiyaç olduğu yolundaki bir dizi belirsiz ve yetersiz mazeret uydurup onunla gelmedi.

Shancarrig'de karışık bir zamandı.

Eddie Barton Dunne'da çalışmaktan öylesine rahatsızdı ki, , onunla konuşmaya gittiğinde başını bile kaldırarak hali

olmuyordu. Niall Hayes Dublin'de hukuk okuma planları yapıyordu. Foxy İngiltere'de, inşaatlardaydı. Blake kardeşler Dublin'de okuyorlardı. Maura'yla konuşmaması gerekiyordu.

Annesi şehirde sinemaya kimlerle gittiği konusunda öyle çok soru soruyordu ki, bazen gitmeye bile değmezmiş gibi geliyordu.

Heyecanlı bir şeylerin olmasına artık hazır olduğu bir hafta sonu Richard Hayes kasabaya geldi.

Niall gibi tıknaz değil, ince uzun boyluydu; çok yakışıklıydı

ve çok olgundu; Nessa'dan yedi sekiz yaş büyüktü; yirmi beş ya da yirmi altısındaydı. Bir kızla yaşadığı tatsız bir olaydan ötürü Dublin'den uzaklaştırılmıştı.

Bunu herkes biliyordu.

Shancarrig'e sürgün edilmişti. Orada kız yoktu herhalde. Ya da bakmaya değecek kız yoktu.

Nessa onun gözüne çarpmak için bin bir özenle giyindi.

"Şansım dönüyor" dedi delikanlı. "Ben Richard Hayes."

Nessa haftalardır prova ettiği bir sesle, "Merhaba Richard" dedi.

Gülümsemesi sıcaktı, ama Nessa'yı huzursuz etti. Kaçıp birine akıl danışmayı isterken, tam o anda annesi seslendi.

"Artık adını biliyorum" dedi Richard.

"Bana yalnız annem Vanessa der."

Ama kaçabildiğı için sevinmişti.

Annesi her şeyi görmüştü. "Ne yakışıklı bir genç" dedi.

"Öyle." Nessa dudağını ısırdı.

Annesi "Hiç rakibin yok" dedi. "Bu adam güzel kızlardan hoşlanır, Shancarrig'in en güzel kızı da sensin."

Bir daha karşılaştıklarında Richard ondan kendisini yürüyüşe çıkarmasını istedi.

"isterdim ama korkunç alıştırmalarımı yapmak zorundayım" dedi Nessa

"Stenografinin modası geçiyor, çok geçmeden her şeyi

bilgisi yarlar yapacak."

"Haklı olabilirsiniz, ama ondan önce benim sertifika

sınavlarımı vermem gerekecek. Belki akşama görüşürüz."

Richard'ın gözle rinden doğru olanı yaptığını anlıyordu. Artık

her zamankinden daha çok ilgisini çekmişti.

Eğilerek şakayla karışık bir selam verip, "Kesinlikle

Vanessa' dedi.

Nessa onu kırlarda uzun yürüyüşlere götürdü.

Eski Kaya'ya çıkardı ve bütün efsaneleri anlattı. Onu okula

ge tirip isimlerini kazıdıkları ağacı gösterdi. Mezarlığa götürüp

çok eski mezar taşları hakkında bilgi verdi. Nehirde balık tutan

ço cukları gösterip balıkları taşların arasında kıştırırsa nasıl

elleriyle tutabileceğini anlattı.

Ona ayine hiç gitmeyen, ama üstünde yalnızca bir isim ve

Shancarrig yazan mektupları sahiplerine ulaştırabilen postacı

Mattie'den söz etti. Peder Gunn ve Peder Barry'yle tanıştırdı; on

lara, Richard'a rehberlik ettiğini söyledi. Rahiplerin evine bakan

Bayan Kennedy burun kıvrınca Nessa gülüp masasına oturuver

di. Richard Hayes'i özellikle Bayan Kennedy'nin keklerinden tat

ması için getirmişti oraya. Efsanevî keklerdi bunlar.

Richard'a yavaşça efsanevî olmalarının nedeninin taş kadar

ağır olmaları olduğunu söyledi.

Nessa, Richard'ı Bayan Ross'un evine ziyarete, Nellie

Dunne'ın dükkânına, üç gün içinde hemen hemen her yere götürdü.

Nessa neşeyle, "Burayı tanıman için" dedi ona. "Böylece bura yı sana doğru dürüst gezdirmediklerini söyleyemezsin." Ric hard'ın onu beğendiğini, kendinden emin ve zeki bir genç kadın olarak gördüğünü sezebiliyordu.

Gerçekten de öyleydi.

Bakımlı siyah saçlarıyla, pırıl pırıl cildiyle, parlak sarı ve kırmızı bluzlarıyla, hepsinden çok da, birçoğu gibi aptal aptal kıkırda yan bir kız olmamasıyla gurur duyuyordu. Annesi ona bu armağa mı, Shancarrig'e gelecek herhangi bir Adonis'ten aşağı olmadığı inancım aşılamıştı.

Ancak Nessa annesi gibi daha zayıf bir erkekle yetinmeyecek ti. Annesinin gözünde öyle olan babası gibi, ikinci sınıf birini ısıtmiyordu. Nessa için donuk, hantal, sıradan bir erkek söz konusu olmazdı. Şimdi değil. Richard gibi bir adamın hayran bakışla rını gördükten sonra değil. O, bu kasabaya elli yılda bir gelecek türden bir erkekti. Onun

178

gözüne çarptığı için şanslıydı ve bu ilgiyi yitirmemekte de kararlıydı. Bu, insanın gece gündüz hayal edeceği türden, tüm düşüncelerini dolduracak biriydi. Ancak her nedense kendine Onun için neler hissettiğini düşünme fırsatı vermiyordu. Hoş ve ilgili Richard Hayes sanki boş bulduğu her dakikayı onunla

geçirmek istiyor gibiydi. Nessa tabî ki onun kendisinden gerçekten hoşlandığını düşünmeyi istiyordu, ama içinden bir ses ancak eğer umursamaz görünürse onun bu ilgisini koruyabileceğini söylüyordu.

Bir oyundu bu.

Hayat bir oyun olmamalıydı. Yine de, her nedense, eşit olmadıklarını hissediyordu. Bu oyunu çok dikkatli oynamalıydı.

Tabî onun neden Hayes Amcasına yazıhanesinde yardıma geldiği konusunda pek çok hikâye duymuştu. Bazıları Bay Hayes'in artık kendi başına idare edemeyecek kadar çok işi olduğunu ve oğlu Niall'ın bir gün işi öğreneceği konusunda da pek umut beslemediğini söylüyorlardı. Niall Dublin'de üniversiteye gitmişti ve orada bir avukatın yanında staj yapacaktı. Avukat olana kadar dört beş yıl geçerci; yaşlı Bay Hayes bu parlak genç adamı yazıhanesine almakla çok iyi etmişti.

Bazıları da Richard'ın Shancarrig'e biraz kendini toplaması için gönderildiğini söylüyordu. Dublin'de yaşanan bir olaydan söylentiler, bir yargıcın kızıyla ilgiliydi. Bir de atılan bir nişan ve anlaşmaya varılan bir sözden son anda dönme davasından bahsediliyordu.

Bu hikâyelerde ayaklan yere basan Niall'ın kuzeni Richard hep bir çapkın olarak gösteriliyordu.

Genel düşünce, daha yirmi beşinde bu kadar çok macera

yaşamış ve kasabada fırtına gibi esmiş bir genç adama

Shancarrig'in dar geleceği yönündeydi.

Leo onu ilk gördüğünde, "Harika biri değil mi?" dedi.

"Çok cana yakın." Nessa Shancarrig'deki her kadının katıldığı yarışta ne kadar önde olduğunu en iyi arkadaşına hissettirmekte gecikmedi.

"Keşke bara daha sık gelse" dedi Nessa'nın annesi. "Öyle hoş bir genç adam ki, başkalarını da çeker."

Conor Ryan çok görmüş geçirmiş bir adam edasıyla, "Bence o tip birçok bardan kovulmuştur" dedi.

Sevimli genç barmen Gerry O'Sullivan hiç umulmadık şekilde katıldı.

179

"Gerçek bir çapkın" dedi. "Kadınlar onun gibiler için birbirleri ni boğazlar."

Bayan Ryan kesin bir ifadeyle, "Böyle bir şeyi asla istemeyiz" dedi. "Belki de her akşam buraya gelmemesi daha iyi."

"Shancarrig'de genç bir adam için birilerini boğazlayacak kim var ki? Buralarda o türden bir şehvet ve kıvılcım hiç yok"

Conor Ryan hiç gitmeyeceği kentlerde, hiç görmeyeceği pistlerdeki ya rışların tahminlerini okumaya başlamıştı.

Breda Ryan Nessa'nın daktilo alıştırması yaptığı resepsiyona baktı. Düşünceliydi. Nessa titiz bir şekilde daktilo çalışıyordu

Her gün bir saat ev ödevi yapmaları gerekiyordu, o da harfleri görmemek için oteldeki daktilonun tuşlarını bantla kapatmıştı

Nessa'nın saçları parlak, gözleri ışıltı ışıltıydı. Üzerinde dekolteli bir bluz vardı. Richard Hayes konusunda tutku ve kıvılcım var mı diye pek merak etmelerine gerek yoktu.

Nessa annesinin seksle ilgili konuşmak için yaptığı üç girişimi de püskürttü.

"Hepsini biliyorum, yıllar önce, ilk kez regl olduğumda arılat mamış mıydın?"

"Bu sefer farklı bir konuşma ama, göz önünde tutulması gereken başka şeyler de var... lütfen Nessa."

"Başka hiçbir şey yok ve ben konuşmak istemiyorum."

Nessa kurtulup kaçtı.

Annesinin kaba ve korkutucu bir şeyler söylemesini istemiyordu. Zaten yeterince korkuyordu. Bunlar hiçbir annenin çözeme yeceği sorunlardı.

Richard Hayes Nessa'ya çok güzel olduğunu söyledi. Otele uğrayıp onunla konuşmak için resepsiyon masasının başına oturdu Öğleden sonraydı ve otelde işlerin yavaş olduğu, Richard'ın dı herhalde amcasının yazıhanesinde bulunmasının gerektiği bir zamandı.

Nessa'ya esmer güzeli olduğunu ve ona av tanrıçası Diana'yı hatırlattığını söyledi.

"O iyi miydi, kötü mü?"

"Çok güzeldi. Onu bilmiyor musun?"

"Hayır, rahibeler daha çok İncil'e ağırlık veriyorlardı. O son de rece iffetli olan tanrıça, değil mi ?"

"O öyle savunuyor." Güldü ve Nessa kızardı. Ona, Richard san ki o da öyle mi düşünüyor diye yokluyormuş gibi gelmişti.

180

Richard düşünceli düşünceli Nessa'nın yanağını okşadı.

"Bir kız buralarda son derece iffetli davranmazsa ne olur?" diye sordu.

"Ya büyükannesinin yanma ya da İngiltere'ye gider." Keşke yanakları böyle al al olmasaydı. Ancak Richard göğüslerine bakıyor Ve sanki sevişmek istiyormuş gibi beğeniyle süzüyordu onu.

Belki de yalnızca ona öyle geliyordu. Nessa bugünlerde bir şey gerçek mi, yoksa hiç var olmayan bir dizi hareketi ve bakışı hayal mi ediyor bilemiyordu.

Richard, "Eğer... büyükannene gitmeni gerektirecek bir şey yapacak olsaydık çok dikkatli olurum" dedi. "Bilirsin işte, gerçekten dikkat ederdim. Hiçbir tehlikesi olmazdı."

Nessa kendinden emin bir cevap verdi.

"Ah, ama öyle bir durum söz konusu olmazdı ki Richard" dedi.

Richard her zamankinden çok ilgilenmişti.

"Korkuyor musun?"

"Hayır, insanların sana hayır demesi için başka nedenler de olabilir."

"Ama sen benden hoşlanıyorsun, biliyorum." Şakalaşıyordu.

"Ama seni seviyor muyum ve sen beni seviyor musun?"

İnsanların peşine takılıp gitmeden önce kendine bunu sormalısın."

"Eski Kaya'ya mı mesela?"

Shancarrig'e geleli daha on gün olmuştu ve daha şimdiden

Işıkların nereye gittiğini biliyordu. Barna Ormanı'nda, Eski Kaya'ya giden yolun başındaki küçük ine.

"Aşkın ne olduğunu bilseydik, Vanessa Mary Ryan, dünyaya

hükmedebilirdik." Yalancıktan derin derin iç çekti. "İyi

hükmeder miydik peki Richard Aloysius Hayes ?" Nessa güldü.

"Nereden biliyorsun?"

"Niall'a tenis çantasının üstündeki RAH harflerinin neyi temsil ettiğini sordum."

"O da söyledi mi ? Alçak!"

Artık gülerek atışıyorlardı. Richard onu bileğinden kavradı.

"Şaka yapmıyorum. Sen bu bölgedeki en güzel kızsın."

"Başkalarını görmedin ki."

"Kusura bakma ama gördüm. Bir denetim turuna çıktım,

tenis çantamı alıp Glen'e gittim ve sözümona en iyi arkadaşınla ne güzel tenis oynadım, ne de iyi vakit geçirdim. Kıvırcık saçlı bir sinir yumağı."

"Leo hakkında öyle konuşma."

181

"Madeleine Ross'u da inceledim."

"O çok yaşlı."

"Benden üç yaş büyük. Bakayım başka kim var. Ryan'ın Ritz'inde çalışan güzel Maura Brennan, ama o sanırım Bay O'Sul livanla birlikte Eski Kaya'ya gidiyor. Yanılmıyorsam yakında dü ğünü olacak."

"Maura mı? Hamile mi? İnanmam."

Kendini savunmak ister gibi ellerini kaldırdı.

"Yanılıyor olabilirim" dedi.

"O aptalın biri. Gerry O'Sullivan onunla asla evlenmez..."

Nes sa ağzından kaçırmıştı.

"Aha., demek sorun birbirini sevmek de ğil. Sorun o ğlanın kız la evlenmesi, de ğil mi?"

Nessa bu kez kaybetmişti. "Gitmem gerek" dedi.

Bacakları titreyerek zorlukla üst kata çıkıp odasına gitti.

Or,ı da kardeşleri Catherine ve Nuala'yı suçlu suçlu tuvalet masasın dan kalkarken buldu. Günlüğünü okuyorlardı.

Catherine hemen saldırıya geçerek, "Senin resepsiyonda ol man gerekiyordu" dedi.

Daha küçük olan ve daha çok korkan Nuala, "Aslında özel bu şey okumuyorduk" dedi.

Korkmakta haklıydı.

On sekizinde olan ve İrlanda'nın en yakışıklı adamı

tarafından arzulanan Nessa Ryan dimdik doğruldu.

"Hepsini sonra açıklarsınız" dedi. Kapının üstündeki anahtarı aldı. "Annemi bulana kadar sizi odaya kilitliyorum."

"Anneme söyleme" diye haykırdı Nuala.

Catherine "Çevirdiğin dolaplar annemin hiç hoşuna gitmeyecek" diye uyardı.

Ama Nessa'nın durumu daha sağlamdı. Günlüğüne hiçbir şey yazmamıştı; her şeyi yarandan hiç ayırmadığı steno defterinin ar kasma yazmıştı.

Biraz daha yazmak için yukarı çıkmıştı. Kendi kendine onun sesindeki tutkuyu, bileğini tuttuğunda hissettiği ürpertiye, nasıl onu sevebileceğini söylediğini anlatacaktı.

Odadan gelen yakarış ve pişmanlık gösterilerine kulak asma dan annesini aramaya gitti.

Koridorda elinde çarşaflarla Maura Brennan'a rastladı.

"Her şey yolunda mı Maura?" diye sordu.

"Neden sordun?"

182

"Bilmem. Farklı görünüyorsun."

"Farklıyım da. Önümüzdeki hafta Gerry'yle evleniyorum.

Başka kimseye söylemedim. Daha yeni kararlaştırdık."

"Evleniyor musun?"

"Evet evleniyorum. Ne harika, değil mi?"

Nessa kalakalmıştı. Belki farklı bir dizi kural vardı, belki de

delikanlılarla Eski Kaya'ya gidince seninle evleniyorlardı

gerçekten. Belki annesi de, rahibeler de, Katolik Gerçek

Birliği'nin broşürleri de hep yanılıyorlardı. Kendini topladı.

"Harika, Maura" dedi. "Tebrikler."

Nessa annesini bulup odasına kilitlediği iki suçluyu anlattı.

"Onlara çok büyük bir ceza ver" diye buyurdu.

"Okuyacak bir şeyler mi bulmuşlar? Okumamaları gereken

bir şeyler?" Annesinin bakışları endişeliydi.

"Sana bulacak, konuşacak hiçbir şey olmadığını bir kez daha

anlatmak zorunda kalırsam delireceğim." Bağırır gibiydi.

Annesinin ona hayranlıkla baktığı görünce şaşırdı.

"Biliyor musun, aslında Richard'ın belki de sana göre biri

olabileceğini düşünüyorum. Sonunda kendine güvenini

kazanıyorsun. Doğru karar verebilirsin artık."

Doğruydı. Kendini daha güçlü hissediyordu. Annesinin

Catherine ile Nuala karşısında böyle sert bir tavır almasına da

sevinmişti. Hiç beklemediği bir şekilde, babası da öyle

yapmıştı.

"insanın özel bir yaşamı ve hayalleri olmasına izin

verilmelidir" demişti surat asan iki kızma. Kızların bir hafta

dışarı çıkmaları yasaklanmıştı. "Birinin hayatına da, hayallerine

de burun sokmak çok korkunç bir şey."

Catherine "Orada hiçbir şey yoktu ki" dedi.

"Böyle söylemek daha da kötü."

İki kız şaşırmışlardı.

Genelde başı derde giren hep Nessa olurdu. Niall Hayes'in kuzenine göz süzen Nessa şimdi onları yatak odasına kilitlemek kadar tehlikeli bir iş yapmıştı, ama aferin alıyordu.

"Ya yangın çıksaydı?" Catherine bu olasılığı bile ortaya attı.

Onu çok az kişi destekledi.

"O halde yanarak öldürdünüz" dedi annesi.

Eddie Barton zaman zaman sohbet etmek için uğrardı.

Nessa'ya sordu: "Richard Hayes'le çıkıyor musunuz ?"

"Çıkmak da nedir?" "Bilmiyorum Hep merak ederim. Öyle mi"

183

"Hayır, öyle değil. Gelip gidiyor. Çok yakışıklı biri, benim için fazla yakışıklı herhalde."

Eddie kibarlığı unutarak, "Ne demek istediğini anlıyorum" dedi

"Sağol dostum."

"Hayır, öyle demek istemedim. Sen güzelsin ve açıkçası

çocuk luğumuzdakinden çok daha da güzelleştin..." Eddie

mahcup ol muştı ve el kol hareketleriyle Nessa'nın ne kadar

güzelleştiğini anlatmaya çalışıyordu. Göğüslerini ve ince belini

tarif eden hareketlerdi bunlar. Ama Nessa alınmadı. "Güzellik

önemli, değil mi" dedi. Eddie endişeli gibiydi.

"Sanırım. Gerçi insanlar öyle olmadığını söylüyorlar."

Eddie eliyle dimdik saçlarını düzeltiyordu. "Keşke bütün oğlanlar da kızlar kadar çabuk gelişseydi."

"Sen yakışıldı bir çocuk değil misin Eddie?" Sesinin neşeli ve cesaretlendirici olduğunu düşünüyordu.

"Benimle dalga geçme." Yüzü kıpkırmızıydı.

"Dalga geçmiyorum."

"Geçiyorsun. Bu saçlarla Dunne'ların dükkânında bütün gün elimde fırçayla geziyorum. Bana kim bakar ki ?"

Hırsıyla otelden çıkıp gitti. Nessa bir anlam verememişti.

Bildiği kadarıyla Eddie Shancarrig'deki hiçbir kıza çıkma teklif etme miş, hiçbirine ilgi göstermemişti. Zaman zaman gelip işkoçyaya esrarengiz telefonlar ederdi. Anlaması çok zordu ve zaten aklın da çok daha önemli şeyler vardı.

Richard amcasının otomobiliyle Nessa'yı kentte sinemaya götürdü.

"Bunu kullanmana izin veriyor mu ?"

"O geceleri çıkmaz."

"Niall hiç kullanmazdı."

"Niall hiç istemedi ki."

Niall Hayes bir okul arkadaşında kalıyordu. Birlikte üç haftalık bir muhasebe kursuna gidiyorlardı ve bundan nefret ediyorlardı. Niall Nessa'ya kursun ne kadar sıkıcı olduğunu gösteren birkaç mektup ve kart göndermişti. Üniversitenin daha iyi olaca

ğini umuyordu.

Richard amcasının otomobilinde Nessa'yı öperken, "Sanırım Niall sana bayılıyor" dedi.

Nessa geri çekildi.

Sakin sakın, kıkırdamadan, "Sanmıyorum" dedi. Annesi haklıydı. Richard Shancarrig'e geleli beri çok büyümüştü.

184

"Bence öyle. Seni sinemaya götürmüyor mu? Benim gibi, o da seninle Eski Kaya'ya gitmeyi planlamıyor mu?" Genç kuzeniyle ilgili sözlerini tekrarladı.

"Niall hiç teklif etmedi" dedi Nessa.

Bayan Ryan Nessa'ya, "Ethel Niall'ın yarın döneceğini söylüyordu" dedi.

"Kasabada yer yerinden oynayacak" dedi Nessa. "Siz onunla her zaman iyi arkadaşınız." Annesi ılımlı bir sesle konuştuğundan, Nessa da pişman oldu.

"Doğru, öyleydik. Ama o çok sızlanır oldu anne. Onunla iletişim kurmak kolay değil."

"Herkes kuzeni Richard kadar çekici olamaz."

"Richard normal. İnsanlara iyi davranıyor, hoş biri. Niall gibi durmadan ahlanıp vahlanmıyor."

"Belki Niall'ın ahlanıp vahlanmak için bir nedeni vardır."

"Ne? Bizden farklı nesi olabilir?"

"En iyi kız arkadaşı kuzenini beğeniyor... Şirketteki işi eskisi

kadar garantili değil... Üstelik, senin gibi harika bir annesi de yok. Sıkıcı Ethel var."

Bugünlerde sık sık yaptıkları gibi, iki kardeş, iki arkadaş gibi gölüştüler.

"Sen onun arkadaşısı olsaydın Niall için ne yapardın?" diye sordu Nessa. Annesinin onu çok dikkatle izlediğini düşündü, ama pek emin değildi.

"Onu oradaki yeri için mücadele etmeye teşvik ederdim. O Bill'in oğlu. Bu onun işi. Ona hayatta böyle fırsatların çok az ele geçtiğini ve bunu kullanması gerektiğini söyledim. Ha, sanırım biraz da tembellik etmemesi gerektiğini öğütlerdim."

"Beni dinlemeyebilir."

"Hayır. İnsanlar başkaları iyiliklerini istediğinde genelde dinlerler."

"Babam seni dinledi mi?"

"Ah evet. Ama o başkaydı, ben babanı sevdim. Hâlâ da seviyorum."

"Ben Niall'a âşık değilim, ama çok severim onu."

"O halde onu ezdirme" dedi Breda Ryan.

Nessa Niall'ı bir içki içmeye otele davet etti. Kendini çok büyümüş hissediyordu.

"Harika görünüyorsun" dedi Niall.

"Sağol Niall. Sen de iyi görünüyorsun."

"Ben güzel demek istemiştim..."

"Ofiste ne tür işler yapıyorsun?" Nessa konuyu değiştirdi.

"Dosyalama! Yırtılmış zarflardaki evrakı çıkarıp, yırtılmamış zarflara yerleştiriyorum. Tanrım, bunu en beceriksiz insan bile yapabilir."

Niall dertli, Nessa da sabırsızdı. Neden kalkıp gitmeye halı yoktu, neden kuzeninin çekiciliğine sahip değildi ? Halbuki kardeş çocuklarıydılar. Herhalde asıl güçlü karakteri olan Richard'ın babasıydı.

Richard amcasına ev ziyaretlerine daha genç birinin gitmesi gerektiğini söylemişti. Bu sayede araba onda oluyordu ve bütün gününü dışarıda geçirebiliyordu. Bir vasiyetname hazırlamanın ya da bir geçiş hakkı iddiasında ayrıntılı bilgileri toplamanın ne kadar süreceğini kim bilebilirdi? Bir bar sahibiyle lisans iptalini ya da bir kadının ve bir çiftliğin de söz konusu olduğu bir evlilik sözleşmesini konuşmanın kaç saat alacağını kim kestirebilirdi ?

Richard herkese güler yüzlü ve neşeli davranıyordu.

Eğer dosyaları hazırlaması istenseydi, bunu ofisteki en havalı işmiş gibi gösterirdi. Niall bunu neden göremiyordu ? Neden omuzlarını düşürüp ezik görünüyordu? Neden başını arkaya atıp gülmüyordu?

Niall onun düşüncelerini keserek, "Ben yokken Richard'la çok görüştünüz mü ?" diye sordu.

"Buralardaydı. Çok hayat dolu biri."

"Güvenilir değildir ama" dedi Niall.

"Haksızlık etme Niall." Sesindeki neşe canının sıkıntısını gizliyordu. Richard Hayes'le ilgili izlenimini bozacak hiçbir şeyi, ailenin bildiği bir utancın ya da alçaklığın hikâyesini duymak istemiyordu.

"Yalnızca bilmen gerekir."

Nessa neşeyle, "Ben onun hakkında her şeyi biliyorum" dedi.

"Öyle mi ?" Niall'ın içi rahatlamış gibiydi.

"Her kasabada bir kız. Geçen hafta Dublin'deki o Elaine buraya bile geldi. Hayır, hiçbir sırrı yok."

"Elaine mi geldi ? Olanlardan sonra!"

"Tam sizin evin önünde. Richard'ı çok havalı bir otomobille bıraktı."

"Biri duysa felaket olur. Oydu işte."

"O mu?"

"Şey olan... şeye düşen... o işte."

"Oh evet, ben de öyle tahmin etmiştim." Nessa'nın kalbi taş gi

186

biydi. Niall'ın hiçbir cümlesini bitirmesine gerek yoktu.

Hikâyeler önceden duyulmuş, yargıcın kızının hamile kaldığı anlatılmıştı.

Olan bitenlerden sonra hâlâ nasıl Richard'ın peşine düşüp,

Shancarrig'e geliyordu?..

Çok çaresiz olmalıydı.

"O halde sorun yok." Niall Nessa'ya şefkatle baktı. Sanki onu bir yanlış anlamalar bataklığından kurtarmak zorunda kalmadığı için rahatlamış gibiydi.

"Burada hepimiz iyiyiz. Yaz çok güzel geçti. Sen sanki çok kötü günler geçirmiş gibisin." Ona dertlerini anlattırmaya başladı ve kendi de kendi düşüncelerine daldı. Kuşkusuz Richard bu kızla ilişkiye girmezdi. Tabiî Nessa'nın aksine, bu kızın onunla yatacağı biliniyordu. Yatmıştı da.

Richard'ın bütün istediği bu muydu? Herhalde başka şeyler de isterdi; eğlenmek ve sohbet etmek, öpüşmek ve av tanrıçası Diana'ya benzeyen, kendinden yedi yaş küçük bir kız?

Soracağı birisi olsaydı. Ama kimse yoktu.

Maura Brennan'ın evlendiği gün Leo kiliseye gitmelerini önerdi.

"Maura'nın hoşuna gitmeyecek. Otelde çalıştığı için bizimle beraber olmayı istemiyor o."

"Çok saçma" dedi Leo. "Ona bizimle olmamasını söyleyen annen. Haydi gidelim."

Oturmuş hüzünlü törenin başlamasını beklerlerken, Nessa Niall Hayes ve Eddie Barton'ın da geldiğini görüp memnun oldu.

Eddie "Çaresiz Dunne'lardan bir saat izin aldım" diye

fısıldadı. Foxy'nin amcasının hırdavatçı dükkânında, ailenin daha saygın olan kolunun yanında çalışıyordu. Çok dertli gibiydi.

Niall, "Ben de zarflara adres etiketi yapıştırmaktan izin kopardım" dedi.

Nessa, "Benim de daktilo kursunda olmam gerekiyor ama anneme bugün tatil olduğumuzu söyledim" diye yakındı.

"Kartal gibi beni gözlüyor."

Leo hafifçe gülerek, "Biz güya Shancarrig okulunu bitirmiş en başarılı sınıftık, değil mi?" diye sordu.

"En azından geri kalanımız..." Nessa sustu. Daha önce

Leo'ya varlıklı bir hanımefendi diye hitap edince onun nasıl sıkıldığını hatırlamıştı.

Leo ona minnetle gülümsedi. Dördü birbirlerini destekleyen

bir sessizlikle oturdular ve hamile olan sınıf arkadaşları

Maura'nın mutlu bir şekilde ufak tefek ve yakışıklı Gerry

O'Sulli

187

van'la evlenmesini seyrettiler. Kilisede damadın sağdııcı

dışında hiçbir yakını yoktu.

Niall "Pek güvenilir görünmüyor" diye fısıldadı.

Nessa, "Tanrım, sence artık kim güvenilir ki ?" diye tısladı.

"Ben öyleyim mesela." Ona baktı ve Nessa birdenbire

Niall'ın ondan gerçekten hoşlandığını, sandığı gibi bir

alışkanlıktan çok daha öte hoşlandığını gördü. Niall Hayes onu çok beğeniyordu. Bu Nessa'ya sandığı gibi bir heyecan vermedi. Kimsenin ondan hoşlanmadığı günlerde olsa, oynayabileceği duygular, kırabileceği kalpler olması hoşuna giderdi. Ancak Niall bunun için fazlaca yalan bir arkadaşı. Sadece "Teşekkürler" diye fısıldadı.

Maura ona getirdikleri armağana bayıldı. Küçük, camlı bir vitrindi. Leo Maura'nın hazineler toplayıp bir vitrinde sergilemeyi çok istediğini söylemiş olduğunu hatırlıyordu.

Armağanı onun oturacağı küçük eve götürdüklerinde sevinç gözyaşlarıyla karşılandılar. Maura'nın evi babasının her gece sarhoş döndüğü eski evinden iki adım ötedeydi.

Sesi kısılarak, "Siz harika birer dostsunuz" dedi.

Nessa suçluluktan neredeyse nefesinin kesildiğini hissetti.

Maura yıllarca Ryan'ların otelinde çalışmış ve ikisi bu arada doğru dürüst iki çift laf bile etmemişlerdi. Keşke Leo Murphy kadar cesur olsa ve annesinin kızmasına; patronlar ile personel arasındaki sınırların aşılmasına aldırmasaydı.

Ancak bugünlerde cesareti vardı ve onu gösteriyor, kullanıyordu. Otele döndüğünde annesi ona düğünün nerede olduğunu sordu.

"Düğünün Johnny Flinn'in orada birkaç kadeh içkiden ve sonradan kendilerini eve kadar sürüklemeyi becerecek olanlara Maura'nın çıkaracağı birkaç parça söğüş tavuktan ibaret

olduğunu biliyorsun."

"Bütün bunları düşünmeliydi..." diye sözünü sürdürdü annesi.

"Hayır, düşünmemeliydi. Onun hakkı burada bir davet verilmesiydi. O benim okul arkadaşım, Gerry ile o burada çalışıyorlar. Birazcık insafı olan birisi onlara en azından bunu verirdi."

Breda Ryan şaşırmıştı.

"Anlamıyorsun..."

"Anladığım kadarı da hoşuma gitmiyor. Çok züppece, çok saçma. Aşağı mahalleden Maura Brennan'dan üstün görünmek bizleri daha iyi insanlar mı yapıyor? Hep istediğin bu muydu, bir tür merdivende bir yer miydi?"

188

"Hayır, hep istediğim bu değildi." Annesi sakindi ve otelin lobisinde kendisine bağırılması karşısında zannedilen kadar fazla kızmamıştı.

"Ne istiyorsun o halde?"

"Suratını öyle buruşturmaz, mahalle karıları gibi bağırmayı da kesersen söylerim. Haydi gel." Annesi onunla kendi dengiymiş gibi konuşuyordu. Birlikte bara girdiler.

"Conor, neden kasadan bir beşlik alıp Johnny Finn'in yerine gitmiyor ve Gerry ile Maura'ya birkaç kadeh içki ısmarlamıyorsun?"

Nessa'nın babası başını kaldırdı. Memnun olmuştu.

"Ben dememiş miydim?.."

"Haklıydın da Haydi, onlara ısmarladığım hatırlayacak kadar ayıklarken git hemen. Nessa ile ben bara bakarız."

Conor Ryan'ın şansına hayretler ederek hevesle eğlenceye koşmasını seyrettiler. Bayan Ryan iki kadeh kremalı şeri koydu.

Bu daha önce görülmüş şey değildi. Nessa hiçbir şey söylememeye karar verdi; sanki annesiyle yıllardır karşılıklı içki içerlirmiş gibi, kadehini dudaklarına götürdü.

"insanlar farklı zamanlarda farklı şeyler isterler. Ben Teddy Burke denen bir adamı istedim. Onu on altı yaşında gördüğüm andan yirmi birime kadar istedim. Beş uzun yıl." Nessa serisini yudumlayan bu yabancıya baktı, konuşmaya çekiniyordu.

"Teddy Burke'ün herkesle konuşacak iki çift lafı vardı, hepsi bu kadardı. İki çift laf... Ben daha fazla olduğunu düşündüm. Özel olduğumu sandım. Bütün dünyamı o lafların üzerine kurdum.

Yemek yiyemiyordum. Sağlığımı ve olduğu kadarıyla güzelliğimi kaybettim. Beni bir ev ekonomisi kursuna gönderip uzaklaştırdılar.

Biliyor musun, aslında o yıllan zor hatırlıyorum. Sanırım kursa gitmiş olmalıyım sınavları verip sertifikalarımı aldım ama yalnızca Teddy Burke'ü düşünüyordum." Öyle uzun süre sustu ki, Nessa kendinde konuşma gücünü bulabildi.

Bir arkadaş; annesinin dengi olarak konuşuyordu. "Peki

"biliyor muydu, anlamış mıydı?.."

"Sanmıyorum açıkçası. Herkesin kendisine hayranlık duymasına öyle alışmıştı ki. Ben de onlardan biriydim yalnızca." Orada, otelin boş barında otururlarken annesi dalıp gitmişti. Siyah saçları gevşek bir topuz halinde toplanıp sedef bir tokayla tutturulmuştu. Açık pembe bluzunun yakasını koyu pembe hırkasının üstüne çıkarmıştı. Her haliyle başarılı bir iş kadını gibi görünüyordu, Beş yıl boyunca bir erkeği onun varlığından bile haberdar

189

olmayan bir erkeği seven ürkek kızın hikâyesine inanmak çok zordu.

"Her neyse, bir gün Teddy Burke'ün üç kasabanın en çirkin kı zı Annie Lynch'le evleneceğini söylediler. Kız hem çok asabiydi, hem de şaşıydı. Her şey değişiverdi. Kızla sahip olduğu toprakla rı için, göllere kadar uzanan arazileri, yeşil vadileri, balıkçılık ve avlanma hakları için evleniyordu. Teddy Burke kadar yakışıklı bir erkek toprak için her şeyini satıyordu.

Bu olay benim gerçekten neyi istediğimi düşünmeme neden oldu.

Sonra bir kuzenin düğününe gidip babanla tanışınca oturduğum yerden çok uzaklara gitmek istediğime karar verdim.

Oralar da hep Teddy Burke'ün gülüşünü ve hallerini hatırlayacaktım Babanı da toprağı aldığında Teddy'nin olduğu

gibi, topraklar sa yesinde Annie Lynch'in olduğu gibi güçlü ve

kendinden emin bin yapmaya karar verdim... Aklıma koydum."

Uzun bir sessizlik oldu. Nessa duyduklarını sindiriyordu.

"Hiç üzülmedin mi?"

"Kararımı verdikten sonra tek bir gün bile üzüntü duymadım

Hem iyi de olmadı mı? Otel işi devam etti, holde resimleri asılı

oları ikiliye kalsa biter gider, babanı da ingiliz ordusuna gönde

rirlerdi."

"Şimdi bana bunları neden anlatıyorsun ?"

"Çünkü sen bütün istediğimin kendimizi başkalarından üstün

görmek olduğunu sandın. İstemedен bunu yapmış olabilirim,

ama amacım bu değildi."

"Babam Teddy Burke'ü biliyor mu ?"

"Genç bir kızın aptallığından ve hayallerinden başka bilecek

bir şey yok ki."

Mattie içeri girdi. Mektuplarını dağıtmıştı.

"Bu kasaba mahvoluyor Bayan Ryan" dedi. "Johnny Finn'in

orada bir düğün kalabalığı 'Tanrı bu ban korusun' diye

bağırıyor ve otelin sahibeleri Ryan'ın barında seri

yudumluyor."

Nessa'nın annesi bir kahkaha attı: "Kimse de postacıya bir

ka deh ikram etmiyor."

O an geçmişti, bir daha asla gelmeyebilirdi.

O günden sonra Nessa başkalarına daha değişik bir gözle bak

maya başladı. Belki de herkesin hayatında büyük bir aşk ya da büyük aşk sandıklan bir şey olmuştu. Belki de okuldaki Bay Kelly, Bayan Kelly'yle evlenmeden önce bir gece kulübü şarkıcı sınıfını beğeniyordu. Belki Nellie Dunne bir zamanlar Ryan'ların ote

190

line gelen bir satıcıya âşık olmuş, ama adam bir başkasıyla evlenmişti. Belki de salondaki o yaşlı adamlardan biri bir zamanlar Nellie'nin kalbini çalmıştı.

O kadar da imkânsız değildi.

Eddie Barton vardı örneğin, îskoçyalı birine âşık olmuştu.

Onunla nasıl tanıştığı hiç anlaşılamamıştı ama görüldüğü kadarıyla yıllardır Christine Taylor'la yazışıyor, ona otelden telefon ediyordu.

Sonra kız gelmiş ve annesinin yaranda kalmaya başlamıştı.

Nessa Eddie'deki değişikliğe hayret etmişti. Foxy'nin kuzenleri

Dunne'larla sanki onların yaşıtıymış gibi konuşuyordu. Otele

gelmiş, odaların yeni dekorasyon meselesini ve yapılacak

değişiklikleri Christine'le görüşmüştü.

Aşk insana olağanüstü etki yapıyordu.

Sıra evlerden Eileen Blake Dublin'den dönerken bir kahve

içmek için Portlaoise'e uğradığım ve orada Richard Hayes'le bir

kıza rastladığını söylemişti. Otele karıkoca gibi kayıt

yaptırıyorlardı.

Shancarrig okulundan küçük Maria Kelly'nin kentte onunla dansa gittiği, ama pencereden çıkıp bahçedeki yaşlı kızıl kayırı ağacının dallarından indiği için annesi ile babasının haberi olmadığı söyleniyordu.

Nessa Ryan bu gerçekleri üç gün içinde duydu. Tesadüfen kulağına gelmişti; yoksa kimse bile bile, kötü haber gibi yetiştirmemişti.

içinde korktuğu gibi soğuk bir ihanete uğramışlık, bir adamın kendisine çok özel olduğunu, ona ait olmasını istediğini söyleyip de kasabanın yarısına da aynı şekilde davranmasının verdiği öfkeyi hissetmedi. Ona olan düşkünlüğünün çok açık ve bilinçli bir şekilde bittiğini hissetti. Sandığından çok daha fazla annesinin kısaydı belki de. Ondan vazgeçmeye hazır değildi, ama ona hayatında farklı koşullarda yer verecekti.

Richard otelin salonuna geldi. Otelde kalan kimse olmadığı için, steno ödevim Nessa orada yapıyordu.

"Yarın kente gitmem gerekiyor. Seni okuldan alabilirim" dedi Richard.

Nessa Richard Hayes eğilip otomobilin kapısını açtığı anda arkadaşlarının bakışlarını hayal edebiliyordu.

"Sonra nereye giderdik?" diye sordu.

"Eminim bir yer buluruz."

Nessa annesi ile babasının durduğu bara bir göz attı.

Konuşmaları duyamayacak kadar uzaktaydılar.

"Duyamazlar." Richard sabırsızlanıyordu. Ancak, Nessa'yı duşündüren bu değildi. Baktı ve annesinin yavaşça, sevgiyle babası nın yüzünü okşadığını gördü.

Birahaneden gelen adamlarla, bisküvi satıcılarıyla kimin ko nuştüğunun, barmenleri kimin işe alıp çıkardığının aslında hiç farkına varmadığını anladı. Çavuş Keane'in içki ruhsatı işlerini baba sıyla değil, annesiyle konuşması da önemsizdi. Annesi Teddy her kimse, onu unutmuştu. Adam onun için hiç iyi olmayacaktı zaten Asıl istediğini, kendi gücünü paylaşabileceği birini bulmuştu. Nes sa ilk kez annesinin istediğini elde etmiş olduğunu gördü. ikinci sınıf bir şeye razı olmamıştı annesi.

Birdenbire, şaşkınlıkla, kendisinin de aynı yolu izleyeceğim hissetti. Gözünü hayal içinde yükselere dikmek söz konusu ol mayacaktı. İnsanın hayatını yaşamasının bambaşka bir yolu da olabilirdi. Birdenbire Niall'ın endişeli yüzünü hatırladı. Onu sa kinleştirip her şeyin yoluna gireceğini söylemek istedi.

Dosdoğru Richard'ın gözlerinin içine baktı.

"Hayır, sağol" dedi. "Her şeye hayır. Yine de teşekkürler."

Hiç de kolay olmamıştı.

Ancak ondan ve nasıl tepki vereceğinden korkarak yaşamaya caktı. Hiçbir şey değmezdi buna.

"Pekâlâ." Küçümseyerek salona bir göz attı. "Demek senin olup olacağın bu kadar. İkinci sınıf, perişan bir otel... Hâlâ anne

sinin esiri olan yetişkin bir kadın." Çok sinirlenmişti. İnsanlar Richard Hayes'le genelde böyle konuşmazlardı. Hele kızlar asla Nessa çok öfkелendi.

"Burası perişan bir otel değil. Burası benim evim. Benim evim. Ben burada oturuyorum ve burada oturmayı tercih ediyorum. Sen istediğin yerde bile oturamıyorsun, çünkü kentten sürülmüşsün. Buraya gelip de bizi eleştirmeye kalkma. Bu sana hiç yakışmıyor. Ve şuna cevap ver: Seninle ormana gidip beş dakika yerlerde yuvarlansaydım neye benzerdim ben?"

Richard muzip muzip, "Beş dakikadan fazla sürerdi" dedi.

Nessa onu kaybetmemiştir. Onu reddettiği için daha da kıymetli olmuştu

Ne harika bir güçtü bu.

Bu, Nessa Ryan'ın yeniden doğuşu oldu. Onunla çevredeki herkesin yaptığı gibi flört etmedi. Onun kız arkadaşı olarak tanınmak istemiyordu.

Sanki ilişkiyi tersine çevirmiş, sevgi dolu ama hiçbir şekilde

192

imtiyazlı olmayan bir iş ilişkisine benzetmiş gibiydi. Ona gerçek ya da hayalî, en son fetihleriyle ilgili takılıyor, hiçbir kıskançlık göstermemesinin onu deli ettiğini biliyordu.

Richard'ın onu arzuladığını bilmekten mutlu oluyordu. Onunla bir araya geldiğinde yanlarında mutlaka başkaları da oluyordu.

Kursunu bitirip annesi ile babasının yanında çalışmaya

başladı.

Oteli daha üst bir düzeye çıkarmaya karar veren de o oldu.

Turizm kurulundan krediler hakkında bilgi aldı, parayı alıp tesisleri geliştirmelerini sağladı. Otele gelen Amerikalılardan kendi yerel gazetelerine oteli öven mektuplar yazmalarını rica etti.

Annesinden otelin adındaki ticarî sözcüğünü çıkarmasını istedi.

Annesi, "Sırf 'Ryan'ın' dersek bar adı gibi olur" diye yalandı.

"O halde Ryan'ların Shancarrig Oteli diyelim" dedi Nessa.

Bu durum kasabada birkaç kişi tarafından tuhaf karşılandı.

Nellie Dunne Ryan'ların iddialı düşünceleri olduğunun tartışıldığı birkaç sohbeta katıldı.

"O genç kız tam anasının kızı" dedi Nellie. "Breda

O'Connor'un ilk gelip oteli Connor'un annesi ile babasının elinden alışını hatırlıyorum. Nessa da aynısını yapacak."

Ancak Nessa Ryan anne babasıyla hiçbir anlaşmazlık belirtisi göstermiyordu. Annesiyle beraber duvardaki resimden kendilerine dik dik bakan "merhum büyüklerine gülüyordu.

Babasına ceket giyince çok yakışıklı olduğunu söylüyor ve duvara yarış atlarının güzel çerçeveli resimlerini asması için yalvarıyordu. Böylece at meraklılarından bir kısmım çekebilirler ve babasının sürekli aynı konuyu konuşmasını biraz haklı çıkarabilirlerdi.

Catherine ile Nuala ona hayret ediyorlardı. Etraftaki en yakışıklı erkek ablaları Nessa'nın peşinde geziyor, o ise adama hiç al dırış etmiyordu. Nessa'nın gittikçe daha güzelleşmesini anlayamıyorlardı. Ablaları hep açık bıraktığı pırıl pırıl siyah saçlarına bir de kâkül kestirmişti. Bu, kuaförden değil de, bir çocuk kitabında gördüğü av tanrıçası Diana'nın resminden esinlenmiş bir modeldi.

Nessa annesiyle iyi geçiniyordu. İkisi sık sık Dublin'e gidip kumaş bakıyorlardı. O sanki genç yaşta anne babasının güvenini ve ileride daha girişken olabilecek Catherine ile Nuala'dan esirgenecek bir özgürlüğü kazanmış gibiydi.

"Biz neden kendi başımıza Galway'e gidemiyoruz? Nessa gidiyordu" diye yalandı Catherine.

Nessa neşeyle cevap verdi: "Çünkü ikiniz de öyle güvenilmezsinizki herhalde karşınıza çıkan ilk serseri oğlanla çalılıklara da

193
lıverirsiniz." Kızlar bunu büyük bir ihanet olarak görüyorlar, kız kardeşler arasında bir ölçüde dayanışma olması gerektiğine inanıyorlardı. Bir de annelerinin önünde çalılıklara dalmaktan söz edip onun da kafasını karıştırıyorlardı.

Nessa, "Sizinle hiçbir dayanışmaya girmem" dedi. "Makyaj mal zemelerimi çalılıyorsunuz, naylon çoraplarımı

giyiyorsunuz, benim parfümümü sıkıyorsunuz. Banyoyu temizlemiyorsunuz, otelde hiçbir işe yardım etmiyorsunuz, buradan gitmek için sabırsızlanı yorsunuz. Neden size yardım edeyim ki?"

Böyle söyleyince nedenini bilmek kolay değildi.

"Biz senin kanındanız" dedi Catherine.

"Fazla önemseme" dedi Nessa.

Annesi, "Otelcilik okumak ister misin ?" diye sordu. "Çok şey öğrenirdin. Dublin'de harika bir kurs var."

Nessa, "Burada mutluyum" dedi.

"Richard hakkında sormuyorum..." diye söze başladı annesi.

"Biliyorum anne. Senin en sevdiğim yanlarından biri de bu.' Nessa annesi arkasını getiremeden oradan uzaklaştı.

Richard'ın Shancarrig'deki sürgününün ne kadar süreceğini merak ediyor, Bill Amcasının yanında fazla kalıcı ve önemli bir yer edinirse diye Niall adına üzülüyordu.

Bay Hayes bazen Leo'nun babası Binbaşı Murphy'yle birlikte Ryan'ların batına içki içmeye gelirdi. Nessa da zaman zaman bar da çalışırdı. Bunun müşterilerin ne istediğini öğrenmesine yararı olduğunu söylüyordu. Bay Hayes yeğeninin ne kadar kalacağı ko nusunda hiçbir ipucu vermiyor, ama oğlunun dönüşünü de pek heyecanla beklememesi Nessa'yı endişelendiriyordu.

Bir akşam Dr. Jims Blake'e "Orada neler öğrendiğini anlamak zor, ağzım bıçak açmıyor" derken duydu. Nessa lafa karışmak is temedi ama sonradan konuyu açtı. "Niall üniversiteyi seviyor ve çok çalışıyor anlaşılan" dedi. "İkisini de hiç belli etmiyor."

"Haydi ama. Bütün babalar aynı. Yine de, işler iyi gidiyor. Niall döndüğünde ona da epey iş düşecek."

"Bilemiyorum. Richard varken..." Cümlesini tamamlamadı.

"Ama Richard sonsuza kadar burada kalmayacak herhalde?" Nessa'nın sesi çok net ve samimiydi.

Bill Hayes onun yüzüne baktı. "Onu burada tutan bir şey var Sen olabileceğini düşünüyordum" dedi.

"Hayır Bay Hayes. Ben Richard'a göre bir kız değilim."

Rol yap mak, hayıflanmak yoktu; yalnızca bir gerçeği dile getiriyor gibiydi.

194

"Ama bir şey onu burada tutuyor Nessa Maaşı da değil, sosyal yaşamı da."

"Sanırım bir gün geldiği gibi gider." Sesi dümdüz ve ifadesizdi. "Sanırım." Bay Hayes'in huzuru kaçmış gibiydi.

Niall ertesi hafta eve döndü.

Nessa'ya, "Yirmi birinci doğum gününde sana araba alacaklarını duydum" dedi.

Nessa, tıslar gibi "Güya sürpriz olacak, kes sesini" dedi.

"Sır olduğunu bilmiyordum. Ne harika, değil mi ama?"

Kendine ait bir araba."

"Senin de olabilir."

"Nasıl olacağını sorabilir miyim? Ben ailemin kıymetli kızı değilim."

"Hayır, ama ailenin en büyük oğlusun, ne var ki babanın işine hiçbir zaman en ufak bir ilgi bile göstermiyorsun."

"Ben yalnızca lanet bir avukat olarak eğitiliyorum, hepsi bu."

Niall kızmıştı.

"Ama nasıl bir avukat? Ona neler olup bittiğini bile sormuyorsun. Rekabetten haberin yok."

"Richard sanırım."

"Hayır, aptal O aileden, senin takımında. Rekabet.

Kasabadaki müzayedeci Gerry O'Neill'i tanıyor musun ? Onun bir kardeşi var ve gayrimenkul temlik işleriyle ilgilenmekten söz ediyor. Buralarda bile. Mücadele etmelisin."

"Haberim yoktu."

"Sormuyorsun ki."

"Yardım edebilir miyim diye sorduğumda bana dosyaları yırtmam ve zarflara etiket yapıştırmam söyleniyor."

"O üç yıl önceydi, aptal." Nessa kolunu onun omzuna attı.

"Babam bir bardak bira için buraya getir, ona eşitmişsiniz gibi davran."

"Hoşuna gitmez."

"Ben de eskiden böyleydim. Bütün çocukluğum annemin şundan bundan hoşlanmayacağım düşünmekle geçti.

Yanılmışım. Bizim kendi bildiğimizi yapmamızı istiyorlar."

"Hayır, bizim güvenilir olmamızı istiyorlar" diye üsteledi Niall.

"Evet, pekâlâ. Sen ve ben güvenilir insanlarız, o yüzden onu elde ettiler. Şimdi de görüşlerimiz, fikirlerimiz olsun, herkesin iyiliği için çalışalım istiyorlar."

Niall ona hayranlıkla baktı.

"Sen hiç..." diye başladı.

195

Nessa onun Richard'la ilgili bir şey söylemek istediğini biliyordu

"Evet?" Sesinin tonu Niall'ın sormasını engelledi.

"Hiç" dedi Niall.

"Babanla birlikte akşama görüşürüz."

Nessa Ryan yirmi birinci doğum gününde arabasını aldığı anda önce annesi ile babasını Shancarrig'de dolaştırdı. Gelen geçen herkese el salladılar. Birçok kez dikiz aynasında annesiyle göz göze geldiler ve birbirlerine gülümsediler, iki dost. Birbirini anla yan iki insan. Doğru olanı yapıyordu. Onlara herkesin önünde teşekkür ediyor, Breda O'Connor'un yirmi iki yıl önce buraya gelip hayatında zafer kazandığını tüm Shancarrig'e

gösteriyordu.

Eve dönerken saat altı olmuş, akşam duasının çanları çalıyordu. İnsanlar bir içki için bara geleceklerdi. Sonbahar gezgini turistlerin otobüsleri de akşamları geliyordu.

Eddie Barton'un evinin önünden geçerlerken Eddie ile Iscoc Christine bahçedelerdi. Nessa ani fren yapıp durdu.

"Sonra geleceğim. Leo, Niall, Maura ve sizi alırım, gezeriz" di ye seslendi.

"Yalnızca Eddie'yi alırsın" dedi Christine. "Eskisi gibi."

"Seni de."

"Olmaz. Sağol, ama hayır."

Nessa'nın annesi, "Kız ne yaptığını biliyor" diye onu haklı buldu.

Conor Ryan "Bence bütün kadınlar gibi" dedi. Kadere boyun eğmiş gibi değil de, mutlu mutlu iç çekti. Nessa bunu şimdi anlıyordu. Bir zamanlar babasının özgür olmayı istediğini düşünürken, şimdi istediği gibi bir yaşam sürdüğüne inanıyordu.

Maura gelmezdi, Nessa biliyordu, ama ona da sorulması hoşuna giderdi. Otomobilin evinin önünde durması ve Bayan Bren nan'ın dediği gibi, bir grup zenginin inip onu davet etmelerine sevinirdi.

Ama o evde kalıp Michael'a bakacaktı. Küçük oğlu Michael bir buçuk yaşında, sevgi dolu bir çocuktü ve babasını hiç tanımamıştı. Yakışıklı barmen Gerry O'Sullivan Maura'yla

evlenecek kadar güvenilirirdi, ama çocuk sakat doğduğunda

yanında kalacak kadar güvenilir çıkmamıştı.

Nessa sıra evlere geldiğinde beş numaralı evin basamakların

koşarak çıktı. Kapı hiç kilitlenmezdi.

"Merhaba Bay Hayes sağ kolunuzu yeni arabamla

gezdirmeye geldim" dedi.

196

"Tebrikler Nessa. Doğum gününü ve arabayı duydum.

Richard bir dakikaya kadar iner" dedi.

"Ben Niall'ı kastetmiştim" dedi Nessa.

"Ah, evet."

"Burada bu kadar yardımcınız varken neden golf oynamaya

gitmiyorsunuz bilemiyorum Bay Hayes." Şakacı ve kendinden

emindi. Bay Hayes'in onu sevdiğini biliyordu. Üç yıl önce olsa

konuşmak bir yana, yüzüne bile bakamazdı adamın.

"Oh, eşimin hiç hoşuna gitmez" dedi Bay Hayes.

Nessa Niall'ın annesini düşündü. Sert, ciddi görünümlü bir

kadındı. Her zaman kahverengi ya da zeytin yeşili kıyafetler

giyer

di. Hiçbir kıvılcımı, canlılığı yoktu. Kendi kendine, Bay

Hayes'in esi gibi birisiyle olsa daha iyi olacağını düşündü.

Niall sesini duymuştu. "Araba geldi mi?"

"Geldi. Ve seni gezdirmeye hazırım." Arkadaşının koluna

girdi ve Richard'ın da öteki kapıdan çıktığını, holdeki

hareketlilikten birisinin kendini sormaya gelmiş olduğunu

sanarak kravatım düzeltmekte olduğunu görmezden geldi.

Nessa Niall'ı ön koltuğa oturturken Richard Hayes

basamakların tepesinde duruyordu.

"istememez miydin ki?.." diye başladı Niall.

"Evet. Seni almak istedim, ama babam kızdırmamak için

saatin altıyı geçmesini bekledim. Gidip Eddie'yi alalım."

Niall Richard hakkında bir şey söyleyecek gibi oldu ama

hemen vazgeçti. Mutlu mutlu ön koltuğa yerleşti. Eddie yalnız

başına geldi. Chris'in annesiyle konuşacağı bir şeyler vardı.

Uzun yoldan yukarı, Glen'e gittiler. Leo kapıda onları

bekliyordu.

Nessa, "Arabayı annene ve babana göstereyim mi?" diye

sordu.

"Hayır, yapmasan daha iyi" dedi Leo.

Leo'nun annesi ile babasının ona araba alacak durumları

olmayabilirdi. Ya da belki de annesi iyi değildi. Yıllardır ne

Bayan Murphy'yi ne de Leo'nun erkek kardeşlerini kimse

görmüştü. Harry ile James her neredelerse eve hiç

geliniyorlardı. Hizmetçi Biddy de sanki aileyi

savunuyormuşçasına, duvar gibi sessizdi. Belki de kendi sırları

vardı. Nessa aldırırmıyordu.

Bugünlerde değil.

Maura hakkında da yanılmamıştı. Maura onlarla gelmezdi.

Evde pastası vardı ve birlikte yediler. Camlı vitrinde birkaç şey vardı: mor kadife kutuda bir kaşık, bir parça Connemara mermeri ve Eddie'nin bebek Michael'a vaftiz hediyesi olarak verdiği, bir çerçeve içindeki kurutulmuş çiçekleri.

197

Şöminenin üstünde Gerry O'Sullivan'ın çerçeveli bir resmi du ruyordu.

"Birbirimizden hiç kopmamış olmamız harika değil mi?" dedi Maura.

Başlarıyla onayladılar. Çok fazla konuşamadılar. "Tek eksiği miz Foxy. O da dönerse tamam olacağız."

Leo hiç beklenmedik bir şekilde, "Onun işleri çok iyi gidiyor dedi. "Böyle devam ederse bütün kasabayı satın alabilir."

Niall, "Kasabayı satın almak mı istiyor?" diye sordu.

"Burada önemli biri olmak istiyor, o kesin" dedi Leo.

"Hepimiz öyle olmak istemiyor muyuz?" dedi Niall.

"Sen zaten öylesin Niall. Sen avukatsın. Avukatlık işim olursa sana vereceğim" dedi Maura.

iyi niyetle güldüler. En çok da Maura güldü.

"Ama unutma, fal baktığımızda zengin olacak olan sendin,

Foxy değil. Belki de işlerin çok iyi olur" dedi Eddie Barton.

Hep si de Shancarrig okulunu bitirdikleri günü hatırlıyorlardı.

Yedi yıl önceydi, ama sanki bir asır geçmiş gibiydi.

Nessa onları Eski Kaya'nın dibine götürdü. Otomobilden inip

daha önce defalarca yaptıkları gibi, kayaya doğru tırmandılar.

Yüz ifadelerini okumak zordu, ama Nessa Eddie'nin

geleceği nin anlaşılamayan bir biçimde hayatına giren iskoç

Chris'le bera ber güvencede olduğunu düşündü.

Maura da kendini asla şanssız bulmazdı. Daha iyi bir ev ister

di, belki de para biriktiriyordu; ziyaret ettikleri küçük evde bin

bir güçlük kazandığı paralardan yansıyan bir şey yoktu.

Leo her zaman anlaşılmaz olacaktı, ama Nessa bugün Niall ı

iyi ve güvenilir Niall'ı düşünüyordu. Leo ile Eddie yürüyüp kilo

metrelerce çevrenin görülebildiği taşın üstüne çıkmışlardı.

Bazen bu akşam güneşinin altında daha kolay oluyordu.

Uzaktaki bu kilise kulesini ya da bir tepeyi görebiliyordunuz.

Niall yanma oturdu. Ceketini çok dar, gömleği buruştu.

Saçları aynı kuzeni Richard'inki gibi, ama darmadağınktı ve

düzene girmiyordu. Nessa'ya bakarken bakışlarından dertli

olduğu okunuyordu

Nessa onun elini okşayarak, "Çok mutlu olacağız Niall" dedi

"Umarım olursun." Boğuk sesinde cömertliği, ona iyi

dilekleri ve yalnızlığı dile geliyordu. Nessa bunu tıpkı yıllar

önce annesi nin Connor Ryan'ın sesindeki hevesi duymuş ve

üstlenmiş gibi söylemişti.

"Sen ve ben" dedi Nessa. "Evleneceğiz değil mi ? Eninde so

nunda bana teklif etmeyecek misin ?"

"Benimle dalga geçme Nessa."

"Hayatımda hiç bu kadar ciddi olmamıştım."

"Ama Richard?"

"Ne olmuş ona?"

"Sen onunla?.."

"Hayır."

"Peki ya daha önce?.."

"Hayır."

"Beni gözünün görmediğini sanıyordum" dedi Niall.

"Seni hep gördüm. Shancarrig okulunu bitirdiğimizde, bana saçlarımın çok güzel olduğunu söylediğin günden beri."

"Ağaca adını kazımıştım" dedi Niall.

"Ne yaptın?"

"Çok alçakta, köklere yakın bir yere 'JNH VR'yi seviyor' diye kazıdım."

"John Niall Hayes, Vanessa Ryan. Yapmış olamazsın!"

"Gidip görelim mi?" dedi Niall. "Kanıt orada."

İlk kez Nessa'nın yirmi birinci yaş gününde günbatımında, kasabaya bakan tepede öpüştüler. Nessa önlerinde çok iş olduğunu biliyordu. Niall'ın sıkıcı annesinin ilgisizliğiyle, babasının yetki devretmekteki isteksizliğiyle mücadele etmesi gerekecekti. Nerede oturacaklarına, nasıl yaşayacaklarına karar verecekti. Richard er ya da geç gidecekti. Artık bütün bunlar

planlandığına göre, çok durmazdı herhalde.

Yıllar içinde Niall Hayes'i Richard'dan korkacak hiçbir şey olmadığına, onun bir sevgili, hatta platonik bir aşk bile olmadığına temin edecekti. O, Nessa'nın ihtiyacı olduğunda gelen ve ona annesine hiç verilmemiş özgüveni kazandıran biriydi.

Yine de, kendinden bu kadar emin olmasının, annesinin kızı olmasıyla da çok ilgisi vardı.

Richard

200

Richard Eski Kaya'nın görüntüsünden bile nefret ediyordu.

Bu, yine tatsız bir yaz tatili için Shancarrig'e dönmüş olmaları anlamına geliyordu. Yine Bill Amca ile Ethel Yenge'nin loş ve kasvetli evine gelmişlerdi. Zemin katta avukatlık bürosu vardı, oturdukları ev yukarıdaydı. Ağır mobilyalı yatak odalarında görece, yapacak hiçbir şey yoktu. Tek atı olan bir kasabaydı ve o da zavallı mı zavallı bir attı.

Kendini bildi bileli temmuz aylarında bir haftalığına buraya gelirlerdi. Savaş yıllarında ya da o zamanlar dendiği gibi buhranlı günler boyunca linyit kömürü yakan bir trenle Dublin'den buraya gelmişlerdi. Hava da kömür gibi kötüyse yolculuk bitmek bilmezdi.

Richard'ın babası her gece Bill Amca'yla kilometrelerce yürürdü. İkisi de ellerine birer baston alırlar, mutluluk içinde

birbirlerine çocukken oynadıkları yerleri gösterirlerdi: Grane

Nehri'nin balık tuttıkları çakıl taşlı sığılıkları, onlar büyüyle
beri oldukça küçülen Barna Ormanı ve Eski Kaya dedikleri, o
kocaman, çirkin taş yığını.

İkisi Shancarrig okulunun önünde durup 1914'te, on dört
yaşındaki ikizler olarak adlarını kazıdıkları yaşlı kızıl kayın
ağacına hayran hayran bakarlardı. KH ve WH; Kevin ve
William. Onları bir hiç üstüne böyle mutlu anılarla dolu görmek
Richard'ın midesini bulandırırıldı.

Güzel ve yerinde duramayan bir çocuktur. Babasının eski
köyünde zorunlu tembellikle geçen bu haftayı zaman kaybı
olarak görüyordu. Çok küçükken bile gerçekten gitmek zorunda
olup olmadıklarını sorardı.

"Evet tabii, gitmemiz gerekiyor. Elli iki haftanın sadece bir
haftası" derdi annesi.

201

Bu ona umut verirdi ama annesi de hoşlanmazdı bu işten.

Yine de, her şeyde olduğu gibi, anlayışla yaklaşırdı. Kararlıydı.

"Baban bizden hiçbir şey istemiyor. Yalnızca bu bir hafta.

Bu nu da iyi niyetle yapacağız."

"Ama çok sıkıcı. Ethel Yenge de çok korkunç."

"Korkunç değil, yalnızca suskun. Oyalanmak için yanında
ki taplar, oyunlar getir."

Annesinin örgü getirmesine dikkat etmişti. Genelde Shancar

rig'de kaldıkları haftada iki kazak bitirirdi.

Ethel Yenge bir seferinde, "Çok iddialı bir örgücüsün"
demişti

"Seviyorum, insanı çok dinlendiriyor" diye mırıldanmıştı
anne si. Richard onun Dublin'deyken yünlerini ve şişlerini pek
ortaya çıkarmadığından hiç söz etmediğini fark etmişti. Annesi
de Shan carrig'i örgü örme zamanı; bu dünyada çekmesi
gereken bir ceza olarak görüyordu.

Bill Amca'nın çocukları çok küçüktüler, en büyükleri Niall,
Richard'dan tam yedi yaş küçüktü. Richard on ikisinde ve kız ar
kadaş peşindeyken, o daha besindeydi.

1950'de Richard on yedi yaşına gelmişti. Bu korkunç yerdeki
son tatili olacaktı.

Piskopos, rahip ve çevreden gelen pek çok kibirli insanla bit
mez tükenmez bir okul takdis törenini izlerken, bir daha asla ge
ri gelmeyeceğine yemin etti. Kendini sanki kapana kısılmış,
nefes alamıyormuş gibi hissediyordu.

Richard Hayes o yıl Cizvitlerin yatılı okulundan mezun
oluyor du. Diplomasim alıp üniversiteye devam edecekti.

Babası gibi tıp değil, hukuk okuyacaktı. Ertesi yaz yurtdışında
bir kurs bahane siyle uzaklaşabilirdi.

Onu bir daha asla bu köye getiremeyeceklerdi. Kız
kardeşleri gelsinlerdi, onlar köy çocuklarıyla oynayıp özgürce
koşuşturma ya bayılıyorlardı. Richard Hayes üstüne düşeni

yapmıştı.

Törende tek bir güzel kız vardı. Mavi beyaz elbise ve aynı ku maşla süslü bir hasır şapka giymişti. Elini gözlerinin üzerine sı per edip güneşten koruyarak dikkatle konuşmaları dinliyordu incecik belli, solgun görünüşlü ama güzel yüzlü bir kızdı.

"0 kim Bill Amca?" diye sordu.

"Madeleine Ross. Hoş kızdır ama annesinin biraz fazla etkisin dedir. Herhalde öyle de devam edecek."

"Hayatı boyunca burada mı kalacak?" Richard dehşete düş müştü.

202

"Bazılarımız bunu isteyerek yapıyoruz." Bill Amca alınmış gibiydi.

"Oh, biliyorum Bill Amca. Ben çok genç göründüğünü söylemek istemiştim."

"Ben de yıllar önce gelip burada oturmaya karar verdiğimde gençtim. Yaşlı Dr. Nolan o dönemde yanma birini isteseydi, baban da gelirdi. Burası bizim yuvamız."

Düşüncesi bile Richard'ı ürpertti.

Dublinli Hayes'ler Waterloo Caddesi'nde oturuyorlardı.

Burası üniversitede çocuğu olanlar için ideal bir yerdı. Richard okuluna yürüyerek gidiyordu ve daha da iyisi, öğrencilerin katıldığı bütün gece etkinliklerine de yürüyüş mesafesindeydi.

Leeson Sokağı'ndaki barlar tam anlamıyla onun yolunun

üstünde, öğrencilerin dans edecekleri yerler yakında, partiler

hocaların evlerinden iki adım ötede, Baggot Sokağındaydı.

Richard Hayes aile evinin kullanılmayan bodrumuna

çekidüzen verip orada oturmayı teklif etti. Çalışmak için,

diyordu. Ayak altında olmamak için.

Annesi ile babası hiçbir zaman herhangi bir uygunsuz işle

ilgilendiğine dair bir ize rastlamadılar. Akşamları saat altıda ve

hafta sonları öğle yemeklerinde sofraya gelen oğullarının

nezaketinden pek hoşnuttular. Kirli çamaşırlarının bulunduğu

torbayı yıkanması için Lizzie'ye verirken her zaman kibarca

gülümsüyordu. Evin kendisine ait bölümüne kimseyi

sokmamayı başarıyordu.

O çocuksu gülümsemesiyle, "Burada yeteri kadar işin var"

diyordu. "Ben aşağıda kendi yerimi toplu tutarım." Bu şekilde,

kimse farkına varmadan, bodrum katında kendine ait bir dairesi

olmuştu. On sekiz yaşında, diğer öğrencilerin hayal bile

edemeyecekleri bir özgürlüğe sahipti.

Annesi ile babası oğullarının eve bir sürü kız arkadaş

getirdiğinden ve bazılarının sabaha kadar kaldığından haberdar

değillerdi. Duvarlarda posterler, lamba şekline dönüştürülen

Chianti şişeleri, koltuklar ile kanepelerin ve yatağının üstünde

renkli Hint kilimleri vardı.

Yüksek sesle şarkıların söylendiği, gelen gidenin belli

olmadığı gürültülü öğrenci partileri de oluyordu. Richard

Hayes'in verdiği partiler genelde iki, bazen de dört kişilikti.

Bodrumdaki küçük dairesinde iki oda vardı ve bütün yapmanız gereken, sanki orada olmak her şekilde hakkınızmış gibi, kendinden emin bir şekilde içeriye girmekti..

203

Richard "Gelip giderken gizlice süzölmeyi bırak" diye uyardı bir kızı. "Sanki bana bir mektup getirmişsin gibi yürüyüp içeriye gir. En çılgın hayallerinde bile aksine inanmayacaklardır."

Anne babasının özel yaşamı hakkında hiçbir şey bilmediklerin de de emindi. Dostlarına, Richard'ın Shancarrig'deki amcası Bill'e, hukuk derslerinin çok iyi gittiğini ve evden uzaklaşmaya can atan pek çok gencin aksine, oğullarının ev kuşu olduğunu söylüyorlardı. Ondan daha fazlasını da isteyemezlerdi zaten.

Bu yüzden, Richard'ın finallerinden hemen önce Olive Ken nedy ve ailesiyle o tatsızlık çılanca herkes çok sarsıldı.

Anlaşılan Olive hamileydi ve bu da Richard'ın suçuydu.

Richard kendini sanki bir piyesten bir sahnedeymiş, bir duruş madaymış gibi hissediyordu. Kimse doğruyu söylemiyor gibiydi

Ağlaya ağlaya bir sorun olmadığım, çünkü Richard'ın kendisi ni sevdiğini ve evleneceklerim sandığını söyleyen Olive doğru ko nuşmuyordu. Kızlarının mahvolduğunu söyleyen anne

baba Ken nedy'ler de. Oğullarının asla böyle bir şey yapmayacağını öne süren kendi anne babası da. Tanrı aşkına, evde oturuyordu o; her an gözlerinin önündeydi.

Olive Waterloo Caddesi'ndeki bodrum katında geçirdiği pek çok geceden hiç söz etmiyordu; belki de ailesinin bilmesini istemiyordu. Olayın nerede olduğu hiç konuşulmadı, yalnızca sorum luluğun kime ait olduğu tartışıldı. Ve şimdi ne yapılacağı. Richard açık konuşuyordu. Çok çok üzgündü.

Hiçbir şeyi inkâr etmiyor du, ama kendisinin de, Olive'in de evliliği düşünmek için çok genç olduklarını söylüyordu. Asla böyle bir söz vermemişlerdi Sanki bu kadarı yeterliymiş diye düşünüyor gibiydi.

Sonunda saygılı ve kesin tavrı kazandı. İş pazarlığına dönüştü Olive İngiltere'ye gidip çocuğu doğuracak, evlatlık verip geri do necek ve okuluna devam edecekti. Bunun için de biraz maddi destek gerekiyordu. Babalar aralarında anlaştılar.

Ayrılırlarken Richard, "Olive, böyle olmasını istemezdim" dedi.

"Teşekkür ederim Richard." Olive bakışlarını öne eğdi.

Evlenmek için fazla genç de olsalar, Richard'ın ona hâlâ saygı göstermesinden ve hâlâ sevmesinden mutluydu.

Richard Hayes işte o zaman, içi rahatladığı için ağır ağır gevserken, kazayla da olsa, çapkın biri olarak tanınmaya başladığını fark etti.

Bu olaydan sonraki aylarda Richard kafasını hiç kaldırmadan çok çalıştı Çalışkan oğullarının tertemiz yaşamını görsünler di

204

ye, birkaç kez anne babasını davet etti.

Kendisinin hiçbir hikâye anlatmasına gerek kalmadan,

Olive'i sevgili Richard'ı gözüne kestirmiş hafif bir kız olarak görmeye başladılar. Böylesi bir tahrik karşısında çok mertçe davranmış olduğuna inanıyorlardı.

Diplomasını almasını, avukatlığa başlamasını ve Dublin'de birinci sınıf bir büroda iş bulmasını gururla izlediler. İlk aylığını almadan önce, ona kıyafetler diktirmesi için para verdiler, o da bir terziye gitti. Yakışıklılığı karşılaştığı herkesin daha da dikkatini çekiyordu.

Özellikle de bürodaki stajyerlerden Elaine'in. Elaine kıdemli ortağın yeğeni ve bir yargıcın kızıydı. Çok pahalı döpiyesler giyiyor, gerçek inciler takıyordu, çantaları ve ipek eşarpları da Paris'ten geliyordu. Yan yana geldiklerinde çok zarif bir çift olarak görünüyorlardı.

Ancak çok ender olarak yan yana geliyorlardı, çünkü Richard kendisinin ona uygun bir kavalie olmadığı söylüyordu. Henüz işin başında olan beş parasız genç bir avukattı o...

"Beş parasız değilsin, amcam sana bir servet ödüyor..."

Elaine onu sanki gözünün önünden ayırmak istemezmiş gibi

koluna asılıyordu.

"Ama çok genciz, sen ve ben..." Ne kadar çok karşı çıkarsa

kızın onu o kadar çekici bulacağını bilerek yalvarıyordu.

Kız gözlerinin içine bakarak, "Büyüeyebiliriz" dedi.

Böylece Richard Hayes yargıcın kızı Elaine'le sık sık

görüşmeye başladı. Ancak her zaman başka kimsenin onları

göremeyeceği evinde buluşuyorlardı.

Üç yıl boyunca gizli bir yaşam sürdüler. Büroda birbirlerine

karşı son derece mesafeli davranıyorlar, geceleri ise tutkuyla

sarmaş dolaş geçiliyorlardı. Elaine'in, ailesine kız

arkadaşlarında kaldığı yalanım rahatça söyleyebilmesine hep

hayret ediyordu.

Elaine gün ışığında altı çıplak, üzerinde yalnızca Richard'ın

pijamasının üstüyle kahvaltı için yumurta pişirirken, Richard bu

kadar güzel bir kızın onu tercih etmesinden dolayı ne kadar

şanslı olduğunu düşünüyordu.

Tavada yumurtaları çevirirken, "Beni seviyor musun

Richard?" diye sordu.

Richard yatakta uzanmıştı. Giyinip ayrı ayrı büroya

gitmeden önce yatağına kahvaltısının gelmesini bekliyordu.

"Ne garip soru. Neden soruyorsun ?" dedi.

Kız, "İnsanların soruya soruyla cevap vermeleri her zaman

teh

likelidir" diye güldü. Altın saçlı güzel Elaine'in pahalı giysileri

ev de yerlere atılmıştı.

"Hayır, cidden, birbirimizi dün gece iki kez, bu sabah bir kez

sevdik... sen de kalkmış bana böyle garip bir soru soruyorsun

Şaşırmış gibiydi.

"Hayır, ben gerçek aşktan söz ettim."

"Gerçek aşk budur. Bana oldukça gerçek görünüyor."

"Hamileyim" dedi Elaine.

"Lanet olsun!"

"Anlıyorum." Elaine pişmiş yumurtaları evyeye atıp

giysilerini topladı.

"Elaine dur... öyle demek istemedim..."

Banyoda akan su sesinin gerisinden seslendiğini duydu.

"Çok haklısın, öyle demek istemedin. Söylediğin hiçbir lanet

sözde samimi değildin aslında."

Banyodan giyinmiş ve çok öfkeli çıktı. Richard ona yaklaştı

"Dokunma bana. Sen söylemek istediğini söyledin."

"Hiçbir şey söylemedim. Konuşmamız gerek."

"Konuştun. Lanet olsun dedin. Öyle dedin."

Büroda ortam çok gergindi. Elaine ne göz göze geliyor, ne

de buluşmayı kabul ediyordu. Sonra dört gün ortadan kayboldu

Richard evde yalnız başına düşüncelerini kontrol etmeye

çalış tı. Gidip kürtaj yaptırmış olabilir miydi ?

1958 yılında Dublin'de böyle şeyler duyulmuyor değildi. Bu

hemşireyle ilgili, çok tatsız hikâyeler vardı... O düşünceden vaz

geçti. Elaine kendi başına bunu yapmazdı.

Ama öte yandan, kendisi de bu işe hiç karışmak istemediğini göstermemiş miydi? Kızın evine telefon etti; ismini verdiğiğinde hizmetçi kız Elaine'in onunla konuşmak istemediğini söyledi.

Bu kez Olive Kennedy'de olduğu gibi bir savaş konseyi toplan madı. Kıdemli ortak tarafından kendisine bürodaki işine son ve rildiği bildirildi.

"Ama niçin?" diye bağırdı Richard.

"Bilmen gerekir." Yaşlı adam, Elaine'in amcası kalkıp arkasını döndü.

Bu Richard'ın hayatında gördüğü en soğuk tavidir, Şimdi anne babasına açıklaması gerekiyordu.

Önce başka bir iş bulmaya çalıştı: Anne babasına büro değiştir meye karar verdiğini söyleyecekti. Bu şekilde durum o kadar kö tü görünmeyebilirdi. Ancak, yargıcın kardeşi olan kıdemli ortağın

206

gücünü ve Dublin'deki hukukçuların çevresinin darlığını hesaba katmamıştı. Olanlar duyulmuştu. Neler söylendiğini bilmiyordu, ama güvenilirmez olmakla, genç kızları iğfal etmekle, sonra keyfinin bedelini ödemekten kaçınmakla ilgili bir şeyler olmalıydı.

Avukatlıktaki geçmişi diğer tüm kaygılara baskın çıkacak

kadar parlak olmayan Richard Hayes'e göre başka iş yoktu. Anne babasına söyledi.

Kolay bir konuşma olmadı. Çok az çözüm vardı ve en güçlüsünün de Shancarrig olduğunu dehşet içinde gördü.

1958 temmuzunda Terrace'ta beş numaraya yerleşti. Kasabada dertli dertli dolanıyor, kilisedeki ilanlara ilgisizce bakıyordu. Güney Amerika'daki, kilisesi olmayan bir köy yararına yapılacak bezik turnuvası gibi ilanlardı bunlar... tıpkı burası gibi.

Elleri ceplerinde Grane Nehri'ni geçip yıllar önce çok sıkıcı bir törene katıldığını anımsadığı okula doğru yürüdü. Kasaba hep aynıydı. Ne bakımsız nehir boyu ne dizi dizi döküntü evleri ne de gururla Barna Ormanı dedikleri ağaç kümesi değişmişti.

Çocukken sık sık yaptığı gibi, Eski Kaya'ya tırmanmayı göze alamadı.

Omuzları yorgunluktan çökmüş bir halde döndü ve köprüyü geçip kasabaya girdi.

Köprüde oynayan bir grup genç o geçerken dönüp baktılar. Bu kasabada her yaptığıının yüzlerce göz tarafından izleneceğini fark etti. Çok rahatsız edici bir düşünceydi.

Shancarrig'de her şey onu boğuyordu.

Onu karşılayan ve cemaate katılmasından memnurluk duyacağını söyleyen ufak tefek, fıldır fıldır gözlü papaz ne demek istemişti? Ya maça kızım andıran yüzüyle, papazların hortlağa benzeyen kâhyası ? Bayan Kennedy isimli, ekşi yüzlü bu kadın

sanki içine bakıp ruhunu okuyor gibiydi. Tanıştırılınca kuru kuru başını sallamış, sanki onun gibileri çok iyi bildiğini ve sevmediğini belirtmek istemişti.

Amcasının evi de ona pek keyif vaat etmiyordu. Bill Amca hoş bir adam ve usta bir avukat olmasına rağmen, başına çok sıkıcı bir eş sarmıştı. Ethel Yenge dünyada memnun olacak pek az şey görüyordu. Çocuklar da herhangi bir arkadaşlık listesinde pek üst sıralarda yer alamazlardı.

Niall artık on sekizinde ve ilkbahar coşkusuyla dolu olması gereken bir yaştaydı, ama buz gibi, teselli bulmaz bir havası vardı. Kuzen Niall'ın yalnızca kendine güvenden yoksun olabileceği Richard'ın hiç aklına gelmedi: o bu hali bilemezdi.

Oğlanın evin

207

önünde duran babasının Ford'unu ödünç almayı neden hiç islemediğini merak ediyordu. Bu şekilde etrafta gezebilir ve ufkunu genişletebilirdi. Burada bir delikanlı için bir ölçüde sosyal yaşam vardı mutlaka, ama görünüşe bakılırsa Niall hiç bulamamıştı. Ev de oturuyor, ev ile Ryan'ların oteli arasında gidip geliyordu.

Richard kendisine verdikleri yatak odasına baktı. Şehirden gelen genç avukatın giysileri kocaman, ağır, koyu abanoz gardıroba zor sığmıştı. Ethel Yengesi ona musluklardan sıcak ve soğuk akan suyu gururla göstermişti; lavabosu olan tek oda

onunkiydi Yatağa asla bir arkadaş sığmazdı. Bir kızı yazıhanelerin, mutfak ların, oturma odalarının ve yatak odalarının önünden geçirip o merdivenlerden çıkarmak zaten pek akü kân bir şey değildi. Ya bekâr kalacak ya da kendi yeri olan birini bulacaktı ki, bu da Shancarrig'de pek mümkün görünmüyordu.

Tabiî ki güzel kızlar vardı.

Oteldeki Nessa gibi. Kızın gözlerindeki derin ilgiyi, hem heves li hem utangaç tavırlarım, memnun etme isteğini, onun canım sıkma korkusunu görebiliyordu.

Richard küstah değildi, bu tür tepkiler karşısında gerçekçiydi Eğer kızlara iyi davranırsanız, onlara gülümseyip kulak verirse niz, onlardan hoşlanırsanız, onlar da çiçekler gibi açılıyorlardı

Hatırı sayılır derecede yakışıklı olmanın da yararı vardı elbet te, ama Richard gerçekten asıl önemli olanın onlardan hoşlan mak olduğuna inanıyordu. Dublin'de Richard'ın başarısını kıska nan pek çok erkek, kızları fethetme derdine öylesine düşmüştü ki, bu avın keyfini çıkarmayı unutmuşlardı. Eğer bir sır varsa, bu olmalıydı.

Uzun süre Vanessa Ryan'a kur yaptı. O kasabanın en iyisiydi Richard bir araştırma gezisine çıkmıştı.

Öğretmen Madeleine Ross vardı. Çok duygusal ve manevi yö nü güçlü, ismi Peruca ya da her neyse, anlaşılan Shancarrig de

mek olan bir yeri Hristiyan yapma çabalarına katılıyordu.

Onun biraz dalgın görünüşlü papaza karşı özlemi

olabileceğinden kuş kullandı, ama ikisinin de, eğer varsa bile, bu tutkuyla ilgili hiçbir şey yapmadıklarından emindi.

Bir de eski, döküntü bir malikânede oturan sert bir kızcağz

vardı. Saçları kıvrırcık, bacakları güzel, yüzünün ifadesi

güçlüydü Bazı sırlar da barındırıyordu. Para belki ya da deli bir

akraba. Bir kez ziyaret etmiş, bir dahaki ziyareti pek

istenmemişt

Birkaç kişi daha vardı, ama hiçbirisi tatmin edici değildi

208

Parlayan gözleri ve esmer güzelliğiyle Nessa tekti. Onu pes

ettiremediğini görünce şaşırdı. Herhalde etkisini kaybediyor

olmalıydı. Dublin'deki havası burada pek işe yaramıyordu.

Onu artık birbirlerini göremeyecekleri şeklinde tehdit etti...

Nazik, sevecen tehditlerdi tabiî, ama kız mesajı aldı... Hayır dedi.

Ve hayır demeye de devam etti.

Onu yolun karşısında, ailesinin otelinde görmek, her hafta

daha kendinden emin ve çekici bir hale dönüştüğünü izlemek

çok can sıkıcıydı. Yüzünü çevreleyen siyah saçları pırıl pırıl

parlıyor, tenine pek yakışan parlak sanlar ve kırmızılar

giyiyordu. Müşterilerle şakalaşıp, gülüşüyordu; Richard

Amerikalıların bile ona beğeniyle baktıklarını görmüştü.

Yıllar ağır ağır geçti.

Sürgün yılları korktuğu kadar kötü değildi, ama yine de

Dublin'de olmayı özliyordu.

Elaine onu ziyarete geldi.

"Evleniyorum" dedi.

"Onu seviyor musun?" diye sordu Richard.

"Birkaç yıl önce bu soruyu asla sormazdın. Aşka

inanmıyordun."

"Var olduğunu biliyorum. Yalnızca ben rastlamadım, hepsi

bu."

"Rastlayacaksın." Nazikti.

"Ya bebek?.."

"Bebek hiç olmadı."

"Ne?"

"Hiç olmadı. Ben uydurdum."

Richard'ın yüzü bembeyaz kesildi.

"Bir yalan yüzünden beni buraya gönderdin, Dublin'den

kovdurdun."

"Bir çocuk olabilirdi, o zaman da cevabın aynı olurdu: 'Lanet olsun!' Eğer ikimizin bir çocuğu olsaydı da söyleyeceğin aynen buydu."

"Ama sen... neden herkesin seni öyle görmesine izin verdin...

babana ve amcana söyledin... insanlar kim bilir ne düşündü?.."

"O zamanlar böyle yapmam gerektiğini düşünmüştüm. Uzun

zaman önceydi."

"Peki bana şimdi neden söylüyorsun ? Yasak kalktı mı ?

Ambargo iptal mi edildi? Dublin'e geri dönersem bana iş verecekler mi?"

"Hayır, çok daha bencilce. Hiçbir zaman çocuk olmadığını, hiçbir çocuğun doğmadığını, kürtaj yaptırılmadığımı bilesin diye sana söylemek istedim. Bilmeni istedim, eğer..."

209

"Eğer ne?"

"Eğer..." Sanki ne diyeceğini bilemiyor gibiydi. Richard bu çocuğu düşünüp utanmasın diye söylediğini sandı. Zaten onu ne gerçek ne de şimdi ortaya çıktığı gibi hayalî bir çocuk olarak dü sünmüştü.

"Gerald duyarsa diye. Yani çıkıp dersen..."

Richard onun kendisini düşünmekten ziyade, Gerald'ın geçmi şini öğrenmesinden korktuğunu anladı.

"Gerald'a bembeyaz karlar kadar temiz olduğunu söyle"

dedi Bu ikiyüzlü kızla evlenmemekle ne iyi etmişti.

İşte tam o sıralarda kuzen Niall da ona akıl danıştı.

"Sen her şeyi biliyorsun Richard."

"Ya, öylemi?"

"Yakışıklı filansın, biliyorum ama, insanlara hoş davranıp ken dini sevdirmeyi de biliyorsun ? Bunun bir sihri var mı ?"

Richard ona baktı. Saçı başı darmadağınktı. Üzerinde pahalı

ama modası geçmiş bir ceket ve bollaşmış bir pantolon vardı
Asıl oğlanın duruşu aleyhineydi; omuzlan yuvarlak, konuştuğu
insanların yüzüne değil, ayağına bakıyordu. Bu ekingen yapısı
nedeniyle böyle olsa da onu zayıf ve güvenilmez gösteriyordu
Başka bir zamanda ve yerde olsa Richard oğlana biraz
kardeş e tavsiyelerde bulunurdu; ne de olsa Niall gelip ona
sormuştu, ki bu da pek kolay iş değildi.

Ama şimdi sırası değildi.

Elaine işi onu altüst etmişti. Kadınlarla başarisından kuşku
duymaya başladı. Bir de yolun karşısındaki otelde küçük bayan
Nessa Ryan pek bilmiş ve kendinden emin hale gelmişti.
Richard Hayes hiç akıl verecek havada değildi.

"Hiçbir sihri yok" dedi sertçe, "insanlar seni ya sever ya sev
mez. Hayat böyledir." Oğlanın yüzündeki dş kırıklığı
karşısında başını çevirdi.

"Yani insanlar daha hoş, daha sevimli, daha başarılı
olamazla! mı?"

"Richard omuz silkti. "Ben kimsenin değiştiğini görmedim.

Ya sen?"

Niall hiçbir şey demedi.

Evdeki yemeklerde gittikçe daha kederli görünmeye başladı

Richard oğlan bir gün mutlaka Shancarrig'e döndüğünde ona ne
iş bulacaklarım merak etti. Acemiliğini başka bir hukuk
brosun da atlatması daha iyi olurdu. Ama burası babasının

şirketiyle Richard elinden alması diye geri dönüp sahip

çıkması gerekirdi

210

Richard da sonsuza kadar burada kalacak değildi ya. Elaine'in

açıklamalarından sonra, belki de artık Dublin'e dönme

zamanının geldiğini düşünmeye başlamıştı.

Ama o sırada Gloria Darcy'yle tanıştı.

Darcy'ler yeni gelmişlerdi. Yani, herkes gibi doğma büyüme

üç kuşaktır burada değildiler. ilk geldiklerinde gelgeç kabul

edilmişlerdi, ama küçük bakkal dükkânları ampul, sahan, çatal

bıçak gibi şeyler satmaya başlayıp büyüyerek Dunne'ların

nalburunun kârına göz dikmişti. Mike ile Gloria Darcy her türlü

homurdanma karşısında hep neşeyle gülümsüyorlardı.

Mike kocaman gülümsemesiyle, "Herkeseye yetecek kadar yok

mu ?" diyordu.

Gloria uzun, kıvrırcık saçlarını arkaya atıp o Çingene

gülümsemesiyle, "Burası daha yeni başlıyor. Atmışların

ortalarında patlatacak" diyordu.

Tam bir Çingene kızı gibi görünmek için çoğu zaman

boynuna bir eşarp bağlıyordu. Her yıl gelip Barna Ormanı'nda

konaklayan hurdacılarından çok, çocuk hikâyeleri kitabından

alınmış bir resme benziyordu.

Yavaş yavaş kabul gördüler.

Gloria gösterişliydi, bütün kadınlar bunu kabul ediyorlardı.

Richard Ethel Yengesinin onu Nellie Dunne'a ve Bayan Ryan'a
çektiirdiğini duymuştu, ancak somut bir kanıtları yoktu. Ne
yakası laf edecek kadar dekolte ne de etekleri fazla kısaydı.
Yalnızca bir kendine güven ve havayla yürüyordu. Gözleri fıldır
fıldır et rafına bakmıyor, başka bakışlara denk gelince
parlıyordu. Bayan Gloria Darcy'nin ağırbaşlı bir yanı yoktu.
Richard onunla ilk kez bir paket tıraş bıçağı alırken karşılaştı.
Telaşlı eczacı Bay Connors'tan pek hoşlanmıyordu; ufak tefek
adamın hem nefesi çok kötü kokuyordu, hem de insanı yarım
gün lafa tutuyordu. Darcy'lerin vitrininde tıraş bıçağı paketleri
görünce bunu bir kaçış olarak düşündü.
Gloria kocaman, cömert gülümsemesiyle, dilini hafifçe
altdudağında gezdirerek, "Başka bir arzunuz var mı ?" dedi.
Kocası hemen yarım metre ötede olmasaydı, Richard onun
pas verdiğini düşünecekti.
O da aynı ses tonuyla "şimdilik yok" dedi ve göz göze
geldiler.
Eve dönerken aptallık etmemek için kendisini uyardı. Bu, bir
insanın yapacağı en salakça şey olurdu.

211

şimdi yapması gereken Dublin'de yeni bir iş ayarlamak ve
bü yük bir kabahat işlemeden bu kasabayı terk etmektir.
Sürgünde bulunduğu üç yıldır maaşını düzenli olarak
biriktirmişti. Burada gezip tozmak için giysiler almanın anlamı

yoktu; yemeğe gidecek yer ya da yarışlar da yoktu. Gelecekte ne işine yarayacaksa, ka sabadaki işler konusunda çok şey öğrenmişti. Ancak insan yara dılışı her yerde aynıydı: Belki de burada kaldığı süre, sandığından çok daha iyi bir staj olmuştu. Büroyu erken kapattıkları gündü; bugünlerde Bill Amca genel de yaşlı Binbaşı Murphy'yle yürüyüşe çıkmak için Glen'e giderdi ikisi ne hakkında konuşurlar, bilmek zordu. Ancak bugün Bil Ha yes hâlâ ofisteydi.

"Kararsızlık içindeyim" dedi Richard'a

"Anlat bana." Richard oturup ayaklarını uzattı. Yüzü hevesli ve ilgiliydi. Amcasının konuşabildiğine memnun olduğunu biliyordu.

Evde ne sıkıcı Ethel Yenge ne de neşesiz Niall vardı.

"Glen'de. Miriam Murphy durmadan bana telefon edip işlerim yoluna koymak istediğini söylüyor."

"Eee?"

"Frank de ona aldırmamamı, sayıkladığımı söylüyor."

"Biraz kaçık, değil mi?" Richard amcasını konuşmaya teşvik etti.

"Sanırım, gerçi bir erkeğe sorulacak soru değil, insan arkadaşıyla konuşmaz böyle şeyleri." Bill Hayes huzursuz görünüyordu

Richard aslında eşinin aklını yitirip yitirmediğinin insanın arkadaşıyla konuşacağı en önemli konu olması gerektiğini düşün

dü; ama evlilik kurumu hakkında bilgi sahibi oldukça, kimse

onun kuralları çerçevesinde normal bir iş yapmıyor gibiydi.

"Yani sence ne yapmalıyım?" Her zamanki gibi, kendi görüşü nü belirtmeden önce karşısındakinin ne düşündüğünü öğrenmekte ustaydı.

"Bence aklında acil bir şeyler var, belki de bir suç... hayalî tabii

"Eğer hayalî değilse..."

"Ama sanmam, ya telafi etmek istediği bir şeyse ?"

"Sen Peder Gunn değilsin Bill Amca. Çavuş Keane de değilsin Bütün yapman gereken kadının vasiyetnamesini hazırlamak. Ya da Binbaşı Frank'in hatırı için, eğer istiyorsan, müsait değilim demek

"Beni huzursuz ediyor."

"Neden gidip onu görmüyorsun? Böylece ikisini de geri çevir memiş olursun."

"Sen gider miydin Richard?"

212

"Sen Binbaşı Murphy'yle yürüyüşünü yaparken, hemen bugün giderim." Kocaman gülümsedi.

"Sen olmasam ne yapardım, bilmiyorum Richard."

"Çok geçmeden kendi oğlun sana yardımcı olacak. Bana ihtiyacın kalmayacak, ben de yakında Dublin'e gideceğim."

"Çok yakında olmasın."

"Pekâlâ, çok yakında değil. Ama yakında." Kalktı ve hafifçe

amcasının omzuna vurdu.

Tanrı'nın bileceği bir şeyi itiraf eden kaçık bir kadın daha olsa ne çıkardı!

Öğle yemeğini evin loş yemek odasında yedi; sonra Glen'e

gitmeden önce amcası ile Binbaşı'nın iyice uzaklaşmalarını bekledi.

Onu bulmak için evin içine girmesi bile gerekmedi. Bayan

Miriam Murphy kayalık bahçede bacaklarını uzatarak yatar gibi

oturmuştu. Uzun beyaz bir elbise, belki de bir sabahlık giymişti ve

yer yer kırılmış saçları omuzlarına dökülüyordu.

Ağlıyordu.

Etrafta bahçe mobilyaları vardı. Richard kendine bir iskemle

çektii.

"Ben Bill Hayes'in bürosundan geliyorum. Yeğeniyim. Sizin için

bir şey hazırlamamızı istediğinizi söyledi."

"Siz çok gençsiniz" dedi kadın.

"Ah, hayır Bayan Murphy, görüldüğüm kadar genç değilim.

Yirmi sekiz yaşındayım, otuzuma merdiven dayadım."

Gülümsemesi İrlanda'daki tüm kadınların direncini kırardı, ama

Miriam Murphy'nin aklı çok uzaklardaydı.

"Ona inanırsanız, o da öyle, yirmi sekizindeydi."

Richard hiç istifini bozmadı. "Sizce ne yapalım?" dedi.

Amcasının asıl istediğinin bu kadının fikrini değiştirdiğini,

vasiyetname yazdırmak istemediğini, halledecek işi olmadığını

söylemesi olduğunu biliyordu. Onu o tarafa yönlendirmeliydi.

"Bir şey yapmak için çok geç, oldu bitti" dedi. Richard hiçbir şey anlamadan başım salladı.

Uzun bir sessizlik oldu. Kadın kayalık bahçedeki bitkilerin ve çakılların üstünde yatar gibi oturmuş olmaktan hiç rahatsız değil gibiydi. Richard daha rahat bir yere oturmasını teklif etmedi, bunun önemsiz olduğunu biliyordu.

"O halde her şeyi olduğu gibi bırakalım mı?" Güven dolu bakışlarla kadına baktı.

"Bu yeterli olur mu?"

213

"Bence yeterli."

"Bu tarafa geldiklerinde otursunlar diye Glen'i onlara bırakma yalım mı sizce ?"

"Kimleri kastediyoruz?"

"Çingeneler."

"Yok yok. Kesinlikle olmaz, insanlar hep onlara bir yerleri bırakmaya çalışıyorlar. Onlar özgür olmak istiyor."

"Özgür mü?"

"Evet, en sevdikleri şey bu." Richard ayağa kalktı. Bir an önce o deli bakan gözlerden uzaklaşmak istiyordu. Leo denen o kızın da hep burada kalması sağlıklı değildi. Neden bir eğitim görmüyor, bir iş bulmuyordu?

"Öyle diyorsanız." Bayan Miriam Murphy rahatlamış gibi

değil di, yalnızca kaderine razı olmuştu.

Richard uzun bahçe yolundan yürüdü, yokuş aşağı, Shancar rig'e yönelmek üzereydi. Tanrım, buradan ne kadar çabuk çıkarsa o kadar iyi olacaktı. Karşıdan Gloria Darcy geliyordu.

"Vay vay vay. Tıraş olmuşsunuz bakıyorum." Dosdoğru yüzüne bakıyordu.

"Ne demek istiyorsunuz ?"

"Bu sabah size tıraş bıçağı satmıştım, beni şimdiden unuttuğu nuzu söylemeyin sakın." Kesinlikle espri yapıyordu.

Kahkahası samimiydi, onda bıraktığı etkiyi görebiliyordu.

"Hayır Bayan Darcy, sizi çok az insan unutabilir herhalde."

Ric hard da aynı derecede nazik ve esprili davranıyordu.

"Peki doğruca yokuş aşağı eve mi gidecektiniz, yoksa

ormanın içinden kestirmeye mi sapacaktanız ?"

Richard bir yol ayrımında olduğunu biliyordu. Ofiste beklendi ğini, yetiştirmesi gereken işler olduğunu, Dublin'e telefon edece ğini söyleyebilirdi. Her şeyi söyleyebilirdi.

Ancak, "Barna Ormanı'nda beraber yürümek için çekici bir arkadaş arıyordum, işte buldum" dedi.

Gülerek yürümeye başladılar. Gloria onun kentli takım elbise sine takıldı, o da Gloria'ya bilinçli olarak piyeslerdeki Çingeneler gibi giyindiğini söyledi. Gloria ona Glen'de ne yaptığını sordu Richard avukat ile müvekkili arasındaki işlerde tıpkı günah çıkartmada olduğu gibi gizliliğin söz konusu olduğunu söyledi. Darcy'lerin dükkânının bir adı olup olmadığını sordu, amcasının bürosu aracılığıyla tescil ettirmemişlerdi... Gloria aynı gizliliğin ticarî işlerde de geçerli olduğu cevabını verdi.

Yeniden güneşe çıkıp köprü başındaki evlerin önüne geldikle

214

rinde birbirlerini iyi anlamışlardı. İkisi de yalnızca çekici birer yüz ve sevimli tavırlardan ibaret değildi. Konuşabilen ve oyun oynayabilen insanlardı. Tam birbirlerine göreydiler.

Böylece, Richard daha sonra bir şeyler almaya dükkâna gittiğinde bunun bir hareket, bir ölçüde flört olduğunu biliyordu.

Yeni tıraş bıçakları aldı.

Gloria, yine kocasının duyabileceği şekilde "Çok sert bir

sakalınız olmalı" dedi.

Richard yarım kilo domates aldığıında Gloria ona ormana pikniğe mi gittiğini sordu. Mike Darcy bir başka müşteriyle ilgileniyordu.

"Hayır, yengem biraz daha istedi, hepsi bu."

"Hayır, bu sabah gelip bolca almıştı da." Gloria'nın gözleri fıldır fıldır, muzipçe parlıyordu.

Bu ziyaretler ve paslaşmalar birkaç gün böyle devam etti.

"Beni bu kadar sıkça görmeye gelmeniz çok güzel" dedi

Gloria tezgâha doğru abanarak. Boynuna taktığı zincirin ucundaki pendentif göğüslerinin arasına düşüyor, gözler onu takip ediyordu, îstenen de buydu zaten.

"Evet, benim için çok güzel. Siz hiç bana ziyarete gelmiyorsunuz" dedi Richard.

"Ah, ama vergi makbuzları ve iade talepleriyle ilgili bahaneler uyduramam ki. Siz istediğiniz kadar domates ve tıraş bıçağı icat edebilirsiniz."

"O halde tarafsız bir alanda buluşmamız gerekecek" dedi Richard.

İki gün sonra, Bayan Miriam Murphy'nin cenaze töreninde, kilisede buluştular.

Dr. Jims Blake zatürree demişti. Birisi de cereyanda kalmaktan, diyordu. Bayan Murphy kayalık bahçede uyumayı âdet edinmişti. Para ile mevkinin insana mutluluk

getirmediğinin bir örneğiydi.

Richard Hayes babasının kolunda kilisede yürüyen ufak tefek Leo'ya baktı. İki yabancı, yurtdışından ağabeyler de cenazeye gelmişlerdi. Asker görünümlüydüler ve pek kimseyi tanımıyorlardı.

Ryan'ların otelinde toplanıldı. Genç Nessa aşağıdaki odalardan birini toplantı odası olarak düzenlemişti. Tam da bugün için gereken yerdı. Kahve, sandviçler ve biraz da içki. Ardından bara gitmek isteyenler öyle yapabilirlerdi. Bu Shancarrig'de daha önce hiç yapılmamıştı; ya birinin evine dönülürdü ya da dışarıdaki barlara gidilirdi. Bu yeni bir saygınlıktı.

215

"Çok iyi düşünmüşsün Nessa" diye takdirlerini bildirdi. Ger çekten de öyleydi.

"Leo benim arkadaşım. Eve misafir kabul etmesi kolay değil onun için." Nessa onunla konuşacak zaman bulamamıştı; bugün lerde genç Niall'la araları pek iyiydi ve oğlan daha şimdiden iyi görünüyordu. Saçları daha derli topluydu, yeni bir ceket almıştı Üstelik, her nasılsa sanki daha dik yürüyordu.

Gloria ve Mark Darcy de oradaydı ama Richard onların resmen davet edilip edilmediklerini merak etti.

İnsanlar taziyelerini iletir ve uzun zaman önce

Shancarrig'den giden Harry ile James'i hatırlamaya çalışırken,

Gloria kendini Richard'ın yanı başında buldu.

"İşte şimdi tarafsız bölgedeyiz" dedi.

"Evet, ama çok kalabalık bir tarafsız bölge." Richard abartılı bir kederle başım salladı.

"Kalabalık olmayan bir yer neresi olabilir, öneriniz var mı ?"

Daha açık konuşamazdı. Ondan kendisiyle sevişmesini istese bundan açık olmazdı.

"Sizin eviniz, benim evim ve bu otel söz konusu olmadığına göre, şu an neresi boş olabilir, onu düşünelim." Dalga geçiyordu. Shancarrig'de gidebilecekleri hiçbir yer yoktu. Hem de hiçbir yer.

"Glen var" dedi Gloria, Richard'ın yüzündeki tiksintiyi gördü. Hayatı boyunca Glen'de yaşamış olan kadının ölümü üzerine toplanmışlardı; Gloria herhalde oraya gidip boş evi kullanmak istiyor olamazdı. "Ev değil, kapıcı evi" dedi.

"İçeri nasıl gireriz ?" Bahçedeki bir yer olunca Richard her tür lü ahlakî itirazı unutuvermişti bile. Bu başkaydı.

"Arka pencere açık, ben baktım."

"Yirmi dakika?" diye sordu Richard. Oradakilere veda etmek on dakika, odasına gidip prezervatiflerini almak da iki dakika alırdı.

Gloria "On beş" dedi ve yine dilini altdudağında gezdirdi.

Richard'ın vedalaşması kibar ve pek hızlı oldu.

O yönde oturan ihtiyar, kaçık bir çiftçi vardı. Soran olursa,

onun çağırđığım, ama gittiğinde yerinde bulamadığım söyleyecekti. Ama bütün bu önlemleri neden alıyordu ki? Kimse bir şey sormayacaktı. Ne yapmak üzere olduğunu kimse aklına getiremezdi.

Gloria ondan önce gitmiş, bir kilimle kaplı divana uzanmıştı.

İçerisi küf koksa da, rutubetli değildi.

"Bir şey getirdin mi?"

216

"Evet, ondan geciktim. Odama gidip almak zorunda kaldım.

Ne olur ne olmaz diye her zaman yanımda taşımıyorum."

Gülerek eliyle cebini yokladı.

"Hiç romantik değilsin. Ben şampanya filan demek istemiştim."

"Ne yazık ki hayır." Üzgün göründü.

"Boşver, ben getirdim." Şişenin tepesindeki kâğıdı ısıırıp koparıırken bembeyaz dişleri göründü. Şifonyerin üzerinde kadehler vardı. Gülerek çabucak içince, köpüren içki burunlarına kaçtı. Sonra öpüştüler.

"Bunun için dükkâna mı uğradın?" Richard onun hızına şaşırmıştı.

"Hayır. Omuz çantamdaydı." Kendi hınzırlığına ve bu iş için gereken özgüvene gülüyordu.

"Şu siyah ve ciddi kıyafetleri çıkarayım. Sana yakışmıyor" dedi Richard.

"Cenazeydi ne de olsa. Kırmızı eteğimi giyemezdim ya..."

Beyaz dantelle süslü kırmızı bir jüpon giymişti. Sutyen takmıyordu; boynunda yalnızca altın bir zincir vardı. Orada durmuş ona gülerken öyle pervasız ve vahşi görünüyordu ki, Richard artık beklemeye dayanamıyordu.

"Seni arzuladım Richard Hayes" dedi. Ve Richard sanki onu bütün ömrünce tanıyormuş gibi üzerine abandı.

Daha sonraları hep alelacele, hep zor oldu. Keşke Murphy'ler daha düzenli bir hayat yaşasalar, diye inledi Richard kendi kendine. Büyük evde kalacaklarım ya da dışarıda olduklarını bilebilse, kapıcı evi Gloria'yla buluşmaları için ideal bir yer olacaktı. Ama asla emin olamıyorlardı: Pencereden girip çıkarken görülseler hiçbir mazeretleri olmayacaktı.

Leo ile babasının garip alışkanlıklarını öğrenmek haftalarını aldı.

Leo sonunda bir sekreterlik kursuna başladı. Otobüsle kente gitmesi gerekiyordu. Bu, gününü biraz düzene soktu. Lance ve Jessie diye seslendiği yaşlı köpekleriyle ağaçlıklı yolda yürüyüş yapan Binbaşı'nın saatleri daha belirsizdi. Richard amcasına sorup onun neler yaptığı konusunda daha fazla bilgi almaya çalıştı, ama sanki yirmi beş yıllık dostluk Bill Hayes'in Frank Murphy hakkında hiçbir şey bilmemesi üzerinde kurulu gibiydi. İnanması güçtü, ama böyleydi işte.

Bir seferinde Hayes ve Oğlu Hukuk Bürosu'ndan bir

gayrimenkulu» ilgilenmeleri istenmişti. Richard ile Gloria

müşterilere göslonni'k bahanesiyle orada pek çok kez
buluştular.

217

Gloria paçayı öyle kolay kurtarıyordu ki, insan neredeyse
korkuyordu.

"Mike sana nereye gittiğini hiç sormaz mı ?"

"Yo, hayır. Neden sorsun ki?"

"Eğer senin kadar güzel bir karım olsaydı... Tanrı bilir ne
işler peşinde... yanımdan uzaklaşmasına izin vermezdim.." Ona
tekrar sarılıp kucakladı.

"O halde sen koca değil, gardiyan olurdun." Gloria güldü.

Ric hard düşündü biraz.

Söylediklerinde gerçek payı vardı. İnsan biriyle evlenince
onun sahibiymiş gibi korunması, tutsak edilmeye benziyordu.

Ama öte yandan bakılacak olursa, Mike daha ilgili ve dikkatli
olsa Gloria kuşkusuz bu kadar rahatça gezemezdi.

Richard bazen onun küçük oğullarından, Kevin ile Sean'den
söz ediyordu.

"Söyleyecek ne var ki?"

"Onların öğrenmesinden, bu yüzden senden nefret etmelerin
den hiç korkmuyor musun ?"

"Sevgili Richard, sen suçluluk içindesin. Bence buluştuktan
sonra birlikte Peder Gunn'a gitmeyi âdet edinmemiz lazım."

"Benimle dalga geçme. Bunları senin sevdiğim için

söylüyorum "

"Hayır, sevmiyorsun."

"Seviyorum. Daha önce hiç kimseye söylememiştim."

"Sevişirken söyleriz, çünkü o zaman herkes sever. Ama sen

be ni normal, sıradan bir şekilde sevmiyorsun."

"Sevebilirdim."

"Hayır Richard." Gloria parmaklarını önce onun dudaklarına

götürdü, sonra ağzına soktu ve çok geçmeden bu sözler

unutulup gitti.

Gloria ideal sevgiliydi. Richard onun kadar tutkulu ve hazır

bi rini tanımamıştı. Onu arzu eden ve bunu söylemekten de

çekinmeyen güzel bir kadın. Ryan'ların otelinde, dükkânlarda

ya da kilisede karşılaştıklarında kara gözleri parlayan esprili,

akıcı, gizli bir sevgili.

Yıllardır Richard'dan hep daha fazlasını isteyen kızların

ardından hiçbir şey istemeyen biriydi. Ne herkese duyurmak ne

bir söz ve tabiî ki parmağına zaten takmış olduğu kalın alyans

nedeniyle ne de bir nişan yüzüğü istiyordu. Richard uzun bir

süre kusursuz aşkı yaşadı.

Sonra, kendi tavırlarında ufak tefek değişiklikler olduğunu

218

fark etmeye başladı. Gloria'nın değiştiğini söyleyemezdi; o

hep pervasız, keşfedilme korkusu karşısında cüretkâr... ve

birbirlerine verdikleri zevk konusunda da hevesli olmuştı.

Hayır. Richard'di değişen.

Onun küçük oğullarının elinden tuttuğunu görmeye dayanamıyordu. Kendi anne babasını; Dublinli saygın doktoru ve briç oynamakla meşgul karısını düşünüyordu. Waterloo Caddesi'ndeki büyüdüğü ev düzenli bir evdi. Annesi her zaman yanlarında olmuştu. Ya babası isteyken gizlice çıkıp sevgilisinin kollarına atılan biri olsaydı? Bu düşünceyi suçluluk içinde hemen kafasından uzaklaştırdı.

Kendi hayatını daha önce anne babasının hayatıyla hiç karşılaştırmamıştı; o halde neden şimdi onların durgun, ağır yaşantılarını bir tür örnek olarak görüyordu ? Gloria Kevin ile Sean için harika bir anneydi. Richard'la yaşadıkları farklı, tümüyle bambaşka bir şeydi.

Sonra Richard iriyarı, yakışıklı Mike Darcy hakkında huzursuz olduğunu fark etti. Karısının kiler kadar bembeyaz ve düzgün dişleriyle, birlikte kurdukları bakkal dükkanında uzun saatler boyu ayakta dikilen Mike Darcy. Kaşlarını çatıp Richard'ın sipariş ettiği bir şeyi bulmak için zahmetlere giren, istediği o özel deriyi nereden bulabileceğini uzun uzun düşünen Mike Darcy. Adamın kendisine bu kadar çok zaman ayırmasından, bu kadar çok emek harcamasından hoşlanmıyordu. Mike'ın masum yüzü Richard Hayes'e azar gibi geliyordu.

Bundan söz ettiğinde Gloria güldü. "Mike ile benim aramdakiler seninle benim aramdakinden çok farklı... Bunları karıştırmayalım" dedi.

"Ama ben onu biliyorum, o beni bilmiyor."

"Erkekler neden her şeyin bir oyun olduğunu, kuralların olduğunu sanırlar?" Gloria güldü.

Bir de Gloria ile Mike hakkında ve birlikte neler yaşadıkları hakkında gerçekten bir şey bilip bilmediğini merak ettiği zamanlar vardı. Dükkânda kimsenin bakmadığını sandıkları zamanlarda nasıl birbirlerine doğru eğildiklerini görmüştü.

Mike Darcy'nin zaman zaman karısının vücudunu nasıl okşadığını görmüştü.

Birbirlerine dokunduklarını gördüğünde çok tuhaf bir kıskançlık duygusu sarıyordu içini.

Bir öğleden sonra kapıcı evinde, "Bunu Mike'la yapmayacaksın, değil mi ?" diye yalvardı.

"Seninle benim yaptığımızı kimse yapamaz Bu bizim."

"Ama oda istiyor mu ... yani sen ve o ..."

219

Gloria, "Kaygılı olduğunda çok yakışıklı görünüyorsun Ric hard" dedi.

"Bilmeliyim."

Gloria gözleri alev alev, birdenbire doğruldu. "Hayır, bilmeme lisin. Şartlar yok burada. Efendi ve kölesi değiliz...

Benim sana söylemek istemediğim hiçbir şeyi bilmeye haklan

yok. Ben sana böyle sorular soruyor muyum ?"

"Ama benim hakkımda bilmediğin hiçbir şey yok ki." Acı

çeki yordu.

"Çünkü benim bakış açım bu. Meraklı değilim, şüpheli değ

lim, hiçbir şey sormamam gereken yerlerde soru sormuyorum."

Sesi sanki ultiatom verir gibiydi.

Ya her şeyi olduğu gibi kabul edersin ya da kabul edecek bir

şeyin olmaz. Richard onun Mike'la evlendiğinden beri başka er

keklerle de birlikte olup olmadığım, onların da bu sınavda kala

rak gönderilip gönderilmediklerini merak ediyordu.

Gloria Darcy'yle yatağını paylaştığını söyleyen herkesi,

Ryan'la rın oteline uğrayan herhangi bir gezgini öldürebilirdi.

Evet, ada mın gırtlığına sarılır ve seyredenlerin ya da yasaların

ne diyeceğı ne, ne yapacağına aldırmadan, öldürene dek sıkardı.

O halde Mi ke nasıl oluyor da durmadan kesekâğıtlarına şeker

ve patates dol duruyor, güzel karısının öğleden sonraları nereye

gittiğini merak etmiyordu?

Genç Niall'ın ofise gelmesinden beri Richard'ın öğleden

sonraları çıkması gittikçe daha da zorlaşıyordu. Oğlan

kesinlikle yem bir özgüven kazanmıştı ve Richard bunun

oteldeki o havalı Nes sa Ryan'la olan arkadaşlığından, hatta

flörtünden kaynaklandı ğından kuşkulanıyordu.

Niall Hayes'in ayak işleriyle yetindiğı, kâtip gibi çalıştığı

günler geride kalmıştı. Artık öğrenmek, paylaşmak, Richard'ın müvekkillerle nasıl konuştuğunu incelemek istiyordu. "Tapu sorunları olan o yere ben de seninle birlikte gelebilir miyim?" diye soruyordu.

Bu, Richard'ın ofisten çıkmak için uydurduğu bahanelerden biriydi. Güya dediğim dedik, huysuz bir çiftçinin evrakım göster meye ikna edilmesi gerekiyordu.

"Olmaz Niall. işe yaramaz... Bu adam delinin biri. Yanımda birini getirirsem ne yapacağı hiç belli olmaz. Benim bu kadar ilerlememin sebebi de saatlerce emek harcamamdır."

Niall, "Peki dosyasını görebilir miyim?" diye sordu.

"Neden ? Neden o ihtiyar kaçıkla uğraşasın ki ? Yapacak bir sürü işin var..."

220

"Ama bilmemiz gerekmiyor mu ki sen..."

Cümlesini bitiremedi, lafı ağzında kaldı. Sen Dublin'e dönünce. Hepsi bunun olacağını biliyorlardı. Firmada iki ortağa yer yoktu. Yeterince iş yoktu; iki maaş bile Bill Hayes'i zorlamaya başlamıştı. Niall ailenin oğluydu.

Kuşkusuz Richard artık her an gidebilirdi.

Yalnızca Richard Shancarrig'i ve sevdiği kadını asla terk edemeyeceğini biliyordu.

Soğuk bir akşam kapıcı evindeki sobadan yaktıkları sigaraları tütürürken, Gloria'ya kendini savunur gibi, "Seni

gerçekten seviyorum" dedi.

"Biliyorum." Gloria kollarını dizlerine dolamıştı.

"Hayır, bilmiyorsun. Aşktan söz etmememiz gerektiğini, bunu yalnızca seninle sevişirken düşündüğümü söylemiştin. Öyle dedin."

"Öğrenci gibi yakınmayı kes Richard." Titreşen alevlerin ışığında çok güzel görünüyordu.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Richard.

"Seni ve bana kendimi nasıl iyi hissettirdiğini."

"Ne yapacağız Gloria?"

"Giyinip eve gideceğiz herhalde."

"Her şey için?"

"Her şeyi çözemeyiz, yalnızca pencerelerden ışık sızmaması ve bu yağmurda hasta olup ölmek gibi şeyleri çözebiliriz."

"Nerede olduğun hakkında... ne diyeceksin?"

"Bu seni ilgilendirmez."

"Ama sen beni ilgilendiriyorsun."

"O halde bırak, ben halledeyim." Richard yine onun gözlerindeki uyarıyı gördü ve korktu.

Yaz sonu tanışmışlar ve sonbaharda, ıslak ve soğuk bir kışta devam etmişlerdi. Yalanda bahar gelecekti. Herhalde bir çözüm bulmak gerekiyordu artık.

Ancak Gloria için ilkbahar san beyaz çiçekli elbiseler ve açık sandaletler giyip sevgilisini Barna Ormanı'nın kuytu köşelerine,

çiçeklerle ve yumuşak bahar çiimenleriyle kaplı açıklıklara götürebilmek demektir. Böyle yerlerin nerede olduğunu nasıl biliyordu? O burada büyümemişti ki; yoksa buralarda başka erkeklerle mi birlikte olmuştu? Richard bunu hem soramıyordu, hem de asla düşünmemesi gerekiyordu. Dükkânda işlerin bu kadar iyi gitmesinden nefret ediyordu; ona bakmak, ona bir şeyler almak isliyordu ama Gloria hiç izin vermiyordu.

221

"Ne derim Richard? Yani, ara sıra uğrayıp bolca tıraş bıçağı alan yakışıklı genç avukatın bana gümüş bir bilezik aldığını söyleyemem, değil mi ?"

Ancak Mike Darcy gittikçe artan servetiyle karısına mücevher ler alıyordu. Bir zümrüt pendentif ve elmaslar almıştı. Shancar rig'de kimse böylesine bir harcama görmemişti. Richard'ın Ethel Yengesi başını sallayarak, hiç normal değil, demişti.

Richard içinden ona katılıyordu, ama bunu söylememeye özen gösterdi.

Genç Niall'ın öyle düşünmediğini duyunca şaşırdı.

"insanlar kendilerine istediklerini almak için çalışmazlar mı ?" diye sordu Niall.

"Umarım sen paranı Gloria Darcy gibilere zümrütler alarak harcamazsın." Babası biraz dalgın konuşuyordu.

Niall Hayes artık cevap veriyordu." 'Gibileri' derken neyi kas

tettiğini bilmiyorum ama, eğer birini seviyorsam ve paramı yasal yollardan kazanıyorsam, bunu ona hediyeler almaya harcamam da hiçbir salanca olmaz" dedi.

Oda birdenbire sessiz ve kasvetli bir havaya büründü. Ethel

Yenge şaşkınlıkla oğluna baktı. Hırkasının üstüne takı

takmamış ti; nişan yüzüğü dışında hiçbir mücevheri olmamıştı.

Yalnızca alyansı ve bir de saati vardı. Eğer Bill Hayes bir

dükkâna uğrayıp mücevherlere baksa hayat belki de daha güzel olabilirdi.

Richard Gloria'ya, "Yıldönümümüzü kutlayalım" dedi.

"Nasıl? Ryan'ların otelinde akşam yemeği ve şarapla mı?"

"Hayır, ama eğlenceli bir şey yapalım."

"Yaptığımız şeyi zaten eğlenceli buluyorum ben." Gloria güldü.

"Daha fazlasını istemelisin. Gizli gizli ortalarda dolanmak sana yetmiyor olmalı."

Gloria iç çekti. Küçük çocuğuna ayakkabılarını bağlamayı

bir türlü öğretemeyen bezgin bir annenin iç çekişine

benziyordu. "Hayır, istemiyorum" dedi. "Ama sen istiyorsun, o

yüzden yıldönümümüz için sen ne istiyorsan onu yapacağız."

Ne yapabileceklerini düşünmek zordu, işin asıl anlaşılmaz

tarafı, foyaları meydana çıkmadan sevgili olarak tam bir yılı

geçirmiş olmalarıydı. Bu kadar küçük ve meraklı bir kasabada

bir mucizeydi bu.

Belki Dublin'e gidebilirlerdi. Richard bir bahane bulur,

Gloria da herhalde bir şey uydurabilirdi.

Teklif etmeden önce ne yapacaklarını planlayacaktı, aksi hal

222

de Gloria omuz silkip kalsalar daha iyi olacağını

söyleyebilirdi. Onu Dublin'deki barlara, lokantalara götürmek,

insanları onun güzel yüzüne ve şen kahkahalarına hayran

bırakmak istiyordu. Onu yalnızca Shancarrig'in gri, biçimsiz

fonunda değil, başka ortamlarda görmek istiyordu. Richard

burada geçirdiği bunca yılda kasabayı sevmek için hiçbir neden

bulamamıştı, burayı aydınlatan yalnızca Gloria'ydı ve onu

buradan uzaklaştırmak istiyordu.

Dublin gezisini planladı: Knightsbridge'de onu arabasıyla

nasıl trenden alacağım kuşku toplamamak için o bir gün

önceden gidecekti onu nasıl gezdireceğini... Dublin'i iyi

bilmiyorum demişti ona. Richard onun rehberi olacaktı.

iyi otellerden birine giderlerdi. Richard önce odaya bakacak,

kusursuz olduğundan emin olacak, sonra... kol kola Grafton

Caddesi'nde gezeceklerdi. Shancarrigli birine rastlasalar hep

birlikte gülecekler ve Dublin'e gelip de kasabadan birine

rastlamanın ne harika olduğunu söyleyeceklerdi.

Richard düşündükçe Gloria'yı Dublin'de yalnızca bir gece

değil, her zaman görmek istediğini fark etti. Kaçamak bir otel

odasında değil, kendi evlerinde kalmalarını isterdi. Her zaman.

Önlerinde muazzam güçlükler vardı. Bunlardan en büyük, en sarp fakat ve en masum olanı da, karısının bir başkasını sevdiğin den habersiz, gülümseyen Mike Darcy'ydi.

Çocuklar da vardı. Richard Gloria gibi iri gözlü bu esmer çocukları seviyordu. Babalarının çarpık gülümsemesini de almışlardı ama kişilik özelliklerini belirleyip ana ya da babaya benzetmek aptalcaydı.

Çocukları tanıyabilmeyi isterdi, ama mümkün olmamıştı.

Onları tanıyabilse, onunla Dublin'e gelip küçük bir aile olarak yaşamaları daha kolay olabilirdi. Richard birdenbire artık bir yıldönümünü kutlamak için kaçamak bir gezi planlamaktan çıkıp yeni bir yaşamı planlamaya başladığını fark etti. Daha ağırdan almalıydı.

Acele edip onu yitirme riskine girmemeliydi.

Bu yıldönümü isteyebileceği en önemli şeydi.

Otel hiç zorluk çıkarmadan Bay ve Bayan Hayes olarak kabul etti onları. Gloria'nın iri yüzükleri sanki sadece o gün için takılmış gibi durmuyordu; parmağında olmaya hakları vardı.

Odada şampanya içtiler, şehirde yürüyüşe çıktılar. Richard ona çocukken sevdiği yerleri, Baggot Sokağı'ndan Leeson Sokağına giden kanalı gösterdi Waterloo Caddesi'ne bu kadar yakın olmak

Köprüsü'nde ki kitapçıya giderken oradan geçmesi ya da annesinin geçen pa zar günkü etin pek de yumuşak olmadığından ve doktorun beğenmediğinden yakınmak üzere kasaba giderken onlara rastlaması olmayacak iş değildi.

Anne babasını değil ama hamile ve halinden memnun

Elaine'ı gördü. Annesinin otomobilinden iniyordu. Richard'ı görmemişti ve normal şartlar altında Richard onun geçip gitmesini beklerdi Ama bunlar normal günler değildi. Ona Gloria'yı, koluna taktığı bu muhteşem kadım göstermek istiyordu.

Ona seslendi ve Elaine salınarak geldi.

"Annem seni göremediğine üzülecek" dedi. Richard annesi gi dene kadar beklemişti. Ailenin ona pek sempatiyle bakmadığını biliyordu.

"Seni Gloria Darcy'yle tanıştırayım." Sesi gurur doluydu.

Rahatça konuştular. Gloria bunun ilk bebeği mi olduğunu sor du. Elaine Richard'ın gözlerinin içine bakarak evet, dedi, çok he yecanlıydı.

Gloria iki küçük oğlu olduğunu söyledi. Bir çocuğu olunca in san onun hem hiç büyümemesini istiyor, hem de yaptığı her şeyle gurur duyuyordu. Hep Elaine'in duymak istediği şeyleri söylü yordu. Ona doğum hakkındaki kocakarı laflarının da hep abartılı olduğunu, herhalde insanlar evlenmeden çocuk sahibi olmasınlar diye uydurulduğunu söyledi.

Elaine yine Richard'a bakarak, "Oh, pek azımız bunu yapacak kadar aptalızdır" dedi.

Richard bir bencillik abidesi olduğunu fark edip irkildi. Bir denbire Elaine'in ona yalan söylediği, asla hamile kalmadığı için sevinmişti. Ama Olive Kennedy hamile kalmıştı.

İngiltere'ye gidip bebeğini doğurmuştu. O çocuk şimdi neredeydi ? Bir yetimhane de ya da bir ailenin yanına evlatlık olarak verilmiş bir kızı veya oğlu vardı.

Daha önce nasıl hiç umursamamış olabilirdi? Gözlerinin dolduğunu hissetti.

Shelbourne Bar'da içki içtiler, Grafton Sokağı'na yalan, methi ni duyduğu bir lokantada yemek yediler.

Uzaktan tanıdığı üç kişiyle karşılaşmıştı. Dört yıldır başkentten sürgünde olan bir adam için hiç de fena değildi. Yeri iyi seçmişti.

Gloria, "Elaine'i çok sevmiş miydin ?" diye sordu.

"Hayır, ben senden başka kimseyi sevmedim" dedi sadece.

"Ayrılırken üzgün görünüyordun, gözlerin dolmuştu... ama be

224

ni ilgilendirmez. Sana böyle sorular sorup durmamalıyım."

Elini tutup sıkı.

Richard bir şey söyleyemedi.

"Hep seninle olmazsam ölürüm ben Gloria."

"Sus şimdi." Gloria parmağım içtiği îrish Mist kadehine

batırdı ve emmesi için ona uzattı. Çok geçmeden o bildik arzu belirdi ve Shancarrig'deki gerçek yaşama dönüş konusunda hissettiği endişeyle kaybetme duygusunu bastırdı. Otele dönüp yıldönümlerini gerçek anlamda kutladılar.

Ona Mike'a ne bahane uydurduğunu hiç sormadı. Alışveriş, hastane ziyareti ya da eski bir dostu görmek olabilirdi Gloria'nın onu yalanlarına ortak etmek istemediğini biliyordu. Mike'a yalan söylemek zor değildi herhalde; adam tüm heyecanı ve basitliğiyle dünyadaki dalavereleri, kendine ihanet eden bir eşi, sözümona ufak tefek işler için, ama aslında Gloria'yla kendine göz ziyafeti çekmeye dükkâna girip çıkan Richard Hayes diye bir taradığı hiç hesaba katmıyordu. Richard hep bir önceki seferi hatırlayıp bir sonraki için sabırsızlanıyordu.

Kevin Darcy Shancarrig okulundaydı. Richard bazen onu yolda durdurup konuşmak için bahane yaratıyordu.

"Annen baban nasıllar?"

"İyiler." Kevin pek ilgi göstermezdi.

"Okulda ne öğrendin?" diye soruyordu bazen.

"Pek bir şey değil" diye cevap veriyordu Kevin.

Richard bir gün onun başında bir yara gördü. Christy Dunne ağaçtan düştüğünü söyledi. Richard geçmiş olsun demeye dükkâna gitti. Mike bahçede, dükkâna ek bölümün inşaatım denetliyordu. Darcy'lerin dükkânı artık ilk aldıklarının

neredeysse üç misli büyüklükteydi.

"Tanrı aşkına Richard, yalnızca bir sıyrık. Bu kadar telaş etme" dedi Gloria.

"Çok kanıyordu. Endişelendim."

"Üzülme, şimdi iyi. Kocaman bir yara bandı yapıştırdım, eline de iki kurabiye verdim. Biri kendine, biri de Christy içirt. Hiçbir derdi kalmadı." Richard ona hayranlıkla baktı. Her şeyin üstüne bir de nasıl bu kadar sakin, bu kadar iyi ve akıllı bir anne olabiliyordu?

Ertesi hafta hırsızlar girip de Mike Darcy'nin karısına aldığı mücevherleri çalınca hayranlığı daha da arttı.

Çavuş Keane gelip gidiyor, her tarafta soruşturmalar yapılıyor

225

du. Çingeneler Johnny Finn'in barına uğramışlardı. İnsan her an her yeri gözetleyemiyordu.

Gloria olayı soğukkanlılıkla karşıladı, özellikle küçük zümrüdün gitmesi çok kötüydü, onun parıltısını pek sevmişti, ama elden ne gelirdi ki? Onları gece gündüz gözünün önünden ayırmamak evi bir kaleye çevirmek mümkündü, ama bu da hapishanede yaşa mak gibi bir şey olurdu diye düşündü.

Richard onun bir zamanlar kuşkucu bir kocayla evlenmenin bir gardiyanla yaşamaya benzer dediğini anımsadı. Gloria'nın özgür olması gerekiyordu.

Darcy'lerin çocuklarına bakan ve onların ev temizliğini yapan Maura O'Sullivan yengesinin evine de geliyordu. Richard ondan Gloria'nın ailesiyle ilgili bir şeyler öğrenmeye çalıştı, ama Shan carrig'in genelinin aksine, Maura dedikoduya yatkın değildi.

Tüm sorulara son verecek bir şekilde, "Bilmek istediğin tam olarak neydi ?" dedi.

Richard, "Yalnızca aile bu kaybı nasıl karşıladı, merak ediyordum" diye ağzında geveledi.

Maura başını salladı. Memnun olmuştu. Yanında hep oğlunu da getirirdi. Down sendromlu, sevimli bir oğlandı. Richard onun odaya her girene koşmasını seviyordu.

Oğlan Richard'a umutla "Baba?" dedi.

Bunu ilk dediğinde Maura çocuğun babasının İngiltere'ye gittiğini ve bu yüzden gördüğü herkesi babası sandığını anlattı.

Richard'a tekrar tekrar "Baba, benim babam mı?" diye sordu

"Bir bakıma, biz başkaları için hep anne babayızdır" dedi

Richard.

Niall onu duymuştu.

"Çok iyisin Richard. Senin içinden geliyor. Ciddiyim, insanlara çok iyi davranıyorsun, o yüzden bu kadar başarılısın."

Richard şaşırdı, o hiç sözlerinin bu anlama çekileceğini düşünmemişti.

"Hayır, değilim. Çok bencil biriyim aslında. Belli

olmamasına şaşım."

"Hiç görmedim. Tabiî kadınlar konusunda seni

kıskanıyordum ama bencil olduğunu hiç düşünmedim."

"Artık beni kıskanmıyor musun ?"

"Ben senden etkilenmediğini söyleyen tek kızıdan hoşlanıyordum... o nedenle..." Niall Hayes mutlu görünüyordu.

"Hiç etkilenmedi. Ben de herkes gibi onun çok güzel olduğunu düşündüm, ama seni temin ederim, uzaktan duyulan bir hayranlıktı."

"O da öyle diyor." Niall rahat ve mutluydu.

226

"Burada senin işine engel olmuyorum, değil mi?" Richard onu konuşturmak istiyordu. Tam sırasıydı.

"Hayır. Tabiî ki hayır, yalnızca sanıyorum, bekliyorduk ki... herkes sanıyordu er ya da geç..."

"Evet, günün birinde öyle, ama., henüz değil."

"Para biriktiriyorsun, biliyorum." Niall anlayışlıydı.

"Nereden biliyorsun?"

"Hiçbir yere gitmiyorsun ve eski bir arabayla yetiniyorsun.

Havalı giysiler almıyorsun."

"Doğru" dedi Richard. "Para biriktiriyorum." Bunun

bahanesi olduğunu fark etti. Dublin'de büro açmak için para biriktiriyordu.

Aylar geçti. Gloria ona ipek bir kravat getirdi.

"Hediye yok demiştin." Krem rengi ve altın sarısı kravatı

sevgiyle okşadı.

"Senin bana almaman gerektiğini söyledim, hepsi bu."

"Ben sana mücevher almak istiyorum. Zümrüt değil, yakut.

Çok küçük bir yakut. İzin ver."

"Olmaz Richard. Cidden, nasıl takabilirim ki? Makul ol."

Yine de aldı. Kapıcı evinde verdi ona

Çarşamba öğleden sonraları tamamen güvenliydi. Hava nasıl

olursa olsun, Binbaşı Murphy amcasıyla yürüyüşe çıkıyordu ve

Leo da kasabadaki inşaat müteahhitlerinden birinin ofisinde işe

girmişti. Pek uygun bir işe benzemiyordu, ama Gloria ona

Leo'nun hâlâ o çılgın Foxy Dunne'la görüştüğünü, Foxy'nin

İngiltere'de inşaat işinde gittikçe yükseldiğini söylemişti. Geri

dönüp kendi şirketini kuracağı söyleniyordu. O ve Leo

anlaşmışlar, deniyordu.

"Dinny Dunne'ın oğlu Foxy Dunne mı?"

"Foxy Dunne saygınlık açısından babasıyla

karşılaştırıldığında Papa'nın elçisi gibi görünür. Babasının çoğu

akşam Johnny Finn'in barından sürünerek çıktığını bilirsin."

"Vay vay vay." Richard küçük kasabalılar gibi düşünmeye

başladığını fark etti; Glenli Binbaşı Murphy'nin kızının aşağı

mahalleli Dunne'lardan biriyle evlenmesine izin vereceğine

inanmakta zorlanıyordu. Ancak, bunun Leo'nun uzakta çalışıyor

olduğu anlamına gelmesinden memnundu. Meydan onlara

kalıyordu.

Gloria yakuta uzun uzun baktı.

"Kızmadın ya?"

"Benim için bu kadar para harcamışken nasıl kızabilirim?

Çok duygulandım, ama asla takamayacağım."

"Ona diyemez misin ki?.."

227

"Diyebileceğim hiçbir şey olmadığını ikimiz de biliyoruz."

"Burada, benimleyken takabilirsin."

"Evet, öyle yapacağım."

Yakutu götürüp kravat iğnesi yaptırdı, sonra ona geri verdi

"seninleyken bir zincire takarım, diğer zamanlarda sende durur Sana

verdiğim o kravatın üstüne tak, beni düşünürsün."

"Ben her zaman seni düşünüyorum" dedi Richard.

"Çok fazla belki de."

Aralarına mesafe girmesi işte böyle başlamıştı. Richard bunu

anladı, ama anlamazlıktan geldi Kasabaya bir başkasının geldiğin den

korktu, ama kimse olamayacağım biliyordu. Artık beş dakika lığına

buluşmak için planlar yapmıyor, uzanıp onu sevmesine izin verse de,

eskisi gibi ona yaklaşması için yalvarmıyor, onu heyecan landırıp

imkânsız olarak düşündüğü ilişkilere teşvik etmiyordu.

Richard bu yerin artık onları ezdiğini hissediyordu, inşaat mal

zemelerinde, ek binanın yapımında ve kendileriyle doğrudan re kabete

girecek bir mağaza inşa etmeye pek hevesli olmadıkların) söyleyen

Dunnelerin düşmanca tavırlarıyla ilgili sayısız sorun çı kuyordu.

Mücevherler için sigortadan para alınması da gecikmiş ti. Planladıkları gazete dağıtanı işi de zorlaşmış, Nellie Dunne so run çıkarmıştı.

Amcasının ofisinde Niall huzursuzdu. Daha fazla davaya katıl mak, müvekkillerle ve avukatlarla istişarelerde bulunmak, işin ıcığını cıcığını öğrenmek için ısrar ediyordu. Richard her seferin de onu safdışı bıraktığını hissediyordu.

Gloria'yı götürme zamanı gelmişti

Anlatmaya başladı ve bu sefer Gloria onu susturmaya çalıştı ğında kulak asmadı. "Hayır, yeterince sustum. Düşünmemiz ge rek. Neredeyse iki yıl oldu. Kendi evimiz, kendi hayatımız olma lı Mike'ın kötülüğünü istemem, ama onun da bilmesi gerekiyor, ona söylemeliyiz. O iyi bir adam, biz ne dersek kabul eder. En iyi si nasılsa... Dublin'e gelip çocukları görebilir. Gerçek babalarının kim olduğunu onlardan hiç saklamayız... Daha en başından bi zimle yakın olmayı tercih edecektir... Belki en başında değil, ama şimdiden sonra..." Gloria'nın yüzüne bakınca sesi kesildi.

Kapıcı evinde oturuyorlardı. Soyunmamışlardı. Sigaraları ve küllük olarak kullanıp her seferinde boşalttıkları küçük teneke kutu aralarında, masada duruyordu. Gelecekleri hakkında ko nuşmak için garip bir yerdi Gloria dinlerken yüzünde garip bir ifade vardı. Çok şaşırmış gibiydi.

Richard önce bunun yapmak üzere oldukları işin büyüklüğün

den kaynaklandığını düşündü... Bir de çocukların hayatındaki değişiklikler vardı. Onu temin etmeliydi. "Dublin'de evlere baktım. Hem baş başa olabilelim, hem de Kevin ile Sean şehirdeki kocaman Hristiyan Kardeşler okulu gibi bir yere değil de, mahalle okuluna gidebilsin diye, şehrin biraz dışına çıktım..." Sustu. Gloria'nın bakışını doğru yorunlamamıştı.

O güvence istemiyordu, hemen susmasını istiyordu.

"Bunların hiçbiri olmayacak, bunu bilmelisin. Richard, bilmen gerek."

"Ama beni seviyorsun..."

"Bu şekilde değil, seninle kaçamam..."

"Bütün bunları neden yaptık?.." Elini sallayarak sık sık seviştikleri odayı gösterdi.

"Benim burayı terk etmemle hiçbir ilgisi yoktu. Buna hiç söz vermedim, hiç gündemde değildi."

Şimdi şaşırma sırası Richard'a gelmişti. Anlayamıyordu.

"Neyle ilgiliydi öyleyse?" dedi, yalvarır gibi.

Gloria kalktı ve odada konuşarak dolaşmaya başladı. Hiç bu kadar güzel görünmemişti. Richard'la geçirdiği mutlu günlerden, onun kendisini nasıl harika hissettirdiğinden, ona nasıl hiçbir söz vermediğinden, geleceği hiç düşünmediğinden söz etti.

Onun geleceği burada, Shancarrig'de ya da belki de başka bir küçük kasabadaydı. Belki işlerini Dunne'lara devredip giderlerdi.

O ve Mike bir işyerini sıfırdan kurmayı seviyorlardı. Başka yerlerde de yapmışlardı. Bir iddiaydı bu; hep bir heyecan, yenilik oluyordu.

Mike'tan sevgi ve saygıyla söz ederken Richard Hayes şaşkınlıkla dinledi.

Gloria Richard'ın hiç anlayamadığı bir biçimde düşkündü Mike'a. Bu düşkünlüğünün Mike'ın incineceği ya da acı çekeceği korkusuyla da hiçbir ilgisi yoktu. Daha çok bir bağlılık, ne yapacağına, ne karar vereceğine, nereye gitmek isteyeceğine yönelik bir ilgiydi.

"Ama sen onu sevmiyorsun!" diye yutkundu Richard.

"Hayır, onu seviyorum. Başka kimseyi de sevmedim."

"Ama nasıl..." Cümlesini tamamlayamadı bile.

"Bana istediğim her şeyi veremedi. Kimse kimseye her şeyi veremez. Ama onu seviyorum, çünkü bana özgürlüğümü veriyor."

Richard onun doğruyu söylediğini anladı. "Peki biliyor mu?.."

"Neyi?"

"Beni, bizi. Ona söylüyor musun?" Sesi öfkeyle yükseldi.

"Bundan mı zevk alıyor, eve gidip birlikte neler yaptığımızı mı anlatıyorsun?"

Gloria, "iğrençlik etme" dedi.

"İğrenç olan sensin, sokak kedileri gibi ortalara çıkıp sonra

ör nek eş ve anneymiş gibi davranıyorsun."

Gloria ona esefle baktı. Richard bittiğini anladı.

İlişkilerden sıyrılıp çıktığı ve yaşanan aşklardan kaçtığı yıllar

da şimdi olduğu kadar dürüst olmamıştı. Kurnazlık eder,

kesinlik le gerekli olmadıkça yüz yüze konuşmazdı. Olive

Kennedy'yi ve onu ailesinin önünde nasıl reddettiğini

düşününce içi sıkıldı.

Keşke her şey yeni baştan başlasaydı. Başını önüne eğdi.

Gloria, "Richard?" dedi.

"Sokak kedisi demek istememiştim."

"Biliyorum."

"Ne yapacağımı bilemiyorum sevgili Gloria İnan

bilemiyorum."

"Buradan uzaklaş. Dublin'de güzel bir yaşam sür. Bir gün ora

da karşılaşırız ve seninle Baggot Sokağı'ndaki o kız gibi, uygar

bir şekilde konuşuruz. Hani bebek bekleyen."

"Olmaz."

Gloria, "Öyle yapmalısın" diye yatıştırdı onu.

"Ya sen de başka bir kasabaya gidip yeni birini bulursan?"

"Kimseyi aramayacağım, seni temin ederim."

"Peki o... katlanacak mı, yoksa başını mı çevirecek?.." Artık

Mike Darcy'nin adını bile söyleyemiyordu.

"Onu sevdiğimi ve asla terk etmeyeceğimi bilecek."

Söyleyecek başka bir şey yoktu.

Yapacak çok iş vardı.

Ofise dönüp Dublin'de bazı avukatlara telefon edecekti.

Anne sine Waterloo Sokağı'ndaki bodrum dairesine geri dönüp

döne meyeceğini soracaktı. Dosyalarını toparlamak için gece

gündüz çalışacak, Niall'a her şeyi düzenli bir şekilde

bırakacaktı. Burada ki yıllarını unutup her şeye yeni baştan

başlayacaktı.

Son kez geldikleri küçük evi topladılar. Her zamanki gibi,

sigara izmaritlerini ve küllerini küçük bir zarfa boşalttılar.

Mobilyaları ilk buldukları hali nasılsa tekrar öyle düzenlediler.

Pencereyi her zamanki gibi bıraktılar. Önündeki dalları

çekiştirip gizlediler

Gloria o gittikten sonra buraya başka kimseyi

getirmeyecekti, Richard emindi bundan. Daha önce başkasını

getirip getirmediğini düşününce içi burkuldu.

Ama bunlar yararsız düşüncelerdi.

"Artık kaçak olmadığımıza göre, eve beraber yürüyebiliriz"

dedi

"Neden olmasın?" Gloria herkesle olduğu gibi yumuşak ve

sevecendi.

230

"Normal yoldan mı, kestirmeden mi?" Richard seçimi ona

bıraktı.

"Manzaralı yoldan gidelim" dedi Gloria.

Eski Kaya'ya giden yoldan çıktılar, Maddy Ross'un küçük evinin önünden geçtiler. Maddy yazı masasının başında oturmuş belki de, vazifeye gitmiş olan gönlünü kaptırdığı o rahibe mektup yazıyordu. Richard içinden ona büyük bir yakınlık hissetti. Nasıl ziyan olmuş bir aşktı. Kendi tutkusuyla karşılaştırılabilirdi.

Köprüye geldiler. Çocuklar tıpkı Richard Hayes'in beş uzun yıl önce buraya ilk geldiğinde olduğu gibi, köprüde oynuyorlardı.

Çocuklar farklıydı ama oyun aynıydı.

Daha bir saat önce Gloria'nın çocuklarının Dublin'de okula gitmelerini planlıyordu. Bir ailenin sorumluluğunu devraldığını sanmıştı.

Şimdiyse her şey bitmişti.

Artık birbirleriyle konuşmakta özgürdüler, ama söyleyecek hiçbir şey kalmamıştı. Yolun yukarısındaki eski okulu, gövdesine insanların isimleri ve baş harfleri kazınmış yaşlı ağacı düşündü.

Gloria'yla ilişkilerinin ilk haftalarında gizlice oraya gidip ağaca "Gloria in Excelsis" yazmıştı.

O zamanlar bir kutlama gibi gelmişti bu. ileride bunu görecekteler. Belki de bir rahibin onu oraya yazdığını düşüneceklerdi. Gidip üstünü

çizmeyecekti. Pek çocuksu bir davranış olurdu bu. Ancak dünya debdebesinin geçici olduğunu söyleyebilirdi; Sic Transit Gloria Mundi. Bunu ancak birkaç yüz kişi anlar, onlar da asla Mike Darcy'nin sevgili eşi Gloria Darcy'ye bağlamazlardı.

Ama o da çocukça bir davranış olurdu.

Birbirleriyle bir daha asla konuşmayacak olan Gloria ile Richard köprüdelerken, Maura O'Sullivan ile oğlu Michael yanlarından geçiyordu.

Maura, "İyi günler Bayan Darcy, Bay Hayes" dedi.

"Baba?" Michael ona doğru koşup bacağına sarıldı.

Richard diz çöküp çocuğu kucakladı.

"Eve git Gloria" dedi.

Gloria tek kelime söylemeden gitti. Richard onun topuklarının çıkardığı sesin yoldan aşağı, Shancarrig'in merkezine doğru uzaklaştığını duyabiliyordu.

"Nasılsın Michael ? Koca adam oldun sen" dedi ve kimse gözyaşlarını görmesin diye başını oğlanın omzuna gömdü.

Leo

232

Leonora Murphy daha bebekken babası onu dizlerine oturtur ve alnının tam ortasına düşen bir buklesi olan küçük bir kızı anlatırdı. Tam bukleden bahsederken Leo'nun alnına dokunup buklenin nerede olduğunu gösterirdi. Sonra devam ederdi: Kız uslu durunca çok çok iyiymiş, ama yaramazlık yaptığında

KORKUNÇ olurmuş. Bu sözcüğü söylerken korkunç bir yüz ifadesi takınır ve kükrerdi: KORKUNÇ, KORKUNÇ. Leo sonunda babasının ona sıkı sıkı sarılacağını, hatta bazen havaya atıp tutacağını bilse de, hep korkardı.

Babasından değil, yalnızca o sözlerden korkardı. Sanki bir başkası söylüyormuş gibi, tehdit edici bir yanı vardı o sözlerin. Her neyse, zaten ona da hiç uygun değildi, çünkü onda tek bir bukleden çok daha fazlası vardı. Kafası kızıl san buklelerle doluydu. Biri saçlarını taramaya kalksa, birbirine dolaşırlardı. Annesi çoğu zaman çaresiz kalıp vazgeçerdi. "Sarmaşık gibi, Çingene çocuklarınıninki gibi." Leo bunun bir hakaret olduğunu biliyordu. İnsanlar, Galway'deki yarışlara giderken bazen Barna Ormam'nın arkasında konaklamış olan Çingenelerden çekinirlerdi.

Leo yaramazlık yapıp da yemeğini yemediğinde ya da ayakkabılarının bağcığım düzgün bağlamadığında Biddy onu Çingenelere vereceğini söylerdi. Leo için bu korkunç bir şeydi. Ama Leo Murphy büyüyüp artık bazı şeyleri araştırabilecek yaşa geldiğinde gidip Çingenelerle yaşamının heyecan verici olabileceğini düşünmeye başladı. Açıkta ateş yakıyorlardı. Çocuklar yarı çıplak, ortalıkta koşuşturuyorlardı. Ormana dalıp tavşan yakalıyorlardı.

Eskiden okul arkadaşları Nessa Ryan, Niall Hayes ve Eddie

Barton'la gizlice yaklaşırdı onlara. Kıpırdamaya cesaret edeme den ağaçların ve çalıların arasından kendilerini bağlayacak hiçbir yasa ve kural tanımayan insanların o harika özgür yaşamlarını gözetlerlerdi. Leo eskiden neden bu kadar korktuğunu hiç anlayamazdı

Öte yandan, o zamanlar çocuktu daha. Artık büyüyüp de on bir yaşma geldiğinde her şeyi başka açıdan görebiliyordu. Küçükken doğru dürüst anlayamadığı pek çok şey olduğunu fark etti.

Öncelikle, hiç Shancarrig'in en büyük evinde oturduğunu fark etmemişti. Glen XVIII. yüzyıldan kalma bir evdi. Geniş holü arka taraftaki mutfığa ve kilere açılıyordu. Hol kapısının her iki yanın da büyük salonlar vardı. Yemek salonunda masanın üstü kâğıtlar ve kitaplarla doluydu, çünkü pek ender yemeğe misafir gelirdi Misafir salonundaysa eski piyano yıllardır akort edilmemişti. Şö mine için yığılmış koca koca odunların arkasındaki minderlerde köpekler uyurdu.

Arka tarafta bir kahvaltı salonu, lastik çizmelerin, tüfeklerin bir de olta takımının durduğu bir spor odası vardı. Leo bisikleti ni bazen buraya, bazen de mutfak kapısının önüne bırakırdı Bidy'nin mutfak penceresinden beslediği sokak kedileri gelip bisikletin üstüne tünelerlerdi. Bir seferinde bir kedi üç yavrusunu teker teker getirip güvenli bir sığınmak olacağı düşüncesiyle bisikletin sepetine yerleştirmişti.

İşte o gün Leo buz gibi bir yüzle babasının onları yağmur

sula rının biriktirildiği fıçıda boğmasını seyretmişti.

"En iyisi bu" demişti babası. "Hayat herkes için en iyisini yap maktır, hoşuna gitmese bile."

Leo'nun babası Binbaşı Murphy'ydi. İngiliz ordusunda bulunmuştu. Aslında Leo doğduğunda, o savaştaydı. Bunu biliyordu çünkü her doğum gününde babası ona o sırada Dunkirk'te bulunduğunu ve bebeğin cinsiyetinin kız mı yoksa erkek mi olduğunu Öğrenemediğini bilmediğini anlatırdı. Zaten iki oğlu olduğundan haber geldiğinde çok sevinmişti.

Leo'nun ağabeyleri okuldaydılar. Diğer oğlanlar gibi Shancar rig okuluna değil, küçüklüklerinden beri yatılı bir okula gönderil mislerdi. Okul büyükbabasının yaşadığı İngiltere'deydi. Büyük baba ailesinin bir kısmının yakınında olmasını istiyor ve çok yük sek olan okul ücretlerini de o ödüyordu Başbakanlarr yetiştirmiş ünlü bir okuldu.

234

Leo oranın bir Katolik okulu olmadığını ve Harry ile James'in pazarları ayine gitmediklerini biliyordu. Her nedense bundan arkadaşı Nessa Ryan'a, Bayan Ross'a, Bayan Kelly'ye, özellikle de Peder Gunn'a söz etmemesi gerektiğim de öğrenmişti. Yanlış ya da kötü bir şey değildi, ama yine de sözünü etmemek gerekiyordu.

Kendisinin başka yönlerden de farklı olduğunu biliyordu.

Binbaşı Murphy başkalarının babalan gibi işe gitmiyordu. Bir işi ya da bir çiftliği yoktu, yalnızca Glen vardı. Akşamları diğer erkekler gibi Ryan'ların oteline ya da En İyi İçkileri Sunan Johnny Finn'in barına gitmezdi. Bazen Niall Hayes'in babasıyla yürüyüşe çıkar ya da gününbirlik trenle Dublin'e giderdi. Ama bir işi yoktu.

Annesi her sabah alışverişe çıkmazdı. Dunne'lara ya da kasaba uğramazdı. Eddie Barton'un annesinin diktiği etek ya da bluzlardan giymezdi. Peder Gunn için mihraba çiçek buketleri hazırlamaz ya da okul kermeslerinde görev almazdı. Leo'nun annesi çok güzeldi ve odadan odaya sanki çok işi varmış gibi süzülerek giderdi. Gerçekten çok güzel bir kadındı, herkes böyle derdi. Bayan Murphy de kızı gibi kızıl saçlıydı ama dağınık bukleleri yoktu. Onun saçları düzgün, parlak ve dalgalan düzenliydi. Sanki öyle doğmuştu. Ayda bir kez Dublin'e gider ve saçlarını St. Stephen's Green gibi bir yerde kestirirdi.

Leo bir şekilde Harry ile James'in okulu bitirdiklerinde geri dönmeyeceklerini biliyordu. O bildi bileli Sandhurst'teki askeri akademiye gitmekten söz ederlerdi. İkisi de kabul edilmişlerdi. Babası çok memnun olmuştu.

Mektup geldiğinde, "Herkes söylemeliyiz" dedi.

"Kime söyleyebiliriz ki ?" Karısı kahvaltı sofrasının öbür ucunda hülyalı denebilecek bakışlarla baktı ona.

Babası üzölmüştü. "Hayes memnun olacaktır."

"Arkadaşın Bill Hayes Sandhurst'ün varlığını bilen tek kişidir." Miriam Murphy sertçe konuşuyordu.

"Ah, haydi ama O kadar da kötü değil."

"Öyleler Frank. Ben hep burada yaşadım. Sen sonradan geldin."

"On sekiz yıl oldu, hâlâ sonradan gelmiş oluyorum..."

Karısına sevgiyle gülümsedi.

Leo'nun annesi Glen'de doğmuş ve çocukken Barna

Ormanı'nda oynamıştı. Grane Nehri'nde balık tutmuş,

Shancarrig'in is

235

mini aldığı Eski Kaya'da piknik yapmıştı. Paskalya

Ayaklanma sı'ndan sonraki çalkantılarda da, İç Savaş'ta da hep

buradaydı Aslında, annesi ile babası o dönemde bu kadar çok

olay olduğu için onu ingiltere'de bir manastır okuluna

göndermişlerdi.

Gittikten kısa bir süre sonra Frank Murphy'yle tanışmış ve

1930'ların başında, ingiltere'nin güneyindeki kroket ve tenis tur

nuvalarında iki irlandalı olarak yakınlaşmışlardı. Frank

irlanda'yı pek bilmiyor, ama romantik buluyordu. Hep bir gün

buraya yet leşmeyi ümit etmişti. Miriam Moore daha pratikti.

Çok eski bir evi olduğunu söyledi, ama rüyalarında bile

göremeyecekleri ka dar çok para gerektiriyordu.

Miriam'ın anne babası yaşlı insanlardı. Bu parlak damada ku
cak açtılar. Güzel, ama ihmal edilmiş evlerini ve topraklarını iyi
yöneteceğini umdular. Güzel, ama huzursuz kızlarını mutlu
etme sini dilediler.

ikisini de yapıp yapmadığını göremeden öldüler.

Leo ilgiyle, "Sandhurst deniz kıyısında mı?" diye sordu.

Harry ile James gelecek yıl okula dönmek yerine denize
gideceklerse çok kıskanacaktı.

Anne babası ona sevgiyle gülümsediler. Ona okulun

Surrey'de olduğunu, Sandycove, Sandymount ya da gittiği diğer
kıyı kasa baları gibi ismindeki kumlarla pek ilgisi olmadığını
söylediler Oraya girmek büyük bir onurdu. En yüksek rütbeli
subaylardan olacaktı.

"Bir savaş daha olursa babamdan yüksek rütbeye mi çıkacak
lar?" dedi Leo.

"Son savaştan sonra artık bir daha başka savaş olmaz."

Babası bunu söylerken üzgün görünüyordu. Leo konuyu
açtığı na pişman oldu. Babası bastonla yürüyordu ve çok ağrısı
vardı Bunu biliyordu, çünkü bazen, yalnız olduğunu sandığı
zamanlar da inlediğini duyardı. Belki de belkemiğinden
yaralandığı savaşı hatırlamamak istiyordu.

Annesi, "Onlara mektup yazmalısın Leo" dedi. "Küçük
kardeş lerinden mektup almak hoşlarına gider."

Sanki yabancılara yazmak gibiydi, ama yazdı. Onlara

salonda oturmakta olduğunu ve Lance ile Jessie'nin şöminenin önünde yattıklarını söyledi. Okul konserinde hep birlikte I've Got a Lovely Bunch of Coconuts" şarkısını söylemek istediklerini, ama Bayan Kelly'nin bunun çok ayıp bir şarkı olduğunu söylediğini

236

aktardı. Eddie Barton'un kendisine nasıl çeşit çeşit bitkileri, balıklar ve kuşları öğrettiğini anlattı ve isterlerse Noel'de onlar için bir resim yapabileceğini bildirdi.

Artık bir daha hiç savaş çıkmayacak olsa da, onların orduda üst rütbeli subaylar olacaklarına memnun olmuştu. Babasının biraz daha iyi yürüdüğünü ve annesinin biraz daha az kederli görüldüğünü öğrendiklerinde sevineceklerdi.

Her ikisi de hemen cevap yazıp verdiği haberlere çok sevindiklerini bildirince, şaşırdı. Hem oralı, hem buralı olmak garip, diyorlardı.

Leo'nun bahçeye bakan büyük bir odası vardı. Üst kattaki kare biçimli geniş hole açılan dört odadan biriydi. Nessa Ryan üst katı hep pek beğenirdi.

Hayranlıkla, "Burası başlı başına bir oda gibi" derdi. "Otel çok sıkış sıkış, hem bütün odaların kapılarında numaralar var."

Leo annesi küçükken üst kattaki holde kahvaltı edildiğini söyledi. Sırf aile aşağı inmesin diye hizmetçiler yiyecekleri yukarı taşırlardı. Annesi ona bazen sabahlıklarıyla kahvaltı

ettiklerini anlatmıştı.

Nessa, binbaşı ile Bayan Murphy'nin yatak odalarının ayrı olduğunu öğrenince çok ilgilenmişti; kendi annesi ile babası aynı yatağı paylaşıyorlardı.

"Gerçekten mi?" Leo çok ilgilenmişti. Konuyu Biddy'ye açtı.

Her nedense, açık açık sormak doğru gelmedi.

"İnsanların nerede, nasıl yattıklarını sorup durma. Annen ve baban her biri evin bir tarafında, istedikleri yerlerde yatıyorlar. O kadar."

"Ama senin annen ve baban nerede yatardı?"

"Hepimizle birlikte, aynı odada." Pek yaran olmadı.

Harry ile James çok kısa bir ziyaret için geldiklerinde bunu onlara sormaya karar verdi. Oğlanlar bakiştılar.

"Yani şöyle... Babam yaralandıktan sonra filan..."

"O işler hepten değışti" diye sözü tamamladı James.

"Hangi işler?" diye sordu Leo.

Çaresizlik içinde bakiştılar yine.

"Her türlü işler. Yok bir şey" dedi Harry. Leo konunun kapan dığını anladı

Annesi Leo'ya hayatın gerçeklerinden hiç söz etmedi Biddy ile

237

Nessa olmasa, ilk regl olduğunda çok şaşıırdı. Kedi yavrularının. köpek yavruları ile tavşanların ve dolayısıyla

bebeklerin nasıl doğduğunu bilse de, nasıl oluştukları hakkında hiçbir fikri yoktu Bunun kediler ile köpeklerin bazı zamanlardaki davranışlarıyla hiçbir ilgisi olmadığını düşünüyordu. Hem insanlar razı olsa bile. böyle bir şeyin onlar için nasıl mümkün olabileceğini göremiyor du. Nessa Ryan'ın her şeyi bilmesinden nefret ettiği için ona da sormuyordu, ama konu açıldığında mutfaktaki Biddy'nin kıpkır miza kesildiğini biliyordu.

Leo Murphy on dördüne geldiğinde bu konular tam olmasa da çözümlenmişti. En azından okuduğu broşürler ve dergiler saye sinde teknik konulan iyice öğrendiğini hissediyordu. insanın kendi anne babasının bunu yapmış olabileceklerine inanmanın olanaksız olduğu konusunda Nessa ile Maura Brennan'a katılıyordu, ama bunun canlı kanıtları da her yerdeydi. Maura Brennan o işin çoğunlukla erkek sarhoşken olduğunu düşünüyordu ve Leo kadının da sarhoş olmasına izin verilmemesinin haksızlık olduğunu, çünkü herhalde korkunç bir şey olması gerektiğini düşündü.

Maura çok iyiydi. Asla kimsenin üstüne düşmezdi. Bazı bakımlardan Leo onu Nessa Ryan'dan daha çok severdi. Nessa her de diği yapılmazsa surat asabiliyordu. Maura ise en yoksul mahallede yaşıyordu. Babası Paudie çoğu zaman sabaha kadar içtikten sonra, elinde şişe birilerinin kapısının önünde bulunurdu.

Bir dahaki yıl o ve Nessa otobüsle kente, liseye gittiklerinde Maura onlarla gelmeyecekti. Yine de, on dördünde hayatı sanki hepsinden çok biliyor gibiydi.

Maura Brennan'ın ya da Foxy Dunne'ınki gibi ailelerin nehir kıyısındaki küçük kulübelerde oturup hırpani bir biçimde giyinin e leri Leo'ya büyük bir haksızlıkmiş gibi geliyordu. Foxy Dunne Nıali Hayes'ten çok daha zekiydi, okulda sorulara çok daha hızlı ce vap veriyordu, ama bisikleti, doğru düzgün giysileri yoktu ve hu, bir zaman ayağına göre ayakkabılar giymiyordu. Maura Brennan Nessa Ryan'dan çok daha iyi ve nazikti, ama doğum gününde as la Nessa gibi güzel bir elbise almıyordu ve kışın giyecek paltosu yoktu.

Leo aşağı mahalleye gitmemesi gerektiğini biliyor ve bu yüz den oraya uğramıyordu. Kimse ona gitme dememişti, ama bu söy lenmeyen bir şeydi.

Yalnızca Foxy karşı çıkmıştı buna.

238

"Gelip Dunne ailesini boş vakitlerinde görmeyecek misin ?.."
diye sordu.

Boş vakit kavramını bugün okulda öğrenmişlerdi. Bayan Kelly tahtaya yazıp ne anlama geldiğini anlatmışa.

"Hayır, sağol. Bugün eve gitmem gerek" derdi Leo.

"Ama ben boş vaktimde gelip Murphy ailesini ziyaret edebilirim."

Leo da ondan aşağı kalmazdı. "Evet, edebilirsin ve çok da

memnun oluruz, ne zaman istersen..."

Berabere kalmışlardı.

Birbirlerini takdir ederlerdi... Her zaman böyle olmuştu; ta yuvadan beri...

Yaz sonu Leo ile Nessa otobüsle manastır okuluna gittiler.

Başrahibeyle görüşüp okul için gerekecek kitapların ve diğer malzemelerin listesini aldılar, okul üniformasını sordular ve başka bir dizi kuralı öğrendiler. Manastırı gezmeyi de umuyorlardı, ama olmadı. İçlerinden etrafta aylak aylak dolaşıp Shancarrig'den on misli büyük olan bu yerin keyfim çıkarmak geldi, ama bunun bir şekilde ortaya çıkacağını düşündüler. Bir köşede aylak bir gençle durup gülüştükları ya da sokakta dondurma yediklaları Ryan'lann otelinde anlatılırdı mutlaka.

Erkenden eve dönüp güvenlerini kazanmak çok daha iyiydi.

Nessa otele döndü. Onu gördüklerine sevindiklerini düşünmüyordu.

Bayan Ryan hiç sevinmiş gibi görünmeden, "Ne abuk döndün?" dedi.

Babası, "Umarım bütün işlerini bitirmişsindir" dedi.

Leo ona sıırıttı. Arkadaşça, "Bizim evde de aynısı olacak" dedi. "Köpekleri beslemiş, bana bir şey ayırmamışlardır."

Yokuş yukarı yürüdü, yolda Eddie Barton'la konuşmak için durup biraz manastırdan söz etti. O da rahiplerin okuluna

gidecekti. Pek meraklısı olmadığını söyledi. Onlar yalnızca

oyunlarla ilgileniyorlardı.

Leo "Burada da yalnızca dualarla ilgileniyorlar" diye

homurdandı. "Duvarlardan heykeller fırlayacak gibi."

Bir zamanlar kiraya verilen ve kiracıların domuz ahır ı gibi

bir halde bıraktıkları kapıcı evinin yanından geçerken omuz

çantasını arkasında sürüklüyordu. Artık kimse giremesin diye

pencereleri bile tahtalarla kapatılmıştı.

Günlerden perşembeydi ve Leo eve girer girmez Biddy'nin

bugün yarım gün izinli olduğunu hatırladı. Et dolabının altında

yemek bı

239

rakmış olacaktı. Genelde Biddy'nin olmadığı akşamlar yemek

için orada soğuk bir şeyler olurdu. Leo onu karşılayacak kimse

olma yıncı, kendi karnım doyurması gerektiğini anladı. Binbaşı

Murphy o sabah ilk trenle Dublin'e gitmişti. Annesi de herhalde

Barna Or manı'nda yürüyüşe çıkmış olmalıydı. Leo onun

yemeğini odasına çıkarıp gramofonunu dinlemeyi düşündü.

James ile Harry'ye yazıp "I Love Paris in zee Springtime" isimli bir

şarkıdan söz etmişti. onu tekrar tekrar çalabilirdi. Bir gün ona bunu

söyleyecek birisiyle " ilk baharda ya da sonbaharda" Paris'e

gidecekti. Şarkının modasından asla geçmeyeceğini düşündü.

Odasına kapandı ve daha tavuklu sandviçini yiyip sütünü

içmeye başlamadan plağı koydu.

Pencerenin önünde oturmuş şarkıya eşlik ederken, bir

kapının vurulduğunu ve merdivenden çıkan ya da inen ayak seslerini duy du. Hangisi olduğunu kestiremedi.

Çok yüksek sesle çaldığını düşünerek gramofonun kolunu kıl dırmaya gitti ve bunu yaparken genç bir adamın koşarak bahriyi geçip çalılıkların arasına daldığını gördü. Koşarken bir yandan da gömleğini giyiyordu.

Leo çok korkmuştu. Herhalde hırsız olmalıydı. Aşağıda başka sı da olabilir miydi ? Yardım mı istese, orada değilmiş gibi mi yap sa, bilemiyordu.

Deli gibi düşündü. Müziği duydularsa orada olduğunu da biliyor olmalıydılar. Belki de birisi yatak odasının kapısında bekliyordu. Kalbinin hızlı hızlı çarptığını hissedebiliyordu. Evin sessiz liginde bir kapının gıcırdayarak açıldığını duydu.

Haklıydı. Onu bekleyen birisi vardı. Daha önce hiç etmediği gibi dua etti.

Sanki dualarına cevap verir gibi, Tanrı annesinin seslenmesini sağladı: "Leo? Leo? Sen misin?"

Annesi odasının kapısında duruyordu. Yüzü kıpkırmızı ve şaş kındı.

Leo ona koştu. "Anne. Hırsızlar vardı... Sen iyi misin?"

"Sus, sus. Tabii ki iyiyim... Sen neden söz ediyorsun ?"

"Merdivenden aşağı koştuklarım duydum... Bahçeden kaçtılar

"Saçmalama Leo. Hırsız filan yoktu."

"Vardı anne. Onları gördüm, duydum... Birini gördüm."

"Ne gördün?"

"Birinin gömleğini giydiğini ya da çıkardığını gördüm.

Anne leylakların oraya, çitlerin ötesine koştu."

"Hem sen evde ne arıyorsun?.. Okulu görmeye gitmemiş miydin ?"

240

"Evet, ama bizi gezdirmediler. Onu gördüm anne. Evde başkaları da olabilir"

Leo annesini hiç bu kadar kendinden emin görmemişti.

"Hemen benimle aşağı gel ve bu saçmalığa bir son verelim."

Bütün odaların kapılarını açtı. "Gümüşleri ya da kristalleri almayan bir hırsız olabilir mi? Ya da burada, spor odasında babanın bütün tüfekleri duruyor. Bak, akşam yemeğimizi de almamışlar, o yüzden hırsızlardan, soygunculardan söz etmeyi bırakalım."

"Ama ya merdivenlerdeki ayak sesleri?" Artık gördüklerinden 0 kadar emin değildi.

"Ben kendim aşağı inip çıktım. Senin döndüğünü bilmiyordum."

"Ama pikap çalışıyordum..."

"Evet. işte o yüzden seni aramaya geldim. Neden o kadar açıp sonra kapattığını görmek için."

Annesi heyecanlı görünüyordu. Normalde olduğundan farklıydı.

Leo neden öyle düşündüğünü bilmiyordu, ama bunun tehlikeli Olduğunu sezdi. Evde gerçekten bir hırsız varmış gibi dikkatli davranmak zorundaydı.

Babasına da, Biddy'ye de olaydan hiç söz etmedi. Nessa Ryan evde daha sıcak karşılanıp karşılanmadığını sorduğunda, Leo kendine bir sandviç yapıp "I Love Paris" şarkısını dinlediğini söyledi.

Nessa Ryan hayatın hiç adil olmadığını söyledi. Döner dönmez gümüşleri parlatması işine koşmuşlardı onu.

Böyle kocaman bir evde, dünyanın tüm özgürlüklerine sahip olmak nasıl bir şeydi acaba?

Düşün bir. Leo'nun korkuyu reddedip öncekinden de daha şiddetlendirdiğini fark edip ürperdiğini görmedi.

Ertesi gün Foxy Dunne geldi. Yürüyüşü iki misli yaşındakilerin bile Glen'e gelirken hissedemeyecekleri bir özgüven sergiliyordu.

Öte yandan, Foxy şansım zorlamadı; arka kapıya gitti.

Biddy'nin hiç hoşuna gitmemişti.

Soğuk bir ifadeyle, "Evet?" dedi.

"Ah sağol Biddy. Her yerde sıcacık, İrlanda usulü karşılanmak pek güzel."

"Sen ve senin gibiler işlerine bakan insanlarla dalga

geçmekten başka hiçbir şey yapmazlar."

Foxy hiç istifini bozmadı.

241

"Ben senin deyişinle 'benim gibilerden' farklıyım Biddy. Bende işime bakmak niyetindeyim."

"Böyle yapan ilk Dunne olacaksın o halde." Biddy onu mutfak ında böyle rahat otururken görmekten hâlâ rahatsızdı.

"Bir ailede her zaman bir ilk olmalı. Leo nerede ?"

"Sana ne?"

O sırada Leo mutfak ına geldi. Foxy Dunne'ı gördüğüne memnun olmuştu. Ona Biddy'nin pişirdiği, tel rafın üstünde bayatlamaya yüz tutmuş keklerden bir parça verdi.

"Okulu beğendin mi?" Liseden söz ediyordu.

"Eh işte. Biraz fazla dindar bir yer, ama bilirsin işte."

"Burada pek çok insan kutsal şeylerden zarar görmez" dedi Biddy.

Leo güldü. Her şey yine normale dönmüştü.

"Çok çalışacaksın değil mi?" Leo kaygılıydı.

Biddy, "Şuna bakın, Dunne'lardan biri çok çalışmaktan söz ediyor" diye burun kıvırdı.

Foxy onu duymazdan geldi. "Senin de benim kadar çok çalışman önemli" dedi Leo'ya "Ben çalışmak zorundayım, çünkü sıfır dan geliyorum. Sen de çalışmak zorundasın, çünkü her şeyin var

"Ne demek istediğini anlamıyorum" dedi Leo.

"Senin hiçbir şey yapmaman, öylesine aylak aylak dolaşman ve sonunda birisiyle evlenivermen çok kolay olurdu."

"Daha çok var." Leo alınmıştı.

"Hiçbir zaman olmamalı. Bir işe girmelisin."

"Biriyle evlenmeyi isterim belki."

"Evet, evet. Ama evlensen de evlenmesen de, bir işin olsa iyi olur."

"Hiç böyle saçmalık duymadım." Biddy hoşnutsuzluğunu belirtmek için elindeki tavaları gürültülü bir şekilde bıraktı.

"Haydi Foxy, bahçeye çıkalım" dedi Leo.

Küçük böğürtlenleri toplayıp Leo'nun annesinin bir ağacın al tında bıraktığı sepete doldurdular.

Foxy, "Burası hep böyle olmayacak biliyorsun" dedi.

"Hayır. Okul açılacak ve bir kucaklık kitap listesi verecekler elime."

"Ben bu evi demek istedim. Bu hayatı."

Leo ona baktı. Telaşlanmıştı. Geçen akşamki endişesini, artık güvenli olmadığını hatırladı.

"Ne demek istiyorsun?"

Birdenbire çok şaşırmıştı ve Foxy onun yüzündeki bu endişe

den rahatsız olup yatıştırmaya çalıştı. Ona, kendini eğer en az on altıındaymış gibi gösterebilirse İngiltere'deki bir inşaatçı

için adam toplayan birinin ekibine yazılabileceğini anlattı...

Ayak işleri yaparak başlayacaktı, ama çalışıp yükselirdi.

Leo, "Keşke gitmesen" dedi. "Delilik olduğunu biliyorum
ama iimde çok kötü bir şey olacakmış gibi bir his var."

Üç hafta geçti aradan. Ilık bir yaz gecesiydi. Ev sakindi.

Biddy yıllık yaz tatili için ailesinin çiftliğine gitmişti. Leo

Harry ile James'e yazdığı mektubu bitirmişti. Babasının belinin

nasıl daha iyi olduğunu, Dr. Jims'in yürümesinde salonca

olmadığını savaştaki yaralarından daha fazla canım acıtmazdı

bu ve dizlerinin üstüne bir şal alıp ihtiyaşlar gibi koltukta

oturursa aynen öyle olacağını söylediğini anlatmıştı.

Böylece Binbaşı Bay Hayes'le Eski Kaya'ya kadar giden

uzun yürüyüşlere çıkmaya başladı. Bugün de oraya gitmişlerdi.

Leo mektubu postaya atmak için kasabaya inmeye karar verdi.

Yazar yazmaz göndermeyi seviyordu. Yoksa günlerce holdeki

masada bekler ve Biddy tozunu almak zorunda kalırdı. Bir pul

bulup yola ıktı. Bayan Barton t yapıyordu, Leo pencereden

görebiliyordu onu. Küçük bahçesinde hiç oturmazdı. Böylesine

güzel bir akşamda dikiş nakış işini alıp çıkabilirdi aslında. Leo

Eddie'nin penceresinde yüzünü görebilecek mi diye başım

kaldırıp baktı. O da neredeyse kendisi kadar çok mektup

yazıyordu. Bazen postanede karşılaşıyorlar ve Katty Morrisey

posta işletmelerini ikisinin ayakta tuttuğunu söylüyordu.

Ancak Eddie ortalıkta yoktu. Belki de çıkmış, resmini

yapacak ilginç dal parçalan ve bitkiler arıyordu. Sıra evlere

geldiğinde dertli dertli bir aşağı bir yukarı dolanan Niall

Hayes'e rastladı.

Niall, "Tanrım, gideceğim okul tam bir hapishane" dedi.

"Monte Kristo Kontu'ndaki gibi."

"Manastır fena değil. Heykellerle dolu ama. Hepsi de asık
yüzlü."

"Oh, yalnızca heykeller olsa aldırılmazdım. O adamların
yüzlerini bir görmelisin. Hepsi de uzun siyah cüppeler içinde,
çaresiz görünüyorlar."

"Peder Gunn da, Peder Barry de siyah cüppe giymiyorlar
mı? Alışmış olmalısın." Leo, Niall Hayes'in fazla büyüttüğünü
düşünüyordu.

"Ama onların yüzleri şeytana benzemiyor."

"Baban da o okula mı gitmişti?"

243

"Tabii, amcalarını da. Ve ne kadar kötüolduğunu unutmuşlar.

Bana orada ne kadar eğlendiklerini anlatıp duruyorlar."

"Baban babamla yürüyüşe çıktı." Leo bu kadar kasvetten bu
nalmıştı.

"Kısa bir yürüyüşü herhalde. Babam eve dönmüş, bir
çiftçinin vasiyetnamesini hazırlıyor. Leo, sanırım burada,
Shancarrig'de avukatlık yapmaya dayanamayacağım."

"Başka bir yere gidebilirsin" dedi Leo. Niall'ı bugün

neşelendir mek imkânsız gibiydi.

Babasının yürüyüşünün iptal edilmiş olmasına üzülmüştü,
ama belki de annesiyle bahçede oturuyordu. Onları zaman zaman
ön lerinde kocaman bir sürahi limonata, otururken görürdü
Biraz cık mutlu görünürlerdi.

Peder Gunn'a rastladı. Peder zamanın bu kadar çabuk geçme
sinin inanılmaz olduğunu söyledi. İşte bir sınıf daha Shancar
rig'den ayrılıp dünyaya açılmaya hazırdı. Büyüklerin zamanın
hız lı geçtiğini sanmaları çok garipti. Leo zamanın pek yavaş
geçtiğini düşünüyordu.

Glen'in kapısından girerken kapıcı evinden bağırmalar duy
du, aynı anda babasının yoldan aşağı elinden geldiğince hızlı
koş tuğunu gördü. Leo kırılıp dökülen eşyalardan ve çığlık
seslerin den irkildi.

Ancak bağırmanın annesi olduğundan hiç kuşku yoktu: "Hayır
hayır! Yapamazsın! Hayır" ve uzun bir çığlık.

"Oh, Tanrım, Tanrım. Miriam. Miriam."

Babası sendeliyordu. Bastonunu düşürdü ve almak için
eğildi.

Leo olardan ağır çekim bir film gibi izliyordu.

Silah seslerini duydular. Üç kez. O anda Leo'nun annesi
sende leyerek kapıya çıktı. Bluzu kanlar içkideydi. Saçları
karmakarı şıktı ve gözleri deh deli bakıyordu.

"Tanrım... o beni... beni... öldürmeye kalktı" diye bağırdı.

Dur madan dönüp arkasına bakıyordu. Yerde biri vardı.

Leo'nun annesi "Frank!" diye bağırdı. "Bir şeyler yap Frank Tanrı aşkına! Beni öldürecekti."

Leo gözlerinin önünde yaşanan, ama bir türlü anlayamadığı olaylardan irkilip geri çekildi.

Babası abartılı bir yavaşlıkla kapıya doğru gidip annesini kol larına aldı.

Bir bebek gibi yatıştırdı onu.

"Bitti Miriam, bitti" dedi.

"Öldü mü ?" Leo'nun annesi bakmak istemiyordu.

244

Leo dehşet içinde babasının yerdeki şeklin üzerine eğilip çevirdiğini gördü. Siyah saçlı bir adamın kapıcı evinin kapısının önünde yattığını gördü. Gömleğinin önünde kocaman kıpkırmızı bir leke vardı.

Haftalar önce, soyulduklarını sandığı gün arka bahçedeki leylaklara doğru koşarken gördüğü adamdı.

Şimdi hem annesi, hem de babası ağlıyordu.

"Tamam Miriam, sevgilim. Bitti artık. O öldü." Babası tekrar tekrar bunu söylüyordu.

Daha sonra Leo'ya da brendi verdiler. İçine biraz su koymuşlardı. Ama eve geldikten epey sonraydı bu.

Kapıcı evinin kapısı kapatıldı. Hep birlikte, kol kola girip yürüdüler. Annesi yıkanmaya çıktı.

Leo babasının "Belki de üstünü değiştirmemen gerekir"

dediğini duydu, ama annesi ona deli deli baktı.

"Yani... bunu mu giyeyim? Bunu üstümde mi tutayım? Bu kanlan? Niçin? Frank, kafanı kullan. Niçin?" isteriye kapılıyordu.

Babası, "Yıkanmana yardım edeyim" dedi.

"Hayır, lütfen beni biraz yalnız bırak."

Annesinin odasında bir lavabo, üstünde de minik bir ayna ile lambası vardı. Penceresinde küçük çiçekli pembe perdeler asılıydı.

Leo yalnız kalmayı istemediğinden annesinin peşinden odaya girdi. Aynada göz göze geldiler.

"iyi misin anneciğim ?" Bu "anneciğim" sözcüğünü pek ender kullanırdı.

Annesinin yüzü yumuşadı. "Geçti Leo, bitti artık." Papağan gibi babasının sözlerini tekrarlıyordu.

"Ne yapacağız? Ne olacak?"

"Sus. Şunları çıkarayım. Unutacağız. Kötü bir rüya gibi düşüneceğiz."

"Ama..."

"En iyisi bu Leo, inan bana." Annesi kombinezonu ve eteğiyle çok genç görünüyordu. Hiç kan izi olmamasına rağmen, boynu ve kollarını ılık su ve sabunlu bezle sildi. Kanlar çöp sepetine attığı sarı bluzunun üstünde kuruyordu.

Annesi dişlerini fırçalıyordu. Talk pudrasından eline bir miktar alıp vücuduna sürdü.

"Haydi canım. Aşağı, babana in. Ben giyinmek istiyorum."

Leo annesinin yalnızca bir bluz giymesi gerektiğini düşündü.

Bir de sutyen tabii Lavabonun başında dururken, her nedense

245

sutyen giymediğini fark etmişti. Üstünde yalnızca

kombinezonu vardı. Somon renkli olanı.

Her şey çok garip ve gerçekdışıydı. Annesinin şimdi odadan

çıkmasını istemesi de bütünün içinde küçücük bir parçaydı.

Leo aşağı, salona indi. Böyle bir şeyin normal günlerde otur

dukları kahvaltı salonunda konuşulmaması gerektiğini hissed

yordu. Babası da aynı şeyi hissetmiş olacaktı. Şömineyi

yakmıştı ve iki köpek, Lance ile Jessie memnun görünüyorlardı.

Uzun, bej rengi bacaklarını ateşin önüne uzatmışlardı.

Leo birdenbire Lance ile Jessie'nin olan bitenden haberdar

ol madıklarını düşündü. Sonra kimsenin bilmediğini hatırladı:

Ne yarım saat önce konuştuğu Niall Hayes ne ütü yaparken el

salla yan Bayan Barton ne de zamanın çok hızlı geçtiğini

söyleyen Pe der Gunn biliyordu.

Peder Gunn ? O neden burada değildi ?

Biri öldüğü an rahip çağrılırdı. Hem Eileen ile Sheila'nın

baba sı Dr. Jims de gelmiş olmalıydı. Birisi hastalanıp

öldüğünde Peder Gunn ile Dr. Jims arabalarına binip gelirlerdi.

Annesi kapıdaydı. Ürperdi ve kollarım göğsünde kavuşturdu

"Şömineyi yakman çok güzel" dedi.

Leo ile babası başlarım kaldırıp baktılar. Annesi son derece nor mal konuşuyordu. Sanki dışarıda, kapıcı evinin önündeki olaylar hiç olmamış gibiydi.

İşte o zaman babası ikisine de brendi koydu.

"Leo'ya da biraz ver." Annesi sanki öğle yemeğinde biraz daha çorba ikram edermiş gibi konuşuyordu.

"Buraya, ateşin başına gel. Ellerini ısıt. Ben Çavuş Keane'e telefon edeyim. Beş dakikada gelir."

"Hayır." Ses kırbaç gibi sakladı.

"Onu çağırmamız gerek. Hemen telefon etmeliydik."

Leo o berbat brendiyi yudumluyordu. Maura Brennan'ın

baba sı gibi insanların neden durmadan içki içmek istediklerini anlaya mıyordu. iğrençti bu.

"Sinirlerim dayanmaz Frank. Yeterince çektim zaten."

"Çavuş Keane çok naziktir. Olabildiğince çabuk halleder.

Yal nızca formaliteler."

"Formalitelere dayanamam, istemenizin anlamı yok."

"Adamın biri seni öldürmeye kalktı. Elinde benim tabancalarından biri vardı. Seni öldürebilirdi." Babası bunu düşününce sesi titredi.

"Ama öldüremedi. Sonunda ben onu öldürdüm."

"Sen ona karşı kendini savundun... Tabanca patladı. Kendi kendini vurdu."

"Hayır. Tabancayı ben alıp onu vurdum."

"Ne olduğunu hatırlamıyorsun. Şoktasın."

Binbaşı Murphy sanki holdeki telefona doğru gitmek istermiş gibi davrandı.

Annesi ne kadar ciddi olduğunu anlatmak için sesini yükseltmeye bile gerek duymadı.

"Eğer onu ararsan Frank, şu kapıdan çıkarım ve bir daha yüzümü göremezsın, ikiniz de."

Babası sanki annesini tutmak, yolda gelirken yaptığı gibi desteklemek istermiş gibi yine kollarım uzattı. Onu teselli edecek, her şeyin bittiğini söyleyecekti.

Annesi de gerçekten bittiğini düşünüyor gibiydi.

Leo kadehi ellerinin arasında yuvarlarken annesi ile babasının kapıcı evinde ölü yatan adam hakkındaki konuşmalarına kulak kesildi.

Annesinin sesi garipti, doğal değildi. İnsan sesi gibi değil de, ince, tekdüze bir gürültü gibi çıkıyordu. Hiç alçalıp yükselmiyordu.

Son derece soğukkanlı konuşuyordu.

Frank ona her şeyin bittiğini söylemişti. O halde bırakınız unutulundu. O kaba saba polisleri çağırmak, olayın tekrar

tekrar üstünden geçmek, sorular sorup cevaplar vermek nedendi

? Adam onu tehdit etmişti. Ölümüne susamıştı. Göze göz diş diş. Adalet yerini bulmuştu. Bırakınız öyle kalsındı.

Arada bir o garip tehdidini savuruyordu: "Yoksa bu evden giderim ve bir daha yüzümü göremezsiniz."

Sanki onun burada olduğunu unutmuş gibiydiler. Leo annesinin tekrarlaya tekrarlaya tüm mantıklı gerekçeleri susturmasını hayret içinde izledi. Babasının korkunç bir kazaya karışan karısını teselli eden güçlü adamdan, kederli ve güvensiz birine dönüştüğünü gördü. Miriam Murphy'nin kapıdan çıkıp bir daha asla yüzünü göstermeyeceği tehdidini her duyuşunda dudaklarını ısırıyor ve gözleri irileşiyordu.

Leo araya girmek, annesine nereye gideceğini sormak istiyordu. Onları, evini ve ailesini neden terk etsindi?

Ama kıpırdayamıyordu.

İşte o sırada babası, "Ben sensiz yaşayamam Miriam, bunu bile bile gidemezsin" dedi.

247

"Lütfen..." Annesi sanki tatsız bir şey söylenmiş gibi, on dört yaşındaki kızına baktı. Bir kız çocuğunun önünde ihtiyaçların dan, zaafından söz etmemeliydi.

Binbaşı Murphy Leo'nun oturduğu pencerenin önüne geldi.

"Leo, sevgili yavrum."

"Ne olacak baba?"

"Her şey iyi olacak. Annenin dediği gibi, bitti. Bitti artık.

Biz..."

"Dr. Jims'i çağıracak mıyız? Peder Gunn'ı?.."

"Leo, benimle gel. Seni yatırayım."

"Burada kalmak istiyorum baba Lütfen..."

"Bize yardımcı olmak istiyorsan büyük ve cesur bir kız olup doğru olanı yapmalısın..."

"Hayır. Burada kalmak istiyorum. Korkuyorum."

Kocaman bahçeye karanlık çökmüştü. Çiçekler, kapıcı evinde yaşanan dehşetten sonra üçü birlikte eve yürürken olduğu gibi rengârenk değildi, kara birer gölgeye dönüşmüşlerdi.

Babası onu mutfığa götürdü ve bir kapta biraz süt ısıttı.

Kocaman gümüş biberliği alıp bir kupaya doldurduğu sütün üstüne serpti.

Sonra onunla beraber yukarı, odasına çıktı.

"Cici bir kız ol ve geceliğim giy" dedi.

Leo yeşil pamuklu elbisesini ve yazlık çamaşırlarını çıkarıp tavşan biçimli gecelik kılıfından aldığı pembe geceliğini giyerken arkasını döndü. Leo bu sabah geceliğim oraya tıkarırken bunların hiçbirinin olmamış olduğunu hatırladı. Bu kâbus daha başlamamıştı.

Yatağa girip sütünü yudumladı.

Babası yatağa oturup alnını okşayarak "Her şey yoluna

girecek Leo" dedi.

"Nasıl olacak baba?"

"Bilmiyorum. Eskiden savaşta da bunu düşünürdüm, ama olurdu işte."

"Pek öyle değil aslında Yaralandın ve doğru dürüst yürüyemiyorsun."

Yüzü öyle kederliydi ki, Leo hüngür hüngür ağlamak istedi.

Odasındaki pencereyi açıp önünde diz çökmek ve Shancarrig'de birinin çıkıp onlara yardım etmesi için bağırmak istiyordu.

Ama dudaklarım ısırıldı.

"Şimdi aşağı inmeme gerek Leo" dedi.

Sanki müttefiktiler. Aşağıdaki, kendi normal sesiyle konuşmayan o garip bir şekilde sakin olan anneyi koruyan iki müttefik.

248

Leo eskiden "eğer" oyunu oynardı. Eğer holdeki ayaklı saat vurmaya bitirmeden önce yukarı çıkarsam, Bayan Kelly yarın kötü gününde olmayacak. Eğer salıya kadar evin önündeki safranlar açarsa, Harry ile James'ten mektup alacağım.

Şimdi karanlık odasında kollarını dizlerine dolamış oturuyordu. Eğer yataktan çıkmazsam her şey düzelecek. Dr. Jims gelecek ve adamın ölmemiş olduğunu söyleyecek. Eğer gerçekten ölmüşse, Peder Gunn annemin suçu olmadığını söyleyecek.

Eğer yataktan hiç çıkmazsam ve eğer bütün gece hiç

kıpırdamadan böyle otursam, her şey hiç olmamış olacak.

Sabah uyandığında her tarafı tutulmuştu. Uyanık kalmayı

becerememişti. Artık tılsım işe yaramazdı. Olmuştu işte, hepsi olmuştu.

Artık dizlerini tutmanın bir anlamı yoktu. Hiçbir şey işe yaramayacaktı.

Nasıl sıradan bir gün; Lance ile Jessie'nin dışarıda

koşuşturduğu, postacı Mattie'nin bisikletiyle geldiği, aşağıdan kahvaltı kokularının yükseldiği güneşli bir gün olabilirdi.

Leo yataktan kalkıp gardırobun aynasında yüzüne baktı.

Yüzü kül rengiydi ve korku dolu yeşil gözlerinin altında gölgeler vardı. Kıvrıcık saçları dimdik olmuştu.

Önceki gece babası korku dolu yüzüyle orada dururken yere attığı giysilerini giydi.

O anda kapı açıldı ve annesi geldi. Dün akşamkinden farklı bir anneydi. Mavi keten bir tayyör giymiş, saçlarını taramış, pembe rujunu sürmüştü. Neşeli ve heyecanlı görünüyordu.

"Harika haberlerim var" dedi.

Leo yanaklarının kızardığını hissetti. Adam ölmemişti. Dr.

Jims onu iyileştirmişti.

Daha bir şey söyleyemeden annesi gardırobun kapağını açtı ve Leo'nun bazı elbiselerini çıkarmaya başladı.

"Üçümüz tatile gidiyoruz" dedi. "Babanla aniden buna

ihtiyacımız olduğuna karar verdik. Ne güzel bir sürpriz, değil mi ?"

"Ama.." Leo'nun sözleri boğazına takıldı.

"Ama kahvaltıdan sonra çıkmalıyız, yolumuz uzun."

"Kaçıyor muyuz?" Leo fısıltı halinde konuşuyordu.

"Bir haftalığına... şimdi, mayon nerede? Bir yalıyarın

tepesinde harika bir otele gidiyoruz. Her gün kahvaltıdan önce inip yüzebileceğiz. Düşün bir."

Babası kahvaltıda Leo'yla göz göze gelmemeye özen

gösterdi ve Leo dün gece olanlardan söz etmemesi gerektiğini anladı. Ba

249

bası her nasılsa ikisi için de annesiyle birlikte kaçma hakkını ka zanmıştı. Olan biten buydu.

Arka kapının vurulduğunu duydular. Üçü de telaşla birbirine

baktı, ama bahçeyle uğraşan Ned gelmişti. Leo babasının bu anı tatili anlatmasını... ve talimat vermesini dinledi.

Seralar berbat haldeydi; Ned yalnızca onları temizlemekle ve neler yapılması gerektiğini bir sıraya koymakla uğraşabilirdi.

"Ya kayalık bahçe binbaşım ?"

"Onu o halde bırakman çok önemli. Orayı görmeye

Dublin'de ki Botanik Bahçesi'nden bir adam geliyor. Gelene kadar hiçbir şeye dokunulmamasını söyledi."

"Memnun oldum." Ned rahatlamış gibiydi. "Kazdığımız

ukuru dolduracak mıyım ?"

"Biz doldurduk bile..."

Ned savaşta yaralanmış bir adam ile zayıf karısının kazması ancak iki gün sürecek bir çukuru doldurmuş olmalarına şaşırsa da, hiç renk vermedi.

"Olduğu gibi bırakayım mı o halde binbaşım?"

"Aynen yle Ned. Hiç dokunma."

Leo içinde buz gibi bir korkunun yayıldığını hissetti.

Dn geceyi, karanlıkta dizlerine sarılışını hatırladı. Ayak sesle ri, fısıltı halinde telaşlı sesler, itip ekiştirmeler. Ama annesi arka kapıda konuşulanları dinlerken sakindi, hatta babası odaya dn düğünde güldü.

"Ned'in bu habere sevindiğini sanıyorum. Yapmak zorunda ol madiği her şey güzel bir sürpriz olmalı onun için."

Leo vahşi korkularını bastırdı.

Çoğu zaman düşleri ona gerçek gibi gelirdi... günlük hayattan da gerçek, işte şimdi de böyle olmalıydı. Kapı yine vuruldu. Yine telaşla bakıştılar.

Bu kez gelen Foxy Dunne'dı.

"Evet Foxy?" Leo'nun babası pek sıcak konuşmuyordu.

"Nasılsınız?" Foxy insanlara hiç ünvanlarıyla seslenmezdi.

Ra hibe bile peder demezken, Leo'nun babasına da binbaşı demeye' çekti tabiî.

"İyiyim, sağol Foxy. Sen nasılsın?"

"Çok iyiyim. Leo'ya veda etmeye geldim."

Babasının sesi birden kuşkuyla bir ifadeye büründü. "Onun yolculuğa çıkacağını nereden biliyorsun, sorabilir miyim?"

"Bilmiyordum." Foxy'nin sesi neşeliydi. "Ben gidiyorum, o yüzden veda etmeye geldim."

250

"İçeri girsene iyi olur."

Foxy rahatça kilerden ve mutfaktan geçip kahvaltı salonuna geldi.

Leo'nun annesine rahat bir selam vererek "Nasılsınız?" dedi.

Miriam kızıl saçlı, çilli oğlana gülümsedi. Dunne'ların yoksulluğa ve ilgisizliğe yenilmeyen tek çocuğuydu o.

Kibarca, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

Foxy onu duymazdan gelip Leo'ya döndü. "Londra'ya gidiyorum Leo. Becerebileceğimi hiç sanmıyordum. Hep buralarda kalıp birinin dükkânında aptal aptal süpürge sallayacağımı düşünüyordum."

"İngiltere'ye gitmek için çok gençsin."

"Onlar için önemi yok ki. Bütün istedikleri şantiyede çay yapacak biri."

"Korkmayacak mısın?"

"Ağabeyimden ve Maura Brennan'ın ağabeyinden sonra mı ?

İkisi de eve sarhoş gelip beni dövmeye kalkmışlardı... Nasıl korkabilirimki?"

Sanki Leo'nun anne babası orada değillermiş gibi konuşuyordu. Bunu kabalık etmek için yapmıyordu, yalnızca sanki onları görmüyordu.

"Bir daha Shancarrig'e dönecek misin ?"

"İnşaat işindeki herkes gibi, her Noel'de ellerim sterlinlerle dolu olarak geleceğim,"

Binbaşı Murphy ona bir iş öğrenip öğrenmeyeceğini sordu.

"Her şeyi öğreneceğim" dedi Foxy.

"Hayır, ben bir sanat diyorum. Bilirsin işte, duvarcılık gibi bir meslek... Önce çıraklık yapsan iyi olurdu."

"İyi olur." Foxy aldırnak bir yana, adamın yüzüne bile bakmıyordu.

"Mektup yazıp anlatacak mısın?" Leo sesinin titrediğinin ve Foxy'nin istediği kadar merak dolu olmadığını farkındaydı.

"Ben pek yazamam, ama dediğim gibi, her Noel'de görüşürüz. O zaman anlatırım."

"Sana orada iyi şanslar." Leo'nun annesi kahvaltı sofrasından kalkıyordu. Sohbet sona erecekti.

Foxy ona uzun uzun baktı.

"Evet. Sanırım biraz şansa ihtiyacım olacak. Ama iş daha çok çalışmaya ve çalışkanlığını göstermeye bağlı."

"Sen tek çocuksun. Sağlığını mahvetmelerine izin verme, ağır işleri yapamayacağını söyle." Binbaşı sevecen davranıyordu.

Ancak Foxy hiç kulak asmadı. "Onlara on yedimde olduğumu söyleyeceğim. Öyle idare ederim. On yedisinde, ama biraz bodur kalmış diye." Bayan Murphy dediğinde değil, kendi istediği za man kalkacaktı. "Noel'de görüşürüz Leo" dedi ve gitti.

Leo onu bulduğunda Lance'in kulaklarını okşuyor ve Jessieicin bir sopa fırlatıyordu.

Başkası olsa havlayan iki labradordan korkardı. Foxy Dunne ise asla.

Leo tatilde birkaç kez onu düşündü. Uzak bir otelde, ktpha nedeki kitapları okumaktan başka yapacak hiçbir şey yoktu. Hazen anne ve babasıyla kumsallarda yürüyor, deniz kabukları topluyordu. Ancak genelde annesi ile babasını köpeklerle baş başa bırakıyordu. Birbirlerine pek yalan görünüyorlardı. Babası topal olarak yürürken bazen el ele bile tutuşuyorlar, annesi arada bir, gördüğü bir tahta parçasını alarak denize fırlatıyor, Lance ile Jessie gidip geri getirmek için çabalıyorlardı.

Geceleri baklava desenleriyle süslü camları olan küçük oda sında pek iyi uyuyamıyordu. Yalıyarın dibindeki Atlas Okyanusu'nun uğultusu hiç dinmiyordu. Yıldızlar burada Shancarrig'dı penceresinin önüne oturup seyrettiği gecelerdekinden çok farklı görünüyordu. Orada Glen'in bildik bahçesi, leylaklar, ko caman demir kapılara kadar uzanan ss bitkileri ve kapıcı evi vardı.

Orayı düşününce ürperdi. Evden ayrıldıkları sabah yanından

geçerlerken dönüp bakamamıştı. Geri döndüğünde de orayı görmek istemiyordu ama bu garip, kâbus gibi yerden ve hiç yapma malan gereken bu tatilden de uzaklaşmak istiyordu. Biddy eve dönmüş olmalıydı. Ne olabilirdi ? Neyi bulabilirdi Ama ne annesi ne de babası ona telefon ediyordu. Hiç de endişeli görünmüyorlardı.

Leo boğazının düğümlendiğini hissetti. Önüne konan yemeği yiyemiyordu.

"Kızım biraz rahatsız. Sizin güzel yemeklerinizle hiç ilgisi yok.

Leo annesine baktı. İnanamıyordu. Nasıl böylesine doğal bir sesle, böylesine kolaylıkla yalan söyleyebiliyordu ? Bunu yapabi len insan, her konuda yalan söyleyebilirdi. Artık hiçbir şey eskisi gibi değildi.

Leo çok korkuyordu. Bir dost istiyordu. Gözlerini dehşet için de açacak olan Nessa'yı değil. Kendini çekip ormanına, çiçekleri ne ve resimlerine dalacak olan Eddie Barton'u da değil. Bunun

252 yetişkinlerin tipik davranışı olduğunu, insanın onlara asla güvenemeyeceğini söyleyecek olan Niall Hayes'i de değil.

Bir an Foxy Dunne'ı düşündü, ama o evde olsaydı bile, insana dert ortağı olabilecek yapıda birisi değildi. Onun Londra'da büyük bir inşaat şantiyesindeki hayata nasıl

dayandığım merak etti. On yedisinde olduğuna insanların gerçekten inanacaklarım mı sanıyordu? Ama o her zaman öylesine kendinden emin ve rahatta ki, belki de inanırlardı.

Glen'in bahçe kapısından girerken başını çevirdi. Ona sanki kapıcı evinin kapısı açılacaktı ve karşısına Çavuş Keane ile yar dımcıları çıkacaktı gibi geliyordu.

Ancak her şey eskisi gibiydi. Köpekler eve geldiklerinde arabanın sıkışıklığından kurtulmuş olmanın mutluluğuyla etrafta koşuşturuyorlardı. Biddy bu ani tatil konusunda merak içinde, koşturuyordu. Serada oturmuş sigara içen İhtiyar Ned birdenbire bir şeylerle meşgul olmaya başladı.

Biddy hiçbir haber olmadığını söyledi. Her şey yolundaydı.

Küçük beyler Harry ile James'ten bir mektup ve bir paket gelmişti. Üzerinde yeterli pul olmadığından Mattie para istemişti.

Kasapla biraz atışmışlardı, çünkü pazar yemeği için eti her zamanki gibi getirmiş ve ailenin tatilde olduğu bildirilince cam sıkılmıştı. Çavuş Keane uğrayıp ortadan kaybolan bir Çingene'den haberleri olup olmadığını sormuştu.

Biddy hepsini nefes almadan sıralamıştı.

Mattie'ye bu evde pula yeterince para harcandığını söyleyip yetersiz ödeme konusunda onu mahcup etmişti Bozulup gitmişti, hak etmişti ama. Kasap da dükkânının yeni vitrinini Binbaşı Murphy ile ailesinin aldığı etlere verdikleri parayla

yaptırdığım, homurdandığı için utanması gerektiğini söyleyen

Biddy'nin dilinden nasibini almıştı.

Çavuş Keane'e bir Çingene'nin Glen'in bahçelerine girmeye

cesaret edebileceğini nasıl düşündüğünü sormuştu.

Leo önceleri kimseyle görüşmek istemiyordu. Penceresinin

önünde diz çöküp oturuyor, oynayan köpekleri, ihtiyar Ned'in

yarım yamalak çapalamasını, babasının aksak yürüyüşüyle Bay

Hayes'le buluşmaya gitmesini seyrediyordu. Annesi elinde hasır

şapkasıyla leylakların arasında süzülüyordu.

Doldurulmuş büyük çukurun üstüne yapmayı planladıkları

kayalık bahçe için Glasnevin'deki botanik bahçelerinden kim

se gelmedi.

253

Kentten gelen emlakçi Bay O'Neill kapıcı evini kiraya

vermeyi düşünüp düşünmediklerini sorduğunda annesi ile

babası şimdi düşünmediklerini ama bir süre sonra vereceklerini

söylediler. Şu anda hiçbir şey belli değildi; belki de oğlanlardan

biri eve dönüp orada oturmaya başladılar.

Harry ya da James'in geri dönmeleri hiçbir zaman söz

konusu olmamıştı. Leo bunun annesinin kolaylıkla söylediği

yalanlardan biri olduğunu fark etti. Tıpkı oteldeki insanlara

Leo'nun rahatsız, landığını ve yemeklerini bu yüzden

yiyemediğini söylediği gibi

Bir gün Maura Brennan gelip evde hizmetçi olarak çalışmak

için iş istedi. Birisinin yanında çalışması gerekiyordu, o halde neden sevdiği Leo'nun yanında olmasındı? Leo o gün çekinmiş ve korkmuştu. Dünyanın adaletsizliğinin bir göstergesi gibiydi Okulda yanında oturan Maura, hayat böyle diyerek gelip evde yerleri mi silecekti?

Ancak günler haftaları kovalarken Leo Glen'den çıkacak cesareti buldu. Eddie Barton'la annesine uğradı. Onunla sanki her şey normalmiş gibi konuştular. Leo da öyle olduğuna inanmaya basla di. Londra'dan arkasına kötü el yazısıyla "Keşke burada olsaydın" diye yazılmış bir kart geldi. İsim olmasa da, Foxy'den geldiğini bi liyordu. Bir cumartesi günü günah çıkartma sırasında Peder Gunu ona kendisini rahatsız eden bir şey olup olmadığını sordu.

Leo'nun yüreği ağzına geldi.

"Neden sordunuz peder?" diye fısıldadı.

"Huzursuz görünüyorsun evladım. Bana söylemek işediğin bu şey varsa, unutma ki benim aracılığımla Tanrı'ya söylüyorsun

"Biliyorum peder."

"O halde, varsa endişelenme..."

"Beni kaygılandıran bir şey var ama bana değil, başkasına ait."

"Senin günahın mı evladım?"

"Hayır peder. Hayır, değil. Yalnızca anlayamıyorum.

Büyükler le ilgili bir şey."

Sessizlik oldu.

Peder Gunn bunu anlayabiliyordu. Yetişkinlerin cinselliği ve bunun bir çocukta yol açabileceği her türlü tiksinti ve utançla ilgili olabileceğini düşündü.

"Belki her şey ileride açıklığa kavuşur" diye yatıştırdı.

"O halde sizce üzülmemeli miyim peder?"

"Hayır. Kontrol edemeyeceğin bir şeyse evladım, senin do ka tılmanın uygun olmayacağı bir şeyse üzülme" dedi rahip.

Leo kendini çok daha iyi hissetti. Diğer küçük günahlarının ba

254

ğışlanması için üç dua etti ve en büyük endişesini

olabildiğince aklının gerisine itti. Ne de olsa, rahip ona

Tanrı'nın daha sonra açıklığa kavuşturacağını, şimdi üzülme için uygun bir zaman olmadığını söylemişti.

Kentteki manastır okulunda geçireceği yıllara hazırlanırken, Glen'deki hayatı da normal göstermeye çalıştı. O da annesi ile babasının oyununa katılmıştı. Dünyanın durduğu o yaz akşamı hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu.

Leo yine arkadaşlarıyla yokuşun aşağısında buluşmaya başladı. Oteldeki arkadaşı Nessa Ryan'ın annesi boş duranlara mutlaka bir iş bulurdu. Sheila ve Eileen Blake iddialı bir yatılı okuldan gelmişlerdi ve sürekli Glen'de tenis oynayıp

oynayamayacaklarını soruyorlardı. Leo onlara kortun çok bakım istediğini söylemişti. Bugünlerde en az annesi kadar rahatlıkla yalan söyleyebildiğini fark etti. Niall Hayes'e rastladı, Niall ona birisine aşık olduğunu sandığını söyledi.

Leo "Herkes her şeyi çok genç yaşta yapıyor" diye dudak büktü. "Foxy İngiltere'ye gidip çalışmak için çok küçük, sen de âşık olmak için çok gençsin. Hem kim ki zaten?"

Niall söylemedi. Leo Nessa olabileceğini düşündü. Ama hayır, olamazdı herhalde. Niall Nessa'yla aynı sokakta oturuyordu, bildi bileli tanırdı onu. Aşk böyle olamazdı. Anlaşılır gibi değildi.

Pub'dan Nancy Finn'le karşılaştı. Nancy Shancarrig'de biraz rahat bir kız olarak bilinirdi. On besindeydi, ama flört etmekle ve sağa sola kaş göz işareti yapmakla suçlanırdı. Bazen barın gerisinde hizmet ederdi. Biraz salaş bir yerdi.

Nancy Amerika'ya gidip barlarda garson olarak çalışmayı çok istediğini söyledi. Onun hedefi buydu, ama babası bunun delilik olduğunu söylüyordu. Nancy babasına En İyi İyi İçkileri Sunan Johnny Finn'e artık yettiğini söyledi. Çavuş Keane üç hafta boyunca her akşam gelip Çingenelerin kimseyle kavga edip etmediğini sormuş, babası da kapısından içeri hiçbir Çingene'nin giremeyeceğini söylemişti. Çavuş Keane bunun Hristiyanca bir tavır olmadığını söyleyince Nancy'nin babası da eğer Çingenelerin gelmelerine izin verip paralarını alsa böyle

düşünmeyeceklerini öne sürmüştü. Bu yüzden biraz atışmışlardı. Sonuçta da Çavuş Keane, her gece .Johnny Finn'in barını gözetletip kapanma saatinden otuz saniye sonra içkili biri çıkacak olsa barı kapatmak üzere adamlarını hazır bekletiyormuş.

255

Yaz sona erdi ve yeni bir hayat başladı. Her gün otobüse binip şehre gidiyordu. Otobüs yollarda sarsıla sarsıla giderken köylerin ve ormanların içinden geçiyor, kavşaklarda durup insanların dar patikalardan anayola çıkmalarını bekliyordu. Leo ile Nessa Ryan ev ödevlerini kırlardan geçen otobüsün ritmiyle uyumlu bir şekil de yapıyorlardı. Birbirlerinin şiirlerini dinliyor, problemleri çöz meye çalışıyorlardı. Çoğu zaman gözlerinin önünden akıp giden kırlara bakmıyorlardı bile.

Leo bazen sanki manzarayı seyrediyormuş gibi duruyordu Onu gören, sürülerin otladığı meraları, renklerin mevsimden mevsime değiştiği fundalıkları seyretmeye dalmış, hülyalı bir genç kız sanırdı.

Ancak Leo Murphy'nin gözleri belki de bunları hiç görmüyor du. Leo çoğu zaman boş gözlerle Glen'in bahçelerinde gezinip sessizce kendi kendine konuşan solgun, narin annesini düşünüyordu.

Leo annesinin leylak ağacının altında oturup kocaman, eflatun çiçekleri kucağında dalgın dalgın didiklediğini ve kendi

kendine "Leylak rengi gözlerin vardı Danny. Gözlerin koyu leylaklar gibiy di. Gözlerin kapandı artık" diye mırıldandığımı duymuştu.

Kayalık bahçede uzanmış otururken de Danny'den söz ediyordu. Yağmur da yağsa, güneş de açsa her gün oraya gidiyor, yabani otlar daha biter bitmez Bayan Murphy onları kökleyip atıyordu.

"En azından mezarına bakıyorum Danny" diye ağlıyordu.

"Me zatına çiçek getirmediğimi söyleyemezsin, ırlanda'da kimse daha çok çiçek almamıştır."

Leo annesinin böyle konuştuğunu ilk duyduğunda korkudan donakalmıştı. Kayıp Çingene'nin adının Danny olduğu iyi bilmiyordu. Ailesi herkese herhalde Shancarrig'de bir sevgilisi olduğu nu söylemişti. Eskiden uzun süreler yanlarından ayrılır ve geri döndüğünde kimseye bir şey söylemez, yalnızca gülümserdi. Bel ki buralı biriyle de kaçmış olabilirdi. Çavuş Keane onlara köyde ortadan kaybolan hiçbir kız olmadığını söylemişti: Sorup soruş turmuştu; yörede de hiç kayıp yoktu.

"Bir tek Danny" dedi Bayan McDonagh. Esmer, kırışık yüzlü kederli görünümlü bir kadındı. Danny'nin annesiydi.

Leo bütün bunları başkalarından duymuştu. Nessa Ryan pek çok şeyi duyup otelde konuşuyor ve kelimesi kelimesine aktarıyordu. Hayatlarındaki tek heyecan verici olaydı bu. Nessa arkadaş ı Leo'nun bununla neden ilgilenmediğini anlayamıyor

ve diğeri ri gibi, neler olmuş olabileceğı konusunda fikir

yürütüyordu

256

Aylar geçti ve Leo'nun annesi gerçek dünyadan gitgide
koptu.

Leo onunla okul ve günlük hayat hakkında konuşmaya
çalışmaktan vazgeçmişti. Annesiyle sanki hastaymış gibi
konuşuyordu.

"Bugün kendini nasıl hissediyorsun anne?"

"Bilmiyorum, gerçekten bilmiyorum." Durgun bir sesle
konuşuyordu. Eskiden o kadar zarif ve kibar olan, piknikler
düzenleyen, kötü ifadeyi ya da yanlış telaffuz edilen bir sözcüğü
dehşet ıgıllıklarıyla düzelten kadın... artık hepsi bitmişti.

Yemeğine pek dokunmuyor, yalnızca babasına, Leo'ya ve
Biddy'ye sanki eskiden tanıdığı birileriymiş gibi gülümsüyordu.
Artık oyuncu birer yavru olmaktan çıkıp yıllarla birlikte daha da
olgunlaşmış olan Lance ve Jessie'yle konuşuyordu. Onlara
Danny'yi tanıdıklarını, mezarının başında bekleyeceklerini
söylüyordu.

Biddy duymuş olmalıydı. Kadının nelerden söz ettiğini
duymamak için sağır olması gerekirdi.

Ancak gizlilik devam etti.

Bayan Murphy kendini iyi hissetmiyordu, artık günler
uzayınca, hava düzelirse ya da kış rutubetsiz geçerse... mevsim

hangisiyse... iyileşirdi kuşkusuz.

Yaşlı Ned emekliye ayrılmıştı. Bazen Eddie Barton gelip çimleri biçiyor, ama bahçelere gereken ilgiyi göstermek için kimse gelmiyordu. Bazen Leo ile babası uğraşıyorlardı, ama iş onları aşıyordu. Yalnızca kayalık bahçe çiçekler içindeydi.

Bayan Murphy cebinde bahçe makasıyla Glen'in çevresinde dolaşıyor, çelikler alıyor, hatta orada yetişeceğini düşündüğü küçük bitkileri kökleyip çıkarıyordu.

Glen'in gittikçe bir labirente dönüşen bahçelerinde yalnızca kayalık bahçe bir anıt, bir hatıra olarak geliyordu.

Annesini herkesten uzak tutma çabalan sırasında Leo on dört yaşında olduğu ve dünyadan hiç haberinin bulunmadığı o haftalarda gelişen dehşet hikâyesinin parçalarını da bir araya getirdi. O haftalarda dünyası değişmişti.

Annesi yalnızca Danny'nin leylak rengi gözlerini değil, güçlü kollarını, güçlü vücudunu da anımsıyordu. Onun kahkahalarını, sabırsızlığını, kendisine tekrar tekrar sahip olma açlığını da unutamıyordu. Leo annesinin kayıp aşkını hatırlayıp ağlamasını midesi bulanarak izliyordu. Annesinin yosunlu toprağın ya da yatak odasındaki halının üstünde, leylak ağaçlarının altında ve kapıcı evinde beraber olduğu adamdan söz ederken yüzünde beliren çocuksu, hoppa heyecandan nefret ediyordu.

Ancak kapıcı evinden söz ederken ifadesi sertleşiyor ve

laması farklılaşıyordu. Danny neden o kadar açgözlüydü? Gümüşlerle ne işi vardı? Neden hazinelerini almak istemişti? Galway'e giderken alıp satacak bir malı olması gerektiğini söylerken ne demek istemişti? Ona sahip olmamış mıydı, en büyük hazine o değil miydi ?

Miriam Murphy son karşılaşmalarının hikâyesini anlatırken bakışları buz gibi oluyordu... Evde dolanıp her şeyi ellemesi, bazılarını alıp bazılarını bırakması, gümüşleri masa örtüsüne sarması... Miriam yalvarmış, yakarmıştı.

"Hırsızlık olduğunu söylersin. Eve gelip her şeyin gitmiş olduğunu gördüm dersin." Leylak rengi gözleri gülüyordu ona.

"Ona gitmemesini, onun bana gönderildiğini ve artık terk edemeyeceğini söyledim."

Leo bu sözleri ezberlemişti artık, kadın kayalık bahçede toprağı okşarken annesiyle birlikte tekrarlayabiliyordu.

"Dinlemedin Danny. Bana ihtiyar dedin. Beni eğlendirdiğini, sevdiğini ve bunun için müteşekkir olmam gerektiğini söyledin.

Birkaç tabanca da alacağım, bizim onlara ihtiyacımız olmadığı nı, ama senin ormanda avlanman gerektiğini

söyledin... beni de götürmeni istedim... güldün ve bana ihtiyar dedin. Gitmene izin veremezdim, seni burada tutmalıydım, işte o yüzden..." Annesi o zaman gülümsüyor ve yeniden toprağı

okşuyordu. "İşte burada sın Danny. Artık beni hiç terk etmeyeceksin."

Leo babasının o gece neden mücadele ettiğini, yaraları sızlaya rak, topal bacağım sürükleyerek koşturduğunu yıllardır biliyor du. Bu kadının hikâyesini polise anlatmasının neden önlenmesi gerektiğini de biliyordu. Leo her şeyi biliyordu artık. Okulda onu gergin bir çocuk olarak tanıdılar. Annesi hiç görünmediğinden, babasıyla konuştular.

Rahibe Dorothy görmüş geçirmiş bir kadındı. Annenin alkolik olabileceğini düşündü. Öyle olmalıydı. Aksi halde, arada bir uğrar di. Zavallı çocuk, iyi bir kızdı, ama kaya gibi sert bir kabuğu vardı

Leo Peder Gunn'a annesinin pek iyi olmadığını ve onu ayinde görmezlerse yanlış anlamamaları gerektiğini söyledi.

Peder Gunn Glen'e gelmesinin gerekip gerekmediğini sordu

"Emin değilim peder." Leo dudaklarını ısırıldı.

Peder Gunn da görmüş geçirmiş bir adamdı.

"Neden şimdilik bunu bir yana bırakmıyorsun?" dedi. "O konu da herhangi bir değişiklik olursa, gelip söylersin bana."

258

Leo kendi kendine Shancarrig'de birilerinden bir şey saklamanın aslında çok kolay olduğunu düşündü.

Ya da belki de ancak yüksek duvarlarla çevrili, kendi bahçeleri ve kapıcı evi olan Glen'de oturanlar için bu böyleydi

Nehir boyundaki evlerde, kapılan herkesin gözü önünde olan sıra evlerde ya da Shancarrig'in yarısının her gün girip çıktığı otelde böyle olmayabilirdi.

Annesinden ilgisini eksik etmiyordu, ama her an huzursuz değildi. Sürekli acı düzeyinde hissettiği uzun dönemli bir endişesi yoktu. Bazen saatler boyu Leo annesinin tekrar tekrar anlattığı hikâyeyi düşünmüyordu bile. Üç okul gezisi, partiler, Niall Hayes'le öpüşmesi ve burunlarının çarpışması, daha sonra Niall'ın kuzeni Richard Hayes'in onu öpüp de burunlarının hiç çarpışmaması.

Richard Hayes çok yakışıklıydı ve gelir gelmez ortalığı birbirine katmıştı. Leo içinden Niall'ın Nessa'ya zaafi olduğunu hissettiğinden, onun için üzülmüyordu. Nessa da tabiî kasabaya yeni gelen adama bayılıyordu.

Richard'ın Nessa'ya çok ilgi gösterdiğini de söylemek gerekirdi. Sohbet ediyorlar, geziyorlar, kentteki sinemaya gidiyorlardı. Leo Richard'ın biraz tehlikeli olduğunu düşündü, ama sonra omuz silkti. O nereden bilecekti ? Sevgi ve ilgi konusundaki görüşleri hiç de güvenilir değildi.

Okuldaki bazı kızlar hemşire olacaktı; Dublin'de ve İngiltere'de hastanelere başvurmuşlardı.

"Ben de hemşire mi olayım baba?" diye sordu.

Her zamanki gibi, akşam oturmuş konuşuyorlardı. Annesi kayalık bahçede kendi kendine konuşuyordu ve üç yıldır kaya

gibi sessiz ve sağlam duran Biddy'yi de sayarsanız, tekrar tekrar

anlattığı hikâyesini duyacak kimse yoktu.

"Hemşire olmak ister miydin ?"

"Eğer faydası olacaksa."

Babası yaşlanmış, çökmüştü. Zamanının büyük bölümünde oğullarını Shancarrig'e dönmemeye ikna etmeye çalışıyor, onlara annelerinin akıl sağlığının yerinde olmadığını söylüyordu.

Doğal olarak mektup yazıp neden bu konuda hiçbir şey yapılmadığını sormuşlardı. Dr. Jims'e de bir mektup göndermişler ve Binbaşısı Murphy bunu kabul edilemez bir müdahale olarak görmüştü. Neyse ki Jims Blake küstah gençlerin her şeyi bildiklerini sandıkları konusunda aynı fikirdeydi. Frank Murphy Miriam'ın bir sorunu olmadığını söylüyorsa, o kadardı. Doktor Miriam Murphy'nin ince, solgun yüzünü ve alev alev yanan gözlerini gö

259

müştü ama, onun durmadan ışıkları kapatan ve eski kâğıtları al mayı reddeden, saplantılı bir kişilik olduğunu sanıyordu.

Glen zi yaretlerinde bunları görmüş ve pek çok asabı kadında olduğu gibi, hiç soru sorulmadığından hiç cevap

alınamayacağını varsay mıştı. Bunlar huzursuzluğun kaynağını bulmak için psikiyatriste sevk edilebilecek bir aile değildi. En azından doktordan gitgide daha sık sakinleştirici ve uyku

hapları istemiyorlardı. Yalnızca buna bile şükretmek gerekiydi.

Foxy Dunne söz verdiği gibi, her Noel geldi, ilk gelişinde eko se astarlı yeni montuyla Glen'in arka kapısında belirdiğinde ne kadar soğuk karşılılandığına şaşırdı. Gerçi burada hiçbir zaman fazla sıcak karşılanmamıştı ama, bu kadarı da olağandışıydı.. Biddy'ye mağrur bir ifadeyle, "Arkadaşım Leo'ya söylersiniz. O nerede oturduğunu bilir" dedi.

Biddy "Eminim o da herkes gibi Dunne'ların nerede oturduğunu pek iyi bilir ve uzak durmak ister" dedi.

Leo duymıştı. O gün öğleden sonra Dunne'ların evine uğradı.

"Barna Ormanı'nda yürüyüşe çıkmak ister misin diye sormaya geldim" dedi.

Foxy pek memnun göründü. Söyleyecek söz bulamadı. Ne omuz silkti ne de bir espri yaptı.

"Ben de seni evime davet etmeyeceğim" dedi. "Gidip ormanda gezelim."

Ona her biri bir yerden gelen on bir adamla bir evde yaşamanın nasıl bir şey olduğunu anlattı. Çok içiyorlar ve pek çoğu da bütün gün ölesiye çalışıp kazandığı her şeyi harcıyordu.

Leo, "Neden orada kalıyorsun?" diye sordu.

"Öğrenmek... para biriktirmek için. Ama özellikle öğrenmek için."

"Hayatlarını içerek tüketen öyle adamlardan ne

öğrenebilirsin ki?"

"Ne yapmamam gerektiğini ya da doğrusunun nasıl olacağını öğrenebilirim sanırım."

Foxy devrik bir kütüğün üstüne oturup ona fırsatlardan, başa ran insanlardan, işi doğru ve çabuk yapan küçük müteahhitler den söz etti. İyi elektrikçi, iyi tesisatçı, birkaç usta duvarcı ve us ta bir marangoz bulmak gerekiyordu. Sonra geriye yalnızca onla n toparlayacak, rakamlardan anlayan, işin maliyetini hesaplayıp sözleşmeleri hazırlayacak biri kalıyordu ve insanın kendi ekibi oluveriyordu.

260

"Bunu kime yaptırırdın?" Leo gerçekten ilgilenmişti.

"Tanrım Leo, bunu ben yapacağım. İş bundan ibaret" dedi.

Leo ona güvenmediği için utandı.

Foxy "Babamın hapiste yattığını biliyor muydun ?" dedi.

"Duydum. Biddy söyledi."

"Söyler tabiî."

Leo anlayış mı gösterebilir, önemli olmadığını mı söylesin, bilemedi.

"Durumu nasıl olmuş?"

"Bilmiyorum, benimle konuşmuyor. Daha uzun yatmalıydı.

Adamın birine çivili kalasla vurmuş. Tehlikeli biri o."

Leo birdenbire, "Sen öyle değilsin" dedi.

"Biliyorum, ama nereden geldiğimi unutmam istemedim."

"Sen sensin, ben de benim."

"Peki senin bana anlatacak hikâyen var mı?" diye sordu

Foxy.

"Hayır. Neden?" Sesi sertti.

Foxy omuz silkti. Sanki ona birbirlerine itiraf etme fırsatı tanımış gibiydi.

Ancak o, itirafların denk olmadığını bilmiyordu. Babasının yaptıkları herkesçe biliniyordu. Leo'nun annesinin yaptığıysa yalnızca üç kişi biliyordu.

Foxy bir süre sanki bekliyormuş gibi ona baktı.

Sonra "Hiç" dedi. "Hiçbir nedeni yok."

Leo onun kendisini seyrettiğini fark etti. Ellerini kemerli yağmurluğunun ceplerine sokmuştu. Rüzgâr yanaklarını pembeleştirmişti. Kızıl sarı bukleleri başını hale gibi çevreliyordu. Sanki Foxy onun içine bakıyor, her şeyi ama her şeyi görüyordu.

Birdenbire, "Saçlarımdan nefret ediyorum" dedi.

"Hale gibi" dedi Foxy.

Ve Leo gülümsedi.

Foxy her Noel'de geldi. Glen'e uğruyor ve yürüyüşe çıkıyorlardı. Evde olduğu hafta her gün buluşuyorlardı.

Nessa Ryan bunu hiç hoş karşılamıyordu. "Babasının hapse girdiğini biliyorsun" dedi Leo'ya.

"Biliyorum." Leo iç çekti. Hepsini Bidy'den tekrar tekrar

dinlemişti.

"O halde onunla yürüyüşe çıkmaya şaşıyorum."

"Şaştığını biliyorum." Leo aynı sözleri babasından da duymuştu. Ancak o seferinde karşılık vermişti. "Herkes bizi de bilseydi baba, pek çok kişi bizimle de yürüyüşe gitmek istemezdi." Baba

261

282

sı sanki tokat yemiş gibi bakmıştı ona. Leo hemen pişman olmuş tu. "özür dilerim. Öyle demek istemedim... Yalnızca, sanırım Foxy eve geldiğinde kendini yalnız hissediyor. Onu buraya davet etmiyorum. On yedimdeyim baba Yakında on sekiz olacağım. İn sanları neden rahat bırakamıyoruz? Hem de biz?"

Babasının gözleri dolmuştu. Boğuk bir sesle, "Kiminle istersen onunla yürüyüşe çık ormanda" dedi.

O Noel'de Foxy işlerinin çok iyi olacağım söylemişti, iki orta ğı vardı. Kendi sözleşmelerini yapıyorlardı. Adam tutup kendi ekiplerini kuracaklardı. Artık dolandırıcılarla ve bütün kân cebi ne atan adamlarla çalışmak zorunda kalmayacaklardı. " Yakında zengin bir adam olarak dönecek kadar parayı biriktir miş olacağım" dedi. "Sonra büyük bir otomobille sizin yoldan geleceğim, paltomu ve eldivenlerimi Biddy'ye uzatacağım, sonra da seni babandan isteyeceğim. Annen de şeri ikram edip

senin gelin ligini düşünmeye başlayacak."

Leo ona, "Ben evlenmeyeceğim" dedi.

"Bir meslek sahibi olma konusundaki tavsiyeme uymadığın kesin."

"Glen'den ayrılamam."

"Neden, söyler misin?" Foxy'nin gözleri hâlâ sanki onun içme bakıyormuş, her şeyi görüyormuş gibiydi.

"Bir gün söylerim" diye söz verdi Leo. Söyleyeceğini de biliyordu

En azından bu yıl elinde Foxy'nin adresi vardı. Ona mektup yazdı, o da kısa bir not gönderdi.

"Neden daktilo öğrenmiyorsun Leo? El yazın benimkinden de berbat. Zengin olduğumuzda ikimizin de mektup yazamaması ka bul edilemez."

Leo güldü.

Foxy Dunne'dan bir tür teklif aldığım Nessa Ryan'a söylemedi

Anne babasına da söylemedi.

Annesi bir sonbahar gecesi öldü. Üşütmekten olduğunu söyle diler. Soluduğu rutubetli hava ciğerlerindeki yarayı azdırmıştı Bünyesi her zaman hassas olan bir kadın için hiç umut yoktu.

Onu üzerinde geceliğiyle kayalık bahçede yatarken buldular.

Kilise kalabalıktı. Binbaşı Murphy insanları törenden sonra

bi raz içki ve birkaç sandviç için Ryan'ların oteline davet etti.

Bu çok

262

alışılmadık bir durumdu ve Shancarrig'de daha önce hiç görülmemişti. Ancak binbaşı Glen'in şimdilik o ve Leo için pek hüzünlü olduğunu söyledi. İnsanların anlayış göstereceğinden emindi.

Sonra Leo her gün otobüsle şehre gitmeye ve Nessa'nın da gittiği sekreterlik okulunda daktilo öğrenmeye başladı.

"Neden benimle beraber gelmedin?" diye homurdandı Nessa.

"Zamanı değildi."

Foxy Dunne'dan annesinin ölümüyle ilgili hiçbir haber gelmemişti.

Leo da ona yazıp haber vermedi. Herhalde o korkunç ailesinden birileriyle görüşüyor olmalıydı. Glen'deki Bayan Murphy'nin geceliğiyle ölü bulunduğunu, herhalde aklını yitirmiş olduğunu söylemiş olmalıydılar. Başka herkes biliyordu.

Foxy Noel'de geldiğinde haberi olmadığı ortaya çıktı.

Anlayışlı ve üzgündü.

Leo onu içeri buyur etti. Yemek odasına değil de, salona.

Birlikte şömineyi yaktılar.

Yaşlı köpekler odanın açılmasından memnun, yatıyorlardı.

Biddy artık şikâyet bile etmiyordu. Bu evde neler yaşanmıştı.

Bugünlerde Foxy Dunne'ın binbaşının salonuna davet edilmesi

önemsiz bir olay gibiydi.

Foxy Leo'ya planlarından söz etti. İngiltere'de proje

geliştirme konusunda çok şey görmüştü. Glen örneğin. Arazinin

büyük bölümünü satabilir, belki yedi sekiz ev yapabilir, yine de

kendi evlerini elde tutabilirlerdi.

"Babanın hoşuna gider sanırım" dedi.

Dışarıda Binbaşı Murphy'nin kararan havada yalnız başına

kapıya doğru geldiğini görebiliyorlardı.

"Araziyi asla satamayız" dedi Leo.

"Bu bir gün bana anlatacağını söylediğin şeyin bir parçası

mı?"

"Evet."

"Şimdi anlatmaya hazır mısın?"

"Hayır. Henüz değil Foxy."

"Annenin ölümü işleri değiştirmiyor mu ?" Yine o her şeyi

bildiği duygusu.

"Hayır. Babam hâlâ burada oturuyor. Hiçbir şeye...

karışamayız."

Kocaman dozerleri, kepçeleri düşündü. Kayalık bahçe

kalkacak, bir gün İrlanda'nın büyük bölümünde olduğu gibi

Glen de yıkılıp, başka ülkelerde çok çalıştıktan sonra kendi

ülkelerine geri

dönen İrlandalıları evler yapmak için ortadan kaldırılacaktı

Foxy gibileri miraslarını geri alacaklardı.

Uzun süre çiçeklerin altında yatan Danny McDonagh'ın

bede ni rahatsız edilecekti. Sorular sorulacaktı.

"Yirmi birimizi geçtik. İstedüğimizi yapabiliriz" dedi Foxy.

"Ben hep istediğimi yaptım. Hiç de yaran olmadı."

"Ben de" dedi Foxy heyecanla. "Bana çok yaran oldu.

Çocuk luğumuzdan beri senden başka kimseyi istemedim. Sen

neyi isti yordun?"

"Güvende olmayı istiyordum" dedi Leo.

Foxy ona bunu sağlayacağına söz verdi. O gece biraz

konuştular. Ertesi gün Barna Ormanı'nda devam ettiler. Foxy

onu Glen in kapısında bıraktı ve kapıcı evini görmemek için

başım çevirdiği ni gördü.

"Orada bir şey oldu" dedi.

"Bazı şeylerin içine doğduğunu biliyordum hep."

"Anlat bana Leo. Bizim birbirimizden saklayacak bir

şeyimiz yok."

Glen'in penceresinden babasının salondaki şöminenin

başında oturduğunu görebiliyorlardı. Dün onları orada görünce

o da ora da oturmayı düşünmüş olmalıydı. Leo Foxy'ye

hikâyeyi anlattı.

"Anahtarı alalım" dedi Foxy.

Leo mutfaktan geçip holdeki raftan anahtarı aldı. Birlikte

ellerinde mumlar, kapıcı evine doğru yürüdüler. Orası olan

bitenden haberi olmayan, suçsuz bir yerdı.

Foxy Leo'nun yüzünü kaldırıp gözlerinin içine baktı.

"Saçların yine bir hale gibi. Beni çıldırtmak için yapıyorsun"

dedi.

"Sorunları, ne büyük sorunlar çıkacağım göremiyor musun

?"

"Ben kayalık bahçeye dökülecek bir kamyon çimentonun

halledemeyeceği bir sorun göremiyorum" dedi Foxy Dunne.

Taştan bir ev ve bir ulu ağaç

265

Okulu kapatma kararı 1969'da duyuruldu; İrlanda'nın dört bir

yanındaki devlet okulları yerlerini kentlerdeki okullara

bırakıyorlardı. Yine de, 1970 yazında binanın satılık ilanının

verilmesi herkesi sarstı.

SATILIK Geleneksel kağır okul binası. Yapım yılı 1899. Üç

büyük sınıf, tuvaletler ve bir toplantı salonundan oluşmaktadır.

Yanındaki lojmanda iki yatak odası, bir oturma odası ve kuzineli

mutfak vardır.

Özel anlaşmayla olmazsa, 24 haziranda açık artırmayla satılacaktır.

Emlakçiler O'Neill ve Blake.

Nessa ile Niall Hayes ilanı kahvaltıda okudular.

Otele bakan oturma odalarından erkenden tura çıkan turist

otobüslerini görebiliyorlardı. Nessa yolun karşısındaki aile

işletmesinde çalışma saatlerini kendisi ayarlıyordu. Kız

kardeşlerinin ikisi de otelle ilgilenmemişlerdi.

Annesi "Parayı görünce ilgilenirler" diye homurdanmıştı.

"Düşün, okul satılık. Böyle bir şeyin olabileceğini hiç dşnemezdik." Niall otuz yaşına gelmişti. Artık kimse ona genç

Bay Hayes demiyordu. Aslında babası bugünlerde her bakımdan geriye çekmişti kendini.

"Mümkün olmayan nedir?" Danny Hayes dört yaşındaydı ve çok meraklıydı. Uzun sözcükleri seviyor, dikkatle telaffuz ediyordu.

"Senin de bizim okulumuza gitmeyecek olman." Nessa oğlanın çenesine bulaşan yumurtaları hemencecik sildi.

"Kocaman, sarı bir otobüse binip okula gideceksin. Bizim gibi yürüyerek köprüyü gemeyeceksin.

266

"Bugün gidebilir miyim?" dedi Danny

"Noel'den sonra." Nessa söz verdi.

"Biraz küçük değil mi?" Niall endişeli görünüyordu.

"Eğer senin annene kalsa, yirmine gelene kadar yolun yukarı sındaki Shancarrig okuluna bile göndermezdi." Nessa'nın sesi ne seli, ama biraz da kırıındı.

Sıra evlere taşınmak sandığı kadar basit olmamıştı.

Kayınpede ri dizginleri isteyerek oğlunun eline verse de, Ethel Hayes aile üzerindeki baskıcı saltanatından kolay kolay

vazgeçmemişti.

Nessa'ya, zatürreeye, romatizmaya, şımarık çocuklarla ilgili uyarılara, sinir krizlerine göğüs germişti. Bayan Hayes Danny ile Brenda'nın bunların acısını ileride çekeceklerini, çocuklara çok az terbiye verip fazla başıboş bıraktıklarını ve hiç balıkyağı içir mediklerini söyleyip duruyordu.

Nessa, "Alsak mı?" diye sordu birdenbire.

"Neden ?" Niall çok şaşırmıştı.

"Oturmak için. Çocuklar için çok güzel bir yer... ağaçlar ve da ha birçok şey. Harika olurdu."

"Bilemiyorum." Niall dudaklarını ısırđı. Yeni, hiç beklenmedik bir düşünceye genelde böyle tepki gösterirdi.

Nessa onu iyi tanıyordu.

"Şimdi düşünmeyelim. Müzayedeye bir hafta var" dedi.

Danny'nin yumurtası ile ekmeğini küçük lokmalara böldü ve bir ona verip arada bir de kendi ağzına atarak çocuğa maharetle yedirdi. Brenda'yı pusetine oturttu. Niall hâlâ oturmuş, bomba gi bi ortaya atılan fikri düşünüyordu.

Nessa neşeyle, "Bir fikir yalnızca" dedi. "Ama Declan Blake'le görüşürsen, ona kaçsa satmayı düşündüklerini soruver."

Niall pencereden, Nessa'nın ailesinin oteline gittiğini gördü.

Ka pıdaki görevli puseti aldı. Danny arka bahçeye, Nessa'nın otele gelen çocukları eğlendirmek için yaptırdığı kum havuzuna ve salın caklara koştu. Ryan'ların oteli için iyi bir tanıtım

hamlesi olmuştı

Jim ile Nora Kelly ilanı Gahvay'de okudular. Maria ve Hugh'la kalıyorlardı. Duyuru yapıldığında uzakta olmayı istemişlerdi ve şans eseri kendilerine çok ihtiyaç duyulan bir zamana denk gel misti. Maria ilk bebeğini bekliyordu. Anne babasının yanında ol malarım istemişti.

"Bir devrin sonu" dedi Maria. "İrlanda'nın her tarafında böyle diyen insanlar vardır herhalde."

267

"Yalnızca İrlanda'da değil, bizimkiler dünyanın dört bir yanına dağılmadılar mı?"

Elli yaşındaydı ve kentteki okulda iş bulmuştu. Eskisi gibi değildi tabî, artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Ancak çocukların çoğunu tanıyor ve herkes de ona saygı gösteriyordu. Küçük bir köyde bile olsa kendi okulunu yönetmiş bir adam önemli birisiydi.

Nora erken emekli olmuştu. Sık sık trenle Atlas Okyanusu kıyısındaki Maria'yı ziyarete gidiyordu. Hamile kız ile annesi yerindeki kadın birlikte kumsalda yürüyorlardı. Birbirlerine anlatacak çok şeyleri vardı. Jim eşinin okulun kapanmasına bu kadar kolay dayanmasına memnundu. Gidip şehirde öğretmenlik yapmak ona belki ağır gelebilecek olan bir değişiklikti.

Maria karnını okşadı. "Kızımın orayı okul olarak bilmeyecek

olması çok garip" dedi.

"Ya da oğlunun. Unutma, bir oğlun da olabilir." Jim Kelly bebeğin kız mı, oğlan mı olduğuna kimsenin aldırmadığını biliyordu.

Maria'nın bir dizi zirzop erkeğe kapılıp hüsrana uğradıktan sonra sadık Hugh'u bulmasına çok memnun olmuşlardı. Hugh sanki Maria'nın Shancarrig'deki köklerine ne kadar ihtiyacı olduğunu biliyor, her bahaneyle onu oraya getiriyordu.

"Yine de, bebek doğduğunda onu arabasıyla okula götürüp işte anneannen ile deden eskiden burada okumuşlardı, her çocuk bir süre burada yaşadı" diye anlatacağım. Maria üzgün görünüyordu. Hafifçe silkinip, "Hadi ama. Aptalca duygusallık ediyorum" dedi. "Hem zaten o yokuşu inip çıkacağınıza her yere yakın, güzel bir evde oturmanız çok daha iyi değil mi?" Kelly'ler aşağı mahalledeki, epeyce değiştirilip yenilenmiş küçük evlerden birine yerleşmişlerdi. Grane Nehri boyunca uzanan, bir zamanlar Brennan'lar ile Dunne'ların oturduğu evler şimdi genç Declan Blake'in dediği gibi, çok revaçta yerler olmuştu.

Nora Kelly, "Keşke orada çocuklar olsa" dedi. "Sanırım çocuğu olan birilerinin orayı almaya gücü yetmez, ama bir şekilde, orası çocuk ister. Yoksa şimdi de ben mi duygusal konuşuyorum?"

Jim insanları aklından geçiriyordu. "Bu bir yerlinin aklından

bile geçmez."

"Belki Hugh zengin olunca orayı biz alırız... Küçük Nora da benim gibi kızıl kayın ağacının dibinde oynar."

Boğazı düğümlendi. Maria'nın çocuğuna Nora Kelly'nin adını vereceği daha önce hiç konuşulmamıştı.

"Belki annenin adım verirsin diye düşünmüştüm." Nora bunu hatırlatması gerektiğini düşündü.

268

"Göbek adı Helen olur!" dedi Maria.

Konu orada kapandı.

Chris Barton ilam yüksek sesle kayınvalidesine okudu.

Eddie'nin annesine hep Una diyordu. Yaşlı kadını abla olarak düşünmesi aralarında bambaşka bir bağ oluşturuyordu.

Chris, "Ne dersin Una, bu bir şans mı bizim için?" diye sordu "İnsanların karşısına çıkan o büyük fırsat bu mu? Hazır bir sanal merkezi... Foxy'ye de birkaç ek inşaat daha yaptırıp stüdyo olarak kiraya veririz... Doğru mu düşünüyorum, yoksa delilik mi bu?"

"Girişken olan sensin. Sen olmasan ben hâlâ insanların eteklerini bastırıp kıslık giysilerini bollaştırıyor olurdum." Bayan Barton artık her gece Tanrı'ya Chris'i Shancarrig'e gönderdiği için şükretmek üzere fazladan on dua okuduğunu söyledi.

"Bilmiyorum. Gerçekten bilemiyorum. Eddie'ye soracağım

Onun önsezileri güçlüdür. Daha yürümeyi öğrenmeden

koşmaya çalışıyor da olabiliriz, hayatımız boyunca hayıflanabiliriz de. Ben bu işlerde onun sezgilerine güvenirim." Doğruydı. Bayan Barton gelininin gerçekten Eddie'nin içg dlerine ve zevkine güvendiğini fark etti. Oteldeki Bayan Ryan gi bi, hatta Niall Hayes'e güya güven kazandırmaya çalışan genç Nessa'nın aksine, o yalnızca fikir danışıyormuş gibi yapmıyordu. Chris Eddie'nin ailenin beyni olduğuna gerçekten inanıyordu Una Barton gurur duyuyordu.

Yıllar önce çeyrek yüzyıl önce kendisini terk eden kocasını gittikçe daha az düşünmeye başladı. Ancak bazen Ted Barton oğlunun ne kadar başardı olduğunu bilebilse, onsuz ne kadar rahat yaşadıkları görebilse diye düşünüyordu.

Eddie ikizleri ellerinden tutarak geldi. Eşinin ve annesinin ay m anda masanın üzerinde devrilebilecek her şeyi korumak için uzanmalarına güldü.

"Onları sana bırakabilir miyiz Una? Ben Barna Ormanı'nda Eddie'yle konuşmak istiyorum."

"Son seferinde bana evlenme teklif etmiştin. Umarım bu da gi diyor olduğun anlamına gelmez." Kendinden emin bir şekilde gl d. Bunun mümkün olacağını sanmıyordu.

Çocukları mama sandalyelerine oturtup ilgilenmesi için baba annelerine bıraktılar. Chris ile Eddie her zamanki gibi omuz omu za birbirlerinin cümlelerini tamamlayarak, birbirlerine ve dünya ya karşı rahat, yürüyüşe ktılar. Shancarrig'de kimse

artık ne Chris'in İskoç aksanını fark ediyor ne de topal bacağını

ya da ka

269

lın tabanlı ayakkabısını görüyordu. On sekizon dokuz

yaşından beri oradaydı. Oranın bir parçası olmuştu artık.

Ormanda oturdular ve Chris Eddie'ye sanat merkezi işini

sordu. Doğru zaman mıydı? Yoksa çılgınlık mıydı? Bir cevap

almak için ona baktı ve Eddie'nin yüzünün aydınlandığını

gördü. "Ben olsam asla akıl edemezdim" dedi... Ona göre o bina

hep okul olarak, iyi günde ve kötü günde gittiği, oyunlar

oynayıp ders çalıştığı yer olarak kalacaktı. Tabii cevap buydu.

Chris, "Orada mı otururuz, yoksa yalnızca orada çalışır mıyız

?" diye merak etti.

"Çocuklar için harika olurdu."

"Pembe evi satabiliriz." Chris geldiği günden beri oraya

böyle diyordu.

"Ama ya annem?"

"Bize bırakacağını söyledi."

"O nereye gider? Bizimle beraber olmaya öyle alıştı ki..."

Bayan Barton pembe evde kendi tarafında kalıyordu. Onların

yanındaydı, tepelerinde değildi.

"Bizimle gelir, seni şaşkın. Epeyce inşaat yapacağız, o da

istediği yeri seçer. Hayatı boyunca tırmandığı yokuştan pek

farkı yok zaten."

Eddie'nin gözleri pırıl pırıldı. "insanları davet ederiz...

seramikçi çifti ya da dokumacıları..."

"Küçük bir dükkânımız olur, herkesin yaptıklarını satarız.

Yalnızca kendimizin değil, herkesin."

"Başlangıçta Nessa oteldekileri gönderir, Leo'nun da çok tanıdığı vardır."

"Yapar mıyız?"

Tıpkı yıllarca önce, bu ormanda evlenip sonsuza dek mutlu yaşamayı düşündükleri o günkü gibi kucaklaştılar.

Richard ilanı gördü.

Orayı alanın bahçedeki ağacı kesip kesmeyeceğini düşündü.

Üstündeki yazılara ne anlam vereceklerdi? Bîr hikâyesi olan tek yazının onunki olmadığından emindi.

Ofiste bütün gün okulu düşündü.

Eve dönüş yolu yorucuydu, trafik çok yoğundu. Terlemişti.

Vera'nın bu akşam için hiçbir şey ayarlamamış olmasını umdu.

Asıl yapmak istediği... durdu. Asıl ne yapmak istediğini

bilmiyordu. Kendi kendine böyle bir düşünceye izin vermeyeli

öyle uzun za man geçmişti ki

270

Asıl yapmak istemediği şeyin kulübe gitmek olduğunu

biliyor du. Vera belki küçük bir toplantı ayarlamıştı, barda biraz

içki içip yemeğe gideceklerdi. Eve gittiğinde öğrenirdi. Eğer

kuaföre gitmişse, böyle plan yapmış demektir.

Otomobilini garaja, Vera'nınkinin yanına park etti.

Bahçıvan Jimmy çimleri biçiyordu. Elini alnına götürerek,

"İyi akşamlar Bay Hayes" dedi.

"Harika görünüyor Jimmy, çok güzel iş yapmışsın." Richard

se sinin kendiliğinden çıktığım biliyordu; ne adamın yaptığını

gör müştü ne de neler yapılması gerektiğini biliyordu. Dublin'de

bu bahçede tam gün çalışacak bir bahçıvanın biraz fazla

olduğunu düşünüyordu.

Yine de, karar Vera'nındı. Ne de olsa evi alan da, değerli

şeyler le dolduran da oydu. Büyük ölçüde kendisinin olan

parayı harca ma konusundaki günlük kararları de Vera

veriyordu.

Limonlukta oturuyordu. Richard üzülerək kuaföre gitmiş

oldu ğunu fark etti.

"Harika görünüyorsun" dedi.

"Teşekkür ederim sevgilim. Kulüpte birileriyle görüşürüz de

dim... bütün gece oturup bakışmaktansa, değil mi?" Gülümsedi

Limon şansı elbisesi, topuz yaptığı san saçları ve güneş

yanığı teniyle çok çekici görünüyordu.

Richard gibi o da hiç kırkma merdiven dayamış gibi

görünmü yordu. Ama Richard'ın aksine, hiçbir zaman boş

durmuyordu Günlerini ahbablarıyla, kendi düzenlediği ve

katıldığı partilerle, golf kulübündeki benzer yapıda insanlarla

dolduruyordu.

Vera ocukluz olmayı Richard'ı rahatsız eden bir umursamazlıkla kabullenmişti. Aralarında ya da başkalarının önünde konu açılırsa hep aynı şeyi söylüyordu. Eğer olursa olur, olmazsa olmaz diyordu. Sanki biri suçluymuş gibi, hatanın kimde olduğunu anlamak için o kadar test yaptırmanın anlamı yoktu.

Richard geçmişte, Olive'le yaşadığı dramdan çok iyi bildiğı gi bi, kendi tarafında bir eksiklik yoktu; Vera'nın muayeneye gitme sini istiyordu. Ama o reddediyordu.

Gazeteyi açmıştı.

"Bak! Harika bir yer satılıyor. Onca yıl kaldığın Shancarrig'de "

"Biliyorum. Gördüm."

"Almalı mıyız sence ? Her şeye elverişli olan bir yer. Güzel bir hafta sonu evi olur. İnsanları yatıya davet ederiz. Eğlenceli olabi lir, biliyor musun?"

"Olmaz."

271

"Ne demek, olmaz?"

"OLMAZ diyorum Vera" dedi.

Vera'nın yüzü kızardı. "Bana neden kızdığım anlamıyorum, yalnızca senin hoşuna gider diye düşünmüştüm. Ben hep senin hoşuna gideceğini sandığım şeyleri yapıyorum. Seni memnun etmek imkânsız olmaya başladı."

Richard ona doğru uzandı, ama Vera kalkıp uzaklaştı.

"Cidden Richard. Kimse seni memnun edemiyor. Şu dünyada seni elinde tutabilecek tek bir kadın bile yok. Belki de hiç evlenmemeliydin, hayatın boyu gözde bir bekâr olarak kalmalıydın." Richard onun çok incindiğini görebiliyordu.

"Lütfen, lütfen beni affet. Çok kötü bir gün geçirdim.

Yorgunum, hepsi bu. Domuzun biriyim ben."

Vera yumuşuyordu. "Bir banyo yap, bir içki iç ve çıkalım.

Kendini çok daha iyi hissedeceksin."

"Evet. Evet tabiî. Terslendiğim için özür dilerim." Sesi ifadesizdi, bunun farkındaydı.

"Bu küçük yeri hafta sonu evi olarak almamız gerektiğini düşünmüyor musun sahiden ?"

"Hayır Vera, hayır, ben orada mutlu değildim. Geri gitmek de beni memnun etmez."

Vera, "Peki. Bu konuyu bir daha açmayacağız" dedi.

Richard onun başka yerlere bakacağım, hafta sonu insanları davet edebilecekleri bir yer arayacağım biliyordu. Hayatlarını daha da çok yarı yabancılarla dolduracaktı. Hatta belki Gloria'nın yerleştiği kasabayı bile seçebilirdi. Darcy'lerin de kendisinden az sonra Shancarrig'i terk ettiklerini biliyordu.

Leo Glen'in mutfağında oturmuş, Moore'un saçlarını taramaya çalışıyordu. Oğlan saçlarının kıvrıcıklığını annesinden, rengini babasından almıştı. Altı yaşındaydı ve Shancarrig okulundaki son müsamerede Yanan Çalı'yı

oynaması istenmişti. Anlaşılan kendi tercihiydi bu.

Foxy bayılmıştı. Leo o kadar emin değildi.

Moore Dunne insanın inanamayacağı kadar zor bir çocuk

olmaya başlamıştı. Bu isimde Foxy ısrar etmişti.

İngiltere'deyken bir soyadının bir başkasına eklenerek

kullanılmasının pek moda olduğunu keşfetmişti. Leo'nun annesi

Miriam Moore'du ve burası da eskiden Moore'ların eviydi.

Moore'un küçük kardeşi Frances daha yumuşak başlıydı.

Foxy hınzırca, "Onu da hareketlendiririz" diyordu.

272

Refah dolu 1960'larda İngiltere'den biriktirdikleri paralar ve

vurgun yapma niyetiyle dönen pek çok inşaatçının aksine, Foxy

Dunne mimarları karşısına almak yerine dost olma yoluna

gitmişti.

Glen'in arazisinde yaptığı sekiz küçük evin başka

kasabalardaki benzer sitelerden farkı, bir stilleri ve özellikleri

olmasıydı. Hem yeni evlere mahremiyet sağlamak, hem de

Glen'in ağaçlıklı yolunu uzatmak için kocaman bir dizi genç

fidan da dikilmişti.

Binbaşı Murphy torunlarım görmüştü, ancak artık

mezarlıkta, eşinin yanında yatıyordu.

Leo Glen'in büyük salonundan Foxy'nin kurduğu, gittikçe

büyüyen inşaat imparatorluğunu yönetiyordu. Kasabadaki, bir

zamanlar babasının kapılarından girmesini yasaklamış olan

bütün kuzenleri de artık onun yanında çalışıyordu. Brian ile

Liam her sözünü emir sayıyor, amcası da ona büyük saygı gösteriyordu.

Foxy'nin babası oğlunu tümüyle görmezden gelmesinin sonuçlarını görecektik kadar çok yaşamadı, İhtiyar Dinny birkaç yıl önce bir huzurevinde ölmüştü. Foxy'nin kendi kardeşleri de asla belirli bir süre bir işte kalamayan, hatta bazıları hapse girip çıkmış adamlar olmalarına rağmen, artık paraya bağlanmışlardı.

Shancarrig'den uzak durdukları sürece kendilerine ufak bir harçlık ödeniyordu.

Turistik bir yer haline getirilmek için Ryanların otelindeki değişiklikleri de Foxy Dunne yapmıştı. Grane Nehri boyundaki sıra evleri elden geçirip yenileyen de oydu. Tek duygusallığı ya da intika mı, kendi büyüdüğü ev yıkılırken bizzat orada bulunması olmuştu

Peder Gunn'ın gururu olan kilise salonu da Foxy tarafından, öyle ucuza yapılmıştı ki, ondan kasabaya bir armağan olduğu da söylenebilirdi.

Foxy hesaplarını düzgün tutuyordu. Leo'nun defterleri düzenli olarak denetleniyordu. Alıp sattığı gayrimenkullerin sözleşmelerini arkadaşı Niall Hayes yapıyordu. Maura her gün gelip ev işlerine yardımcı oluyor ve çocuklara bakıyordu. Her zaman olduğu gibi, oğlu Michael'ı da yanında getiriyordu.

Michael serpilip büyü yordu, ama hâlâ küçük bir çocuğun

aklına ve sevgi dolu yüre ğine sahipti.

Moore Dunne ona karşı ayrı bir sevgi duyuyordu. "Diğer bü yüklerden çok daha ilginç biri o" diyordu.

Leo bunu Maura'ya da söylemesini sağladı.

Maura, "Ben de hep öyle düşünmüşümdür" dedi.

Leo ile Maura her sabah işlere başlamadan önce birlikte bu

273

fincan çay içiyorlardı. Sonra Leo Foxy'nin işlerine bakıyor,

Maura da Glen'i cilalayıp parlatmaya koyuluyordu. Eski

okullarının satış ilanım birlikte okudular.

Maura, "Yine bir okul yapmak dışında kim alır ki orayı?"

diye sordu.

"Korkarım Foxy atmak ister" dedi Leo. Henüz bir şey

söylememişti ama, bunu düşündüğünü biliyordu. Sanki her

şeyin eskiden nasıl olduğunu zihninden söküp atamamış gibiydi.

Bütün kasabaya sahip olmadan durulmayacaktı.

Kapının önünde otomobilinin sesini duydular. Oğluna, "Lord

Dunne hazretleri bugün nasıllar?" diye sordu. 'Moore kararsız

bir halde, "iyiyim" dedi.

"Yalnızca iyisin demek Harika olmalısın" dedi Foxy.

"Öyle ama, sanırım Flossie'nin içinde başka bir kedi

büyüyor." Moore pek sevinmişti.

"Çok güzel" dedi Foxy. "Bir yavru kedi olur, hatta belki de

beş yavru kedi."

"Ama oradan nasıl çıkacaklar?" Moore şaşırmişti. Maura kıkırdadı.

Foxy çalışma odasına giderken, "Bu annenin konusu" dedi.

"Benim planlama ruhsatları gibi başka işlerle ilgilenmem gerekiyor oğlum."

Leo, "Okul için mi?" diye sordu.

"Tam üstüne bastın."

Leo ona baktı. Ufak tefek ve hareketli, her zamanki gibi atılgan, artık özel dikim elbiseler giyse de hâlâ çocukluk günlerinin sevimli Foxy'siydi. Peşinden bir zamanlar misafir odası olan odaya girdi. Eskiden orada babası bir aşağı bir yukarı dolanır, annesi dalgın dalgın oturur, Lance ile Jessie umursamaz halleriyle şöminenin önünde yatarlardı.

"İhtiyacımız var mı Foxy?" diye sordu.

"İhtiyaç nedir ki?" Foxy kollarını Leo'nun omuzlarına dolayıp gözlerinin içine baktı.

"Sahip olduklarımız yeterli değil mi?"

"Sevgilim, orası bir altın madeni. Bizim için biçilmiş kaftan.

Tam istenen türden evler, klas bir yer, tıpkı zengin Dublinlilerin yazlık olarak ya da hafta sonları gelmek isteyecekleri yerler gibi.

Güzelce yapar, sonra Chris ile Eddie'ye teslim ederiz. Taş döşemeler... Bilirsin işte." Çok hevesli görünüyordu.

Bayılacaktı bu işe.

Belki de haklıydı, onlara çok uygundu gerçekten. Neden

Foxy'nin her şeyi sırf gösteriş için; isimsiz, görünmez ve umursa maz bazı insanlara gösteriş olsun diye yaptığını düşünüyordu ?

Maddy Ross Tanrı'nın işine akıl ermemesinin ne harika bir şey olduğunu düşündü. Okulu nasıl tam da Maddy için en uygun zamanda kapatmıştı.

Artık bütün zamanını aileyle geçirebilirdi. O harika Umut Ailesi'yle. Madeleine Ross üç yıldır Umut Ailesi'nin üyesiydi. Hem kolay olmamıştı.

Öncelikle, kendilerine bağışlanan şato ve tapularla ilgili anlaşmazlık hakkında gazetelerde olumsuz yazılar çıkmıştı.

Amaç hiçbir şekilde kandırmak ya da dolandırmak değildi, ama gazetelerin yazdıklarına bakılırsa insan Umut Ailesi'nin bir tür uluslararası dolandırıcı şebekesi olduğunu sanabilirdi.

Peder Gunn da tavır takınmıştı. Maddy Peder Gunn'dan, Peder Barry'yle arkadaşlığına müdahale edip yargıladığı günlerden beri pek hoşlanmamıştı zaten. Peder Gunn Tanrı'nın yarattığı dünyada sevginin yeri konusunda daha anlayışlı ya da açık ve liberal olsaydı, pek çok olay bambaşka bir şekilde gelişebilirdi.

Yine de, köprülerin altından çok sular akmıştı. Asıl sorun Peder Gunn'ın bugünkü tavrıydı.

Umut Ailesi'nin dünyada Tanrı adına çalışmanın harika bir

yolu değil, tehlikeli bir tarikat olduğunu, Maddy gibilerinin beyinlerini yıkadığım, Tanrı'nın insanların sevgi ve bağlılıklarım Kilise'nin geleneksel kanalları aracılığıyla göstermelerini istediğini söylemişti.

Tam da ondan beklenecek sözlerdi. İnsanlar Efendimiz dinsel yorumcularla Ferisileri kovmaya tapmağa gittiğinde ona da böyle demişlerdi. Ona doğru yolun bu olmadığım söylemişlerdi. Yanılmışlardı, tıpkı Peder Gunn'ın yanıldığı gibi. Ama önemi yoktu. Peder Gunn onun hayatına hükmedemezdi.

Yıl 1970'ti ve zavallı Peder Barry'nin fikri sorulmadan hazırlıksız bir şekilde apar topar bir yere misyonerliğe gönderildiği o eski kötü günler geride kalmıştı artık.

Hem Peder Gunn'ın annesinin ona bıraktığı sigorta poliçesinden de haberi yoktu. Vieja Piedra'lılar yol ortasında terk edilmeden önce onlara verecek olduğu paraydı bu.

Maddy Ross hâlâ kendi başına Barna Ormanı'nda yürüyüşe çıkıyor ve Umut Ailesi'ne vereceği parayı düşünüp kendi kendisini kutluyordu.

Onlar merkezleri yapmak üzere bir yer almayı istiyorlardı.

Maddy uzun süre buraya yakın bir yer olup olamayacağım dü

275

şünmüştü. Annesinin evinde ve çok sevdiği, çok anılarının olduğu ormanın yakınında yaşamak istiyordu. Şimdi, en sonunda aradığı yeri bulmuştu. Okul binası satılığa çıkarılmıştı.

Maura o akşam küçük evlerinde, Glen'in kapıcı evinde

Michael'a okulun resmini gösterdi.

"Bunun nerede olduğunu biliyor musun Michael?" diye sordu.

Oğlan resmi iki eliyle tuttu. "Benim okulum" dedi.

Annesi, "Doğru Michael. Senin okulun" dedi ve başını okşadı.

Michael hiçbir zaman okulda derse girmemişti, ama zaman zaman bahçede çocuklarla oynamaya gidiyordu. Maura da boğazı düğümlenerek duruyor, onun tıpkı bir zamanlar kendisinin ve uzaklara giden teyzeleri ile dayılarının yaptığı gibi eğilip kayın yapraklarını toplamasını seyrediyordu.

"Bu akşam oraya yürüyüp bir daha görebiliriz Michael. İster misin ?"

"Çayı erken mi içeriz ?" Hevesle annesine baktı.

"Çayı erken içeriz" dedi annesi.

Kırılmaz bakalitten kendi tabağını ve kupasını aldı. Michael bazen elindekileri yere düşürüyordu. Annesinin porselenlerine hiç dokunmuyordu. Bir kısmı duvarda asılı küçük bir dolaptaydı, diğerleri kâğıda sarılı bir şekilde duruyordu.

Maura O'Sullivan civardaki müzayedelere gidiyor, hep ucuz porselenler alıyordu. Tam bir takımı yoktu, ama önemli de değildi, çünkü kimseleri yemeğe davet etmezdi. Hepsi kendisi içindi.

Pembe evin önünden geçerken Barton'lara el salladılar.

Michael, "Gidip ikizlerle oynayabilir miyim?" dedi.

"Senin eski okuluna gidip bakmayacak mıyız?" Köprüyü geçerken çocuklar Michael'a seslenip selam verdiler. Yıllardır böyleydi ve hep de böyle olacaktı. Maura ona bakmak için orada bulunduğu sürece. Ya Maura orada olmazsa?

Hafifçe ürperdi.

Okulda Dr. Jims ile oğlu Declan'ı gördü. Batan güneşin ışığında Satılık tabelası görülüyordu. Başka yerde olsa büyük dururdu; ama kızıl kayın ağacının altında minicik kalmıştı.

"İyi akşamlar doktor." Resmîydi.

"Merhaba Declan..." Michael bebekliğinden beri tanıdığı doktorun oğluna sarıldı.

"Zaman hızla ilerliyor" dedi Dr. Jims. "Tanrım, bugünleri göreceğimi asla düşünemezdim."

276

Declan gülerek "Bana da işimi çok görme baba" dedi.

Maura onların bugünlerde çok güzel geçindiklerini fark etti.

Declan'ın evlendiği o tatlı Ruth sayesinde olmalıydı. Bazılarına evlilik uğurlu geliyordu. Ancak o da bu dünyadaki en büyük sevgi ve mutluluğu evliliğiyle kazanmamış mıydı?

Michael ağacın üstündeki isimlere bakıyordu. "Benim ismim de var mı anne?" diye sordu.

"Yoksa bile olmalı" dedi Dr. Jims. "Sen de Shancarrig'deki tüm

Çocuklar gibi buraya gelmedin mi?"

Declan, "istersen kazıyayım" dedi.

"Ne yazacaksın ?"

"Bakalım. Benim adımın baş harflerinin yakınma yazarız, işte bak, DB 1961. O benim."

Michael, "Ama kalp çizmemişsin" diye yalandı.

Declan "O zamanlar kimseyi sevmiyordum ki" dedi. Sesi çok duygusaldı, ikisi büyük bir özenle Declan'ın  akısını alıp bir yer seçtiler.

Dr. Jims Maura'ya döndü: "Kendini iyi hissediyor musun ? Biraz solgunsun."

"Beni bilirsiniz. Evhamlıyımdır. Belki de hiçbir şey değil..."

"Bana uğramayalı çok oldu."

"Hayır doktor. Konu sağlığım değil, geleceğim."

"Ah, gelecekle ilgili yapacak hiçbir şey yok." Jims Blake ona gülümsedi.

"Bazen... bazen başıma bir şey gelse neler olur diye düşünüyorum... biliyorsunuz işte." Maura Michael'a baktı.

"Yavrum, sen daha otuzunda bile değilsin!"

"Otuzuma bastım. Geçen hafta."

"Maura, bütün söyleyebileceğim şu ki, irlanda'da her anne çocuğu için endişelenir. Güzel bir duygu ama bir o kadar da yıpratıcı. Hayat devam ediyor."

"Sıradan insanlar için, evet."

Michael sevinçle ılık atıp yanma koştu.

"Bak ne yazdı. Bak anne."

Declan Blake bir kalp çizmiş, bir tarafına da M O'S yazmıştı. Öteki tarafa Shancarrig'deki tüm arkadaşları yazacağım söyledi.

"Gördün mü?" dedi Dr. Jims.

Maddy Ross Umut Ailesi'nden Rahibe Judith'i okul binasını görmeye davet etti. Rahibe Judith buranın kusursuz olduğunu söyledi. Ne kadara mal olacağım sordu. Maddy beş bin sterlin do

277

layında olduğunu duymuştu. Annesinin sigorta poliçesinin buna yetip de artacağını söyledi. Tapu işlemlerini bir avukata hazırlatacaktı. Niall Hayes olmazdı. Ne de olsa, Niall Hayes onun öğrencisiydi, uygun düşmezdi.

Maria'nın bebeği Galway'de dünyaya geldi. Kızdı, ismi Nora olacaktı. Nora Kelly, Una Barton'a telefon edip güzel haberi verdi. Eski alışkanlıklar kolay kolay unutulmuyordu ve birbirlerine resmî şekilde hitap ediyorlardı.

"Bayan Kelly, çok sevindim. Bebeğe işlemeli bir elbise dikeceğim" dedi.

"Maria onu zafer turuna Shancarrig'e getirecek, ilk size uğrayacağız Bayan Barton." Kelly'ler okulu ve alıcı olup olmadığını sordular.

Bayan Barton duraksadı. Çocukların duyurmak isteyip istemediklerini bilmiyordu. Yine de, Bayan Kelly gibi bir

kadına yalan söyleyemezdi.

"Aramızda kalsın ama Eddie ile Chris bağışlarla filan parayı toplamaya çalışıyorlar. Orayı bir sanat merkezine dönüştürmeyi ümit ediyorlar." Sessizlik oldu. "Bunu duyduğunuza sevinmediniz mi?"

"Evet, evet. Yalnızca, orada çocukların olmasını diliyorduk."

"Olacak. İkizler ve ben hep birlikte orada oturacağız.

Dileğimiz bu Bayan Kelly, ama tabiî gerçekleşmeyebilir."

"Harika olur Bayan Barton. Sizin için bir dua okuyacağım.

Sizin torunlarınız ile benimkinin o ağacın altında oynadıklarını düşünmek çok güzel."

Dixon'lar kasabadan geçerken okulu gördüler. Çok beğendiler ve Niall Hayes'i arayıp bilgi istediler.

Fakat Niall onlara hiç de yardımcı olmadı.

Kısaca, Tabelada emlakçinin adı ve telefon numarası var" dedi.

"Ama siz buralı bir avukat olduğunuza göre herhalde bilirsiniz, yardımcı olursunuz diye düşünmüştük." Dixon'lar hafta sonu kullanacakları bir ev arayan Dublinli, varlıklı insanlardı; işlerin bir kolayının bulunmasına alışmışlardı.

Niall Hayes, "Çıkar çatışması olabilir" dedi.

Bay Dixon sordu: "Eğer siz almak istiyorsanız neden hâlâ tabela duruyor?"

"İyi günler" dedi Niall Hayes.

Bayan Dixon onun duyabileceği bir şekilde, "Bu taşralılar

korkunç" dedi.

278

Leo yatakta, "Biz hiçbir şey için kavga etmedik, değil mi Foxy

?" dedi.

"Ne demek istiyorsun ? Hayatımız uzun bir kavga zaten!"

"Okulu satın almak istemiyorum."

"Bana tek bir iyi neden göster."

"İhtiyacımız yok Foxy. Gerçekten yok. Boşuna iş çıkacak."

Foxy onun yüzünü okşadı, ama Leo kalkıp yatağın kenarına oturdu.

"Her şey çok zahmetli sevgilim, işin eğlencesi de burada.

Hayat hep böyle. Biliyorsun."

"Hayır. Bu kez farklı. Başkaları da orayı istiyor."

"Ne olmuş ? Biz alırız."

"Yalnızca yabancılar değil, yakınımızdaki insanlar. Chris ile

Eddie, Nessa ile Niall, Bayan Ross ve sanırım Maura da

umutlanıyor."

"Bayan Ross!" Foxy bir kahkaha attı ve yatakta yuvarlandı.

"Bayan Ross iyi saatte olsunlara karıştı. Ona bırakmamak iyilik olur."

"Ama ya diğerleri! Ben ciddiylim."

"Bak. Niall ile Nessa iş hayatının içindeler, ticareti bilirler.

Niall'ın bütün gün yaptığı bu. Chris ile Eddie de öyle, onlar da

anlarlar. Bazı işlere girersin, bazılarım alırsın."

Leo odada dolaşmaya başladı. Anne babasını anımsadı.

Onlar da bu evde dolaşıp durmuşlardı.

Düşününce ürperdi. Foxy de yataktan kalkmıştı, kaygılıydı.

Leo'nun sabahlığı omuzlarına aldı.

"Sana söyledim. Bana tek bir neden söyle, gerçek bir neden söyle, durayım."

"Maura."

"Ah, haydi ama Leo, dalga geçme! Maura'nın tek kuruşu bile yok. O evi ona neredeyse hediye ettik. Parayı nereden bulacak?

Hem orayı niçin istesin ki ?"

"Bilmiyorum, ama her akşam Michael'ı oraya götürüyor ve ikisi binayı seyrediyorlar. Orayı bir şey için istiyor."

"Nessa, bir dakika yanıma gelir misin?"

"Neden sen bu ses tonunu kullanınca ben kendimi bu otelde sahip olduğun gelmiş geçmiş en iyi yardımcı gibi değil de, bir çocuk gibi hissediyorum?" Nessa annesine güldü.

Brenda Ryan birer kadeh seri koydu. Bu her zaman önemli bir olayın göstergesiydi.

279

"Babam bir âleme filan mı daldı ?"

"Hayır, benim alaycı çocuğum." Dostça oturdular. Nessa bekledi. Annesinin söyleyecek bir şeyi olduğunu biliyordu.

Haklıydı. Annesi ona bir tavsiyede bulunacağını, sonra gidip

Nessa'yı düşünmeye bırakacağım söyledi. Nessa ile Niall'ın eski

okul binasını oturmak üzere satın almayı düşündüklerini

biliyordu. Nereden duyduğunu söylemeyecekti ve Nessa'nın

seni ilgilendirmez diye diklenmesine de gerek yoktu. Ancak

Breda Ryan kendi düşüncesini söylemek istiyordu:

Sıra evlerden ayrılmak, sırf Ethel cadılık ediyor ve Nessa da

kendini evin hanımı gibi hissedemiyor diye o güzel evi terk

etmek büyük bir çılgınlık olurdu. Çözüm yalnızca yeniden

yerleşmek, anne babayı bodruma göndermekten ibaretti.

Ama tabiî ona öyle demeyeceklerdi. Foxy Dunne ile

mimarının ortaya büyükler için bağımsız bir daire yapmak gibi

harika bir fikir attıklarını söyleyeceklerdi.

Nessa dinlerken huzursuzlandı.

Annesi "Yalnızca an meselesi" dedi. "Ya siz okula çıkar,

anne babası da gelecek yıl ölürse ne kadar bozulursunuz bir

düşün Üstünlüğünüzü kaybedersiniz. Orayı elde tutun, kız

kardeşleriyle paylaşmayın. Kasabanın en iyi evi orası."

"Acaba haklı olabilir misin?" Nessa sanki dengiyle

konuşuyormuş gibi, düşünceliydi.

"Haklıyım" dedi annesi.

Eddie seyahatten döndü. Merkezi kurmaya yetecek kadar in

san bulmuştu. Tam da hep beraber çalışmak istediği gibi

kişilerdi, hem bazıları onun çalışmalarını da biliyorlardı. Chris

ile Eddie Barton'ın İrlanda'da ne kadar tanınmaya başladıklarını

görmek pek hoştu.

Şimdi banka müdürünü ziyaret etmek gerekiyordu.

Bir de proje hazırlamalıydılar.

Eddie Chris'le beraber maliyet çıkarabilmeleri için olası kiracılardan özgeçmişlerini yazmalarını istemişti. Ayrıca daha önce bulundukları yerlerde nelerin başarılı, nelerin yetersiz olduğunu da söylemelerini rica etmişti.

O ve Chris birlikte raporları okudular.

Kasabaya yeterince yalan olmadığı için hiçbir ziyaretçinin gelmediği ya da programda yer olmadığı için tur otobüslerinin önünden geçip gittiği yerleri okudular. En iyisinin bir toplumun dışında yer almak değil de o toplumun bir parçası olmak olduğunu öğ

280

rendiler. Birlikte oturup okul binasının pek çok bakımdan hayallerindeki yer olmadığını gördüler.

Chris, "Tabiî bunlara aldınırsak" dedi.

"Bunlara aldırma zorundayız. Bu bizim araştırmamız."

Eddie'nin yüzü kederliydi.

Chris, "Sonradan öğrenmektense şimdiden bilmemiz daha iyi değil mi?" dedi. "Gerçi bir hayalin böyle suya düştüğünü görmek de pek kötü."

"Hayalin suya düşmesi derken neyi kastediyorsun ? Zamanı gelince Nellie Dunne'ın dükkânım gözümüze kestirmedik mi ?

Oranın arka tarafı çok büyüktür."

Eddie'nin tekrar gülümsediğini gördü ve sevindi. "Haydi, Una'ya haber verelim." Kalkıp Eddie'nin annesinin odasına gitti.

Bayan Barton, "ikinizle beraber olduğum sürece nereye gittiğim umurumda değil" dedi. Ayrıca hem Foxy Dunne'ın, hem de Niall Hayes'in okulda gözleri olduğunu söyledi.

"O halde aynı zamanda iyi birer müşterimiz de olan yakın dostlarımızı üzmeylem" dedi Chris. İki kadın sır ortağı gibi mutlu güleştiler.

Peder Gunn daracık yatağında dönüp durdu. Kafasında yazmak istediği mektubu tasarlıyordu. Umut Evi konusunda bir hüküm yürütmesini isteyecekti. Madeleine Ross'un o sinsî insanlara Shancarrig okuluna yerleşmeleri için gereken parayı vereceği kesin görünüyordu. Burada, cemaatin tam ortasında olacaklar, sürüsünü çalacaklar, onlara nehir boyunda, uzun cüppeleriyle vaazlar vereceklerdi.

Lütfen Piskopos ne yapacağım söylesindi.

Yıllar önce bir skandali önlemek için neden uğraşmıştı? O yan çatlak Peder Barry ile tamamen çatlak Maddy Ross birlikte kaçmaya teşvik edilseler kasabanın hayrına olmaz mıydı? O zaman şu Lanet olası Umut Ailesi'yle ilgili bu işler de çıkmazdı başlarına

Terry ile Nancy Dixon gezinti dönüşü Vera ile Richard

Hayes'e uğradılar.

"Harika bir okul binası gördük. Bence orayı birlikte almalıyız" dedi Terry. "Senin bir süreliğine çalıştığın bir yerde, Shancarrig'de."

Vera Richard'a bir bakış fırlatarak, "İlanını gördük" dedi.

"Ve?" Dixon'lar bakiştılar. Richard'ın gözleri uzaklara dalıp git misti.

281

"Richard Shancarrig'deyken mutlu olmadığını söyledi." Vera onun adına konuşuyordu.

Nancy Dixon, "Hiç şaşırmadım" dedi. "Ama insanlarla o kadar da iç içe olmayı istemeyiz zaten. Her şeyden uzaklaşmak için harika bir yer olurdu. Gerçekten muhteşem bir de ağaç var."

"Bir kızıl kayın ağacı" dedi Richard.

"Evet, doğru. Bedavaya gider herhalde. Avukatla konuştuk ama pek yardımcı olmadı."

"O benim amcam" dedi Richard.

Dixon'lar mahcup oldular. Daha genç biri olduğunu, herhalde oğlu olması gerektiğini söylediler. Dünyayı ateşe verecek biri değildi herhalde...

Richard cevap vermedi. "Hepsi isimlerini o ağaca kazıdılar" dedi.

"Aha! Belki sen de ismini kazımışsındır ve biz de o yüzden oraya gidemiyoruzdur." Vera takılıyordu.

Richard, "Hayır, ben ismimi hiç yazmadım" dedi. Gözleri hâlâ

dalgın bakıyordu.

Dr. Jims oğluna sordu: "Dublin'den fazla ilgi var mı?"

"Hayır. Daha çok ilgilenen olur sanmıştım. Belki bir daha ilan vermek gerek."

İkisi düzenli olarak Shancarrig'de yürüyüşe çıkıyorlardı. Declan ile Ruth artık orada bir ev yaptırıyorlardı. Sıra evlere yerleşmek istemiyorlardı. Daha geniş, tavşanlara, bir eşeğe ve doğacak çocuklarına da yetecek bir yer istiyorlardı. Ruth hamileydi. Aynı zamanda, Shancarrig'de O'Neill ile Blake emlakçinin şubesini açma zamanı geldiğini düşünüyorlardı. Ryan'ların oteline gelen konukların çoğu burada yer almak istiyordu. Foxy Dunne da onlara ev yapmaya dünden hazırды.

"Kaça gider?" Dr. Jims hep okulu düşünüyordu.

"Beş teklif ettiler. Biliyorsun." Declan Blake başıyla Maddy Ross'un evini işaret etti.

"Onları istemiyoruz Declan."

"Ona ben karar veremem baba. Müşterim için en iyi fiyatı almak zorundayım."

"Müşterin yalnızca Eğitim Müdürlüğü evlat. Ya sağdan soldan kazık yiyorlar ya da kendileri kazık atıyorlar. Onlar sayılmaz."

"Sen kendi mesleğinde saygınsın. Ben de benimkinde öyle olmalıyım."

"Ben aynı zamanda insancılım." Bir sessizlik oldu

İkisi de Dr. Jims'in yıllar önce nasıl kurallara karşı gelip

na yardım ettiğini düşündülerse de, hiçbir şey söylemediler.

"Belki biri daha yüksek bir teklif verir." Declan pek umutlu görünmüyordu.

"Niall Hayes vaz mı geçti?"

"Evet. Foxy Dunne da. Bir bakıma iyi oldu. Eddie de.

Birbirle rine karşı artırmaya girmelerini istemezdim."

"İşte. Senin de bir kalbin var." Dr. Jims memnun olmuştu.

"Başka kimse yok mu?"

"Ciddi kimse yok."

"Kimin ciddi olduğunu kim bilebilir ki?"

"Pekâlâ baba. Maura. Michael'ın annesi. Michael gibi çocuklar için bir ev yapmak istediğini söylüyor. Birisi yönetirmiş, o da yar dımcı olurmuş. Michael gibi olan, ama annesi olmayanlar için Bunu istiyor."

"Hepimiz bunu istemez miyiz ?" dedi Dr. Jims. "Ve eğer ister sek, yapabiliriz."

Kimse perde arkasında neler görüşüldüğünü, Umut Ailesi'nin Down sendromlu çocuklara bir ev açmak isteyen bir kasabayla mücadeleye girmenin ne kadar kötü reklam olacağına nasıl ikna edildiğim ve paranın nasıl toplandığım bilemedi. Maddy Ross'un Rahibe Judith'in Shancarrig'deki toplu cehalet, batıl inançlar w ikiyezlülükle karşılaşmadığına sevindiğini söylediği

duyuldu.

Shancarrig Home açıldığında Foxy ve Leo Moore Frances'a bir kız kardeş, Chris ile Eddie de ikizlere bir erkek kardeş getirmiş lerdı. Nessa ile Niall'ın da Danny ile Breda'nın ardından bir oğul lan daha olmuştu. Bay ve Bayan Hayes kendi istekleriyle evin bodrumuna taşınmışlardı; artık rahatça girip çıkabildikleri ayrı bir kapılan vardı. Declan ile Ruth Blake evlerini yapmışlar ve oğullarına James adını vermişlerdi.

Kelly'lerin torunu Nora da yürümeye başlamıştı.

Bütün gazetelerde evin fotoğrafları ve hikâyesini anlatan küçük haberler vardı.

Ancak hakkını vermek zordu, çünkü orada görülen yalnızca taştan bir ev ve bir ulu ağaçtı.